T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİYLE YAZILMIŞ BİR FAZİLETNAME (İNCELEME-METİN-GRAMATİKAL DİZİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SİBEL DEDEM

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hasan KARACA

GAZİANTEP
OCAK 2023

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

Tezin Başlığı: Eski Anadolu Türkçesiyle Yazılmış Bir Faziletname
Adı ve Soyadı: Sibel DEDEM
Tez Savunma Tarihi: 26/ 04/ 2023

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr.Mehmet SOĞUKÖMEROĞULLARI
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet EROL
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Hasan KARACA
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Doç. Dr. Mehmet Mustafa KARACA (Juri Başkanı).....

Doç. Dr. Hasan KARACA .....

Doç. Dr. Sertan ALİBEKİROĞLU .....

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında:

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi.
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

İmza:
Adı ve Soyadı: Sibel DEDEM
Öğrenci Numarası: 180000020016
Tezin Savunma Tarihi: 26. 04. 2023

ÖZET

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİYLE YAZILMIŞ BİR FAZİLETNAME

DEDEM, Sibel

Yüksek Lisans Tezi

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Yeni Türk Dili Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hasan KARACA

Nisan, 2023, 352 sayfa

Bu çalışma Yemini'nin XV. yüzyılın ikinci yarısıyla XVI. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı dönemde EAT ile yazdığı, bilinen 40 el yazması suret Faziletname'lerden Hamit Karaca'nın şahsi kütüphanesinde bulunan suretin 3.varaktan başlayarak 38 varaka kadar okuyarak, metin incelemesi yapılmış ve diğer el yazması Fazletname eserlerinden bir kısmı ile karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmanın "Giriş" bölümünde Faziletname isimli eser, eserin özellikleri, konusu ve başlıkları gibi konular ele alınmış, "Dil Özellikleri" başlığında eserin şekil bilgisine ait özellikleri örneklerle incelenmiş, "Gramatikal İndeks" başlığında eserin sistematik bir sözlüğü hazırlanarak, isim ve filler anlam ve gramer kategorileri bakımından geçtikleri beyit numaralarıyla birlikte alfabetik olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Faziletname, Eski Anadolu Türkçesi, Yemini, Hz.Ali.

ABSTRACT

ANALYSIS OF THE WORK CALLED FAZILETNAME WRITTEN IN OLD ANATOLIAN TURKISH

DEDEM, Sibel
M. A. Thesis, Department of Turkish Language anda Literature
New Turkish Language Program
Thesis Advisor: Assoc. Prof. Hasan KARACA
April, 2023, 353 pages

Of the Yemini of this work. XVI to the second half of the century. First of the century 40 manuscript copies of Faziletname, one of the known Faziletnames written by EAT during his half-life, were read in 38 pages starting from the 3rd leaf, of the copy found in the personal library of Hamit Karaca and a comparison was made with some of the other manuscripts of Fazletname. In the "Introduction" section of the study, the work named Faziletname, the features of the work, Topics such as the subject and titles were discussed. In the title of "Language Features", the morphological features of the work were examined with examples, a systematic dictionary of the work was prepared under the title of "Gramatic Index", and nouns and verbs were presented in alphabetical order with their couplet numbers in terms of meaning and grammatical categories.

Key words: Faziletname, Old Anatolian Turkish, Oath, Hz. Ali.

ÖN SÖZ

Tarih boyunca nesiller arası aktarılmış olan tarihi eserlerinden birisi de yazma eserlerdir. El yazma eserleri, bir milletin bir topluluğun kültürel, bilimsel ve sanatsal hazinelerini içlerinde barındırır. Bu eserler bize geçmişten günümüze yazıldıkları tarihi dönemlerin özelliklerini yansıtmaktadır.

İlk İslam yazmacılığı Hz. Osman'ın Kur'ân-ı Kerîm'i istinsahıyla başlamış ve İslâm tarihindeki ilk yazım eserlerini bu mushaflar oluşturmuştur. Daha sonra kitap yazmacılığı gelişerek diğer ilim dallarında da varlığını sürdürmüştür. İslam'ın ilk dönemlerinde yazı, farklı malzemelerin üzerine yazılırken, M.Ö.II. yüzyılda Çin'de kağıdın bulunmasıyla eserler kağıda yazılması ve daha sonra matbaanın icadı ile yazmacılık oldukça ilerlemiştir.

Türklerin İslâm'a girmesi ile dinî ve fennî ilimler ivme kazanmış, Arapça, Farsça ve Osmanlıca olmak üzere üç temel dilde eserler kaleme alınarak medreselerde okutulmuştur. Türkiye, el yazması eserler yönünden önemli kültür miraslara kaynaklık eden bir ülkedir. Bir ülkenin ilerlemesinin ve medeniyetini sürdürmesinin en önemli özelliklerinden biri de hiç şüphesiz eserlerini yazmasının yanı sıra bu eserleri okumasıdır. Bu nedenle okuması yapılan elimizdeki eser gerek yazımı, gerek söz varlığı ve gerekse de grameri ile Eski Anadolu Tükçesi dönemin özellikleri taşıyan bir eserdir. Eserin sahibi Yemini eserini farklı zamanlarda el yazması hâlinde çoğaltarak nüshalar oluşturmuş ve eserin günümüze kadar gelmesini sağlamıştır. Sunulan tez de Yemini'ye ait olan Fazilet-name isimli eserin ilk 3. varakasından 40. varakasına kadar olan bölümünün incelenmesi ile Fazilet-name nüshaları arasındaki farklar irdelenmiştir.

Öğrenim hayatındaki öğrenciler için hocasının cesaretlendirici bir sözünün, güler yüzünün; hazırladığı karalamalarda doğruluğuna dair bin bir şüphe taşıdığı yazısını tastikler bir lafının, ihtiyaç olduğunda çekinilmeden gidilecek bir kapısının olduğunu bilmenin ne kadar önemli olduğunu bana gösteren ve bu çalışmamda danışmanım, hocam ve yol göstericim Doç. Dr. Hasan Karaca'ya gerektiğinde yönlendirmesi, sabır ile kıymetli vakitlerini cömert bir şekilde ayırmasından dolayı teşekkür etmeyi bir vazife addederim. Ayrıca çalışmam boyunca gösterdikleri sabır, nezaket ve desteklerinden dolayı kıymetli eşime ve çocuklarıma en samimi duygularımla teşekkürlerimi arz ederim. Bunun yanında emeği geçen tüm arkadaşlarıma ayrı ayrı teşekkür ederim.

Sibel DEDEM
Gaziantep 2023

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **i**

ABSTRACT ..... **ii**

ÖN SÖZ ..... **iii**

İÇİNDEKİLER ..... **iv**

EKLER LİSTESİ ..... **vi**

KISALTMALAR ..... **vii**

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ ..... **viii**

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1. 1. ESERİN KONUSU **3**

1. 2. ESERDEKİ BAŞLIKLAR **4**

II. BÖLÜM

DİL İNCELEMESİ

2. 1. SES BİLGİSİ **5**

2. 1. 1. ünlülerin yazılışı 5

2. 1. 2.Ünsüzlerin yazılışı 6

2. 1. 3. Fonetik Tespitler 6

2. 1. 3. 1. e >i değişmesi 6

2. 2. ŞEKİL BİLGİSİ ÖZELİKLERİ **7**

2. 2. 1. Yapım ekleri 7

2. 2. 4. Zaman ve kiplerde şahıs eklerini kullanımı 11

2. 2. 5. Zamirler 13

2.3. SÖZ VARLIĞI VE SÖZ DİZİMİ **13**

III. BÖLÜM

METİN

IV. BÖLÜM

GRAMATİKAL DİZİN

SONUÇ

KAYNAKÇA 272

EK 1 - TIPKIBASIM**..... 274**

EKLER LİSTESİ

EK 1 TIPKIBASIM**.....274**

KISALTMALAR

A. : Arapça
c.c. : Allah ismi anıldığı zaman hürmet ve tazim için söylenir. (Celle celeluhu)
ç. : Çokluk
t. : Tekil
Ç.K. : Çoğul Kişi
Doç. : Doçent
Dr. : Doktor
EAT : Eski Anadolu Türkçesi
F. : Farsça
H. : Hicrî
Hz. : Hazret, Hazreti
m. : Miladi
M.Ö. : Milattan önce
Prof. : profesör
r.a. : Allah onlardan razı olsun. (Radiallahu anh)
s.a.v. : Allah'ın selamı peygamberimiz üzerine olsun. (Sallallahu aleyhi ve sellem)
s. : Sayfa
T. : Türkçe
T.C. : Türkiye Cumhuriyeti
T.K. : Tekil Kişi
/ : Madde başının farklı yazılışını göstermede kullanıldı kullanıldı.
// : Madde başının farklı yazılışını göstermede kullanıldı.
/// : Madde başının farklı yazılışını göstermede kullanıldı.
- : Metinde terkipleri, Farsça birleşik yapıları; dizinde fiilleri, kullanım sıklığı sayısını göstermek için kullanıldı.
+ : İsimle bağlanmayı, biçim birim birleşimlerini göstermekte kullanıldı
[ ] : Madde başının köken bilgisini göstermede kullanıldı.
[?] : Kesin olmayan veya bilinmeyen bilgi için kullanıldı
< : Ses değişimlerinin yönü
; : Standart kullanımı dışında gramatikal dizinde benzer anlamları ayırıcı olarak kullanıldı

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	:	ā, a, e	ض	:	ḍ, ż
آ	:	ā	ط	:	ṭ
اِ	:	ı,i	ظ	:	ẓ
اُ	:	o, ö, u, ü	ع	:	ʿ
ء	:	ʾ	غ	:	ġ
ب	:	b, p	ف	:	f
پ	:	P	ق	:	ḳ
ت	:	t	ك	:	k, g, ŋ
ث	:	s	ل	:	l
ج	:	c, ç	م	:	m
چ	:	ç	ن	:	n
ح	:	ḥ	و	:	v
خ	:	ḫ	او.و	:	u, ū, ü, o, ö
د	:	d	**(vâv-ı ma'dule)**	:	v
ذ	:	ẕ	ه	:	h, a, e
ر	:	r	ص	:	ṣ
ز	:	z	لا	:	la, lā
س	:	s	ي	:	y
ش	:	ş	ي	:	ı, i, ī

I. BÖLÜM

GİRİŞ

Yemini'nin anlatımı ile Şeyh Rükneddin'e ait olan ve lisanı Farsça olan eserin Türkçeleştirilerek coğrafyamıza kazandırılan Fazilet-name adlı bu eser, EAT ile yazılmış olan ve dönemine ilişkin EAT'nin özelliklerini barındıran baş eserlerdendir. Fazilet-name üzerine, bilinen 39 nüshası dışında incelediğimiz eser Faziletname'nin 40.nüshası olduğu anlaşılmaktadır.

Yemini'ye ait olan Faziletname adlı eserlerin mevcut suretleri üzerinde en kapsamlı inceleme Prof.Dr.Yusuf Tepeli tarafından 1994 yılında hazırlanan Yeminî'nin Faziletnamesi (İnceleme - Metin - Gramatikal İndeks) isimli doktora tezinde yapılmış olup, bu tezde Faziletname'nin Atatürk Üni. Ktp. Agâh Sırrı Levend Elyazmaları no: 439'da kayıtlı nüsha, Faziletname'nin Hacıbektaş İlçe Halk Ktp. no: 263'te kayıtlı nüshası ve Faziletname'nin Londra British Museum no: 19,805'te kayıtlı nüshaları tenkitli metni düzenlenmiştir. Yemini'nin bilinen tek yazılı eserinin Fazilet-name olduğundan, kendisinin eser içerisinde verdiği bilgiler dışında hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır.

Yemini'nin bilinen tek yazılı eserinin Fazilet-name olduğundan, kendisinin eser içerisinde verdiği bilgiler dışında hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Yemini'ye ait olan elimizdeki Fazilet-name isimli eser Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerini taşımaktadır. Eserin müellifin adı, lâkabı eser içerisinde yer almaktadır.

Buna göre eserin 29a bölümünde buna dair şöyle denilmiştir:

27b/05 bunı **şeyẖ rükne-dīn** şerḥ eylemişdür

lisān-ı fārsī üzre söylemişdür

27b/07 **biz itdük türkī dil içinde** manẓūm

Buna göre eserin Şeyh Rükneddin'in Farsça yazdığı eserin Türkçeye manzumu üzerine ortaya çıktığı yazılmıştır. Yine eser içerisinde eserin yazarı kendisini Yemini mahlası ile bize tanıtmaktadır.

17b/03 iy **yemīnī** ḥaydaruŋ medḥini evrād eylegil

27a/01 **yemīnī** yoldaş idinmezsin iḫlāṣ

32b/11 **yemīnī** derdi-mendüŋ yā İlāhī

33a/13 **yemīnī** bende bir cürm i günāham

35a/05 iy **yemīnī** şöyle bil ehl-i cināndur ġāziler

39a/04 iy **yemīnī** āl-i Aḥmedden temenā-yı duʿā

06b/13 ḳabūl idüp didi dimiştim

şimālī degülem **ehl-i yemīnem**

diyerek kendi hakkında bilgi vermiştir. Yine eserin 04a/07, 04b/05, 27b/06, 33b/13, 34a/02 bölümlerinde eserin adının Fazilet-name olduğu belirtilmektedir.

04a/07 **faẓīlet-nāme**sinden murtażānuŋ

04b/05 **faẓīlet-nām**dan söylene aḫīr

27b/06 **fażīlet-nāme**-i şāhı o bihter

33b/13 **fażīlet-nāme**den gevherler aldı

34a/02 **fażīlet-nāme**-i şāhdan rivāyet

İncelediğimin nüshanın kapağı deriden yapılmış olup, varaklar elle dikilerek kitap hâlinde getirilmiştir. Eser yaklaşık 220 varakdan oluşmakta, bazı varaklar yırtık ve varaklar Arapça sayılarla numaralandırılmış, bunlar varkanın üst orta kısmdadır. Şuanda bulunduğu hâli 3. varakdan başlamakta, varakların sıralandırılmasında bazı düzensizlikler gözlemlenmektedir. Örnek : 7. varak 8. varakdan sonra gelmekte, ancak tez çalışmamızda sayfa numaraları aritmetiksel düzenine göre sıralanarak yapılmıştır. Yine 7.ve 8. varakdan sonra daha sonra 9. varakdan sonra 18. varakdan devam etmekte, 21. varaktan 24. varaka geçmekte, 40. varakdan da 42. varakya geçmiş, bazı varakların sayıları da bulunmamaktadır. Ancak okuma bölümünde varak numaraları 1b'den başlayarak nümerik sıra ile verilmiştir. Varaklardaki satırlar tam belli bir sayıda düzenlenmemiştir. Satır sayıları 12-19 arasındadır. Eserin yazı

tipi hareketli nesihtir ve bunlardan hariç (1b-8a) arasındaki varaklar ve 30b'de hareketsizdir, 30b'deki bulunan yan taraftaki beyitler tam olarak okumamaktadır. Metin siyah mürekkeple yazılmış, söz başlıklar ise kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Çalışmamız bu eserin 50. varakasına kadar (okumadaki numaralandırma özelliği nedeni ile bu varakın numarası 39a olmuştur) içermektedir.

EAT'de nazım şekilleri konusunda inceleme yapılırken, yeni metinler ortaya çıktıkça farklı nazım şekilleri de ortaya çıktığı görülmektedir.

Elimizdeki eser Divan edebiyatında Kaside türünde yazılmış olup, nazım ölçüsü olarak beytler hâlinde düzenlenmiştir. Metin içerik olarak peygamberin soyu, hayatı, Allah'ın birliği, peygamberleri dünyaya insanlara rehberlik etmeleri için gönderilmesi, peygamberin amcası Ebu Talip'in çocukları, Ali bin Ebu Talip'in makarimleri, mucizeleri ve cenklerinden bahsedilerek Ali'nin övülmesi ile divan edebiyatının Methiye özelliklerini içermektedir.

1. 1. Eserin Konusu

Çalıştığımız sayfaların en önemli konuları :

*Peygemberimizin mucizeleri .

*Allah'ın birliğinden ve eşsiz özelliklerinden bahsetmek.

*Peygemberlerin ahir zamanda bir peygemberin geleceğini ve peygemberlerin hatimi olacağını bilmeleri.

*Peygemberin hanedanı, soyu.

*Anlatıcılar ve hikaye yazarları ve gerçeği aktarmadaki rolleri hakkında konuşmak.

*Allah peygemberi dünyaya insanlara rehberlik etmesi için göndermesi.

*İnsanların cehaletleri arasında peygamberin nürundan bahsetmek.

*Adem ile başlayıp Allah'ın elçisi Muhammed efendimiz ile biten peygemberlerin dizilişinden bahsetmek.

*Peygemberin amcası Ebü Talib'in çocuklarından bahsetmek.

*Beni Haşim ve Harem hizmetini devralmalarından bahsetmek.

*Öğüt, nasihat.

*Ali bin Ebu Tālib'in makarim'lerinden ve mucizlerinden bahsetmek.

*Ali'nin cenklerinden bahsetmek.

*Ali'yi övmek.

1. 2. Eserdeki Başlıklar

*āġāz-ı kelām (04a/03).

*der-naʿt-ı imām ʿalī kerrema'llāhu vechehu (09a/04).

*īnni kerāmeti āntir ki żarb i zūr-ı imām-ı ber rūy-ı ebū cehil-i laʿīn (10a/02).

*der-medḥ-i nebī-i velī(12a/05).

*bil ki şāh-ı evliyā sırr-ı muḥammeddür ʿalī ẓāhir vü bāṭın yaḳīn maḥbūbı aḥmeddür ʿalī(12a/11).

*der-medḥ-i imām ʿalī(17a/02).

*diden-i ebū talib cedd-i ʿömer(17b/04).

*faṣl-ı der-hicret-i nebī ve mācerā-yı diger(18b/06).

*der-medḥ-i imām ʿalī kerrema'llāhu vechehu(20a/07).

*faṣl-ı anest ki der-fetḥ kaʿbetu'llāh şod şerrefhu'llāh(20b/02).

*der-naṣāyīh-i zümreʾ nācī ki ez-rūy-ı münācāt(23a/06).

*ḥikāyet-i temsīl-i an netīce-i iḫlāṣ şod(24b/08).

*aġāz-ı kelām ı beyān kerden āfitāb-ı ez-fażl-ı ʿalī kerrema'llāhu vechehu(27a/05).

*der-beyān-ı fażīlet-i sānī der-zīrām (33b/08).

*der-medḥ-i ġāziyān(34b/11).

*ve lehü ayżan(35a/06).

*ve lehü ayżan(38b/12).

*ve lehü ayżan(39a/05).

II. BÖLÜM

DİL İNCELEMESİ

2. 1. Ses bilgisi

2. 1. 1. ünlülerin yazılışı

2. 1. 1. 1. a ünlüsü: Bu ünlü için üstüne (ـَ),üstünlü elif (اَ), he (ه)kullanılmıştır:

muṭlaḳ مُطْلَق (31b/09), anlara اَنْلاَرَه (11a/05), ḳamuyaقَمُويَه (31b/02).

2. 1. 1. 2. e ünlüsü: Bu ünlü için üstüne (ـَ), üstünlü elif (اَ), üstünlü he(هَ) kullanılmıştır: secdeسَجْدَه(12b/04), evineاَوينه(08b/09), dörde دُرْدَه(12b/11).

2. 1. 1. 3. ı ve i ünlüleri: Bu ünlüler için esre(ـِ), esreli elif (اِ), esreli ye (ىِ) kullanılmıştır: ḥikāyet حِكَايَتْ (27b/08), iṭāʿat اِطَاعَتْ (16a/01), iki اِيكِي (08b/13).

ḳırıldı قِرِلْدِى (21b/01), ıraḳdan اِيراقْدَنْ (16a/05), yārı يَارِي (18a/06).

Belirtme hāli eki genellikle bu iki ünlü ile belirtilmiştir: vücūdı وجودى (01b/12), müʾminleriŋi مؤمنلريكى (03b/13).

2. 1. 1. 4. u, ü, o, ö ünlüleri: Bu ünlüler için ötre(ـُ), ötreli vav (وُ) kullanılmıştır :gözlerüm كُوزْلَرُمْ (13a/01), ṭuranlarطُورَنْلَرِى (14a/08), görüpen كُرُوبَنْ (22b/04), oldı اوُلْدِى (25a/10), münevver مُنَوَّرْ (29a/02), ṭoġdı طُغْدِى (28b/13).

2. 1. 2.Ünsüzlerin yazılışı

2. 1. 2. 1. p ünsüzü: Zarf-fiil eki –Up'ta b (ب) ile yazılmıştır: görüp *گُورُبْ*(31a/04), olup *اُولُوبْ*(34b/06).

2. 1. 2. 2. t ünsüzü: Bulunduğu kelimenin kalın veya ince sıradan ünlülü olmasına bağlı belli bir düzen göstermeksiniz te (ت) veya ṭı (ط) ile yazılmıştır: muṭlaḳ *مُطْلَقْ* (31b/09), ṭoldurup *طُولْدُورُبْ*(35a/02), ṭavar *طَوَارْ*(38a/12), tükürdi *تُوكُورِدِى*(12b/03).

2. 1. 2. 3. s ünsüzü: Bulunduğu kelimenin kalın ince sıradan ünlülü olmasına bağlı belli bir düzen göstermeksizin sin(س) veya (ص)ṣad ile yazılmıştır: ṣaḳın *صَقِنْ* **(**19a/13), saḫın *سخن*(01b/05).

2. 1. 3. Fonetik Tespitler

2. 1. 3. 1. e >i değişmesi: bislemişdür *بِسْلَمِشْدُرْ*(12b/08), it *اِت*(01b/05). vir*ويرر* (02a/13).

2. 1. 3. 2. d>t değişmesi: *دورلو* dürlü (02a/6).

2. 1. 3. 3. Vurgusuz orta hece ünlüsünün düşmesi: göŋli *كوكلى*(08a/11), ʿömre *عُمْرَه* (17a/09).

2. 1. 3. 4. Kelime birleşme sebebiyle ünlü düşmesi: niçün*نِچُونْ*(13a/13), neyler *نَيْلَرْ* (19b/01**).**

2. 1. 3. 5. İçte r göçmesi: ḳarvadı *قَرْوَادِى*(08b/13).

2. 1. 3. 6. Farsça atıf tamlamalarında bağlayıcı unsurun esreli y veya sadece esre ile gösterimliştir: aṣnām ı lāt *اَصنَامِ لَاتْ*(12a/13).

2. 1. 3. 7. Atıf Vavı: Bu da iki yerde kullanılmıştır:

*Cümle bağlanırken rabıta vavı “u” (ötreli vav) ile gösterilmiştir: bunı böyle didi vü iḳrār itdi بُونِی بُویْلَه دِدِی وُاِقْرَارْاِتْدِی(37a/05).

*Türkçe tamlamalarda: ḳızı ve aḳrabāsı قِزِی وُ اَقْرَبَاسِی (37b/10), ḳarnı aġ ve gözi ḳara قَرْنِی آغ وُ گُوزِی قَارَه (37b/04), atadan ve anadan اَتَادَن وُ اَنَادَنْ (37a/03).

2. 2. Şekil bilgisi özelikleri

2. 2. 1. Yapım ekleri

2. 2. 1. 1. İsimden isim yapım ekleri

+an/+en: oġlanاوغلان (08a/08), erenlerارنلر (05b/04).

+cileyin/+ncılayın/+nculayın: sencileyinسَنْجیلَیِنْ (16b/03), buncılayınبُونْجیلَیِن (26b/03).

+daş: ḳarındaşınaقرنداشنه (08a/08).

+er: birerبِیرِرْ (31a/12).

+duz/+düz: yılduzیِلْدُزْ (37a/11), gündüzگُنْدُز (35b/05).

+eş: Güneş گُنَشْ (28a/01).

+ge: özge اُوزْگَه (24b/06).

+ıl: ḳızıl قیزِلْ (37b/05).

+iz: beŋiz بَگِزْ (25a/01).

+kek: irkek اِرگِكْ (36b/01).

+lı/+li/+lü/+lu: dürlü دورلو (02a/06), atlu اَتْلُو (19a/03).

+lıḳ/ +luḳ /+lik/+lük: senlik سنلك (06a/10), ḳızlıḳdan قزلقدن (08a/07).

+ra/+re: ṣoŋra صکره (07a/14), içre ایچره (03a/06).

+ıncı/+inci/+uncı/+ünci: birinci بِرِنچِی (10a/10), üçünci اوُچُنچِی (36b/02).

+raḳ/+rek/+irek: yigirekdür يِكِرَكَدُرْ (25a/04).

+sız/+siz/+süz/+suz: edepsüzler اَدَبْسُزْلَرْ (12a/01), ḥayāsuz حَيَاسُزْ (10b/06).

2. 2. 1. 2. Fiilden isim yapım ekleri

-a/-e: yaradup يرادوب (01b/02).

-acaḳ/-ecek: olacaḳ اوْلَاجَقْ (19a/07), idecek ايدَه جكْ (35a/10).

-aḳ: ayaḳ اَيَقْ (23a/03).

-an: Ḳaçānقچان (02b/06).

-ı/-i/-u/-ü: ayrılupاَيرِيلُوب (25b/04), ḳayusınaقَيُوسينَه (16a/02).

-ım/-im/-um/-üm: içimايچِمْ (31a/11), adımdanآدِمْدَنْ (23b/12).

-ın/-in/-un/-ün:yaḳınındaيَقِينْدَه (12a/02), sevündüŋسَوُنْدُكْ (19a/11).

-ış/-iş/-uş/-üş: İrişايرش(06a/07).

-ḳ/-k/-Iḳ/-Ik: açuḳآچُوقْ (25a/01), dilegümدِلَكُمْ (36a/04).

-ma/-me: olmayaاولميه (02a/12), bilmeyeبلميه (02b/17).

-maḳ/-mek: etmekاتمك (03a/11), ulaşmaḳdan اوْلَشْمَقْدَنْ (18b/03).

-maḳlıḳ/-meklik: virmeklikوِيرمَكْلِكْ (36b/09).

-mış/-miş: yitmişيتمش (30a/02), altmışاَلتْمِشْ (19a/12).

-mur: yaġmurيَغْمُورْ (36b/02).

2. 2. 1. 3. Fiilden fiil yapım ekleri

-ar/-er: giderüp كِدهَ رُبْ (31a/01), ḳoparup قُوپَارُب (22b/02).

-der-: gönderdiكُنْدرْدِى (20b/10).

-dur/-dür: ḳaldurقَالدُرْ (23b/10), göyündürmezكيوندور (06a/12).

-gür: irgürürايركورر (01b/14).

-i/-ı/-u: ḳazıdanقَزيدَنْ (22a/12), ḳaḳıyupقَقيۇبْ (13b/03).

-ur/-ür/-ir-: geçürürlerىِكَچُورُرْلَر (18b/01).

-l/-ıl/+il/-ul/-ül: yıḳıldıىِيَقِلْدِ (09b/10), ṭutuldıىِطُوتُلْدِ (11b/04).

-ma/-me: ḳalmadıىقلمد (06b/14), virmediىويرمد (03b/17).

-n/-ın/-in/-un/-ün: dinürنْدِنُورْ (10b/11), bulunurبولنور (01b/08).

-ş-/-ış-/-iş-/-uş-/-üş-: dürişdiىِدُرشْدِ (15b/04), görüşdiىِگُورُشْدِ (22b/10).

+t-/-ıt-/-it-/-ut-/-üt-: ḳurutdıىِقُورتْدِ (14b/01).

2. 2. 1. 4. İsimden fiil yapım ekleri

+al-: boşalmayıncaهبُوشَلْمَايِنجَ (23b/05).

+et-: gözetdiىكوزتد (08b/11).

+ik-/-ük-: biriküpبيرِكُوبْ (08b/02).

+la-/-le-: aŋladıياكلاد (03a/04).

+lan-/-len-: atlandıىِاَتْلَنْدِ (38a/11), yüklendiىِيُوكْلَنْدِ (38a/12).

+r-/+ar-/+er-: belürdiىِبَلُوردِ (25a/08).

2. 2. 2. İsim hâl ekleri

***İlgi hâl eki** (-uŋ, -üŋ, -nuŋ, -nüŋ)**:** Standart Eski Anadolu Türkçe'sinde bu ek hep yuvarlak şekilleri kullanılmıştır (-uŋ, -üŋ, -nuŋ, -nüŋ) ünlü ile biten kelimelerde"-nuŋ/-nüŋ" ḳullarınuŋقُولَّلرينُك (31a/01), ʿalīnüŋعَلينُك (32a/05). Ancak bu kurala aykırı bazı kelimeler bulunmaktadır bu kelimler ye harfi bulunduğu için ve bu harf türkçede (i, ı) gösterildiği için bu ek (-iŋ, -ıŋ) olarak yazılmıştır: sözіŋ (01b/13).

***Belirtme hâl eki (-ı, -i):** Belitme hâl eki "ye" ile gösterilmiştir: ḳavmiىقَومِ (10b/06), kelāmıىكلام (01b/17).

***Yönelme hâl eki (-a, -e):** Yönelme hâl eki kelime sonlarında "güzel he" ya da "ye" ile yazılmıştır: nebīye نَبيهَ (10a/13), inanmayana اِنَنْمَايَانَه (28a/07).

***Bulunma hâli eki (-da, -de):** Bulunma hâl eki "-da/-de "şeklinde yazılmıştır: anda اندە (05a/11), ḳıyāmetde قِيَامَتْدَهَ (32a/10).

***Ayrılma hâl eki (-dan, -den):** Ayrılma hâl eki kelime sonlarında "-dan/-den ": benden بَنْدَنْ (16b/01), yıldan يلدن (01b/15).

***Vasıta eki (-la,-le,-yla, -yle):** Vasıta eki bitişik olarak "-la/-le"(له),"-yla/-yle"şeklinde yazılmıştır: evlādıyla اَوْلاَدييلَه (20a/01), ceẕbesile جَذْبَسيلَه (14a/10). ile ise ayrı olarak yazılmıştır.

***Çokluk eki (-lar, -ler):** Çokluk eki "-lar/-ler" şeklinde yazılır Pehlüvānlar پهلوانلر (04b/13), rāvīler راويلر (04a/16).

2. 2. 3. İyelik ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-um/-üm" rikābum رِكَابُمْ (16a/10), ḥabibüm حبيبم (05a/13).

2. Tekil şahıs eki: "-uŋ/-üŋ" ḳuluŋ قولك (03b/09), senüŋ 13a/07 (13a/07).

3. Tekil şahıs eki: "-ı/-i" ya da "-sı/-si" birsi برسي (05b/14), ḳamusı قموسي (02b/08), kelamı كلامى (01b/17), sözi سوزى (01b/06).

1. Çoğul şahıs eki: "-muz/-müz/-umuz/-ümüz" taŋrımuz تنكَريمُز (19b/01), cürmümüz جُرمُومُز (30b/01), kinimüzكِنيمُز (08b/03).

2. Çoğul şahıs eki: "-ŋuz/-ŋüz/-uŋuz/-üŋüz" aŋduḳlarŋuz اكَدُقْلاكوُزْ (11a/07), pūtlaruŋuzپُوتْلُرُوكُوز (19b/03), görürseŋüzكُورُزسَكُوزْ (13b/10).

3. Çoğul şahıs eki: "-ları/-leri" putları پُوْتلاَرِى (12b/12), ġāzileri غَازيلَرْ (34b/09).

2. 2. 4. Zaman ve kiplerde şahıs eklerini kullanımı

2. 2. 4. 1. Görülen geçmiş zamanda kullanılan şahıs ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-dum/-düm" ḳıldum قِلدُوم (38b/07), geldüm گَلدُمْ (25b/07).

2. Tekil şahıs eki: "-duŋ/-düŋ" ṣıġınduŋ صِغِندُكْ (19a/11), işitdüŋ اِشِتدُكْ (33b/07).

3. Tekil şahıs eki: "-dı/-di" gördi كوُردِى (17b/06), buldıبولدى (07a/09).

1. Çoğul şahıs eki: "-duḳ"-dük" uġraduḳ اُوغرَدُقْ (39a/08), didük دِيدُكْ (19a/07).

3. Çoğul şahıs eki: "-dılar/-diler" oldılarاوُلدِلَر (14b/05), didilerدِديلَرْ (18a/13).

2. 2. 4. 2. Duyulan geçmiş zamanda kullanlan şahıs ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-mışam/-mişem" ḳılmışamقِلميشَم ْ (16a/05), gelmişem كَلميِشَمْ (16a/05).

3. Tekil şahıs eki: "-mış/-miş" eylemişيلمش ا (04a/14), olmışاوُلْمِش (13a/10).

3. Çoğul şahıs: "-mışlar/-mişler" ṣatmışlarصاَتمِشْلَر (10b/05), dimişlerديمشلر (03a/02).

2. 2. 4. 3. Geniş zaman kullanılan şahıs ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-uram/-ürem" bilüremبيلُورَم (26a/05).

3. Tekil şahıs eki: "-ur/-ür" ṭururطورر (08a/10), bilür بلور (06b/09).

1. Çoğul şahıs eki: "- uruz/-ürüz" ṣıġınuruzصِغينُورُزْ (19a/13).

3. Çoğul şahıs eki: "-urlar/-ürler" olurlarاوُلُورْلَرْ (34b/10), işidürlerاِشِيدُرْلَرْ (32b/06).

2. 2. 4. 4. Emir kipinde kullanılan şahıs ekleri

2. Tekil şahıs eki: "-ġıl/-gil" ḳılġilقيل غيل (03b/12), inanġil اِ ينَانْ غِلْ (09b/13).

3. Tekil şahıs eki: "-sun/-sün" olsun اولسون (03a/15).

1. Çoğul şahıs eki: "-alum/-elüm" aŋlayalum اَكْلَيَلُمْ (35b/10), idelüm ايدلم (07b/06).

2. Çoğul şahıs eki: "-n/- uŋ/-üŋ/-ŋuz/-ŋüz" aŋduḳlarŋuz اگدُڤلركُوُزْ (11a/07), görürseŋüz كوُرُزسَكُوزْ (13b/10).

3. Çoğul şahıs eki: "-sunlar/-sünler" olsunlar اوُلْسُوْنلَرْ (20b/05), irişsünler اِرشسُونلَرْ (20b/05).

2. 2. 4. 5. Gereklilik kipinde kullanılan şahıs ekleri

Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde müstakil bir gereklilik eki bulunmadaığı için bu ihtiyaç (gerek) kelimesinden yararlanarak karşılanmıştır. gerekdürگَرَكْدُرْ (25a/04).

2. 2. 4. 6. Dilek-şart kipinde kullanılan şahıs ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-sam/-sem" eylersem اَ يْلَرْسَمْ (18b/04).

2. Tekil şahıs eki: "-saŋ/-seŋ" ḳılsaŋ قِلَسكْ (23a/12).

3. Tekil şahıs eki: "-sa/-se" bulsa بولسه (07b/02), itmezse اتمزسه (02b/16).

2. 2. 4. 7. İstek kipinde kullanılan şahıs ekleri

1. Tekil şahıs eki: "-(y)am/(y)em" diyem دِيَمْ (18a/04), ḳoyam قُويَم (16a/07).

2. Tekil şahıs eki: "-(y)asın/-(y)esin" olmayasın اوُلْمَيَاسِنْ (23b/07), iresin ايره سين (06a/06).

3. Tekil şahıs eki: "-(y)a, (y)e" olmaya اولميه (02a/12), eyleye اَيلَيَه (09a/13).

3. Çoğul şahıs eki: "-(y)alar/-(y)eler" diŋleyelerدكليالر (04b/15).

2. 2. 5. Zamirler

2. 2. 5. 1. Kişi Zamiri: Teklik ve çokluk şekilleri dahil altı kişi zamiri bulunur: ben, an, sen, o, biz, siz, olar, onlar.

2. 2. 5. 2. İşaret Zamiri: Eski Anadolu Türkçesinde işaret zamiri olarak ve metinde bulunan işaret zamiri şunlardır: bu**بو**(02a/04), şu شُو(14b/02), işbu ایشبو/(04a/04), o او (02b/16), ol اول/(02a/13), bunlar بونلر(05b/04), olar اولار/(06b/05).

2. 2. 5. 3. Dönüşlülük Zamiri: EAT'ne ait olan ve metinde bulunan dönüşlülük zamirine örnek şunlardır: Kendü گَنْدُو(10a/01), özin اُوزِن/(24a/11) .

2. 2. 5. 4. Belirsizlik Zamiri: EAT'ne ait olan belirsizlik zamirine metindeki örnekler şunlardır: kim کم(02a/18), her kim هَرکِمْ (09a/05), kimi کمی(04a/17), ḳamu قمو(02b/15), biri بري(08a/05), kimse کمسه(05a/06).

2. 2. 5. 5. Soru Zamirleri: EAT'ne ait olan soru zamirine metindeki örnekler şunlardır: ne نه(02a/15), neyimiş نییمش(14b/04), neler نَلَرْ(26b/09), Kimde کمده (06b/03), kime کمه(02b/04), kim کم(02a/18).

2. 3. Söz varlığı ve söz dizimi

Eserin yaklaşık kırk nüshası vardır, Arap harflerile yazılmıştır. Her seviyede okuyucuya ve dinleyiciye ulaşması amacıyla eserin öğretici niteliği ve hedef kitlesinin halk olması dolasıyla mein sade anlaşılar bir dile sahiptir. Eser atasözü, deyim, vecize, hikmet vs. ile örülmüştür. Metinin sözvarlığı Türkçe, Farsça ve Arapça kelimelerden oluşuyor bunu yanı sıra metinde Arapça ve Farsça terkipler görülmektedir.

*Metin manzum olduğu için devrik cümlelerdenoluşuyor bu cümlelerde anlatım bozukluluğu yoktur sadece ögelerin diziliş farklılığı vardır ve buna örnek olarak: "08b/03"ger almayasın anlardan kinimüz

bozışarlar-duru aḥir dīnümüz

*Eserin özelliklerinde biri de müstensihin dile hakim olmamaktan dolayı ifade bozuklukları, yazım yanlışlıkları ve bu da müstensihin Arapça ve Farsça diline hakim olmadığını ifade eder ve bunada örnek olarak: “etbāʾi” doğru yazması halde “etbāi” yazmış, “bī-nihāyet” doğru şekli olduğu halde “bihāyet” olarak yazılmış.

*Metinde Farsça cümle kalıbı olan “ki” bağlacıyla kurulmuş cümleler oldukça fazladır buna örnek olarak:

06a/10 ḥicāb olmasa ger müʾminlik
ḳaçan ola ki sende ḳala senlik

*Eserde yine sık gördüğümüz edatlardan birisi de “ile” bağlanan cümleler:

25b/10 ḥaḳḳa iḫlāṣ ile her kim ola ḳul
olur her fiʿl ḥaḳ ḳatında maḳbūl

*Sözcüklerde yuvarlaklaşma görülmekte:

11a/05 resūl anlara didi ki ola kimsiz
bu elümdeki maʿṣūmı göresiz

07b/06 ẓuhūrın ḥaydārıŋ idelüm yād
idelüm şirīn naẓmıyla bünyād

III. BÖLÜM

METİN

01b

01b/01 ḥaḳḳı ḥaḳdur bilen bil ġayrı bilmez
ʿazāzīldür ki ḥaḳḳa secde ḳılmaz

01b/02 kemālı ḳudretin ḳılmışdur iẓhār
yaradup şekl i ṣūret i cism i cān

01b/03 niẓām-ı ʿālem ü terekküb-i ādem
eger mūsā eger ʿīsā ibn-i meryem

01b/04 ḳamunuŋ mübdiʿīdür ḥayy-ı muṭlaḳ
şerīki vü naẓīri yoḳ ʿale'l-ḥaḳ

01b/05 saḫıngıl sözi çoḳ itme aẕ it
ḳadīm-i bī-niyāza çoḳ niyāz it

01b/06 ṭükenmez sözi ne deŋlü söyleriseŋ
eger söz emrini fikr eyleriseŋ

01b/07 söz oldı çünki ṣıfāt-ı ʿarş-ı raḥmān
bulunmaz bil sözin̄ ḥaddine pāyān

01b/08 sözile bulunur her ʿilme gāyet
sözin̄ evṣāfına yoḳdur nihāyet

01b/09 söz oldı mübdiʾi kevn ü mekān

söz oldı ḫudānuŋ ḥayy-ı ḫudānuŋ

01b/10 söz oldı çünki īcād-ı meẓāhir

ḳamu eşyā sözile olur ẓāhir[1]

01b/11 söz evvel kāf u nūndan oldı bünyād

vücūdı āb u āteş cānı hem bād

01b/12 söz olup cümle eşyānuŋ vücūdı

sözidi insān ḳılan sucūdı

01b/13 sözin oldı ṣıfātı gevher-i ḫāṣ

tecelllā iden olur ehl-i iḫlāṣ

01b/14 sözile getürür söze şehādet

sözine irgürür sırrına ṭāḳat

01b/15 sözile ʿīsā irgürdi ḥayātı

görine niçe yüz yıldan mematı

01b/16 sözile muṣṭafāya söyledin ḥaḳ

sözin yüzini gör andan söze baḳ

01b/17 muʿayyen[2] ḥaḳ kelāmı çünki sözdür

sözin yüzini gören gözdür

01b/18 kelām-ı ḥaḳile iy ṣāḥib-i emānet

ṣaḳın egri baḳup itme ḫıyānet

[1] Yazmada “ṭāhir”.

[2] Yazmada “muʿayyān”.

02a

02a/01 kelāmu’llāh gibi arı naẓar ḳıl
ḥaḳḳıŋ nuṭḳı ṣıfātın ʿizzetin bil

02a/02 iy müʾmīn ādem iy ṭālib müslümān
iy ʿāşıḳlar ḳarībi kāmil insān

02a/03 sözi taṣdīḳ idüp sözini aŋla
sözinden ḥaẓ alup özini aŋla

02a/04 nedür maḳṣūd bu ḳaydı ḳafesden
niçün var oldı eşyā bir nefesden

02a/05 iki ḥarf oldı kāf u nūn sözi var
budan oldur ki bāṭında gözi var

02a/06 olur yetmiş yedi dürlü ʿalāmet
anuŋ sırrıdur insāna emānet

02a/07 sözile bulunur anuŋ ṣıfātı
sözile oḳunur vechinde ẕātı

02a/08 sözi bil söz aŋla eyle idrāk
söz oldı āb ı bād ı āteş i ḫāk

02a/09 söz oldı vech-i insānda muṣavver
göründi ser-te-ser nūrı münevver

02a/10 sözin̆ şerḥi uzundur itme āġāz
eger āġāz eylerisen̆ söyle az

02a/11 sözi ḫōş söyle dil dāstānı
ki şerḥi eyleye cennet būstānı

02a/12 gel söz ehli eyle ḥikāyet

ki andan olmaya şekve vü şikāyet

02a/13 bize aḫbār-ı ādemden ḫaber vir

ol ādem oġlı ḫātemden ḫaber vir

02a/14 ḫaber virgil kerāmet-i ʿalīden

ṭāḳī ü müttaḳī gircek velīden

02a/15 kimiŋ ʿaḳlı irer vaṣfına şāhın

ne farḳ ola nūr-ı şemsile māhıŋ

02a/16 ismi anuŋ medḥi ḥaḳdan lā-fetādur

daḫı şānına münzel hel etādur

02a/17 muḥammed muṣṭafānuŋ ibn-i ʿammi

buyurdı ḥaḳḳına demke demmi

02a/18 anuŋ kim medḥidür ṭāhā ü yāsīn

işiden ḥer cihetden ḥaḳ nidāsın

02a/19 muḥammeddür muḥammeddür muḥammed

muḫalled şerʿi vü dīni mūʾebbed

02b

02b/01 aŋa bir menzil oldı ḳābe ḳavseyn

umud aŋa döndi cümle kevneyn

02b/02 irişdi çünki sīdretü'l-muntehāya[3]

tecellālar irişdi lā-nihāye

02b/03 münevver oldı çün nūrı ẓiyādan

[3] Yazmada"sitir elmuntehā".

tecellā irdi ʿizzi kibriyādan

02b/04 sefer ḳılduḳda miʿrāca çū ulu māh

kime irgürdi evvel gökde rāh

02b/05 kim andan oḳudı ʿilm-i kitābın

ḫalāṣ oldı dürüst virdi ḥisābın

02b/06 ḳaçan gösterdi yüzin ḥaḳ

ʿayānı oldı beyān ḳudret-i ḥaḳ

02b/07 nazar ḳıldı zemīn ü āsümāna

ne ḳudret virdi ḥaḳ ṣāḥib-i beyāna

02b/08 ḳamusı gördi olmış şeyʾ-i vācib

sücūd idüp ḥaḳḳa oldı sācid

02b/09 ḳamu etbāʾi[4] ẓulmetde olupdur

zihī ʿizzet zihī nūrı ʿalā-nūr

02b/10 tecellā ʿaceb ḳudretde gördi

cemāli aḥsen-i ṣūretde gördi

02b/11 ḳaçan kim gördi nūr-ı z̲ū'l-celāli

mi̲sāli vechinüŋ ḥüsn ı cemāli

02b/12 ḳapladı göŋil cānı vāṣıl oldı

bu devlet ṣaŋa ġayra ḫāṣıl oldı

02b/13 yaḳīn z̲ū'l-dan-ı ʿālemdür muḥammed

ser-ā-ser cān-ı ʿālemdür muḥammed

02b/14 yaḳīn ola cedd-i ādemdür muḥammed

[4] Yazmada "etbāi"

muḥammed bir şefīʿü’l-müẕnibīn muḥammed

02b/15 ḳamu mürselleriŋ oldur imāmı

kelām-ı ḥaḳdurur anuŋ kelāmı

02b/16 kim iḳrār itmezse odur murdār

o ḥaḳdan hem andan ḥaḳ oldı bīzār

02b/17 bu şeyṭān menzilinden bil eşeddür

ki bilmeye anı nedür aḥaddur

03a

03a/01 kim mīm aḥmediŋ ʿilmi ṣıfātıdır

bunı fehm etmeyen bī-maʿrifetdür

03a/02 bunı bilmeyen icmāʿ-ı insān

dimişler şekli ādem ṭabʿı hayvān

03a/03 vaṣīsi muṣtafānuŋ çün ʿalīdir

vīlayet baḥridür aʿẓam ʿalīdir

03a/04 anı kim bildi ʿāmı ṭaŋladıḳ biz

anı kim aŋladı ḫalḳ aŋladıḳ biz

03a/05 kemālin enbīyanuŋ bilen ādem

hemīşe demi muṭlaḳda bir urur dem

03a/06 zihī ʿizzet zihī devlet ü muḫalled

dāreyn[5] içre ḫāṣ ola mūʾebbed

03a/07 ulu evlādınuŋ adı ḥasendür

muḥibb-i āl olan oddan esendür

[5] Yazmada”dareyn”

03a/08 biri şāh-ı şehīd-i kerbelādır

aŋa ḥayrāt-dih ẕülfe sezādur

03a/09 ne müşrikdür ol mervān-ı kāfir

ki evlādı ʿadāvet kıldı ẓāhir

03a/10 kim aŋa laʿnet itmezse vāfir

münāfıkdur yahūdīdür ne kāfir

03a/11 biliŋ iy ṣādıḳānı ehl-i īmān

yezīde laʿnet etmek size firāvān

03a/12 muḥibb-i āl olana farẓ-ı evvel

yezīde eyleye laʿnet muṭavval

03a/13 ki ẓulme sebeb ḳıldı anı ḥaḳ

ider ḥaḳ ẓālime laʿnet muḥaḳḳaḳ

03a/14 ki yaʿnī ḥaḳdan böyle gelüpdür

ḥaḳ ẓālimlere laʿnet ḳılupdur

03a/15 bunı böyle didi rabbü'l-ʿālemīn

laʿnet olsun ana li'ẕ-ẓālimīn

03a/16 ṣad hezārān[6] ṣad hezārān hezārān

yezīde laʿnet ez-ber cedd-i süfyān

03b

03b/01 aŋa her kim ider aŋa iṭāʿat

olur aŋa laʿnet rūz-ı ḳıyāmet

03b/02 ilāhī aḥmedi ve maḥmūdı ḥaḳ

[6] Yazmada "hezāran".

daḫı olur sācid-i mescūd-ı ḥaḳ

03b/03 muḥibb-i ḫāndāna rahmet eyle

ʿadū-yı āl olana laʿnet eyle

03b/04 ilāhī bende-i evlādı kıl şād

ḳamu müʾminleri kıl ġamdan āzād

03b/05 çıraġ-ı dīn i devlet muṣṭafādan

şefāʿat irgür ol nūr-ı ṣafādan

03b/06 çü ẕeyne'l-ʿābidīndür cān-ı ʿālem

teraḥḥüm eyle iy rezzāḳ-ı ʿālem

03b/07 muḥammed bākır u cāʿfer ḥaḳḳıçün

kerīm nūr-ı peyġamber ḥaḳḳıçün

03b/08 mūsāyı kāẓımuŋ dīdārı ḥaḳḳı

ʿalī mūsā ırıẓānuŋ envār ḥaḳḳı

03b/09 taḳīnüŋ hem naḳīnüŋ ḫürmetine

ḳuluŋ ġarḳ eyle raḥmüŋ raḥmetine

03b/10 daḫı ʿaskerī hem mehdī i hādī

ḳamu müʾminleriŋ oldur murādı

03b/11 bunlarıŋ ʿizzetine yā ilāhī

ne deŋli çoḳısa ʿabdüŋ günāhı

03b/12 ḳullarıŋ günāhını maʿẕūr ḳıl

cehennem āteşinden dūr ḳılġil

03b/13 ḳamu müʾminleriŋi eyle şād

raḥīmsiŋ raḥmetiŋe eyle ābād

03b/14 meʿānı baḥrinüŋ bir ḳaṭresinden

ṭabīʿat naẓım-ı kelim bir ẕerresinden

03b/15 derūnum ḥükümden fikr ḳıl ābād

bürünem şevḳ-ı ḳudretden ḳılup şād

03b/16 naṣīb it naẓmuma bu yādigārı

cihānuŋ çün geçer durmaz ḳarārı

03b/17 ilāhī ḳoma nusḫı ḳıla ebter

tamāma virmedi iy faẓl-ı devvār

04a

04a/01 ki ebter kalmaya bu nusḫa yādı

ilāhī faẓlıŋıla eyle yādı

04a/02 ḥabībiŋ āl aṣḥābına her dem

taḥiyyāt selām olsun müsellem

04a/03 āġāz-ı kelām

04a/04 gel iy deryā-yi ġavvās-ı meʿānı

ʿayān eyle bize işbu beyānı

04a/05 beyānından anuŋ cān rūşen ola

ki ʿayb-ı rūḥa tāze gülşen[7] ola

04a/06 ṣafā āla ṣafāsından ṣāfīler

egerçi ehl-i ẓāhir ger ḫafīler

04a/07 faẓīlet-nāmesinden murtażānuŋ

beyān-ı muʿcizinden muṣṭafānuŋ

[7] Yazmada“gülşān”.

04a/08 ḫaber ṣordıḳ rīvāyātı ʿalīden

beyān ile dirseŋ fażlı velīden

04a/09 süleymāna ne söz söyler ḳarınca

meger fermān-ı ḥaḳ şāhdan irince

04a/10 siŋek simurġ olup ḳāfa ire mi

yā ġavvāṣ olmayan gevher dire mi

04a/11 miṣāldur nuṭḳı eyler mi her ḳuş

bülbül gibi kelām eyler mi bayḳuş

04a/12 ve lā şerḥ ideyim geldükce elden

irişdügince ḳuvvet naẓm-ı dilden

04a/13 bu ḥıssa[8] ḳuvvet cārī virdigince

olardan naḳl olup kıṣṣa aḫir olunca

04a/14 rivāyet eylemiş mūsā-yı kāẓım

inanmayana ola laʿnet lāzım

04a/15 iken merġūb sözdür bu ḥikāyet

öküşdür gerçi naḳl ile rivāyet

04a/16 ḫaber kim rāvīler şerḥ eylediler

ḥikāyetler ki yazup söylediler

04a/17 çoġı ceng i cīdāl o kibir i kindir

kimi cān ḳavmidür kimide cindür

04b

04b/01 kimi āteş-perestüŋ medḥin eyler

[8] Yazmada”hıẓ”

kitāb itmiş anı ḫalḳ içre söyler

04b/02 kimi olmış kimi ẓannı gümāndur

kimi girçekdür çoġı yalandur

04b/03 budur cümleden efḍal rivāyet

laṭīf nāzik şīrīn ḥikāyet

04b/04 bunuŋ ḳatında yūsuf ḳıṣṣasını

yā yaʿḳūbuŋ ġamıla ġuṣṣasını

04b/05 beyān itseŋ ḳalur ḳatında ḳaẓır

faẓīlet nāmdan söylene aḫīr

04b/06 muḥammed muṣṭafāya ümmet olan

bunı gūş eyler ehl-i sünnet olan

04b/07 bu şerḥi çün iledirse gümāna

inanmamışdur ol faḫr-ı cihāna

04b/08 mükemmel mevt bāḳī degil bu

ki ḥaḳḳınca beyānı degil bu

04b/09 sezādur ḳalısar ṭamuda cānı

ḳaçan bulur beḥişt-i āsumānı

04b/10 beyānında bulınmaz ẓann-ı taḳlīd

hemān medḥ-i nebīdür ʿilim-i tevḥīd

04b/11 beyān eyler anı budur maʿānī

muḥibb-i ḫāndānı işide yaʿnī

04b/12 oḳunup daḫı olduḳça rivāyet

vireler muṣṭafāya biŋ ṣalavāt

04b/13 ki vardur rūmda ġāzi pehlüvānlar

severler on iki imāmı anlar

04b/14 ḳıyarlar dīn yolına baş ı cāna

muḥiblerdür göŋülden ḫānedāna

04b/15 tā ki diŋleyeler bu faẓl-ı şāhı

tutalar ʿalīye irgürmeye rāhı

04b/16 dutalar doġru rāhı şerʿ sünnet

ṭarīk-i müstaḳīm ehline minnet

05a

05a/01 der-beyān nūr-ı muḥammedü'l-muṣṭafa ṣalla'llāhu

ʿaleyhi ve āle't-ṭayyībīne't-ṭāhirin

05a/02 işit iy ṭālib-i sırr-ı ilāhī

bilen ḥaḳdur bu eşyayiʾ kemāhī

05a/03 uludur ululuġı bī-nihāyet[9]

anı naḳil idemez şerḥi rivāyet

05a/04 anuŋ evṣāfını vaṣṣāf bilmez

sırr-ı ʿarşı nicedür fānī bilmez

05a/05 ṣıfātı beŋzemez ġayrı ṣıfāta

velī ḥikmetde dāḫīl cümle z̲āta

05a/06 müşābihler anı teşbihe ḳılmaz

ḥaḳḳuŋ künhile z̲ātın kimse bilmez

05a/07 o dem kim emrine ḳıldı ʿināyet

[9] Yazmada"bihāyet".

ḳılup birligine eşyā tamāmet

05a/08 bu keşret emrīne cümle şehādet

idüben ḳıldılar fiʿlince ṭāḳat

05a/09 pes andan ādemi ḫalḳ itdi allāh

īmīn itdi bu milke ḥikmetu'llāh

05a/10 aŋa irgürdi raḥmetden vaẓīfe

ḳalan eşyāya hep ḳıldı ḫalīfe

05a/11 ḳodı anda bir nūrı emānet

o nūrun issi sulṭān-ı şefāʿat

05a/12 didi ḥaḳ ādeme nūr-ı nübüvvet

emānetdür saŋa bu mühr-i ʿizzet

05a/13 ḥabibim muṣṭafānuŋ nūrıdur bu

bu nūra lāyıḳ idiŋ fiʿlile ḫū

05a/14 velā diŋle o nūrın şerḥini bil

iy maḳbūl-ı yaḳīn iy zindeʾ-i dil

05a/15 bu nūr aṣīl zemīn āsümāndur

bu nūrı şöyle bil cümle lisāndur

05a/16 bu nūr oldı sebeb-i īcād-ı ʿālem

bu nūr ile ḫalīfe oldı ādem

05a/17 bilürseŋ bu nūrı ādem oldıŋ

on sekiz biŋ ʿālemiŋ şāhı oldın

05b

05b/01 ḫudeyimiye kināne daḫı nadra[10]

irüben mālikün oġlı fihre[11]

05b/02 ḳalardan ġālibe lüeye[12] kaʿbe

daḫı mürre nemre düşme[13] rayba

05b/03 kilāba ḳuṣya[14] irdi çūn ol nūr

muġīreye irüp nūr oldı maʿmūr

05b/04 ulu sulṭān idi sercümle bunlar

daḫı hem ʿādil fāẕıl erenler

05b/05 yedisi key ulu peyġamber idi

nebīler içre bellü server idi

05b/06 muġīyrenden irüben ʿabd aṣāfa

pes andan hāşim irişdi çū ṣāfa

05b/07 pes andan hāşime envār irdi

hem oldı şeybetü'l-ḥamdīde [15]iẕhār

05b/08 laġāb ʿabdü'l-muṭṭalibdür [16]aŋa ad

bu naḳli böyle buyurmışdur üstād

05b/09 irişince aŋa nūr-ı nübüvvet

vilāyet nūrıyıla ṭutdı ḳuvvet

05b/10 iki bölindi andan nūr-ı ẕāhir

---

[10] Yazmda"naẕra".
[11] Yazmda"naḳhara".
[12] Yazmda"güye".
[13] Yazmda"dösme".
[14] Yazmda"Ḳaysıya".
[15] Yazmda "şīẗü'l-ḥamdīde".
[16] Yazmda "abdü'l-maṭlūbdur".

velāyet nübüvvet hem oldı ẓāhir

05b/11 bu idi āferīnişdeki[17] maḳṣūd

hem ol dem kıldı ẓāhir ḥayy ü maʿbūd

05b/12 nübüvvet nūrı ʿabdullāha irdi

atası anı ʿabdullāhda gördi

05b/13 muḥammed muṣṭafaya ol pederdür

bu söz naḳli seyrān muḫtaṣardür

05b/14 birisi evvel nūrıŋ ġaybe gitdi

ebū ṭālibiŋ alnın mesken itdi

05b/15 ebū ṭālib bilinden geldi ḥaydār

kim oldur fātiḥ-i ḥaṣīn-i bāb-ı ḥayber

06a

06a/01 işit iy ṭālib-i esmāʾ-ı ḥüsnā

iy maḳbūl-ı ḫudā assıdāna

06a/02 egerçi ḫılʿat-ı [18]evvel ādem oldı

velī maʿnīde evvel ḫātem oldı

06a/03 ger evvel olayıdı ādem aḫīr

olurdı ʿāleme ḫātem anda ẓāhir

06a/04 odur ādem ki bildi ādemi ol

iy ādem adımı bil ādem ol

06a/05 geçem dirseŋ ṣırāṭ üstinden āsān

[17] Yazmada “āferinişdeki”.

[18] Anlama göre “ḫilḳat” olmalı.

iriş insāna insān ol insān

06a/06 irişmezseŋ insān menziline

nicesi iresin cān menziline

06a/07 iriş bul meşreb-i dīn i īmanı

muṣāḥib ḳıl saŋa ehl-i yemīnī

06a/08 o meclis şerbetinden bir ḳadeḥ nūş

iderseŋ vaḳt-i ṭālʿi ola ḫoş

06a/09 gözіŋ açıla gülzār-ı naʿīme

vücūdın yanmaya nār-ı caḥīme

06a/10 ḥicāb olmasa ger müʾminlik

ḳaçan ola ki sende ḳala senlik

06a/11 ebed deryāsına ġarḳ ola cānuŋ

mekānı olasaŋ ol lā-mekānuŋ

06a/12 fenā olup vücūdın ḳala bāḳī

göyündürmez seni vuṣlat firāḳı

06a/13 ḥayāt ola viṣāla vāṣl-ı raḥmān

kim imiş bilesin insān u şeyṭān

06a/14 bulaşıŋ ḳaʿr-ı ẓulmetden ḫalāṣı

olasın ol zamān taŋrı ḫāṣı

06a/15 ḳılarsın bu yaḳīn ʿilmini ḥāṣıl

olasın evlīyā ʿilmine vāṣıl

06a/16 rumūz-ı leyletü’l-miʿrācı iy cān

yaḳīn ʿilmi saŋa bildire āsān

06a/17 saŋa şerḥ ide esmānuŋ kitābın

daḫı afāḳ u nefsiŋ ḥisābın

06b

06b/01 bilen bu nūrı maḳbūl-ı ḥaḳ oldıŋ

bu nūrı bilmenler aḥmaḳ oldı

06b/02 bu nūrıŋ ferʿīdir bil kāʾinātı

bu nūrıŋ aṣlıdur ẕātuŋ ṣıfātı

06b/03 görür bu nūrı her kimde ola göz

bu nūrımış yaḳīn ādemdeki söz

06b/04 bu nūrıŋ şuʿlesidür cümle eşyā

bu nūr ile bīnā her aʿmā

06b/05 olar kim oḳudı nūrıʿalā nūr

cehālet zümresinden oldılar dūr

06b/06 irerken rāhı ẕulmāt-ı memāta

irişdi nācīz zümre-iʾ necāta

06b/07 pes anlar oḳudı ʿilmin kitabın

hem anlar bildiler remzin ḥisābıŋ

06b/08 necāt ehline olmuşdur ol bāb

havāyı nārı ve ṭopraġıla bāb

06b/09 nedür ḫaṣṣiyyet-i ṭabʿ-ı ʿanāṣır

bilür bu nūrı gördüŋse ẕāhir

06b/10 bu nūrıŋ vaṣfıla olmaz beyānı

budur dutan zemīn i āsümānı

06b/11 ḥaḳḳuŋ ḳudret alidür ẕāt-ı ḥaydār

bunuŋ içün yaradıldı her ne var

06b/12 beyānın diŋle bu nūrıŋ āḫır-ı kār

ki andan ẓāhir oldı bunca esrār

06b/13 ḳabūl idüp didi dimiştim

şimālī degülem ehl-i yemīnem

06b/14 kitābum oḳudum virdüm ḥisābum

ʿazābum ḳalmadı artdı ṣevābum

06b/15 ḥaḳ idüp ḥavvāyıʾ ādem ḥelāli

irişdi ādemüŋ niçe ʿīyāli

06b/16 on oġlınuŋ ʿīyāli oldı vāfir

cihāna gelüben hükm itdi ẓāhir

07a

07a/01 velā nūr-ı nübüvvet şīte irdi

muḥammed nūrın ādem şītde gördi

07a/02 irişdi şītden enoşa irdi

enoş oġlınuŋ alnında gördi

07a/03 anuŋ bir adı ḳenʾāne idi iy cān

hem andan vardı mahalalel āsān

07a/04 ulu sulṭān idi ḳenʾān ol āgāh

anuŋ bir isim ehremen şāh

07a/05 pes andan bānū aḫtuma vardı

bānū aḫtuma alınında gördi

07a/06 hem andan lameke nūḥa ve sāma
arfeḥşede yaşāliḫe tamāme
07a/07 bil andan hūda ve ʿāmire vardı
daḫı fāluġa ve erġūma irdi
07a/08 pes ol dem ulu sulṭāndı erġūm
cihāngīr idi ve hem ʿadl-ı müḥkem
07a/09 pes andan şāruġa nāḥura geldi
gidüben tāruḫ ibrāhimde buldı
07a/10 ḫalīl alnında ismāʿīle irdi
hemān anı ismāʿīl ḳaydāra virdi
07a/11 anı ḳaydār irişdi niçe cümle
ḥamlden püştevütīraḥa ḥamile
07a/12 irişdi oġıl oġlından tamāmet
göründi alınınında nūrı ġāyet
07a/13 o dāvūdan aruġid nāme vardı
meʿadnı alınınında nizāẕkete irdi
07a/14 meʿaddan ṣoŋra oġlı nuẕāza
nizāz alnınında ol nūr-ı envār
07a/15 zamānında ulu şāhıdı ġāyet
cihāna ḥükm iderdi tamāmet
07a/16 naẓardan maẓhar ilyāsı ol nūr
irişdürür murāda ki olmayuban dūr

07b

07b/01 bir ulu ẓāhir ü bāṭın eliŋde

melekler secde ḳılup iyilik ide

07b/02 libās-ı ẓāhirin bulsa bilesin

hemendem göresin devlet bināsın

07b/03 irersin ol dem insān menziline

viren cān irdi cinān menziline

07b/04 cihān gülzārı olur cümle külḫan[19]

ʿayān olduḳda ol bad gülşen[20]

07b/05 gel imdi diŋle mevlüd-i ʿalīyiʾ

pes andan bilesin faẓl-ı velīyi

07b/06 ẓuhūrın ḥaydārıŋ idelüm yād

idelüm şirīn naẓmıyla bünyād

07b/07 eger ḳuvvet virirse ferd deyyān

olur söz ehline söz kār-ı āsān

07b/08 ʿalīnüŋ mevlüdin faẓlından aḳdem

getürdin iy yād etdin muḳaddem

07b/09 duy it böyle kıldı ibn-i ʿabbās

ki ʿabdu'llāh dirdi hep nās

07b/10 otuz yaşına irişdi peyġamber

ḳadem başduḳda bu mülke içre ḥaydar

07b/11 o dem kim ādem aḥmed i maḥmud

---

[19] Yazmada“külḫān”.

[20] Yazmada “gülşān”.

ḫatīce ḫatunı aldı muḥammed

07b/12 ḫatīcenüŋ ikeŋ çoḳ idi mālı

devesi ruzī her dürlü ḥālı

07b/13 ḳamu mālın resūlu'llāh virdi

resūl ol māla cümle ḥükm iderdi

08a

08a/01 sebīl eylediler rāh-ı ḫudāya

ḳılıp iḥsān dervīşe hem gedāya

08a/02 ṭaburdı ḳapusında niçe aç

ġaniler olmışdı aŋa muḥtāç

08a/03 resūlüŋ ʿammi ebū ṭālib ol dem

benī hāşime ḥükm iderdi muḥkem

08a/04 ḥarem ḳāḍısı idi hem ol server

bil andan geldi anuŋ mīrī ġanber

08a/05 üç oġlu var idi daḫı muḳdder

biri ṭālib ʿaḳl biri caʿfer

08a/06 daḫı bir ḳızı adı ümme hānī

reʾsiŋ zaḥmeti yaḳmışdı anı

08a/07 zebūn ummışdı ḳızlıḳdan be-ġāyet

yoḳ idi dirliginde hic ṭāġat

08a/08 üç oġlan üç ḳarındaşına virdi

alup anlar evinde beslendi

08a/09 esed ḳızın ebū ṭālibe virmişdi

hep oġlanları andan olmışdı

08a/10 velīmiz ki nūr-ı vīlāyet

ṭurur idi daḫı kendide emānet

08a/11 umardı ki gele daḫı ferẕende

ol ārẕuya ḳılıpdı göŋli bende

08a/12 ki bir gün fāṭma ḫatun resūle

beyān eyledi ol ṣāḥib-i uṣūle

08b

08b/01 eger büyürse ol oġlan yaman ḥāl

iriserdür bize key ḳatı aḥvāl

08b/02 ikisi biriküp yiḳar cihānı

eger sen bir yaŋa itmezseŋ anı

08b/03 ger almayasın anlardan kinimüz

bozışarlar-duru aḥir dīnümüz

08b/04 işidüp melʿunuŋ sözine uydu kār

cevāba geldi ol merdūd ü murdār

08b/05 didi bir ejdehā olam uram dem

yudam ol oġlanı ve aḥmedi hem

08b/06 hemāndem oḳıdum bir siḥr i efsūn

bir ulu ejdehā şekl oldı melʿūn

08b/07 ṭüşüp kaʿbe yolın oldı revāne

pür oldı ṣāʿiḳa urdı cihāne

08b/08 görenler ürküben ḳaçdı yirinden

gidüben ʿaḳlıla hūşı serinden

08b/09 ḳaçan kim kaʿbenüŋ içine irdi

varup bu ṭālibüŋ evine girdi

08b/10 bişikide yatmışıdı ḥażret-i şāh

anası otururdı olġıl āgāh

08b/11 girüben ḳapudan boynın uzatdı

dem urup ḥaydaruŋ mehdin gözetdi

08b/12 açuban aġızını ḳaṣd itdi ejder

bişikdeyken elin çıḳardı ḥaydar

08b/13 iki çeŋesini ḳarvadı ṭutdı

çeküp āyırdı aġzın iki yırtdı

09a

09a/01 irince yarusına dinle iy cān

iki şaḳ eyledi ol şāh-ı merdan

09a/02 iki pāre bitişmişdür aya nūr

o demden berü ʿālem içre meşhūr

09a/03 o dem virdi laʿīn cān bir cehennem

ʿalīnüŋ ḍarbına uġrayup ol dem

09a/04 der-naʿt-ı imām ʿalī kerrema'llāhu vechehu

09a/05 ḥaḳḳuŋ ḳudret elidür bil iy müʾmin ḥaydar-ı kerrār

munāfıḳdur yaḳīn her kim ʿalīye eyleye inkār

09a/06 bişik içinde yaturken iki yırtdı o seḥḥārı

ḳaçan olur ki bir cāẕu ideydi ḥaydara ol kār

09a/07 ʿalīnüŋ bu kerāmātin işitdüŋ rūşen āyātın

eger müʾminseŋ cāndan ṣalavāt eylegil tekrār

09a/08 cihāna gelicek evvel resūlüŋ sözini işitdi

ḳulaġına idüp tekrār anuŋ ol maḫzen-i esrār

09a/09 pes evvel aġzına loḳma ki girdi ḥażret-i şāhun

resūlüŋ dilini emdi ṭolup göŋli gözi envār

09a/10 muḥammed muṣṭafā server ḥabib-i ḥaḳdur o gevher

anı sevmeyene laʿnet revādur sende ḳıl āzār

09a/11 o melʿün kim ḥaḳḳı bilmez ʿalīnüŋ āline ḳıydı

iki ʿālemde ol oldı şaḳī hem merdūd u murdār

09a/12 kim ol şāh-ı vilāyetdür ki düşmānına laʿnetdir

īmāndan tā ebed maḥrūm oluban görmeye dīdār

09a/13 diler kim rūz-ı maḥşerde şefāʿat eyleye aḥmed

yemīnī ḥażret-i şaha dil ü cāndan ḳılur iḳrār

09b

09b/01 o seḥḥārı çün iki yırtdı ḥaydar

elini ḳoynına çekti o bihter

09b/02 görüp fāṭma ḫatun ḳaldı ḥayrān

o sāʿat geldi ol maḥbūb-ı raḥmān

09b/03 anuŋ ādı muḥammed muṣṭafādur

ki bāb-ı ʿilmi şāh-ı murtażādur

09b/04 anuŋçün nāzil oldı nuṭḳı levlāk

anuŋçün yir döşendi döndi eflāk

09b/05 didi ana neçün ḥayrān olursın

bu deŋlü işde sergerdān olursın

09b/06 eger yüz kerre yüz biŋ bunca seḥḥār

derilürse ʿalīye idemez kār

09b/07 ʿaceb bilme ʿalīden sen bu işi

yaḳīn şīr-i ḫudādur işbu kişi

09b/08 işidüp kaʿbe ḳavmī geldi gördi

ḳamu ol ejdehāyı eyle gördi

09b/09 idüp taḥsīn didiler z̲ī-kerāmet

ebū cehle bu iş güc geldi ġāyet

09b/10 ol merdūdı çūn kim ṭutdı tāsa

ʿırżı yıḳıldı döndi ʿarūsı yāsa

09b/11 o dem bir yaşına irmişdi ḥaydar

götürüp evine geldi o server

09b/12 daḫı aŋasına virmedi ayruḳ

resūlden ġayrı kimse şāha buyruḳ

09b/13 idemezdi muʿayyen şöyle bilgil

eger Mūʾmin iseŋ buŋa inanġil

10a

10a/01 resūlüŋ kendü ḳoynında yaturdı

ki ʿömrin bir buçuḳ yaşa yitüverdi

10a/02 īnni kerāmeti āntir ki żarb i zūr-ı imām-ı ber rūy-ı ebū cehili laʿīn

10a/03 gel iy müʾmin işit sırr-ı vilāyet

ḫaricīye [21]ṣafā virmez bu āyet

10a/04 ḫavārīcüŋ yaḳīn cin oldı cānı

ḥayātı yoḳ beḳasuzdur mekānı

10a/05 vücūdı cāhilüŋ çün olmadı şer

anuŋ göŋli ölüpdür ṣanmaġıl ḥay

10a/06 bu söze ṭutan ol cāndan ḳulaġı

vilāyet ḳapusı ola ṭuraġı

10a/07 bu fenden cāhilüŋ ne ḥaẓẓı vardur

münāfıḳ mechülüŋ[22] cānı saḳardur

10a/08 ne bilsün ʿilmi i sırrı ehl-i ẓāhir

ḫaberdār olmayan kendüden āḫir

10a/09 ʿalīyi sevmeyenüŋ dīni olmaz

o kim müʾmindür anuŋ kīni olmaz

10a/10 birinci muddeʿī hem āli evlād

bu lafẓıla iderler ḥaydarı yād

10a/11 ḳılurlar bir ḥadīs̲ilen rivāyet

anı söz diyü ḳılurlar ḥikāyet

10a/12 resūl hażretine bühtān iderler

koyup ṭoġru yolı egri giderler

10a/13 ki her kim dost olam dirse nebīye

ṭuta bir arpa deŋlü kīn ʿalīye

[21] Yazmada “hirīcīye”.

[22] Yazmada “muchilüŋ”.

10b

10b/01 ola tā kim anuŋ islāmı iṣbāt
cihān ʿālimleri dir bunı evḳāt
10b/02 ḳaçan ʿilm ehli olan ola ẓālim
ʿalīye nice buġż eyleye ʿālim
10b/03 bu söze nicesi açarlar aġız
zamāna ʿālimi merdūd u ʿāciz
10b/04 meger şeyṭāna uyup ola cāhil
ki diye bāṭıla ḥaḳ ḥaḳḳa bāṭıl
10b/05 şaḳī bed-baḫt u melʿūn yüzi ḳara
ḳamu dīnini ṣatmışlar dīnāra
10b/06 zihī ḳavmi ḥayāsuz sözi bidʿat[23]
ʿalīye buġż iden melʿūna laʿnet
10b/07 ḥabīb-i ḥażret-i ḥaḳ gibi server
dimişdür ḥażret-i şāha bürāder
10b/08 vaṣī idindi sulṭān-ı şefāʿat
emīn-i ḫāṣıdı virdi emānet
10b/09 ḥaḳīḳat sırrınuŋ sırrına muḥkem
ʿalīyi kıldı ol sulṭan-ı aʿẓam
10b/10 bu söze her kim eylerse ʿinādı
münāfıḳdur mevālī içinde adı
10b/11 dinür ehl-i necāt içinde her bār

[23] Yazmada “bedʿat”.

yezīdīdür ʿalīye iden inkār

10b/12 murādı her dü ʿālem muṣṭafādur

anuŋ ḳāyim maḳāmı murtażādur

10b/13 eger olduŋsa ümmet muṣṭafāya

muhibb ol cān u dilden murtażāya

11a

11a/01 muḥammed muṣṭafā bir gün ʿalīyi

götürüp ḳucaġında ol velīyi

11a/02 yürüyüp kaʿbenüŋ yanına vardı

ḥaremden içerü ol dem ki girdi

11a/03 ḳureyşüŋ ḳavmini gördi oturmış

kelāmın her biri dile getürmiş

11a/04 ḳılurlardı bahādur erleri yād

sevālif pehlüvānlar zikrin ābād

11a/05 resūl anlara didi ki ola kimsiz

bu elümdeki maʿṣūmı göresiz

11a/06 o dem kim bulısar ʿömr-i civanı

olısardur cihānuŋ pehlüvānı

11a/07 ol aŋduḳlarŋuz bunuŋ ḳatında

sehlce kimselerdür ṣoḥbetinde

11a/08 resūl işbu kelāmı didügi dem

ebū cehli laʿīn eyledi ver hem

11a/09 didi kim yā muḥammed key ʿacebdür

bunuŋ sözi dime edebdür

11a/10 bir oġlan kim henüz elde ṭutarsın

anuŋ vaṣfını ortaya atarsın

11a/11 bunuŋ niresi beŋzer pehlüvāna

ki daḫı şimdi gelmişdür cihāna

11a/12 niçe bunuŋ gibi sözler o meʿlūn

resūle diriken ol ḫor u maġbūn

11a/13 ʿaliyyü'l-murtażā ol şīr-i yezdān

ḳucaġından resūlüŋ ḳalḳup iy cān

11b

11b/01 bi-ḥaḳḳ-ı muʿcizāt-ı żarb-ı aḥmed

ẓuhūr oldı o dem sırr-ı muḥammed

11b/02 uzadup şāh ḳolını irgürince

laʿīne urdı bir muḥkem ṭabanca

11b/03 yıḳıldı yüzünüŋ üstine düşdi

ṭaġıldı ʿaḳlu baġırı ṭutuşdı

11b/04 görenler ol işi hep ḳaldı ḥayrān

ṭutuldı dilleri eyle ki bī-cān

11b/05 biraz dem ol laʿīn yatup ayıldı

ḳatı acıyup ol zaḫmı yayıldı

11b/06 o zaḫmı urıcaḳ şāh-ı vilāyet

laʿīnüŋ oldı boynında cirāḥat

11b/07 ölince işledi anuŋ yarası

velī eksük degüldür mācerāsı

11b/08 resūle itmedi ol melʿūn iḳrār

ebū cehl oldı adı ehl-i inkār

11b/09 bu cehlüŋ adına cānına laʿnet

daḫı ḳavmine aḳrābına laʿnet

11b/10 muḥammed muṣṭafāya ḳıldı inkār

görüp muʿcizlerin itmedi iḳrār

11b/11 ḥabīb-i ḥaḳ gibi sulṭān-ı ʿālem

ʿalī gibi şāh-ı merdānı ādem

11b/12 ikisi nūrı vāḥiddür muḥaḳḳaḳ

bu sırrı fehm iden müʾmīne ṣaddaḳ

11b/13 iki dillü iki dīnlü munāfıḳ

ḳaçan olur olar tevhīde lāyıḳ

12a

12a/01 edepsüzler oḳur āyāt-ı kurʾān

bilürken kime nāzil itdi raḥmān

12a/02 vaṣīsine amene’r-resūlüŋ

yaḳınında yaḳınına resūlüŋ

12a/03 bilüp inkār iden melʿūna laʿnet

görüp inanmayan maġbūna laʿnet

12a/04 odur girçek muvaḥid ehl-i iḳrār

ide medḥini şāhuŋ dilde tekrār

12a/05 der-medḥ-i nebī-i velī

12a/06 vāriṣ-i ʿilm-i muḥammed muṣṭafādur murtażā
hem emīn i ṣādık ı sırr-ı ḫudādur murtaża
12a/07 hem imām-ı evvel ü āḫir-i emīn-i sırr-ı vaḥy
ḥāmid-i ḥamd-ı ḫudā ṣāḥib-i livādur murtażā
12a/08 ḫāzin-i ʿilm-i fütüvvet mīr-i furḳān-ı resūl
nūr-ı ẕāt-ı kibriyā dirseŋ revādur murtażā
12a/09 şām-ı ẓulmetde ḳalup gümrāh olan der-mandeye
rūşen āyetdür yaḳīn şems-i ḍuḥadur murtażā
12a/10 sāʾil-i bī-çārelerden olmadı luṭfı dirigˇ
baḥr-i ḥikmet maʿden-i cūd-ı seḫādur murtażā
12a/11 bil ki şāh-ı evliyā sırr-ı muḥammeddür ʿalī
ẓāhir ü bāṭın yaḳīn maḥbūb-ı aḥmeddür ʿalī
12a/12 her ki sevmez cān u dilden ḥaydarı bulmaz necāt
ẓulmet ābādında bulmışdur ebed cehl-i memāt
12a/13 nice baḫtı vü şaḳīdür murtażāya ṭuta kīn
zī-ḥayāsuz bī-edebler ʿābid-i aṣnām ı lāt

12b

12b/01 didi bu oġlanuŋ sözi ḳatıdur
didi pūtlara murdārdur kötüdür
12b/02 ḳureyş ḳavmı şikāyet ḳıldı bundan
olar bu ḥāli bilür cümle benden
12b/03 inandum ḥaydaruŋ ben sözlerine
tükürdi pūtlaruŋ hep yüzlerine

12b/04 ʿalīye itmedi bāṭınları kār

bize anlara secde eylemek ʿār

12b/05 bu sözi söyleyüben ṭaşra vardı

ḳureyşileri ḥarem içere gördi

12b/06 didi yā ḳavm-i ʿalī sözümden almaz

ṣanemler işigine ol secde ḳılmaz

12b/07 didiler ḥükm idüp ṭapudurġıl anı

didi kim eslemez hergiz o bini

12b/08 anası aḥmede nez̲r eylemişdür

anuŋdur oġlanı ol bislemişdür

12b/09 benüm ḥükmüm aŋa geçmez bilürsiz

neçüŋki beni rencīde ḳılursız

12b/10 bu söz üstine gecdi niçe devrān

ʿalīden niçe sırlar oldı aʿyān

12b/11 imāmuŋ çün irişdi dörde yaşı

göricek pūtlara atardı ṭaşı

12b/12 dema-dem kaʿbe ṭamına varurdı

atup putları ṭaşıla ururdı

12b/13 ḳureyşilere bu iş ḳatı geldi

ebū ṭālib resūle gile ḳıldı

13a

13a/01 didi iy gözlerüm nūrı muḥammed

ḳureyş ḳavmında var bunça nice muḫanneṭ

13a/02 ʿalīden key şikāyet eylediler
gelüben baŋa şimdi söylediler
13a/03 ki bu oġlan bizi incitdi ġāyet
irişdi pūtlara hem bī-nihāyet
13a/04 varuban kaʿbeye atar pūta ṭaş
ṭoḳunan pūtı eyler ḫord u ḫaşḫāş
13a/05 hic andan ġayrı oyun bilmez ancaḳ
varup hīç pūta secde ḳılmaz ancaḳ
13a/06 kerem eyle ʿalīye kıl naṣīḥat
ki ḳılmaya bunuŋ gibi şeniʿat
13a/07 senüŋ sözüŋden ayru sözi ṭutmaz
daḫı ġayruŋ elinden loḳma yutmaz
13a/08 resūlu'llāh didi yā ʿammī key bil
baŋa dirsin ʿalīye terbiyet kıl
13a/09 atasından[24]aŋa mirās ḳalıpdur
anuŋçūn būtlara ol kīn ḳalıpdur
13a/10 atası sırrı olmış aŋa yoldaş
anuŋçün ol ṣanemlere atar ṭaş
13a/11 yaḳīn oġlan atanuŋ sırrıdur bil
becid dirsin aŋa gel terbiyet ḳıl
13a/12 ebū ṭālib didi yā kurretü'l-ʿayn
senüŋçün yaradılmışdur bu kevneyn

[24] Yazmada "asāsından"

13a/13 bilürdüŋ ʿābid-i evs̱ānıdum ben

niçün dirsin atası sırrıdur sen

13b

13b/01 daḫı ben pūtlara ṭaş atmamışam

ḥareme arḳa virüp yatmamışam

13b/02 buŋa beŋzer ʿalīnün sırrı çoḳdur

ḳureyş ehline ġāyet ẓulmı çoḳdur

13b/03 bilürsin kimseyi incitmedüm ben

ḳaḳıyup kimseye güc itmedüm ben

13b/04 resūl aydur ʿalīnün atası bil

ḫalīl-i ḥaḳdur aŋa ʿizzetüŋ ḳıl

13b/05 ḫalīlu'llāh durur anuŋ atası

ʿalīnüŋ yoḳdur ol işde ḫaṭāsı

13b/06 özüŋden var gümānı dūr ḳılġıl

ʿalīden bu işi maʿz̄ūr ḳılġıl

13b/07 ʿalīyi bil ʿalīden olġıl āgāh

vilāyet milki taḫtında odur şāh

13b/08 ʿarap müşrikleri sözine uyma

bu iġvāyı ṣaḳın semʿüŋe ḳoyma

13b/09 ebū ṭālib daḫı söz eylemedi

resūle ḳarşu hergiz söylemedi

13b/10 şikāyet idene didi ki ḳardaş

görürseŋüz atarken būtlara ṭaş

13b/11 döküben ḳorḳuduŋ oġlandur anı
ol işden vāz gelür ḳorḳarsa cānı
13b/12 çū derstūr buldı ol ḳavm-ı bed-aḫter
niçesi eylediler ḳaṣd-ı ḥaydar
13b/13 ʿalīyi kaʿbede öŋdiler ol dem
ki dögüp ḳorḳudalar anı muḥkem

14a

14a/01 o gün ṭurdı yine şāh-ı vilāyet
ki varup pūtlara ide ihānet
14a/02 yürüyüp kaʿbe ḳapusına vardı
ḳureyşiler ögerdi şāhı gördi
14a/03 olara iltifāt itmedi vardı
atuban ṭaşıla bir pūtı urdı
14a/04 ṭoḳunup ṭaş pūtuŋ gögsini deldi
niçe pāre olup düşdi yıḳıldı
14a/05 ḳureyşīler ṭurup üşdi ʿalīye
ki muḥkem let uralar ol velīye
14a/06 ʿalī bir naʿra urdı ḳıldı ḥamle
ḳureyşīler yüzi üstine cümle
14a/07 yıḳılup oldılar ḫāke ber-ā-ber
ḥaḳāret oldı cümleye ser-ā-ser
14a/08 uru ṭuranları hep çekdi yıḳdı
kimisinüŋ ayaġı ḳolı çıḳdı

14a/09 ḳamusı hūşı geldükde ayıldı

kimi ḳaçdı kimi yine bayıldı

14a/10 vilāyet ceẕbesile ṣıdı ḳamu

aŋa inkār idenüŋ yiri ṭamu

14a/11 ḳureyşiler bu ḥāli gördi ol dem

ʿalīden ḳorḳdılar sercümle muḥkem

14a/12 daḫı kimse aŋa ḳaṣd eylemedi

ayudan yatludan söz söylemedi

14a/13 ḳureyşīler ʿalīden key incindi

bir oġlandan olar hep cümle ṣındı

14b

14b/01 ḳureyşüŋ yüzi ṣuyın yire dökdi

gücin ḳurutdı vü boynını bükdi

14b/02 şu deŋlü oldı kim daʿvāyı urdı

bahādurvān diyüben uru ṭurdı

14b/03 aŋa dirlerdi key eriseŋ var

cihān ola diriseŋ başuŋa ṭar

14b/04 bū ṭālib oġlına bir ḥamle ḳılġıl

neyimiş sende miḳdāruŋı bilgil

14b/05 ne deŋlü oldılar ise ber-ā-ber

düşürdi cümlesin ḫāke ser-ā-ser

14b/06 adı yayıldı sercümle cihāna

irişdi medḥ i ẕemmi her lisāna

14b/07 yedi yaşına irdüginde ḥaydar

anuŋla olmadı hīç kimse hem-ser

14b/08 ebū cehlüŋ ḳurıdı ḳanı ḳatı

ḥasedden key mükedder oldı ẕātı

14b/09 hased buḫlı riyādur fiʿl-i şeyṭān

anı ʿādet idinmez kāmil insān

14b/10 seḫā luṭfı keremdür fiʿl-i ādem

ḥasedden ādem olan urmadı dem

14b/11 ḥaseddür ʿaḳlı irgüren fesāda

kerīm olġıl bulasın istifāde

14b/12 eyü aduŋ diyeler ḫāṣıla ʿām

bir iḥsānıŋa ḥaḳ ider on inʿām

14b/13 varıdı bir yigid ol devr içinde

yoġıdı miṯli türkistān içinde

15a

15a/01 eger īrān ı tūrān milk-i hindi

daḫı rūm u ʿarap maġribile sindi

15a/02 anuŋ erligini söylerdi dilde

muʿayyen olmışıdı ḳamu ilde

15a/03 zebūn itmişidi her şehriyārı

göze almazdı sām u süvārı

15a/04 iken ḳuvvetlü meşhūrıdı meʿlūn

velīkin dīn i īmān içre maġbūn

15a/05 didi kim ẓālim vü cāhil itdi
hem adı ʿamr ibn-i ʿankebūtidi

15a/06 işitse nirede bir pehlüvān er
ki rezm içinde ḳattāl u dilāver

15a/07 varup ʿamr anuŋıla cenk iderdi
yā ḳul eyler ya ʿömrin teng iderdi

15a/08 dirāzı yedi boyı otuz arşdan
uzunıdı ḳolı on biş ḳarışdan

15a/09 binerdi nerre fīle ol münāfıḳ
daḳınurdı ḳılıç ḳolına lāyıḳ

15a/10 biŋ üç yüz batmānıdı gürzi anuŋ
çoġıdı ḳuvveti ol pehlüvānuŋ

15a/11 ki öz gürzi idi sām u süvāruŋ
ki ol serdarı idi her diyāruŋ

15a/12 aŋa leşkerler olmazdı ber-ā-ber
ḳırardı yüz biŋ olursa ser-ā-ser

15a/13 işitmişidi ḥamza pehlüvānı
dilerdi kim gelüp öldüre anı

15b

15b/01 anuŋ erligini gūş itmişidi
şecāʿatden içi cūş itmişidi

15b/02 murādı idi ḥamzayla buluşmaḳ
şınāyup kendüyi anuŋla dögüşmek

15b/03 irişdi çün muḥammed muṣṭafāya
daḫı maḳdūr-ı şāh-ı murtażāya
15b/04 bu arzuyıla çoḳ devrān dürişdi
gelüben kaʿbe şehrine irişdi
15b/05 meger ol dem vaṣī-i mīr-i maḥşer
yapardı bāġı ḥavlısın o server
15b/06 ki kendü ātasınuŋ bāġı idi
ʿalīnüŋ idi yaşar çaġı idi
15b/07 yolı ʿamruŋ çün araya irdi
bir oġlan ḥavlı yapar baḳdı gördi
15b/08 gelüben ḥaydara virdi selāmı
selāmdan ṣoŋra bu oldı kelāmı
15b/09 nedür aduŋ kimüŋ oġlanısın sen
ḫaber vir tā bilem kimsin seni ben
15b/10 ʿalī didükde ben nesl-i ḫalīlem
bū ṭālib oġlıyam nesl-i ʿalīyem
15b/11 ebū ṭālib kim olduġın bilürdi
bilenlerden ḫaber ṣorup alurdı
15b/12 sözinden bildi şāhı ol bed-aḫter
didi bu ṭıfldur var ise ḥaydar
15b/13 didi var ataŋa ʿammūŋa söyle
benim geldügimi maʿlūm eyle

16a

16a/01 gelüben baŋa ḳılsunlar iṭāʿat
ki ben onlara tā idem şefāʿat

16a/02 vireler baŋa bācı vü ḫarācı
bulalar baş ḳayusına ʿilācı

16a/03 daḫı ol ibn-i ʿabdullāh ki dāyīm
dirimiş ulu serven-i dīn-i ḳāyīm

16a/04 anı hem baġlayup bile getürsün
yüri babaŋa di emrüm yitürsin

16a/05 ki öldürmege gelmişem ben anı
ıraḳdan ārżū ḳılmışam ben anı

16a/06 görem tā ḳuvvetin erligin anuŋ
cihāndan giderem dirligin anuŋ

16a/07 daḫı gel baŋa ḳul ol cān ile sen
seni öldürmeyüben tā ḳoyam ben

16a/08 siliḥşor ideyim seni cihānda
aduŋ yād olına devr-i zamānda

16a/09 işitdüm söylenür aduŋı dilde
aŋarlar cürʿetiŋi ḳamu dilde

16a/10 beri gel öp rikābum ʿizzet eyle
sözüm ṭut baŋa bu dem ḫidmet eyle

16a/11 işitdi çün sözini hażret-i şāh
didi ne herze söylersin iy gümrāh

16a/12 ne itsin kim bu sözi söyledüŋ sen

ya senüŋ gibi ḫar sözini ṭutam ben

16a/13 getür ortaya neŋ var ḳudretüŋi

şınaġıl bende cāhil ḳuvvetüŋi

16b

16b/01 kere ḳurtulasın benden varasın

o ʿammum ḥamza dāḫı göresin

16b/02 ḳuru lafı gider meydāna gelgil

baŋa oġlan dime merdāna gelgil

16b/03 niçe sencileyin gümrāh-ı ebter

derilürse yiter bir żarb-ı ḥaydar

16b/04 degülsin bir siŋek degil yanumda

benüm ol deŋlü vardur ḳudretümde

16b/05 senüŋ gibi hezārān biŋ hezārān

ḳalur bir naʿram ile cümle bī-cān

16b/06 ʿamur ḳāḳıdı sözine ʿalīnüŋ

çevürdi fīlin üstine velīnüŋ

16b/07 el urdı gürzine sām u süvārüŋ

kim ura başına şīr-i ḫudānuŋ

16b/08 o ḥavlı kim yapardı ḥażret-i şāh

eline aldı bir ṭaşın nā-gāh

16b/09 atup ḳarşudan ol melʿūnı urdı

ʿamur gürzin o ṭaşa ḳarşu virdi

16b/10 yoġurdı deldi gürzi ṭoḳunup ṭaş

ṭaġıldı rīze rīze ṣanki ḫaşḫāş

16b/11 urup gögsinden arḳasına çıḳdı

yüzinüŋ üstine melʿūnı yıḳdı

16b/12 yıḳıluban yire indi filinden

geleci gelmedi ayruḳ dilinden

16b/13 zūr ile seyr iderken bu cihānı

imānsuz gitdi ol dem çıkdı cānı

17a

17a/01 çü bir żarb ile cān virdi o gümrāh

yine başladı kendü işine şāh

17a/02 der-medḥ-i imām ʿalī

17a/03 zihī ḳuvvet zihī ḳudret zihī ḥikmet zihī ḥāl

şāh-ı merdāna ʿaṭā ḳılmış keremden zü'l-celāl

17a/04 vālī-i milki vilāyetdür vaṣī-i muṣṭafā

maḫzen-i ʿilm-i ilāhīdür ki irmez hiç melāl

17a/05 gelmedi meydānı rezm içinde anuŋ hem-demi

döymedi ḍarbine yüz biŋ kere yüz bin ḳavmı

17a/06 cümle lüṭfüyü ʿaṭāsı şerḥ olunmaz ḥaydaruŋ

ḥaşredeŋ yazarsa ger biŋ kerre biŋ ṣāḥib-i kemāl

17a/07 mīr-i ḳurʾān şīr-i yezdān şāh-ı sulṭān-ı velī

sāḳī-i kevs̲er imāmü'l-müttaḳīn ʿayn-ı cemāl

17a/08 heybetinden yire geçdi zihī sercümle diyü

raḥmetine irmek oldı müʾmine cümle āmāl

17a/09 cāvidān-ı ʿömre irdi cānını iden fidā

rāh-ı ʿışḳına ʿalīnüŋ her kim oldı ittiṣāl

17a/10 cān vü dilden sevmeyen ebter şaḳīler ḥaydarı

şāfiʿ-i rūzı cezādan oldı anlar nāḳış

17a/11 iy muvaḥḥid müʾmin ādem iy yaḳīn ehl-i yemīn

ger şimālī ehl-i gülseŋ emre göster imtiṣāl

17a/12 ḥaydarı ol ḥaydarı bil ḥaydarı sev cān ile

gel mevālī meşreb ol tā kim olasın ḥaberdār

17a/13 rāh-ı dīn içinde yoldaş ol bu yolı varana

dār-ı zulmetde ḳalup nefsüŋe ḳılmaġıl vebāl

17b

17b/01 men ʿaref sırrını ʿalīden gel işit bil kimdür ol

uyma iġvāsına diyüŋ işidür meger yalan āl

17b/02 ḥaydara iḳrār idüp mervāniden bīzār ol

laʿnet eyle ibn-i süfyāna irişmez infiʿāl

17b/03 iy yemīnī ḥaydaruŋ medḥini evrād eylegil

ḥālet i nezʿa irince tā bu vaḳt-i infiʿāl

17b/04 diden-i ebū talib cedd-i ʿömer

17b/05 ebū ṭālib meger seyrāna çıḳdı

ʿalīnüŋ yanına irdi vü baḳdı

17b/06 ṭurur gördi ʿalī yanında bir fīl

ʿalī işler işini bī-ḳāl ü bī-ḳīl

17b/07 daḫı yaḳın gelicek gördi bir er

yıḳıluban yatur ḫāke ber-ā-ber

17b/08 ṣanasın ḳadd ü ḳāmetde menāre

yüzi üstine düşmiş ol bī-çāre

17b/09 seyl olmış yir yüzi ḳara ḳana

ṣanasın gelmemiş idi cihāna

17b/10 ebū ṭālib didi işbu dilāver

neçün ḳanına ġarḳ oldı ya bu er

17b/11 ne yirden geldi bunda işbu kişi

ya kim itdi bunuŋ gibi bir işi

17b/12 didi ḥaydar ki baba bunı diŋle

bu ʿamer ibin ʿankebūtdur ki aŋla

17b/13 muḥammed ḳaṣdına gelmiş bu melʿūn

anuŋçūn oldı böyle ḫor u maġbūn

18a

18a/01 ne ise evvel ü āḫır ḥikāyet

atasına didi şāh-ı vilāyet

18a/02 tamāmet mācerāyı şerḥ ḳıldı

ebū ṭālib ḳamu aḥvāli bildi

18a/03 varup getürdi anda muṣṭafāyı

muḥammed ḳıldı taḥsīn murtażāyı

18a/04 didi yā ʿammī bunı ṭaŋlama sen

işitgil ḥaydaruŋ vaṣfın diyem ben

18a/05 yaḳında ben ḳılam ḥaḳ dīni ẓāhir

buŋa ḳaṣd eyleyiser cümle kāfir

18a/06 buŋa ḥaḳ göndürüser zü'l-fiḳārı

ʿalī anı ḳuşanup ḳıla yārı

18a/07 ʿalī küfr ehlini ol dem ḳırıser

ḳamusı ḳorḳudan dīne giriser

18a/08 olan pūtları cümle yaḳısardur

geliseler ḳoymayup yıḳısardur

18a/09 arıdup kaʿbeyi pūtdan ḳılam pāk

baŋa kim ḳaṣd iderse olısar ḫāk

18a/10 ʿalīdür maḫzen-i şāh-ı vilāyet

buŋa ḥaḳdan irişmişdür hidāyet

18a/11 ebū ṭālib resūli çün gūş ḳıldı

ʿalī mihri dilinde cūş ḳıldı

18a/12 tamāmet kaʿbe ḳavmı cümle geldi

görenler ʿamru ʿankebūtı bildi

18a/13 didiler āferīn taḥsīn ü ṣaddaḳ

olursa er bu deŋlü olur ancaḳ

18b

18b/01 daḫı kimse ʿalīye dimedi lā

göŋülden geçürürleridi illā

18b/02 ki bir mekr ideler ol nūr-ı pāka

muḳābil olanı ḳoyardı ḫāka

18b/03 elin çekdi tamāmet ehl-i inkār

ulaşmaḳdan ʿalīye oldı bīzār

18b/04 irince evine yā şāh-ı merdān

ne ḳıldıġını z̲ikr eylersem iy cān

18b/05 uzanur söz ḳalur maḳsūd dilden

ecel irdükde furṣat gider elden

18b/06 faṣl-ı der-hicret-i nebī ve mācerā-yı diger

18b/07 gel imdi diŋle iy evlād-ı ādem

ẓuhūr-ı şerʿ-i dīn-i ibn-i ḫātem

18b/08 resūl-i ḥaḳ çū ḳırḳ yaşına girdi

nebī oldı ḫudādan vaḥy oldı

18b/09 ki üç yıl kabʿede eyledi daʿvet

dīnine girdi niçe er ü ʿavrat

18b/10 ḳureyşīler ḳıluban buġż inkār

resūl-i ḥaḳ olardan oldı bīzār

18b/11 ḥaḳ emrile ḥaremden ṭurdı gitdi

medīne milketine hicret itdi

18b/12 vekīl ü hem vaṣī ḳıldı ʿalīyi

muḥammed ehl-i beytīne velīyi

18b/13 daḫı emr oldı ḥaḳdan muṣṭafāya

ki emr ide ʿaliyyüʿl-murtażāya

19a

19a/01 medīneye ilede ehl-i beytin

olan ümmetlerin hem cümle raḫın

19a/02 ḳureyşīler dirilüp söylediler

gelüben şāha ḥüccet eylediler

19a/03 ḳureyşden üç biŋ atlu müttefiḳdür

ebū cehlile cümlesi refīḳdür

19a/04 ki ḳavmın virmeyeler muṣṭafānuŋ

şöviken yād eylegil sen bu cefānuŋ

19a/05 sen anlar raġmına iş idemezsin

hem ehl-i beyti alup gidemezsin

19a/06 eger iḳdām iderseŋ baş virürsin

eger ölürsin eger öldürürsin

19a/07 saŋa verimezler ehl-i beyti hergiz

olacaḳ işi didük uş saŋa biz

19a/08 kimüŋilen idersin bu işi sen

pes anlar bunca erdür bir kişi sen

19a/09 o ḳavme didi kim şāh-ı vilāyet

eger allāh ide ʿavn u ʿināyet

19a/10 alıduram virürse ḥaḳ baŋa yol

benüm ḥaḳ ḥāfıẓumdur raḥmeti bol

19a/11 didiler sen bir allāha ṣıġınduŋ

baŋa yardım ider diyü sevündüŋ

19a/12 bize bil üç yüz altmış altı pūtlar

bize yārī ḳılup her dem ögütler

19a/13 biz anlara ṣıġınuruz yaḳīn bil

ṣaḳın ṣoŋra olur iş saŋa müşkil

19b

19b/01 ki bizüm üç yüz altmış taŋrımuz var

saŋa bir taŋrı neyler āḫir-i kār

19b/02 didi şāh anlara iy ḳavm-i aḥmaḳ

baŋa virdüŋde furṣat ḥayy-ı muṭlaḳ

19b/03 o sizüŋ pūtlaruŋuz yıḳıserven

aġacın cümle oda yakıserven

19b/04 ayaġ altına ṣalıp cümle ḳıram

gümişin altunın hep ḫarca sürem

19b/05 bu sözi söyleriken anda ḥaydar

resūlüŋ ehl-i beyti cümle yikser

19b/06 develer yükledüp cümle ser-ā-ser

hemāndem bindi ata mīri vü kevser

19b/07 aluben ehl-i beyti yola girdi

ʿarap müşrikleri bu ḥāli gördi

19b/08 hemāndem üç biŋ inkār ehl-i kāfir

ʿalīnüŋ geldiler yolına āḫir

19b/09 ebū süfyānıdı müşriklere baş

ebū cehli ʿazāzīl bile yoldaş

19b/10 tamāmet altı yüz biŋ nesl-i şeyṭān

ki maḫṣūṣ idi ol pūtlara yıksan

19b/11 aġizlarından otlar ṣaçdı şāha

ṣıġındı ḥaydar ol ḳādir ilāha

19b/12 ki üç biŋ ile bile ḳavm-ı şeyṭān

ʿalīye ṣaçdılar otlar firāvān

19b/13 hemān bir naʿra urdı anda ḥaydar

yüzi üstine düşdi cümle yikser

20a

20a/01 racīm evlādıyla yire geçdi

ʿalīnüŋ naʿrasından cümle ḳaçdı

20a/02 çü ḥaydar naʿra urdı heybet itdi

ḳureyşüŋ çoġı düşüp ʿaḳlı gitdi

20a/03 bu işi çünki itdükde ḥażret-i şāh

ʿaza emr itmişdi daḫı allāh

20a/04 getürdi ehl-i beyti çün nihāyet

medīneye irişdürdi selāmet

20a/05 resūl ehlini gördi oldı key şād

mübārek göŋli ġamdan oldı āzād

20a/06 hemīn on yaşa irmişdi ḥaydar

ki bu erligi gösterdi o server

20a/07 der-medḥ-i imām ʿalī kerrema'llāhu vechehu

20a/08 nebīler serveri çünkim muḥammed muṣṭafā geldi

vilāyet rehberi sulṭān ʿalīyyü'l-murtażā geldi

20a/09 imāmeyn i saʿīdeyn i şehīdeyn i şeh-i evlād

ḫasen ḫulḳı rıżāyilen ḥüseyn-i kerbelā geldi

20a/10 çū zeyen’l-ʿabidīn oldur atası āl-i evlāduŋ

muḥammed bāḳir caʿfer ḳamu rehnümā geldi

20a/11 şehīd-i heftümīn oldı yakīn bil mūsā kāẓım

imām-ı heştümīn baʿde ʿalī mūsā rıżā geldi

20a/12 taḳī taḳvā-yı dīnüŋ bil imāmı hem penāhumdur

naḳī devran ı ʿālemde ḳamu derde devā geldi

20a/13 imāmı ʿaskerī oldı peder mehdī-i devrana

ḫudānuŋ fażlı irişdi şükür ṣāḥib-i livā geldi

20b

20b/01 yemīn-i ehl-i dīn oldur ʿalīye niçe inkār

vilāyet ehline ḥaydar imamı pīşvā geldi

20b/02 faṣl-ı anest ki der-feth kaʿbetu’llāh şod şerrefeh’ullāh

20b/03 yine biz sözümüzden uralum dem

muḥibbüŋ göŋline irişmesün ġam

20b/04 velī saŋaŋlaruŋ ṭolı ġam olsun

muḥibbe ḫūri rıḍvān hem-dem olsun

20b/05 ʿadūv-i āl irişsünler cefāya

muḥibler vāṣıl olsunlar ṣafāya

20b/06 bu söze el getürüp diyen āmīn

görür cennāt-i ʿadn içre maḳāmın

20b/07 medīnede ḳarār itdi çün ol māh

resūlüŋ ümmetin artura allāh

20b/08 ʿarap ḳavmı çoġı hep dīne girdi

ḫudādan aḥmede key ʿizzet irdi

20b/09 hemān ol demde emr oldı resūle

ġazā ḳıl didi ḥaḳ şerʿi uṣūle

20b/10 ḫudā gönderdi gökden z̲ü'l-fiḳārı

ʿalī ḳuşandı dīn ṭutdı ḳarārı

20b/11 resūlüŋ vaʿdesi geldi yirine

belā irdi ebū cehlüŋ serine

20b/12 o dem kim ṭutdı revnaḳ dīn-i millet

resūle uydı maḫlūḳ oldı ümmet

20b/13 resūl ʿazm itdi beytu'llāha vara

arıdup kaʿbeyi pūtı çıḳara

21a

21a/01 otuz üç biŋ çeri çekdi peyġamber

öŋince ḥaydar idi leşker-ser

21a/02 ebū süfyān idi kaʿbede sulṭān

vezīr idi anuŋ bū cehl-i nādān

21a/03 o deŋlü dirdiler eṭrāfdan er

ki dört kez yüz biŋ oldı cümle leşker

21a/04 ḳamu yardım virüp küfr ehli yeksān

gelüp eṭrāfdan leşker firāvān

21a/05 resūle ḳarşu gelüp iki ferseng

orada ḳıldılar ġāyet ulu cenk

21a/06 imāmü'l-müttaḳīn ol şāh-ı merdān

o deŋlü ḳırdı küfr ehlini iy cān

21a/07 yüzerdi ḳan içinde eyerilen at

buḫārı çün bulut teg oldı ḳat ḳat

21a/08 ṣalardı z̲üʿl-fiḳārı şāh-ı merdān

götürüp aḳarıdı gövdeyi ḳan

21a/09 o demden urdı bir kez nefs-i ḥaydar

ṣadā-yı raʿdı ṭoldı baḥr ile ber

21a/10 ol onuŋ heybeti ṭutdı cihānı

iŋiletdi zemin ü zamānı

21a/11 ṭaġıldı leşker-i küffār cümle

idicek heybet ile şāh ḥamle

21a/12 ebū süfyān ḳaçuben şehre girdi

ʿalī aṣḥāblarıla vardı irdi

21a/13 o deŋli ḳırdılar ehl-i gümānı

seyl olup yir yüzine aḳdı ḳanı

21b

21b/01 o çoḳluḳ leşkeri süfyānuŋ ol dem

ḳırıldı ḳılıcuŋ altında muḥkem

21b/02 ebū cehli müseyyeb ṭutdı başdı

amān virmeyüben başını kesdi

21b/03 cihāna geldi murdār gitdi murdār

ebū cehl-i laʿīn ol ehl-i inkār

21b/04 ebū süfyān göricek işbu ḥāli

ki küfr ehlinüŋ irişdi zevāli

21b/05 olup ʿāciz dileyüp geldi amān

getürdi muṣṭafā öŋinde īmān

21b/06 żarūretden getürmişdi īmānı

içinde var idi daḫı gümānı

21b/07 resūl virdi amān ḳıldı şefāʿat

ḳalan kāfir ḳırıldı bī-nihāyet

21b/08 ölen öldi ḳalanı ḳaçdı gitdi

resūlüŋ vaʿdesi yirine yitdi

21b/09 hemān dem kaʿbenüŋ üstine irdi

ḳadem başup ḥarem içine girdi

21b/10 varıdı kaʿbenüŋ içinde ḥāżır

ol üç yüz altmış altı pūt ki ẓāhir

21b/11 hemān emr itdi ol şāh-ı şefāʿat

çıḳardı pūtları şāh-ı vilāyet

21b/12 sözi yirine geldi anda şāhuŋ

ḳamu ḳudret ʿināyet bil ilāhuŋ

21b/13 ṣanem kim kaʿbe içi ṭopṭol ıdı

ḳamudan lāt u ʿuzzı key ulıydı

22a

22a/01 iki gevherdi rūşen iki gözi

hep altunı idi cümle iki yüzi

22a/02 ṭuṭaġı laʿl ı aḥmerden düzülmiş

dişi yirine incüler dizilmiş

22a/03 o deŋlü var idi boynında gevher

ḥisāb olmaz bahāsı olsa defter

22a/04 anı düzdürmiş idi kendüye ʿād

aŋa secde ḳılurdı olıben şād

22a/05 firengden ṭā ḳyānūs kim gelmiş idi

anı bir genc içinde bulmış idi

22a/06 getürüp kaʿbede ḳomışdı anı

aŋa ṭapdurmış idi hep cihānı

22a/07 içinde kaʿbenüŋ berkitmiş idi

üç arşun deŋli yüksek ḳonmış idi

22a/08 girüp şeyṭān içine söyler idi

ṭapanlara naṣīḥat eyler idi

22a/09 ʿaraplar içse and aŋa içerdi

öŋinde secde idiben geçerdi

22a/10 giricek kaʿbenüŋ içine aḥmed

ḳopardup pūtları cümle muḥammed

22a/11 ḳaçan kim lāt u ʿuzza geldi nevbet

ʿalīye didi ol nūr-ı nübüvvet

22a/12 bu pūtdur cümle maḫlūḳı azıdan

adını defter-i dīnden ḳazıdan

22a/13 benüm yaġrınımuŋ üstine gel çıḳ

bu murdārı ḳopar iblīs evin yıḳ

22b

22b/01 didi ḥaydar iy sulṭān-ı şefāʿat
ḳaçan benden geliser bu şenāʿat

22b/02 benüm yaġrınum üzre siz çıḳuŋuz
ḳoparup lāt u ʿuzzı siz yıḳuŋuz

22b/03 resūlu'llāh didi kim yā ʿalī bil
maḥal sensin bu işe didigim ḳıl

22b/04 eger cemʿ idesin cümle cihānı
görüpen āşikārā vü nihānı

22b/05 getürseŋ bunda mevcūdātı cümle
idemez hīc biri bu işe ḥamle

22b/06 bunı getürmege eşyāda ṭāḳat
bulınmaz bilgil iy sırr-ı vilāyet

22b/07 işidicek ʿalī işbu kelāmı
ṭutup emri ol evlāduŋ imāmı

22b/08 resūlüŋ arḳası üstine çıḳdı
ḳopārup lāt u ʿuzzı çekdi yırtdı

22b/09 inüp öpdi elini muṣṭafānuŋ
muḥammed öpdi alnın murtażānuŋ

22b/10 tamām aṣḥāblar cümle irişdi
āl aluben resūlile görüşdi

22b/11 didiler cümlesi iy nūru'llāh
mübārek bād ġazā-yı ekber iy māh

22b/12 ṣanemden ḳıldı aḥmed kaʿbeyi pāk
yıḳuben pūtları eylediler ḫāk

22b/13 buyurdı lāt u ʿuzzı mīr-i maḥşer
ḳodı bābü’s-selām içine ḥaydar

23a

23a/01 ki tā girüp çıḳan baṣa ayaġı
aŋa ol ʿizzet idenler bayaġı

23a/02 peşīmān olalar ol işlerine
ezel ḳıldı ḳalanı ceyīşlerine

23a/03 ʿarap ḳavmı ayaḳ baṣduḳça aŋa
ezelü ki cehle ḳalurlardı ṭaŋa

23a/04 tamāmet kaʿbe ḳavmı dīne girdi
ḫudānuŋ raḥmeti anlara irdi

23a/05 olıcaḳ pūt-peresden kaʿbe ṭāhir
muḥammed dīni ḳuvvet ṭutdı ẓāhir

23a/06 der-naṣāyīh-i zümre-i nācī ki ez-rūy-ı münācāt

23a/07 gel iy müʾmin işit bu nuṭḳı ṣāfī
olursa ʿaḳluŋa ʿilmūŋe kāfī

23a/08 göŋül kim levḥ-i maḥfūẓ-ı ḫudādur
daḫı āyine-i gītī nümādur

23a/09 yaḳīn murādı ḥaḳdur ʿārif-i dil
eger fehm itmeziseŋ ola müşkil

23a/10 muḥammed muṣṭafā ol ṣāḥib-i dīn

didi ʿarş-ı ḫudādur ḳalb-i müʾmin

23a/11 çū müʾmin olasın ḳalbüŋ olur ʿarş

yaḳīn seyrānuŋ olur fevḳ ile ferş

23a/12 göŋil āyīnesin ḳılsaŋ mücellā

olur ḥaḳ varlıġı ol dem tecellā

23a/13 bir evde ki ola evṣāf-ı şeyṭān

ḳaçan irer aŋa nūr ile īmān

23b

23b/01 arınmayınca pūtdan kaʿbetu'llāh

ṭavāfını itmedi farż anuŋ allāh

23b/02 eriseŋ kaʿbe ḳalbiŋi ḳıl pāk

içi ṭolmaya tā kim ḫār u ḫāşak

23b/03 daḫı ḥırṣ u ḥased buḫl u ḫıralıḳ

ḳamusı fiʿl-i şeyṭān müsaḫḫarlıḳ

23b/04 hevā-yı mihr-i dünyā mülk ile māl

ḳaçan cemʿ ola bile ṣālih aʿmāl

23b/05 bu pūtlar boşalmayınca ḫāna

beşāret irmeye bu evde cāna

23b/06 cilā-yı kalb olur çūn ẕikr-i raḥmān

ṭurumaz dīv okunan yirde ḳurān

23b/07 ne deŋlü mekr idiser saŋa iblīs

eger sen olmayasın ehl-i telbīs

23b/08 eger dūr ola senden kim ḫayālāt

olur envār-ı ḥaḳ ḳalbüŋde iṣbāt

23b/09 bunı terk itʿalāyıḳdan beri ol

cihān sāliklerinüŋ rehberi ol

23b/10 gider ḳalbüŋden çūn pūtı ḳaldur

ḥaḳḳuŋ esmāsıʿilmin aŋa ṭoldur

23b/11 bu esmāʿilmi her kimde ola ol

ṣırāṭ-ı müstaḳīme iledür yol

23b/12 dayanmaz ayaġı cisr-i ḳadīmden

o biŋ yıllıḳ ṣırāṭı bir adımdan

23b/13 ḳılur ervāḥı rūḥ-ı ḳudse pervaz

olur simurġ-ı ḳāfla hem ser-āġāz

24a

24a/01 naẓar ursa görür kevn ü mekānı

ḥisāb eyler zemīn ü āṣumānı

24a/02 bulur her zerrede şemsüŋ ḥisābın

ḳıyāmın hem ḳuʿūdın hem sücūdın

24a/03 zemīn ü āsumān seyrānı eyler

ḥaḳḳuŋ mektūbı maʿlūmın söyler

24a/04 ḫaber virür ḳıyāmet günlerinden

siyāset hem şefāʿat günlerinden

24a/05 görür olʿilm-i evṣāfı beşerde

resūlu’llāh ki şaḳ itdi ḳamerde

24a/06 oḳur ṣādıḳ olup āyāt-ı ḳurān

anuŋ izine baṣmaz diyü şeyṭān

24a/07 yaḳīn olur ḥaḳḳa bil ölmeginden

bulur rifʿatde ḳadrinü felekden

24a/08 cihānda çoḳ olur her dürlü millet

velī oldur içinde ṣāfī ümmet

24a/09 muḥammed şerʿi üzere ola ḳāyīm

ki ider ḥaḳ anuŋ dīnini ḳāyīm

24a/10 ne kim emr oldıyısa farż ı sünnet

edā idenlerüŋ cānına minnet

24a/11 ḳaçan kim aŋlaya kendü özin insān

şehādet ide öz nefsine īmān

24a/12 görürse ḥaḳ baḳarsa dise ḥaḳ

ḳavlu'llāhı bilüp aŋlarsa muṭlaḳ

24a/13 meger ḥaḳdan ire nūr-ı ʿināyet

ki ḳul bula bunuŋ gibi hidāyet

24b

24b/01 ʿināyet olmayınca ḥaḳdan aŋla

gice yatup ṭuramaz kimse ṭaŋla

24b/02 ilāhī cümleye senden ʿināyet

naṣīb eyle resūlüŋden şefāʿat

24b/03 naṣīb eyle ilāhī seni bulmaḳ

beşerdür ḳulda çoḳ olur yaŋılmaḳ

24b/04 senüŋ ism-i ʿaẓīmüŋ çūn ki raḥmān

yaḳīn senden umar her dertlü dermān

24b/05 senüŋ ṣunʿ-ı kemālüŋ bī-nihāyet

olur mı bilmege künh ile ṭāḳat

24b/06 meger faż̈l-ı ʿaẓīmüŋ ire yā rab

ki yoḳ faż̈luŋdan özge ḳula mirāb

24b/07 kime yol göstere faż̈luŋ ilāhī

varan oldur bu dīn yolında rāhı

24b/08 ḥikāyet-i temsīl-i an netīce-iʾ iḫlāṣ ṣod

24b/09 bu söz üzre diyeyim bir ḥikāyet

iderler ṣeyḫ-i ṣiblīden rivāyet

24b/10 işitdüm ḫalḳ iderler bu ḳıyāsı

ol idi ol zamānuŋ evliyāsı

24b/11 ki bir gün ṣeyḫ-i ṣiblī otururdı

ḥaḳḳuŋ zikrin diline getürürdi

24b/12 anı gördi ki bir er geldi nā-gāh

görenler ider idi andan ikrāh

24b/13 uzalmış dırnaġı ṣaçı ṣaḳalı

mülevves giydügi bu resme ḥāli

25a

25a/01 baṣ açuḳ yalın ayaḳ beŋiz ṣarı

gözi sermest dilinde zikr-i yārı

25a/02 didi ṣiblī ki yā rab bu ne erdür

cünūn mıdur ki böyle bī-ḫaberdür

25a/03 ki bize virmedi geçdi selāmı
daḫı itmedi ḫayr ı şer kelāmı
25a/04 bu şaḫṣuŋ aṣlını bilmek gerekdür
biraz ardınca varmaḳ yigirekdür
25a/05 bu fikri idüben şeyḫ uru ṭurdı
gidüp ol şaḫṣuŋ ardınca yügürdi
25a/06 varıban ardından çūn irşidi
çıḳup baġdāddan ṣaḥrāya düşdi
25a/07 ol öŋince ol ardınca giderdi
giderek yolları bir ṭaġa irdi
25a/08 belürdi ṭaġ dibinde bir ulu ṭaş
irüp ṭaş dibine ol iki yoldaş
25a/09 hemān ol er ḳılur ṭaşa işāret
iki yarıldı ol ṭaş ḫoş beşāret
25a/10 ḳadem kim ṭaş içine başdı ol er
belürsüz oldı ṭaş bitdi beraber
25a/11 ḳaluban şeyḫ şiblī mest ḥayrān
ṭaluban baḥr-i fikr içinde yiksān
25a/12 ḳaçan şeyḫ ol ṭaşuŋ ṭaşında ḳaldı
nīyāz idüp ḫudāya secde ḳıldı
25a/13 murād idindi kim keşf ola ol rāz
hemān ḳulaġına irdi bir āvāz

25b

25b/01 ki iy şiblī niçün ḥayret-dih ḳalduŋ

özüŋ yitürdüŋ ulu fikre ṭalduŋ

25b/02 didi şiblī budur fikrim ki bu er

işāret ḳılıcaḳ ṭaşa o server

25b/03 yarıldı ṭaş anı içine aldı

baŋa ḳapandı aŋa ḫoş yol oldı

25b/04 niye buldı bu deŋlü ḳudreti ol

ki yalım ḳaya ayrılup olur yol

25b/05 daḫı kimdür baŋa eyleyen āġāz

beyān eyle bu ikiden baŋa rāz

25b/06 yine ol söyleyen didi ki bil sen

bu ṭaġam ki saŋa söz söylerem ben

25b/07 baŋa emr oldı ḥaḳdan nuṭḳa geldüm

senüŋ hem ol erüŋ ḥālini bildüm

25b/08 saŋa şerḥ ideyim aḥvālin anuŋ

işit kim söyleyem her ḥālin anuŋ

25b/09 o şaḫṣuŋ yoldaşıdur ṣıdḳ ı iḫlāṣ

olur iḫlāṣ eri ḳudretde bil ḫāṣ

25b/10 ḥaḳḳa iḫlāṣ ile her kim ola ḳul

olur her fiʿl ḥaḳ ḳatında maḳbūl

25b/11 anuŋ ḥükminde olur cümle eşyā

zemīn ü āsumān pinhān u peydā

25b/12 zemīnden[25] ʿarşa deŋlü bilgil iy cān

ḳılur ol bir naẓardan cümle seyrān

25b/13 aŋa iḫlāṣ olur ḥikmetde ḫalvet

ḳılur emrine her eşyā iṭāʿat

26a

26a/01 eger ṭaşa eger deryāya girür

murādın ḥaḳ anuŋ sercümle virür

26a/02 ḳılıcaḳ er ʿabeṣden ḥaḳḳı iṣbāt

olur ol maḫzen-i ḥaḳ maḥrem-i ẕāt

26a/03 didi şiblī ki bende hem var iḫlāṣ

velīkin ḳābil ḳudretde bu ḫāṣ

26a/04 bunı böyle diyince şeyḫ kāmil

yine ol söyleyen didi ki key bil

26a/05 bilürem vardur iḫlāṣuŋ īmānuŋ

ḥicāb olmışdur bil ad ü ṣanuŋ

26a/06 senüŋ aduŋ oḳınur şeyḫ-i aʿẓam

ḳamu meclisde yoḳ senden mufaḫḫam

26a/07 bil iḫlāṣ ehlinüŋ hem oldı ḫalāṣı

nişānı nāmdan bula ḫalāṣı

26a/08 bilen öz başına kendü vücūdın

ne bilsün ol kime eyler sücūdın

26a/09 bil iḫlāṣ ehli ad ü ṣan degüldür

[25] Yazmada “zeminden”.

ki şöhret āyīn-i insān degüldür

26a/10 vücūdunda olan nām ü nişānı

sen iḫlāṣ ehli oldı ṣanma anı

26a/11 fenā olduḳça ten cān rūşen olur

ki bülbül yiri bāġ u gülşen olur

26a/12 beraber oḳıyan ʿilm-i ṣıfātuŋ

naẓar-gāhı olur ol ʿālī ẕātuŋ

26a/13 anuŋ adı ẕāt olur ḳuṭb-ı zamāna

geçürür ḥaḳ anuŋ ḥükmini cihāna

26b

26b/01 işidüp bu kelāmı şiblī döndi

niçe müddet cünūn şeklin urundı

26b/02 ʿaceb sırdur bu sırr iy ehl-i ḥikmet

vilāyet ehlinüŋdür genc-i ḳudret

26b/03 o ṭaġ kim eyledi şiblīye āġāz

aŋa keşf eyleyen buncılayın rāz

26b/04 işitdürince şiblīye sözini

ne genc-i ḥikmete açdı gözüni

26b/05 yaḳīn bil ol eri fehm eyle ṭaġı

o ṭaġuŋ ṣāḥibine olma yaġı

26b/06 ol er kim ṭaşı yarup eyledi yol

ṣırāṭ-ı müstaḳīmi gösterür ol

26b/07 o ṭaş yarılup gelmese āvāz

ḳaçan şiblīye keşf olayıdı rāz

26b/08 ne ḳudretler beyān olur beşerden

ki bu esrārı keşf eyler ḥacerden

26b/09 vücūduŋ ṭāġını sende iki yar

teferrüc eyle içinde neler var

26b/10 bilesin tā nedür bu mışr-ı cāmiʿ

eger fiʿl-i racīm olmazsa māniʿ

26b/11 oḳı mektūb-ı esma-ı ḳadīmi

özüŋden dūr ḳıl dīv i racīmi

26b/12 dil ü cāndan ḥaḳḳuŋ ismini ḳıl yād

ḫudā zikrin idin ḳalbüŋe muʿtād

26b/13 muḥammed muṣṭafā şerʿini ḳāyīm

ṭuta gör kim īmānuŋ ola dāyīm

27a

27a/01 yemīnī yoldaş idinmezsin iḫlāṣ

olımazsın yaḳīn bil ümmet-i ḫāṣ

27a/02 bilürsin ḳurtılamazsın cefādan

şefāʿat irmezise muṣṭafādan

27a/03 ṣalavāt eylegil evlād-ı resūle

getürgil kim gele dīnüŋ uṣūle

27a/04 ʿalīnüŋ fażlı şerḥin eyle bünyād

o naḳli kim eṣṣaḥ dimişdürür üstād

27a/05 aġāz-ı kelām ı beyān kerden āfitāb-ı ez-fażl-ı ʿalī kerrema’llāhu vechehu

27a/06 gel iy söz ehli ḥikmet āşināsı

ki sensin gözlerimüŋ rūşināsı

27a/07 çūn oldı kaʿbenüŋ fetḥi rivāyet

yine gel diŋle bir zībā ḥikāyet

27a/08 muḥammed muʿcizin fażl-ı ʿalīden

beyān idem saŋa naḳli velīden

27a/09 işidenler ṣafāsından ola şād

ola ġam-gīn göŋüller ġamdan āzād

27a/10 muḥibb ḫānedānuŋ baḫtı ʿālī

ḳatı esfeldür inkār ehl-i ḥāli

27a/11 ḳılursaŋ muṣṭafāya ṣıdḳ-ı iḳrār

ṣalavāt zikrini it cānıla tekrār

27a/12 vilāyet çūn vaṣī-i muṣṭafādan

işit naḳli ʿalīyü'l-murtażādan

27a/13 ʿacāyīb ḳıṣṣadur ḳudret ḫaberdür

rivāyeti eṣṣaḥ hem muḫtaṣardur

27b

27b/01 ḳamu zikr-i ḫudā naʿt-ı peyġamber

daḫı medḥ-i ʿalīdür cümle yikser

27b/02 yaḳīn mecmūʿa-ı fażl-ı velīdür

vilāyet nāmedür zikri ʿalīdür

27b/03 mevālī meẕhebüŋ ḫoş defteridür

ki fażluŋ baḥrinüŋ bir gevheridür

27b/04 gönüller ẓulmetinüñ şeb-çerāġı

ider rūşen yaḳın ü ıraġı

27b/05 bunı şeyḫ rükne-dīn şerḥ eylemişdür

lisān-ı fārsī üzre söylemişdür

27b/06 fażīlet-nāme-i şāhı o bihter

degüldür naẓım nesr içinde söyler

27b/07 biz itdük türkī dil içinde manẓūm

bilür varise eksük ehl-i malʿūm

27b/08 ki rāvīler rivāyet böyle ḳıldı

bilenler hem ḥikāyet böyle oldı

27b/09 bunı böyle buyurmuş ehl-i tārīḫ

rivāyet andan olmış bu tevārīḫ

27b/10 kim aña cābir-i enṣārī dirler

ʿalīyü'l-murtażānuñ yārı dirler

27b/11 didi cābir ki ol peyġamber-i ḥaḳ

namāẕ-ı ṣubḥı çūn ḳıldı ʿale'l-ḥaḳ

27b/12 medīne içre kendü mescidinde

ḳarār eyledi ʿizzet mesnedinde

27b/13 ḥarem oldı münevver yüzi ile

müşerref oldı aṣḥāb sözi ile

28a

28a/01 güneş nūrını maḥv itdi cemāli

ḳaçan şerḥ olısar ḥüsn-i kemāli

28a/02 anuŋçün nāzil oldı medḥi levlāke
anuŋçün yarıldı arż ı eflāke

28a/03 mübārek arkasın miḥrāba virdi
ayaġ üzre ṭurur cibrīl gördi

28a/04 saŋa emr eyledi cebbār-ı ʿālem
ḳadīm ü ḳādir ü ḫallāḳ ü ādem

28a/05 ḥabībüm emr ḳılsun dir ʿalīye
ki ṭaşra çıḳa ol girçek velīye

28a/06 saŋa vü hem oŋa inḳār idenler
daḫı ṣādıḳ olup iḳrār idenler

28a/07 kim idi vü kin ʿalīnüŋ bile ḳāmu
inanmayana lāyıḳ ola ṭamu

28a/08 muḥammed hem ʿalīdür nūru vāḥid
aŋa iḳrār iderler ehl-i sācid

28a/09 ki müşrikden mūvaḥḥid ola ayru
bu sözden ṣıḥḥat alur cümle ṣayru

28a/10 işidüp ḥaḳ kelāmını peyġamber
teveccūḥ eyledi aṣḥāba yikser

28a/11 didi ḳanı ʿalī ol şīr-i yezdān
emīr-ü pehlūvān ü merd-ü meydān

28a/12 ʿalī didi ki lebbeyk yā muḥammed
ḥabīb-i ḥaḳ aya maḥmūd u aḥmed

28a/13 o cān ü ten kim olmaz yolıŋa ḫāk

şehādet sözdür ol merdūduna pāk

28b

28b/01 murād u ʿālem ü ādem çū sensin

şefīʿ i raḫmet ü ḫātem çū sensin

28b/02 çū sensin ḳavm-i nācīnüŋ necātı

virür almışlara nuṭḳuŋ ḥayātı

28b/03 ne buyurduŋ şehā gözüm çırāġı

ayaġuŋ tozıdur rūḥuŋ ṭaraġı

28b/04 didi kim ṭoz çūn ṭaşraya çıḳ

ki ḳamu gizlü sırlar ola açuḳ

28b/05 ḳaçan ṭoġsa güneş virgil selāmı

selāmuŋa ne virür gör kelāmı

28b/06 ki bileler nedendür bu nevābil

neden oldı kerāmet saŋa ḥāṣıl

28b/07 bu emri idicek şāh-ı şefāʿat

ṭutuben emrin ol mīr-i vilāyet

28b/08 ayaġ üzre ṭuruban çıḳdı ṭaşra

o deŋli geldi ādem döndi ḥaşre

28b/09 bunı böyle didi kim cābir ol dem

ki bende ṭaşra çıḳdum bile hem

28b/10 nebīle ardınca çıḳdı cümle aṣḥāb

kimi münkir kimisi cāndan aḥbāb

28b/11 şu deŋlü anda cemʿ olmışdı maḫlūḳ

ḥisābı yogıdı bil şöyle çoḳluḳ

28b/12 ʿalīnüŋ çāḳ yanında ṭurmışıdum

ne ḳudret kim ʿayāndur görmişidüm

28b/13 ṭulūʿ-ı şemse ṭoġrı baḳdı çūn şāh

hemāndem ṭoġdı ol dem necmi dergāha

29a

29a/01 ciḥān oldı münevver ṭoġdı ḫurşīd

selām virdi göre islām-ı reşīd

29a/02 zī-ḳudret güneş oldı emr-i yezdān

münevver nūr ile bir şekl-i insān

29a/03 ḥamīde ḳad olup şems urı ṭurdı

selām-ı ʿizzet itdi şāhı gördi

29a/04 rivāyet eyleyenler eyle didi

güneş şāha cevābı böyle didi

29a/05 selāmu'llāhı ve ikrāmu'llāh

vaṣī-i muṣṭafā hem ḳudretu'llāh

29a/06 saŋa yüz bin selām u yüz biŋ ikrām

emīnü'l-enbīyā ismüŋ ʿalī nām

29a/07 ṣıfātuŋdur kelam-ı nūr-ı raḥmān

degül evṣāf-ı ẕātūŋ bileŋ āsān

29a/08 hem evvelsin hem āḫirsin ʿayānsın

daḫı hem bāṭın u ẓāhir nihānsın

29a/09 raḥīmsin ben ḳulıŋa raḥmet eyle

bize faż̧l u keremden himmet eyle

29a/10 velīyu’llāhsın iy şīr-i yezdān

ki sensin pehlevān u merd-i meydan

29a/11 irişür cümle maḫlūḳāta ʿilmüŋ

ḳamudān ḥaḳ çūn artuġ itdi ḥilmüŋ

29a/12 bu resme didi şāh şāh-ı encüm

ḫavāricler eridi ṣanasın mum

29a/13 muḥibler çūn işitdi bu kelāmı

ki medḥ itdi güneş gökde imāmı

29b

29b/01 ki ḫalḳı evvelīn ü āḫirine

dāḫı hem bāṭın vü hem ẓāhirine

29b/02 benī-ādemde böyle ehl-i ʿizzet

ḳaçan ire bu ʿizzetlere ḫilḳat

29b/03 güneş bu resme çūn taḳrīr ḳıldı

ḳamu aṣḥāblar tekbīr ḳıldı

29b/04 bir uġırdan ṣalavāt virdi aṣḥāb

resūle cemʿ olan dīvān-ı erbāb

29b/05 birinçler didi taḥsīn ü ṣaddaḳ

birinçler ḥased eyledi muṭlaḳ

29b/06 ġażab yüzinden açdı bir ḳaçı dil

didiler yā muḥammed bu ne müşkil

29b/07 ʿalīyi ne ʿaceb medḥ eyledi gün

ʿalī ḫod uş bizümledür dün gün

29b/08 didi kim evvel ü āḫir ʿalīdür

daḫı hem bāṭın vü ẓāhir ʿalīdür

29b/09 bize bu müşkili yā raḥmet-i ḥaḳ

beyān eyle işitsün cümle muṭlaḳ

29b/10 ve gerne key ḳatı müşkilde ḳalduḳ

taḥayyür baḥrine ṭalduḳ bayılduḳ

29b/11 ʿalī bizcīleyin ādem degül mi

yaradan rāzıḳ u ʿālem degül mi

29b/12 bu söz güc geldi ḳamu ḫalḳa muṭlaḳ

beyān ḳıl aṣlını iy peyġamber-i ḥaḳ

29b/13 didi ol faḫr-ı ʿālem ebsem oluŋ

sözi cehl ile dimek ṭoġrı biliŋ

30a

30a/01 biz eksikli ḳuluz sen luṭfuŋ

30a/02 sene biŋ iki yüz yitmiş sekizde

aḥiret evlerine göçdi seyfu'llāh

30a/03 terk idüp fenāʾ fī'llāh merkezde

cennet ḳapularıŋ açdı seyfu'llāhı

30a/04 hidāyet-i kibriyānun mürşidi

ṭarīḳin kāinüŋ güzel rāşidi

30a/05 maʿrifet ḥaḳīḳatde başdı

şerīʿat ʿilmini açdı seyfu'llāh

30a/06 yiri kemāl idi yoluŋ bināsını

bunca ṭāliblerіŋ başyolu

30a/07 şeyḫ ibrāhīm z̲āt ḥażrına ḫāṣı

ecelüŋ çinden açdı seyfu’llāh

30a/08 ṭālib muḥibb olana kerāmet ister

didiler şāh didim bir şān göster

30a/09 tene s̲ür üstü nere bilirsin dir

ṭālibe rāḥat ṭaşdı seyfu’llāh

30a/10 z̲āt-ı kerem idi hem bellü beyān

dü cihān kendüye olurdı ʿayān

30a/11 gircek olan olmāz ey aḥaḳ inā s̲

vūcud rāsini buydı seyfu’llāh

30a/12 ṣāġlıġın bir hemaŋ alanlar

göŋül varup ṣıdḳ ṭālib olanlar

30a/13 nüsk u ḥadiŋe şıh ḳılanlar

anın kumāşdan geçdi seyfu’llāh

30a/14 ḳuṭb-ıʿilm ḥaḳīḳat şāh-ı dīn

gelür gider kimse bilmez rāh-ı dīn

30a/15 bir nişān luʾluʾl-mercān ʿābidīn

budur sözüm taḥḳīḳ ve ced-i seyfu’llāh

30a/16 neşāṭı farḳ ider ġayb ġaybı

terecül silāb gevheriŋ nābini

30a/17 terecül eyle bi-ḥaḳ kitābin

anuŋ ḥamid ü mecdi seyfu’llāh

30a/18 biliŋ bu ḥisābına olur necdi seyfu’llāh

her dünyādan anlamaz üçler yediler

30b

30b/01 biz eksikli ḳuluz sen lüṭfuŋ işle

şefāʿat ḳıl bu cürmümüz baġışla

30b/02 şefīʿü’l-müznibīnsin evvel āḫir

şefāʿat senden umar cümle ẓāhir

30b/03 bu söz aṣlını ḳılanlar rivāyet

ki peyġamberden itdiler ḥikāyet

30b/04 buyurdı ol dem aṣḥābına diŋlen

diyem fażlın ʿalīnüŋ cümle aŋlaŋ

30b/05 ki biŋde biridür fażlından anuŋ

işitdüŋ diyeyim vaṣfından anuŋ

30b/06 didiler yā resūlu’llāhı söyleŋ

beşāret cümle cāna luṭfı eyleŋ

30b/07 didi ol vaḳti kim ḳopa ḳıyāmet

kime raḥmet ola kime nedāmet

30b/08 ḫalāyıḳ ḳaldura ṭopraḳdan baş

muṣavver ola yaʿni göz ile ḳaş

30b/09 bir ayaḳ üzre biŋ ayaḳ çū ṭura

ḳamu aʿmāli mektübında göre

30b/10 çıkalar zümre zümre ḫalḳı ol dem

kimin cennet kiminedir cehennem

30b/11 ki nefse nefsi diye enbīyālar[26]

nūr ile zīnet ola evlīyālar

30b/12 taẓarruʿ eyleyem ḥayy u ḳadīme

günāhlu ḳullara ḳılma cerīme

30b/13 raḥīmdür raḥm ide ḳıla şefāʿat

günahkār ümmete ideʿināyet

31a

31a/01 baġışlaya günāhın ḳullarınuŋ

giderüp ẓulmetini ḳullarınuŋ

31a/02 ḳadem baṣup çū firdevse gireler

ʿalīyi ḳāmusı ḥāżır göreler

31a/03 ki dört ırmaḳ var içinde aḳar

ṣuṣuzdur cümle maḫlūḳ aŋa baḳar

31a/04 revān görüp raḥīḳ-i selsebīli

şarāb-ı kevs̱er ile zencebīli

31a/05 ʿalī içüriser ḳamuya ṣuyı

ki lüṭfu ile keremdür cümle ḫūyı

31a/06 benüm ḥavżum kenārında otura

bu işi andan özge kim bitüre

31a/07 ola ġılmānlar çoḳ ḫiẕmetinde

şehīdler kim muḥammed ümmetinde

[26] Yazmada “ebbiyālar”

31a/08 velīler hem nebīler ḳamu anda

çū cemʿ olalar ol bāḳī mekānda

31a/09 benüm bir nūrdan bardaġum ola

ṣusuz çūn ehl-i cennet anda gele

31a/10 ʿalīnüŋ emri ile külli ġılmān

alup bardaġı ṭoldura çūn iy cān

31a/11 bir içim ṣuʿalī destūrı ile

vire girçek velī destūrı ile

31a/12 daḫı birer berāt-ı dest-i ḫaṭṭı

virüben bildüre aʿmāl-i baḫtı

31a/13 mekānun ṣuffāsın taḫtın ṭaraġın

berātından bile būstān ı bāġın

31b

31b/01 pes andan ṣoŋra uçmaġına vara

behşite ḥūru ḳucmaġına vara

31b/02 ḳamuya irgüre ṣuyı berātı

nice ḳudret yaratmış ḥaḳ bu ẕātı

31b/03 bu fażlı bu kerāmātin ʿalīnüŋ

didi ol şāfʿi-i maḥşer velīnüŋ

31b/04 biri aṣḥābdan açdı zübānı

ʿinād idüp resūle ol zebānı

31b/05 dimişdüŋ yā muḥammed bundan evvel

ki girmez cennete hīc benden evvel

31b/06 ne vechile didüŋ kim şimdi gire
ki cennet ehli anı anda göre

31b/07 didi peyġamber-i ḥaḳ budur aṣlı
o nuṭḳuŋ şerḥi vü hem bāb faṣlı

31b/08 ki uçmaġa girenlerden öŋürdi
benüm gözüm ḥaḳḳuŋ nūrın gördi

31b/09 müşāhede cemāl-i ḥaḳ ben idüm
öŋürdi ḳamudan muṭlaḳ ben idüm

31b/10 baŋa görine z̲āt-ı ḥaḳ ʿayānı
işitdüŋ bir daḫı benden beyānı

31b/11 ḳaçan kim emr ola uçmaġa irem
ʿalī ardınca ben öŋince girem

31b/12 livāyı çün ʿalī eline ala
zümrütden anuŋ sütūnı ola

31b/13 yeşil ḥülle iki şuḳḳa ṣalına
anı ol dem ʿalī ala eline

32a

32a/01 iki şıḳḳınuŋ arası tamāmet
ire tā şarḳa ġarba ol ʿalāmet

32a/02 anuŋ rāyātı ḥamdı arı muṭlaḳ
ʿalī ardınca çekilür muḥaḳḳaḳ

32a/03 bunı böyle buyurunca peyġamber
yine dil açuban didi ol ebter

32a/04 ki iy taŋrı resūli söyle bize
ṣoraruz müşkil işdür bunı size
32a/05 ʿalīnüŋ ḳuvveti yiter mi ḳāyīm
anuŋ gibi livā ḳaldura dāyīm
32a/06 ki bu vechile rāyātı götüre
tamāmet menzile varup yitüre
32a/07 didi peyġamber aŋa ḳanı ʿaḳluŋ
daḫı aŋlamaduŋ aṣlın bu naḳlüŋ
32a/08 ki arṣlanum didi allāh ʿalīye
benüm vāṣum emīnüm ol velīye
32a/09 ʿacemīdür bunuŋ gibi livāyı
götürmeŋlik aŋa ḳo bu ṣadāyı
32a/10 ḥaḳīḳat gözi ile baḳ sen aŋa
ḳıyāmetde şefāʿat iste saŋa
32a/11 diyem diŋle ʿalīnüŋ ḳuvvetinden
hem ol cebbār-ı ʿālem ḳudretinden
32a/12 emīn-i vaḥy kim cibrīl oldı
baŋa ḥaḳdan yaḳīn vaḥiyle geldi
32a/13 daḫı mīkāʾilüŋ ʿazrāʾilüŋ hem
melāʾik ulusı isrāfilüŋ hem

32b

32b/01 melekler kim getürür ulu ʿarşı
daḫı hem kürsī i fevḳi vü ferşi

32b/02 eger cümle melāʾik cemʿ olalar
ḳamunuŋ ʿizzetin ʿarża ḳılalar
32b/03 daḫı yir yüzinüŋ maḫlūḳınuŋ hem
gele bir yire ḳuvvetleri muḥkem
32b/04 olardan çoḳ ʿalīnüŋ ḳuvvetidür
bilüŋ ḥaydar ki ḥaḳḳuŋ ḳudretidür
32b/05 size ṭaŋ gelmesün bunca kerāmet
ʿalīdür maḫzen-i sırr-ı vilāyet
32b/06 resūlu'llāh didi çūn bu kelāmı
ḳamu aṣḥāb işidürler tamāmı
32b/07 didiler zihī ḳuvvet zihī ḳudret
ki bir ḳulına ḥaḳḳuŋ böyle ʿizzet
32b/08 ʿazīz olmaḳ dilerseŋ sende iy yār
ṣaḳın ḳılma velī-i ḥaḳḳa inkār
32b/09 ki inkār ehlinüŋ yoḳdur īmānı
hicāb olmış aŋa küfr ü gümānı
32b/10 muhibb-i ḫānedān ol şirki terk it
ʿalī mihirin dil ü cānuŋda berk it
32b/11 yemīnī derd-mendüŋ yā ilāhī
ʿalīden özge yoḳ püşt ü penāhī
32b/12 muḥibler kem günāh içinde ḳaldı
anuŋçūn ẕār u āh içinde ḳaldı
32b/13 olaruŋla bile ḥaşr eyle ḫānum

fidādur şāh yolına baş ü cānum

33a

33a/01 şahinişāhı cihān ı cān ʿalīdür

emīr-i server-i meydān ʿalīdür

33a/02 anuŋ medḥi çū ḥaḳdan lā fetādur

daḫı ṭāhā vü yasīn hel etādur

33a/03 ḳaṭar altun yükin sāʾile virdi

muḥammed muṣṭafā ḳardaş dirdi

33a/04 didi kim yā ʿalī sensin yaḳınum

daḫı yārım vefā-dārum emīnüm

33a/05 cismüŋ cismümden ḳanuŋ kanumda

etüŋ etümden vü cānuŋ cānumdan

33a/06 ilāhī muṣṭfānuŋ hürmetiçün

ʿalīyyü'l-murtażānuŋ ʿizzetiçün

33a/07 ḥasen ḫulḳı rıżā ḥaḳḳı ilāhī

ḥüseyīn kerbelā ḥaḳḳı ilāhī

33a/08 ki zeyne'l-ʿābidinüŋ ʿizzetiçün

esīr evlād olanuŋ furḳatıçün

33a/09 muḥammed bāḳıruŋ ʿilmi ḥaḳḳıçün

imāmı ṣādıḳuŋ ḥilmi ḥaḳḳıçün

33a/10 taḳīnüŋ ʿizzetine hem naḳīnüŋ

çün anlardur yaḳınuŋdan yakınuŋ

33a/11 imām musā ʿalī musā rıżānuŋ

ḥaḳḳıçün ol iki sırr-ı ḫudānuŋ

33a/12 imām-ı ʿaskerī mehdī ḥaḳḳıçün

daḫı müʾminlerüŋ ʿahdi ḥaḳḳıçün

33a/13 keremsinüŋ kerīmsin yā ilāhum

yemīnī bende bir cürm i günāham

33b

33b/01 günāh ehli ḳuluŋdur yalıŋ ve aç

murādı raḥmetüŋdür geldi muḥtāc

33b/02 bu meẕkūr āl-i evlāduŋ ḥaḳḳıçün

suçum ʿafv it ulu aduŋ ḥaḳḳıçün

33b/03 ʿināyet ḳıl tamām ola bu defter

nīyāzumı ḳabūl it ḳoma ebter

33b/04 gel iy söz isteyen müştāḳ-ı ʿāşıḳ

bilürseŋ olasın īmāna lāyıḳ

33b/05 kim idügin muḥammed muṣṭafānuŋ

daḫı sırrın ʿalīyü'l-murtażānuŋ

33b/06 ḳamu sırr ehline server olasın

ḳamu serdārlara sen ser olasın

33b/07 işitdüŋ çün keramāt u rivāyet

muḥammed muṣṭafāya biŋ ṣalavāt

33b/08 der-beyān-ı faẓīlet-i s̱ānī der-zīrām

33b/09 yine dil başladı bir dāstāna

müşerref oldı ʿışḳ u ʿāşıḳāna

33b/10 resūlüŋ āli aṣḥābına her dem

taḥiyyāt ü selām olsun müsellem

33b/11 muḥammed hem ʿalī nūr-ı muḳaddem

Olarsuz ṭurmadı bünyād-ı ʿālem

33b/12 yine deryā-yı dil geldi ḫurūşa

ki ʿışḳ odnıda bişdi cān ü cūşa

33b/13 göŋül ġavvāṣı baḥr-ı ʿışḳa ṭaldı

fażīlet-nāmeden gevherler aldı

34a

34a/01 kim ol gevherler ile ola tezyīn

müzeyyen ola tā bu naẓm-ı ayīn

34a/02 fażīlet-nāme-i şāhdan rivāyet

işitdim böyle ḳıldılar ḥikāyet

34a/03 zamān-ı evvel ki devr itmişdi devrān

kelīm olmışdı mūsā ibn-i ʿimrān

34a/04 mūsā devri geçicek geldi ʿīsā

ki anca mürde diri ḳıldı ʿīsā

34a/05 işit bir söz diyeyim evvel āḫir

ʿīsā peyġāmber ol dem kim oldı ẓāhir

34a/06 didi bir gün ḥavāriyunlarına

emānetdür size iltüŋ yirine

34a/07 ki benden ṣoŋra gelür bir peyġamber

ki oldur cümle serverlere server

34a/08 adı aḥmed odur ḫatm-i nübüvvet

īmān bula anuŋ ʿaṣrında ḳuvvet

34a/09 budur ʿahdüm size diŋleŋ tamāmı

īmāna ide daʿvet ḫāṣ ü ʿāmı

34a/10 sizüŋ evlādıŋuzdan ol zamāna

kim irerse emānetdür o cāna

34a/11 ṣoralar ana biş dürli sūʾāli

cevāb olmaz aŋa diŋleŋ bu cānı

34a/12 cevāb virürse peyġamber degüldür

size ol didügüm rehber degüldür

34a/13 sūāʾli ne idügin ṣoŋra ḳılam yād

bunı böyle buyurmış göre üstād

34b

34b/01 güzer ḳıldı çü devr-i rüzigārı

ʿīsā ibn-i meryemüŋ yitdi ḳarārı

34b/02 muḥammed muṣṭāfānuŋ devri geldi

ʿalī ṣīr-i ḫudānuŋ devri geldi

34b/03 ḳamunuŋ dīnini mensūḫ ḳıldı

nebīler serveri çün ḫātem oldı

34b/04 ʿayān oldı cihānda günden iẓhar[27]

şefīʿ idindi anı cümle maẓhar

34b/05 ıraḳdan u yaḳından söylediler

[27] Yazmada “aẓhar”

ḳamu vasfını tekrār eylediler

34b/06 kimi müʾmin olup iḳrār ḳıldı

kimi kāfir olup inkār ḳıldı

34b/07 inanmayup ulaşan münkir āle

aŋa haḳ ġāziler ḳıldı ḥavāle

34b/08 keserler başların ḳanın dökerler

küfür toḫmın kesüp īmān ekerler

34b/09 yararlar bağırını küffārı dīvüŋ

sevüŋ ġāzileri cānıla sevüŋ

34b/10 ki bunlara çerim dimişdürür ḥaḳ

olurlar nāṣır vü manṣūr muḥaḳḳaḳ

34b/11 der-medḥ-i ġāziyān

34b/12 şöyle bil meydān içinde pehlevāndur ġāziler

ten degül başdan ayaġa cümle cāndur ġāziler

34b/13 ġayret-i dīnde niṣār eyler başı vü cānını

zümre-i ṣāḥib-i zamāndan key nişāndur ġāziler

35a

35a/01 bu fenāda cān niṣār eyler beḳā dirligiçün

pes muḫanneṣ eyle ṣānur rāyigāndur ġāziler

35a/02 naʿralarlen ṭoldurup meydānı çerḫüŋ ṭāsını

kāfire heybet ṣunar merd-i zamāndur ġāziler

35a/03 ḫānedān-ı muṣṭāfā düşmānların ḳatl itmedi

żarb-ı şimşīrile her dem ġarḳ-ı ḳandur ġāziler

35a/04 atṣalar birisi yüz biŋ olsa kāfir leşkeri

cāna başa ḳıymada manṣūre ḫāndur ġāziler

35a/05 zīnet-i dünyāya maġrur eylemezler dillerin

iy yemīnī şöyle bil ehl-i cināndur ġāziler

35a/06 ve lehü ayżan

35a/07 yine biz gelelüm evvelki söze

ḥikāyet idelüm bu vaṣfı size

35a/08 ḳaçan nūr-ı nübüvvet oldı ẓāhir

iṭāʿat ḳıldı aŋa her meẓāhir

35a/09 tamāmet ṭutdı ḳuvvet şerʿ-i dīni

çü nāzil oldı ḳurān-ı mübīni

35a/10 beḳā milkine riḥlet idecek çaġ

fenā evden beḳāya gidecek çaġ

35a/11 ʿīsāyīler dirildi ol zamānda

ulu cemiʿyyet ola bir mekānda

35a/12 meger ʿīsāyīlerden bir ulusı

ḳamudan artuġıdı hem bilüsi

35a/13 didi kim ḳanı bize ol vaṣiyyet

ki ol demdeki ʿīsā ṭutdı emanet

35b

35b/01 dimiş āḫir zamānda bir peyġamber

ḳopısar mekke şehrinde muḳarrer

35b/02 muʿayyendür şimdi uş muḥammed

muḳarrer oldı çünkim şerʿ-i aḥmed

35b/03 aŋa varup sūʾāl itmek revādur

vaṣīyyetdür aŋa gitmek revādur

35b/04 bunı böyle didi vü urı ṭurdı

medīne yolunı ṭutdı yürü gitdi

35b/05 gice gündüz ṭurmayuben dürüşdi

medīne şehrine geldi irişdi

35b/06 oturmışdı nebīler pādişāhı

ḳamu miskinlerüŋ oldur penāhı

35b/07 meger cebraʾil ol dem gelmişidi

daḫı aṣḥāblara cemʿ olmışdı

35b/08 hemāndem girdi meclise o sāʾil

ki ṣora muṣṭāfāya ol mesāʾil

35b/09 selām virdi nīyāz eyledi ṭurdı

selāmın aldı aṣḥāb cümle gördi

35b/10 didiler niredensin söyle ḥālüŋ

nedür aŋlayalum söyle maḳālüŋ

35b/11 didi vardur suʾālüm enbīyāya

muʿayyendür çü ḥālüm enbīyāya

35b/12 didiler ṣor sūʾalüŋ al cevābuŋ

getür īmān ḥaḳḳa arta nevāluŋ

35b/13 çü destūr aldı ol kişi sūʾāle

cevābın diŋlegil kim nice āle

36a

36a/01 didi peyġamber iy taŋrı ḫāṣı
girenler dīniŋe buldı ḫalāṣı

36a/02 ʿīnāyet eyle bize luṭfuŋ işle
şefāʿat eyle cürmümüz baġışla

36a/03 nīyāza geldüm iy peyġamber-i ḥaḳ
sūʾālüm direm uş budur muḥaḳḳaḳ

36a/04 dilegüm maḳṣūdum şimdi budur hem
sevābıḳ devrilen ʿīsā ibn-i meryem

36a/05 ki geldi ḥaḳḳuŋ aŋa vaḥy-i muṭlaḳ
o ḳavme virdi peyġamber anı ḥaḳ

36a/06 dimiş iy ḳavm-i isrāʾil işidüŋ
benüm didügüme göre iş idüŋ

36a/07 gele āḫir zamānda bir peyamber
gireler ḫalḳ anuŋ dīnine yikser

36a/08 vaṣiyyet eyle ḳılmış ümmetine
eger sizden muḥammed ḫizmetine

36a/09 irerseŋüz bu biş dürlü sūʾāli
ṣorasız siz aŋa dinleŋ bu ḥāli

36a/10 ʿīsādan irdi bize bu vaṣiyyet
sūʾāli ṣormaġa ḳıldum çü niyyet

36a/11 ki derler yā resūlu'llāh ḳıyāmet
yaḳın gelse belürür çoḳ ʿalāmet

36a/12 ne vaḳtin ḳopısardur bize böyle

zamānuŋ āḫirin maʿlūm eyle

36a/13 ikinci ṭaşrada var bir devem hem

ki ḥamli vardurur iy nūr-ı ādem

36b

36b/01 dişi mi yāḫūd irkek mi ṭoġura

resūl-i ḥaḳ bize ṭoġrı buyura

36b/02 üçünci bu ki ḳaçan yaġa yaġmur

ḥaber vir baŋa iy başdan başa nūr

36b/03 ṣoracaġum budur dördünci iy māh

ki ṭopraġum ne yirde ḳılur allāh

36b/04 bişinci budur rāi-i dīne rehber

başıma ḫayr mı gelür yaḫū şer

36b/05 cevāb-ı şāfī vir iy nūr-ı muṭlaḳ

īmāna ḥasretem gelmem muḥaḳḳaḳ

36b/06 ki bende ümmet-i ḫāṣuŋdan olam

cevābum hem alam īmāna gelem

36b/07 işidicek resūl işbu kelāmı

getürmiş cebraʾil ḥaḳdan selāmı

36b/08 didi işbu sūʾāller yā muḥammed

rumūz-ı ġaybdur bilġil mūʾebbed

36b/09 ki ʿilmu’llāha maḫṣūṣ ʿālem-i ġayb

cevāb-ı şāfī virmeklik aŋa ʿayb

36b/10 çü cibrīl-i emīn didi bu sözi

resūl ol kişiye döndürdi yüzi

36b/11 buyurdı ol kişiye faḫr-ı ʿālem

cevāb olmaz sūʾāliŋe iy ādem

36b/12 rumūz-ı ġaybdan ṣoruduŋ sūʾāli

nolacaġın ḥaḳ bilür bu ḥāli

36b/13 ki ḥaḳdan ġayrı kimse ġaybı bilmez

budur sözüŋ cevābı artuḳ olmaz

37a

37a/01 çün ol kişi işitdi bu cevābı

gelüp īmāna ḫoş buldı ṣevābı

37a/02 götürüp barmaġın getürdi īmān

didi iy menbaʿ-ı īmān u ḳurʾān

37a/03 atadan ve anadan ceddü vü ber-ced

emānetdür bize bil yā muḥammed

37a/04 yaḳin bildüm ki iy ferzend-i ādem

ki sensin ol ḥabīb-i faḫr-ı ʿālem

37a/05 bunı böyle didi vü iḳrār itdi

ayaġ üzre ṭuruban ʿizzet itdi

37a/06 didi iy şāfiʿ-i maḥşer muḥammed

murādı dil ü dīn server muḥammed

37a/07 daḫı var bir murādum ḥażretüŋden

beni maḥrūm ḳılma şefḳatüŋden

37a/08 benem bil bir ulu ḳavmuŋ reʾīsi
ḳamusınuŋ emīni vü ulusı

37a/09 ki dört biŋ dört yüz erdür bellü bayıḳ
ḳamusı saŋa ümmet olsa lāyıḳ

37a/10 ḳamusı peḥlevanlar key erenler
saŋa iren erenlerdür erenler

37a/11 biner dört biŋ yigit atına düpdüz
bizenmiş yarġıla ṣanki yılduz

37a/12 imāna daʿvet idersem ḳamusın
ḳamu küfr ehlinüŋ ṣırṣam namūsın

37a/13 baŋa müjde ne virürsin görelüm
vereyim kavmum alup getüreyim

37b

37b/01 ki ḳamusı muvaḥḥid müʾmin ola
degil mi lāyıḳ anlar dīne gele

37b/02 didi peyġamber aŋa kim iy kişi
eger başarur iseŋ işbu işi

37b/03 saŋa seksen deve müjde vireyim
murāduŋ her neyise irgüreyim

37b/04 ḳamunuŋ ḳarnı aġ ve gözi ḳara
daḫı dürr i cevāhir yüki yara

37b/05 bu nevʿa saŋa seksen deve vireyim
tüyi hep ḳızıl ola ṭoġrı direm

37b/06 bu sözi böyle didi faḫr-ı ʿālem
eline hüccet virdi didi ādem
37b/07 bu hüccetdür saŋa ʿahd-i emānet
emānāti irişdürmek dīyānet
37b/08 ḳamu aṣḥāblarum hem şāhid oldı
resūlden ol kişi çün hüccet aldı
37b/09 revān oldı yolına ve evine
irişdi ḳavmine didi sevine
37b/10 ḳamu yanına cemʿ oldı obası
daḫı oġlı ḳızı ve aḳrabāsı
37b/11 didiler neyledüŋ anda varıcaḳ
suʾālüŋ dīn ulusına ṣorıcaḳ
37b/12 didi ol kişi biliŋ bellü bayıḳ
aŋa īmān getürmek size lāyıḳ
37b/13 ki ol āḫir zamān peyġamberidür
ḳamu müʾmīnlerüŋ ol rehberidür

38a

38a/01 vaṣiyyet kim bize ḳılmışdı ʿīsā
anuŋ gelecegini bilmişdi ʿīsā
38a/02 eger ʿīsādan umarsız şefāʿat
muḥammed dīnine idüŋ ṭāʿat
38a/03 muḥaḳḳdur anuŋ şerʿi vü dīni
odur bilüŋ ḫudānuŋ ḥaḳ emīni

38a/04 eger muʿciz dilersiz ker vilāyet

irişiŋ kim odur baḫr-i kerāmet

38a/05 imān götürüp oluŋ ümmet-i ḫāṣ

ḍalāletden geçüben oluŋ iḫlāṣ

38a/06 çün maḫlūḳ işitdiler bu sözi

ḳamu ayaġına sürdi yüzi

38a/07 didiler kim ulumuzsın iy kişi

yine sen başarursın işbu işi

38a/08 ḳılavuz ol bize hem yoldaş olġıl

öŋümüzce ḳamumuza baş olġıl

38a/09 ilet bizi muḥammed ḥażretine

bizi hemrāh ḳılġıl ümmetine

38a/10 bunuŋla ʿahd idüben ḳamu ṭurdı

ṭavarın devesin sercümle dirdi

38a/11 yıraġ idüp yola döndürben yüz

tamām atlandı er dört biŋ dört yüz

38a/12 oġul ḳızı ṭavar yüklendi maḥmil

ṭutup yol gitdiler menzil-be-menzil

38a/13 irişdiler ki göründi medīne

ki gireler ḳamu aʿyān vü dīne

38b

38b/01 ḳonuben ḳıldılar bir yerde ārām

işitgil kim nice geçdi serencām

38b/02 resūl ile reʾis kim ʿahd ḳıldı

ki alup ḥücceti ḳavmine geldi

38b/03 arada altı ay geçmiş idi hem

muḥammed dünyadan göçmiş idi hem

38b/04 cihānuŋ terkin urup gitmiş idi

fenā milki o dem terk itmiş idi

38b/05 fenādan riḥlet itmişdi beḳāya

o maḲlūḳ irdügi dem ol araya

38b/06 o dört biŋ dört yüz ādam ḳamu durdı

reyīs öŋlerine düşdi öŋürdi

38b/07 didi peyġamber ile ʿahd ḳıldum

o ʿahdüme vefa itmege geldüm

38b/08 gelüp mescid ḳapusına irişdi

Ḫaber virdi bir aṣḥāba görüşdi

38b/09 beni ilet resūlüŋ ḫiẕmetine

bu ḫalḳ īmāna gelsün ʿizzetine

38b/10 gözi yaş ṭoldı aṣḥābuŋ didi āh

ki āhından ser-ā-ser ṭoldı der-gāh

38b/11 didi siz bāḳī oluŋ kim muḥammed

beḳāya riḥlet itdi nūr-ı aḥmed

38b/12 ve lehü ayżan

38b/13 ḳanı ol sulṭān-ı dīn i kaʿbe-i ehl-i ṣafā

dünyādan ḳıldı sefer ol maʿdeni mihr i vefa

39a

39a/01 ḳalmadı bāḳī cihān milkiniŋe iy ʿāḳil yaḳīn

ol kim anuŋ şānına nāzil olupdur ḳul kefā

39a/02 bu cihān aŋa vefā ḳılaydı yārı ḳılmadı

pes vefā-dārı degüldür ol cihāndan bilġe

39a/03 dünyā-yı zindān-ı müʾmindür didi ḫayrü'l-beşer

böyle buyurdu ḥabīb-i ḥaḳ muḥammed muṣṭafā

39a/04 iy yemīnī āl-i aḥmedden temenā ı duʿā

eyle dāyīm kim bulasın cümle rencüŋe şifā

39a/05 ve lehü ayżan

39a/06 ʿarap çünkim işitdi işbu sözi

fiġān itdi vü ḳan yaş ṭoldı gözi

39a/07 didi ḳanı gözüm nūrı muḥammed

baŋa kim viriserdür müjde aḥmed

39a/08 çü riḥlet eylemiş dārü'l-beḳāya

biz uġraduḳ dirīġā kim cefāya

39a/09 ḫaber virüŋ kime degdi ḫilāfet

anuŋ yirine kim ider imāmet

39a/10 didiler bir ulu aṣḥāb vardur

ḳamu aṣḥāb içinde bellü erdür

39a/11 ḫalīfe oldurur aṣḥāb içinde

resūle cemʿ olan aḫbār içinde

39a/12 bu dem aṣḥāb içinde ḥākim oldur

aŋa varġıl kim anuŋ luṭfı boldu

39a/13 ki ṣıddīḳ-i ebū bekr anuŋ adı

yüri gir ḳatına bulġıl murādı

IV. BÖLÜM

4.1. GRAMATİKAL DİZİN

ā, ʿa, a

āb: -2- [F.] Su.

ā. 02a/8; (ā.- ı āteş) 01b/11

ābād: -4- [A.] Sonu olmayan, sonsuz zamanlar.

ā. 03b/13, 03b/15, 11a/4

ā.+ ında 12a/12

ʿ**Abd aṣāf:** -1- [A.] Abdümenaf, Hz.Muhammed'in baba tarafından üçüncü dedesi.

ʿa.+ a 05b/6

ʿ**abd:** -1- [A.] Kul, köle.

ʿa.+ üŋ 03b/11

ʿ**Abdullāh:** -3- Hz. Peygamber'in babası.

ʿa. 07b/9

ʿa.+ a irdi 05b/12

ʿa.+ da 05b/12

ʿ**Abdü'l-muṭṭalib:** -1-Hz. Peygamber'in dedesi.

ʿa.+ dür 05b/8

ʿ**abes**: -1- [A.] Boş, anlamsız, saçma.

ʿa.+ den 26a/2

ʿ**ābid**: -2- [A.] İbâdet eden, kulluk eden kimse.

ʿā.(ʿā.- i aṣnām) 12a/13; (ʿā.- i evs̲ān) 13a/13

ʿ**ābidīn:** -1-[A] İbadet edenler, kulluk edenler.

ʿa. 30a/15

ʿ**acāyib:** -1- [A.] Garip, tuhaf, değişik.

ʿa. 27a/13

ʿ**aceb**: -5- [A.] Şüphe, tereddüt, hayret ifâde eden soru zarfı.

ʿa. 02b/10, 09b/7, 26b/2, 29b/7

ʿa.+ dür 11a/9

ʿ**acemī**: -1- [A.] Mesleğinde toy ve yeni olan.

ʿa.+ dür 32a/9

acı -: -1- [T.] dokunaklı, hüzünlü.

a.- yup 11b/5

ʿ**āciz**: -1- [A.] Gücü yetmeme durumu, güçsüzlük.

ʿā. 21b/5

aç: -2- [T.] Yemek yeme isteği ve ihtiyâcı duyan.

a. 08a/2, 33b/1

aç-: -9- [T.] Kapalı, örtülü, kilitli veya bağlı durumdan çıkarmak.

a.- arlar 10b/3

a.- dı 26b/4, 29b/6, 30a/3, 30a/5, 30a/7, 31b/4

a.- uban 08b/12, 32a/3

açıl -: -1- [T.] Açılma işine konu olan.

a.- a 06a/9

açuḳ: -2- [T.] Kapalı, örtülü, bağlı, katlı veya kilitli durumda olmayan, açılmış.

a. 25a/1, 28b/4

ʿ**ād**: -1- [A.] Adet.

ʿā. 22a/4

ad: -22- [T.] İsim.

a. 05b/8, 26a/5, 26a/9

a.+ ı 03a/7, 07a/3, 08a/6, 09b/3, 10b/10, 11b/8, 14b/6, 15a/5, 26a/13, 34a/8, 39a/13

a.+ ına 11b/9

a.+ ını 22a/12

a.+ uŋ 14b/12, 15b/9, 16a/8, 26a/6, 33b/2

a.+ uŋı 16a/9

ādam: -1- [A.] Adam, kişi, şahıs.

ā. 38b/6

ʿ**adāvet:** -1- [A.] Düşmanlık, hasımlık, husûmet.

ʿa. 03a/9

Ādem: -26- [A.] İlk insan, İlk peygamber, insanoğlunun atası.

ā. 02a/2, 03a/2, 03a/5, 05a/16, 05a/17, 06a/2, 06a/3, 06b/15, 07a/1, 07b/11, 11b/11, 14b/10, 17a/11, 28a/1, 28b/4, 28b/8, 29b/11, 36b/11, 37a/4, 37b/6,

ā.+ deki 06b/3

ā.+ dür 02b/14

ā.+ e 05a/12

ā.+ i 05a/9, 06a/4

ā.+ üŋ 06b/15

ādem oġl: -1- [A+T] İnsanoğlu.

ā.+ ı 02a/13

ʿ**ādet**: -1- [A.] Âdet, usul, gelenek.

ʿā. 14b/9

adım: -2- [T.] Adım, yürüme hareketi.

a. ı 06a/4

a.+ dan 23b/12

ʿ**adl-ı müḥkem:** -1- [A.] Sağlam adalet.

ʿa. 07a/8

ʿ**ādil:** -1- [A.] Eşit, denk, muâdil.

ʿā. 05b/4

ʿ**adūv:** -2- [A.] Düşman, hasım.

ʿa.+ yı 03b/3

ʿa.(ʿa. –i āl) 20b/5

afāḳ: -1- [A.] Ufuklar.

a. 06a/17

āferīn: -1- [F.] Yaşa, var ol, âferin.

ā. 18a/13

āferīniş: -1- [F.] Yaratılış, hilkat.

ā.+ deki 05b/11

āfitāb: -1- [F.] Güzel yüz.

(ā. - ı ez-fażl-ı 27a/5)

ʿ**afv:** -1- [A.] Bağışlama, af.

ʿa. 33b/2

aġ: -1- [T.] Beyaz, ak.

a. 37b/4

aġac: -1- [T.] Tahta, odun, kereste .

a.+ ın 19b/3

āgāh: -3- [F.] Haberi olan, haberdar, haberli.

ā. 07a/4, 08b/10, 13b/7

āġāz: -7- [F.] Söze başlama.

ā. 02a/10, 04a/3, 25b/5, 26b/3; (ā.- ı kelam), 27a/5

aġız: -5- [T.] Ses çıkarmaya, soluk alıp vermeye ve besinlerin sindirilmeye başlandığı organ.

a. 10b/3

a.+ ın 08b/13

a.+ ına 09a/9

a.+ ını 08b/12

a.+ larından 19b/11

āh: -3- [F.] Maddî veya mânevî bir acıyı ifâde eden kelime.

ā. 32b/12, 38b/10

ā.+ ından 38b/10

aḥad: -1- [A.] Kimse, kişi, şahıs.

a.+ dur 02b/17

aḥaḳ: -1- [A.] Layık, yakışır.

a. 30a/11

aḥbāb: -1- [A.] Dost, bildik, tanıdık.

a. 28b/10

aḫbār: -2- [A.] Haberler, sözler, söylentiler.

a. 39a/11

a.+ ı 02a/13

ʿ**ahd:** -7- [A.] Yemin etmek, karar vermek.

ʿa. 38a/2, 38b/7, 38b/10; (ʿa.- i emanet) 37b/7

ʿa.+ i 33a/12

ʿa.+ üm 34a/9

ʿa.+ üme 38b/7

āḫır // āḫir: -2+15- [A.] Sonunda, âkıbet, nihâyet.

ā. 18a/1; (ā.- ı kār) 06b/12

//ā. 04a/13, 08b/3, 10a/8, 19b/8, 29b/8, 30b/2, 34a/5, 36a/7; (ā. zamanda) 35b/1; (ā. zaman) 37b/13; (ā.- i emīn-i) 12a/7; (ā.- i kār) 19b/1

//ā.+ in 36a/12

//ā.+ ine 29b/1

//ā.+ sin 29a/8

aḫīr: -2- [A.] Son, sonuncu, en sonra olan.

a. 04b/5, 06a/3

āḫiret: -1- [A.] Öbür dünya, bekā âlemi.

ā. 30a/2

aḥmaḳ: -2- [A.] Aklı kıt, anlayışsız.

a. 06b/1, 19b/2

Aḥmed: -13- Hz. Muhammed (s.a.v.)

a. 09a/13, 22a/10, 22b/12, 34a/8, 39a/7, 07b/11; (şerʿ-i a.) 35b/2

a.+ den 39a/4

a.+ dür (maḥbūb-ı a.) 12a/11

a.+ e 12b/8, 20b/8

a.+ i 08b/5

a.+ iŋ 03a/1

aḥmer: -1- [A.] Kırmızı, kızıl.

a.+ den 22a/2

aḥsen: -1- [A.] En güzel, çok güzel.

a. (a.- i ṣūretde) 02b/10

aḥvāl: -3- [A.] Durum, vaziyet, hâl.

a. 08b/1

a.+ i 18a/2

a.+ in 25b/8

aḳ-: -3- [T.] Bulunduğu yerden daha alçak bir yere doğru gitmek.

a.- arıdı 21a/8, 31a/3

a.- dı 21a/13

aḳdem: -1- [A.] Çok eski.

a. 07b/8

ʿ**āḳil:** -1- [A.] Akıllı (kimse).

ʿā. 39a/1

ʿ**aḳl:** -8- [A.] Düşünme, anlama.

ʿa. 08a/5

ʿa.+ ı 02a/15, 14b/11, 20a/2

ʿa.+ ıla 08b/8

ʿa.+ u 11b/3

ʿa.+ uŋ 32a/7

ʿa.+ uŋa 23a/7

aḳrāb // aḳrab: -1+1- [A.] Aralarında kan bağı bulunan kimseler.

a.+ ına 11b/9

//a.+ āsı 37b/10

al: - 25- [T.] Tutup yerinden ayırarak elinde veya yanında bulundurmak.

a.- a 31b/12, 31b/13

a.- anlar 30a/12

a.- am 36b/6

a.- dı 07b/11, 16b/8, 25b/3, 33b/13, 35b/9, 35b/13, 37b/8

a.- mayasın 08b/3

a.- maz 12b/6

a.- mazdı 15a/3

a.- mışlara 28b/2

a.- uben 19b/7, 22b/10

a.- up 02a/3, 08a/8, 19a/5, 31a/10, 37a/13, 38b/2

a.- ur 28a/9

a.- urdı 15b/11

alı:-1-[T.]Almak.

a.+duram 19a/10

āl: -15- [A.] Aile, soy, Peygamberimizi aile efradı.

ā. (ʿadü-yı ā.) 03b/3; (ʿadūv-i ā.) 03b/3, 20b/5; (muḥibb-i ā.) 03a/7, 03a/12; (ā.- i evlāduŋ) 20a/10, 22b/10, 33b/2

ā.+ a (ṣafā ā.) 04a/6, 17b/1

ā.+ e 34b/7, 35b/13

ā.+ i 33b/10, 39a/4

ā.+ ine 09a/11

ʿ**alā:** -1- [A.] Üst.

ʿa. 06b/5

ʿ**alāmet:** -3- [A.] Belirti, nişan, emâre.

ʿa. 02a/6, 32a/1, 36a/11

ʿ**alāyıḳ:** -1- [A+.] Alâkalar, ilgiler, bağlar.

ʿa.+ dan 23b/9

ʿa. nūr 02b/9

ʿ**ale'l-ḥaḳ:** -2- [A.] Doğrusu, kesinlikle.

ʿa. 01b/4, 27b/11

ʿ**ālem:** -7- [A.] Kâinat, evren.

ʿā. 03b/6, 09a/2, 10b/12, 28b/1, 29b/11;(ʿā.- i ġayb) 36b/9

ʿā.+ de 09a/11

ʿā.+ dür 02b/13

ʿā.+ iŋ 05a/17

alın: -8- [T.] Alın, kaşların üst kısmı.

a.+ ın 05b/14, 22b/9

a.+ ında 07a/2, 07a/5, 07a/10

a.+ ınında 07a/12, 07a/13, 07a/14

ʿ**Alī //Ali:** -100+1- [A.] Hz.Peygamber'in amca oğlu.

ʿa. 11b/11, 12a/11, 12b/6, 14a/6, 15b/10, 17b/6, 18a/6, 18a/7, 18a/11, 20a/7, 20b/10, 21a/12, 22b/3, 22b/7, 28a/11, 28a/12, 29a/6, 29b/7, 29b/11, 31a/5, 31a/11, 31b/2, 31b/11, 31b/13, 32a/12, 32b/10, 33a/4, 33b/11

ʿa.+ den (ʾa.) 02a/14, 04a/8, 27a/8

ʿa.+ dir 03a/3

ʿa.+ nüŋ 09a/3

ʿa.+ ye 04b/15, 09a/5, 09b/6, 10b/2, 10b/6, 10b/11, 12b/4, 13a/6, 13a/8, 14a/5, 18b/1, 18b/3, 19b/12, 20b/1, 22a/11, 28a/5, 32a/8

ʿa.+ den 09b/7, 12b/10, 13a/2, 13b/6, 13b/7, 14a/11, 14a/13, 17b/1, 32b/11

ʿa.+ dür 18a/10, 27b/2, 28a/8, 29b/8, 32b/5, 33a/1,

ʿa.+ nüŋ 07b/8, 09a/7, 09a/11, 13b/5, 15b/6, 16b/6, 17a/9, 17b/5, 19b/8, 20a/1, 27a/4, 28a/7, 28b/12, 30b/4, 31a/10, 31b/3, 32a/5, 32a/11, 32b/4

ʿa.+ nün 13b/2, 13b/4

ʿa.+ yi 10a/9, 10b/9, 11a/1, 13b/7, 13b/13, 18b/12, 29b/7, 31a/2

ʿa.+ yiʾ07b/5

//a.+ dür 06b/11

ʿ**Alī Mūsā:** -1- On iki imamlardan, sekzinci imam.

ʿa. 03b/8, 20a/11

ʿ**Alī Şīr:** -1- Hz.Ali (r.a.)

ʿa.(ʿa.- i ḫudānuŋ) 34b/2

ʿ**ālī:** -1-[A]Yüksek olan, yüce.

ʿa. 26a/12, 27a/10

ʿ**ālim:** -3- [A.] Çok bilen.

ʿā. 10b/2

ʿā.+ i 10b/3

ʿā.+ leri 10b/1

ʿ**Alīyü'l-Murtażā:** -2- Hz. Ali (r.a.)

ʿa.+ nuŋ 11a/13, 20a/8, 27b/10, 33b/5, 33a/6

ʿa.+ ya 18b/13

Allāh: -9- [A.] Cenabı Allah (c.c.).

a. 05a/9, 19a/9, 20a/3, 20b/7, 23b/1, 30a/11, 32a/8, 36b/3

a.+ a 19a/11

alt: -2- [T.] Alt, üstün zıt anlamı.

a.+ ına 19b/4

a.+ ında 21b/1

altı: -1- [T.] 6 sayı.

a. 38b/3

altı yüz biŋ: -1- [T.] 600.000 sayı

a. 19b/10

altun: -3- [T.] Altın.

a. 33a/3

a.+ ı idi 22a/1

a.+ ın 19b/4

ʿ**ām:** -3- [A.] Halk, umûmi.

ʿā. 14b/12

ʿā.+ ı 03a/4, 34a/9

aʿmā: -1- [A.] Kör.

a. 06b/4

āmāl: -1- [A.] Emeller, istekler.

ā. 17a/8

aʿmāl: -2- [A.] Ameller, işler.

a. 23b/4

a.+ i 30b/9

aʿmāl-i baḫt: -1- [A+F] Nasipteki işler.

a.+ ı 31a/12

amān: -3- [A.] Emin olma, korkusuzluk, güven, emniyet.

a. 21b/2, 21b/5, 21b/7

amene'r-resülü:-1-[A.]Dua Bakara süresinin son iki ayetidir.

a. 12a/2

āmīn: -1- [A.] Âmin, Allah kabul etsin, öyle olsun!

ā. 20b/6

ʿamm // ʿammī: -2+2- [A.] Amca.

ʿa.+ um 16b/1

ʿa.+ ūŋa 15b/13

//ʿa. 13a/8, 18a/4

ʿAmr: -5- Kişi adı.

ʿa. 16b/6, 16b/9; (ʿa. ibn-i ʿAnkebūtidi) 15a/5

ʿa.+ e 07a/7

ʿa.+ i 17b/12

ʿa.+ u 18a/12

ʿa.+ uŋ 15b/7

anset: -2-[F.] O anlamına gelen işaret zamiri ve işaret sıfatı.

a. 10/2, 20b/2

an // aŋ: -116+47- [T.] O, üçüncü tekil kişi.

a.+ a03a/15, 09b/5, 34a/11

a.+ da 05a/11, . 06a/3, 18a/3, 19b/5, 19b/13, 21b/12, , 28b/11, 31a/8, 31a/9, 31b/6, 37b/11

a.+ dan 01b/16, 02a/12, 02b/5, 02b/16, 05a/9, 05b/6, 05b/7, 05b/10, 06b/12, 07a/3, 07a/5, 07a/6, 07a/7, 07a/9, 07b/5, 08a/4, 08a/9, 13a/5, 24b/12, 27b/9, 31a/6, 31b/1

a.+ ı 02b/17, 03a/4, 03a/13, 04b/1, 04b/11, 05a/6, 05a/3, 05b/12, 07a/10, 07a/11, 08a/6, 08b/2, 09a/10, 10a/11, 12b/7, 13b/11, 13b/13, 14b/9, 15a/13, 16a/4, 16a/5, 18a/6, 22a/4, 22a/5, 22a/6, 24b/12, 25b/3, 26a/10, 31b/6, 31b/13, 34b/4, 36a/5,

a.+ ın 30a/13

a.+ uŋ 02a/6, 02a/7, 02a/16, 02a/18, 02b/15, 05a/4, 07a/3, 07a/4, 09a/8, 09b/3, 10a/5, 10b/1, 10b/12, 11a/10, 11b/7, 13b/5, 15a/2, 15a/10, 15b/1, 16a/6, 23b/1, 24a/6, 24a/9, 25b/8, 25b/11, 26a/1, 26a/13, 30a/17, 30b/5, 31b/12, 32a/2, 32a/5, 33a/2, 34a/8, 04a/5, 08a/4, 17a/5, 21a/2, 36a/7, 38a/1, 38a/3, 39a/1, 39a/9, 39a/12, 39a/13

a.+ uŋçün 09b/4, 13a/9, 13a/10, 17b/13, 28a/2, 32b/12

a.+ uŋdur 12b/8

a.+ uŋla 14b/7, 15b/2, 32a/2

a.+ uŋıla 15a/7

//a.+ a 02b/1, 03a/8, 03a/10, 03b/1, 05a/10, 05b/8, 05b/9, 08a/2,

12b/9, 13a/9, 13a/10, 13a/11, 13b/4, 14a/10, 14a/12, 14b/3, 15a/12, 16a/9, 22a/4, 22a/6, 22a/9, 23a/3, 23b/10 , 27b/10, 23a/13, 23a/1, 25b/3, 25b/13, 26b/3, 28a/8, 31a/3, 32a/7, 32a/9, 32a/10, 32b/9, 34a/11, 34b/7, 35a/8, 35b/3, 36a/5, 36a/9, 36b/9, 37b/2, 37b/12, 39a/2, 39a/12

an // aŋ: -1+1- [T.] Adını söylemek, zikretmek.

a. 24b/8

//a.- duḳlarŋuz 11a/7

aŋa // ana: -1+3- [T.] Anne.

a.+ sına 09b/12

//a.+ dan 37a/3

//a.+ sı 08b/10, 12b/8

anca: -1- [T.] Her yerde, her zaman.

a. 34a/4

ancaḳ: -3- [T.] Yalnız, sâdece.

a. 13a/5, 13a/5, 18a/13

and: -1- [T.] Söz, yemin.

a. 22a/9

aŋla-: -12- [T.] (Birşeyi) anla, kavra.

a. 02a/8, 02a/3, 17b/12, 24b/1

a.- dı 03a/4

a.- dıḳ 03a/4

a.- maduŋ 32a/7

a.- maz 30a/18

a.- ŋ 30b/4

a.- rsa 24a/12

a.- ya 24a/11

a.- yalum 35b/10

anlar: -13- [T.] Onlar.

a. 04b/13, 06b/7, 08a/8, 17a/10, 19a/8, 37b/1,19a/5

a.+ a 11a/5, 12b/4, 19a/13, 19b/2, 23a/4

a.+ dan 08b/3

a.+ dur 33a/10

ʿ**ār:** -1- [A.] Utanma.

ʿā. 12b/4

ara: -4- [T.] Ara, mesafe, civar.

a.+ da 38b/3

a.+ sı 32a/1

a.+ ya 15b/7, 38b/5

ʿ**Arap:** -7- [A.] Arabistan'da yaşayan halk.

ʿa.+ lar 22a/9

ʿa. 13b/8, 15a/1, 19b/7, 20b/8, 23a/3, 39a/6

ārām: -1- [F.] Durma, dinlenme.

ā. 38b/1

ard: -7- [T.] Ard, sonra.

a.+ ından 25a/6

a.+ınca 25a/4, 25a/5, 25a/7, 28b/10, 31b/11, 32a/2

ʿ**aref:** -1- [A.] Daha (çok, en, pek) bilen, çok ârif.

ʿa. 17b/1

Arfeḫşed: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

a.+ e 07a/6

arı:-1-[T.] Temiz.

a.02a/1

arıd-: -2- [T.] Temizlemek, kirliliğini gidermek.

a.- up 18a/9, 20b/13

arın -: -1- [T.] Kirlerden temizlenmek, temiz ve pak duruma gelmek.

a.- mayınca 23b/1

ʿ**ārif**: -1- [A.] İrfan sâhibi, ehlidil.

ʿā.(ʿā.- i dil) 23a/9

arḳa // arka: -3-1- [T.] Arka, sırt.

a.+ sı 22b/8

a.+ sına 16b/11

a. virüp 13b/1

//a.+ sın 28a/3

arpa: -1- [T.] Arpa.

a. 10a/13

arşlan: -1- [A.] Aslan.

a.+ um 32a/8

arş: -2- [F.] Metre, uzunluk ölçüsü.

a.+ dan 15a/8

a.+ un 22a/7

ʿ**arş:** -3- [A.] İslâm inancına göre göğün en yüksek katı, taht.

ʿa. 23a/11; (ʿa.- ı ḫudādur) 23a/10

ʿa.+ ı 32b/1

art -: -3- [T.] Arka taraf, arka.

a.- a 35b/12

a.- dı 06b/14

a.- uġ 29a/11

artuḳ// artuġ: -1+1- [T.] Fazla, çok.

a. 36b/13

//a.+ ıdı 35a/12

Aruġ: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

a.+ id 07a/13

ʿ**arūs:** -1- [A.] Gelin.

ʿa.+ ı 09b/10

ʿ**arż:** -1- [A.] Takdim etme, sunma.

ʿa.+ a 32b/2

ārẕu // ārżū: -2+1- [F.] Dilek, istek.

ā.+ ya 08a/11

ā.+ yıla 15b/4

//ā. 16a/5

arż ı eflāke: -1- [A.] Yerle gök.

a. 28a/2

āsān: -5- [F.] Kolay.

ā. 06a/5, 06a/16, 07a/3, 07b/7, 29a/7

aṣḥāb: -21- [A.] Sahâbe, sâhipler.

a. 27b/13, 28b/10, 29b/4, 35b/9, 39a/11, 39a/12, 39a/10, 32b/6, 39a/10

a.+ a 28a/10, 38b/8

a.+ dan 31b/4

a.+ ına 04a/2, 30b/4, 33b/10

a.+ lar 22b/10, 29b/3

a.+ lara 35b/7

a.+ larıla 21a/12

a.+ larum 37b/8

a.+ uŋ 38b/10

aṣīl: -1- [A.] Asâlet sâhibi, soylu.

a. 05a/15

aṣnām: -1-[A.] İslamdan önce Arapların taptıkları put.

a.12a/13

ʿ**Askerī:** -2- İmam-ı Askeri, oniki imamın onbirincisi.

ʿa.+ i 03b/10, 20a/13

aṣl: -5- [A.] Kaynak, kök.

a.+ ı 31b/7

a.+ ıdur 06b/2

a.+ ın 32a/7

a.+ nı 29b/12

a.+ ını 25a/4, 30b/3

ʿ**aṣr:** -1- [A.] Zaman, devir.

ʿa.+ ında 34a/8

assı: -1- [T.] Fayda, kâr, menfaat.

a. 06a/1

āsümān: -6- [F.] Gök, gökyüzü.

ā. 25b/11

ā.+ a 02b/7

ā.+ dur 05a/15

ā.+ ı 04b/9, 06b/10, 24a/1

ʿ**āşıḳ:** -2- [A.] Aşık, çok sevmek.

ʿā. 33b/4

ʿā.+ lar 02a/2

ʿ**āşıḳān:** -1- [A.] Âşıkça.

ʿā.+ a 33b/9

āşikārā: -1- [F.] Açıkça.

ā. 22b/4

āşinā: -1- [F.] Bildik, tanıdık (kimse).

ā.+ sı 27a/6

at -: -10- [T.] Bir şeyi bir hedefe veya bir tarafa doğru fırlatmak.

a.- ar 13a/4, 13a/10

a.- ardı 12b/11

a.- arken 13b/10

a.- arsın 11a/11

a.- mamışam 13b/1

a.- şalar 35a/4

a.- uban 14a/3

a.- up 12b/12, 16b/9

at: -3- [T.] Binme, yük çekme ve taşıma hizmetlerinde kullanılan hayvan.

a. 21a/7

a.+ a 19b/6

a.+ ına 37a/11

ata // āta: -12+1- [T.] Cet, dede, büyük baba ve aynı soydan daha önce yaşamış olan kimse.

a.+ dan 37a/3

a.+ dur 33a/2

a.+ ŋa 15b/13

a.+ nuŋ 13a/11

a.+ nun 10a/9

a.+ sı 05b/12, 13a/10, 13a/13, 13b/4, 13b/5, 20a/10

a.+ sına 18a/1

a.+ sından 13a/9

//ā.+ sınuŋ 15b/6

ʿ**aṭā:** -2- [A.] Cömertçe verme, ihsan, bağış.

ʿa. 17a/3

ʿa.+ sı 17a/6

āteş: -1- [F.] Maddelerin tutuşup yanması ile beliren ışık.

ā. 02a/8

āteş-perest: -1- [F.] Ateşe tapan (kimse).

ā.+ üŋ 04b/1

atlan -: -1- [T.] Ata binmek.

a.- dı 38a/11

atlu: -1- [T.] Ata binmiş olan, süvâri.

a. 19a/3

āvāz: -2- [F.] Ses, sedâ.

ā. 26b/7, 25a/13

ʿavn: -1- [A.] Yardım etme, yardım.

ʿa. 19a/9

ʿavrat: -1- [A.] Kadın.

ʿa. 18b/9

ay: -5- [T.] Dünyanın uydusu.

a. 38b/3

a.+ a 09a/2, 28a/12

a.+ dur 13b/4

a.+ udan 14a/12

āyā: -1- [A.] Şaşırma, sorma, ümit.

ā.+ tın 09a/7

ayaġ // ayaḳ: -10+4- [T.] Vücûdun, bacaktan ayak bileğiyle ayrılan ve yere basan kısmı.

a. 19b/4, 28a/3, 28b/8, 37a/5

a.+ a 34b/12

a.+ ı 14a/8, 23a/1, 23b/12

a.+ ına 38a/6

a.+ uŋ 28b/3

//a. 23a/3, 25a/1, 30b/9, 30b/9

aʿyān: -2- [A.] Bir şehrin ileri gelenleri, eşraf.

a. 12b/10, 38a/13

ʿayān: -8- [A.] Açık, âşikâr, gözle görülür.

ʿa. 04a/4, 07b/4, 30a/10, 34b/4

ʿa.+ ı 02b/6, 31b/10

ʿa.+ dur 28b/12

ʿa.+ sın 29a/8

āyāt // āyet: -2+2- [A.] Kur'ân-ı Kerim'in cümleleri, âyet.

ā. (ā.- ı ḳurān) 12a/1, 24a/6

//ā. 10a/3

//ā.+ dür 12a/9

ʿayb: -2- [A.] Utanılacak hâl ve davranış, kusur.

ʿa. 04a/5, 36b/9

ayıl-: -2- [T.] Ayılmak fiili.

a.- dı 11b/5, 14a/9

āyır-: -1- [T.] Birbirinden uzaklaştırmak, fasletmek.

ā.- dı 08b/13

āyīn: -2- [F.] Dîni merasim.

ā. 34a/1

ā.+ i 26a/9

āyīne: -1- [F.] Ayna.

ā. - i 23a/8

ā.+ sin 23a/12

ʿayn: -1- [A.] Göz.

ʿa. (ʿa.- ı cemal) 17a/7

ayrıl-: -1- [T.] Ayrıl, ikiye ayrıl.

a.- up 25b/4

ayru: -2- [T.] Ayrı.

a. 13a/7, 28a/9

ayruḳ: -2- [T.] Aralıklı, mesafeli.

a. 09b/12, 16b/12

az: -3- [T.] Az

a. 01b/5, 02a/10

a.+ ıdan 22a/12

ʿaza: -1- [A.] Yas, mâtem.

ʿa. 20a/3

ʿazāb: -1- [A.] Organlarda duyulan ıztırap.

ʿa.+ um 06b/14

āzād: -3- [F.] Serbest bırakma.

ā. 03b/4, 20a/5, 27a/9

aʿẓam: -2- [A.] Çok büyük.

a. 03a/3

a.(şeyḫ-i a). 26a/6

āzār: -1- [F.] Azarlama, incitme.

ā. 09a/10

ʿAzāzīl: -2- Şeytanın asi olmadan önceki adı.

ʿa. 19b/9

ʿa.+ dür 01b/1

aẓhar: -1- [A.] Çok açık, aşikâr.

a. 34b/4

ʿaẓīm: -2-[A.]Ulu, yüce.

ʿa. 24b/4, 24b/6

ʿazīz: -1- [A.] Yüce, kıymetli, değerli.

ʿa. 32b/8

ʿAzrāʾil: -1-Hz.Arzail, dört büyük melekten biri.

ʿa.+ üŋ 32a/13

b

bāb: -3- [A.] Kapı.

b. 06b/8, 31b/7; (b.- ı ḫayber) 05b/15; (b.- ıʿilm) 09b/3

baba: -2- [T.] Baba.

b. 17b/12

b.+ ŋa 16a/4

Bābü's-Selām: -1-Kabe'nin kapılarının isimlerinden biri.

b. 22b/13

bāc: -1- [F.] Vergi.

b.+ ı 16a/2

bād: -3- [F.] Rüzgâr, yel, hava.

b. 01b/11, 02a/8, 07b/4, 22b/11

baʿde: -1- [A.] Sonra.

b. 20a/11

bāġ: -4- [F.] Bağ, bahçe.

b. 26a/11

b.+ ı 15b/5

b.+ı idi 15b/6

b.+ ın 31a/13

Baġdād: -1- Bağdat şehrin adı.

b.+ dan 25a/6

bağışla-: -3- [F.] Bağışla, affet.

b. 30b/1, 36a/2

b.- ya 31a/1

bağla-: -1- [T.] Ayrılamayacak duruma getirmek.

b.- yup 16a/4

bağır: -2- [T.] Bağır, göğüs.

b.+ ı 11b/3

b.+ ını 34b/9

bahā: -1- [A.] Güzellik, zerâfet.

b.+ sı 22a/3

bahādur: -2-[F.]Kahraman, cesur.

b. 11a/4

b.+ vān 14b/2

baḥr: -9- [A.] Deniz, deryâ.

b. 21a/9; (b.- i keramet) 38a/4; (b.- ıʿışḳa) 33b/13; (b.- i fikr) 25a/11; (b.- i ḥikmet) 12a/10

b.+ ine 29b/10

b.+ idür 03a/3

b.+ inüŋ 03b/14, 27b/3

baḫt: -2- [F.] Nasip, uygun tâlih.

b.+ ı 12a/13, 27a/10,

baḳ-: -7- [T.] Gözleri bir şey üzerine çevirmek.

b. 01b/16, 32a/10

b.- ar 31a/3

b.- arsa 24a/12

b.- dı 15b/7, 17b/5, 28b/13

b.- up 01b/18

bāḳī: -5- [A.] Ebedî, ölümsüz, kalımlı.

b. 04b/8, 06a/12, 31a/8, 38b/11, 39a/1

Bānūaḫtum: -2- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

b.+ a 07a/5, 07a/5

bār: -1- [F.] Yük, ağırlık veren şey,eziyet ,keder.

b. 10b/11

bardaġ: -2- [T.] Bardak.

b.+ ı 31a/10

b.+ um 31a/9

barmaġ: -1- [T.] Parmak.

b.+ ın 37a/2

baṣ-: -8- [T.] Basmak.

b.- a 23a/1

b.- dı 21b/2, 25a/10

b.- duḳça 23a/3

b.- duḳda 07b/10

b.- maz 24a/6

b.- up 21b/9, 31a/2

baş: -20- [T.] Vücudun üstünde bulunan, kafa.

b. 16a/2, 19a/6, 19b/9, 25a/1, 30a/6, 30b/8, 32b/13, 38a/8

b.+ a 35a/4, 36b/2

b.+ dan 34b/12, 36b/2

b.+ dı 30a/5

b.+ ı 04b/14, 34b/13

b.+ ıma 36b/4

b.+ ına 16b/7, 26a/8

b.+ ını kesdi 21b/2

b.+ ların 34b/8

b.+ uŋa 14b/3

başar: -2- [T.] Başar.

b.+ ur 37b/2

b.+ ursın 38a/7

başla-: -2- [T.] Bir işi yapmak üzere harekete geçmek.

b.- dı 17a/1, 33b/9

bāṭıl: -1- [A.] Doğru ve sahih olmayan.

b. 10b/4

b.+ a 10b/4

bāṭın: -5- [A.] Gizli olan, iç yüz, dâhil.

b. 29a/8, 29b/1, 29b/8

b.+ da 02a/5

b.+ ları 12b/4

batmān: -1- Kökeni belli olmayan bir ağırlık ölçüsü.

b.+ ıdı 15a/10

bayaġı: -1- [T.] Bayağı, âdi, basit.

b. 23a/1

bayıḳ: -2- [T.] Belli, açık.

b. 37a/9, 37b/12

bayıl-: -2- [T.] Kendinden geç, bayıl.

b.- dı 14a/9

b.- duḳ 29b/10

bayḳuş: -1- [T.] Başlarında iki tepelik .bulunan, yırtıcı gece kuşlarının ortak adı.

b. 04a/11

becid: -1- [F.] Ciddi, önemli.

b. dirsin 13a/11

bed-aḫter: -2- [F.] Yıldızı, tahlihi kötü.

b. 15b/12, 13b/12

bed-baḫt: -1- [F+F.] Tâlihi kötü olan, bahtsız.

b. 10b/5

beġāyet: -1- [A.] Son derece, pek çok.

b. 08a/7

behişt: -2- [F.] Cennet, uçmak.

b.(b.- i āsumānı) 04b/9

b.+ e 31b/1

beḳā: -6- [A.] Ölmezlik, ölümsüzlük.

b. 35a/1, 35a/10

b.+ suzdur 10a/4

b.+ ya 35a/10, 38b/5, 38b/11

bel-: -3-[T.]Meydana çıkmak, görünmek.

b.- ürdi 25a/8

b.- ürür 36a/11

b.- ürsüz 25a/10

belā: -1- [A.] Dert, gam, keder.

b. 20b/11

bellü: -5- [T.] Belli, bilinen, açık.

b. 05b/5, 30a/10, 37a/9, 37b/12, 39a/10

ben // baŋ: -21+45- [T.] Ben, teklik zamiri.

b. 12b/3, 13a/13, 13b/1, 13b/3, 15b/9, 15b/10, 16a/1, 16a/5, 16a/7, 16a/12, 18a/4, 18a/5, 25b/6, 29a/9, 31b/9, 31b/11

b.+ de 08a/11, 16a/13, 16b/1, 26a/3, 28b/9, 33a/13, 36b/6

b.+ den 12b/2, 22b/1, 31b/5, 31b/10, 34a/7

b.+ em 37a/8

b.+ i 12b/9, 37a/7, 38b/9

b.+ im 15b/13

b.+ üm 12b/9, 16b/4, 19a/10, 22a/13, 22b/2, 31a/6, 31a/9, 31b/8, 32a/8, 36a/6

//b.+a 13a/2, 13a/8, 16a/1, 16a/2, 16a/7, 16a/10, 16b/2, 18a/9, 19a/10, 19a/11, 19b/2, 25b/3, 25b/5, 25b/5, 25b/7, 31b/10, 32a/12, 36b/2, 37a/13, 39a/7

bende: -1- [F.] Kul, köle, abd, memlûk.

b.(b.- iʾ evladı) 03b/4

benī-ādem: -1- [A.] İnsanoğlu.

b.+ de 29b/2

benī hāşim: -1- Haşim oğulları.

b.+ e 08a/3

beŋiz: -1- [T.] Yüz, yüzün rengi.

b. 25a/1

beŋze-: -3- [T.] Benzemek.

b.- mez 05a/5

b.- r 11a/11, 13b/2

ber: -1- [F.] Hayır sâhibi, iyi amel işleyen, sâlih kimse.

b. 10a/2

berāber: -6- [F.] Birlikte, bir arada.

b. 14b/5, 14a/7, 15a/12, 17b/7, 25a/10, 26a/12

berat: -3- [A.] Müsâade, izin.

b.+ ı 31a/12, 31b/2

b.+ ından 31a/13

beri // berü: -2+1- [T.] İki uzaklıktan daha yakın olanı, yakın, daha yakın yer.

b. 16a/10, 23b/9

//b. 09a/2

berk: -1- [T.] Sağlam, kuvvetli, katı, sert.

b. 32b/10

berkit-: -1- [T.] Sağlamlaştır, yerleş.

b.- miş idi 22a/7

besle // bisle: -1+1- [T.] Geçimini sağlamak, geçindirmek.

b.- ndi 08a/8

//b.- mişdür 12b/8

beşāret: -3- [A.] Müjde, iyi haber.

b. 23b/5, 25a/9, 30b/6

beşer: -4- [A.] İnsan, insanoğlu.

b. 39a/03

b.+ de 24a/5

b.+ den 26b/8

b.+ dür 24b/3

beyān: -21- [A.] Açıklama, anlatma, söyleme.

b. 02b/6, 04b/5, 04a/8, 04b/11, 08a/12, 25b/5, 26b/8, 27a/8, 27a/5, 29b/9, 29b/12, 30a/10; (b.- ı muʿcizinden) 04a/7; (b.- ı kerden) 27a/5

b.+ a 02b/7

b.+ ı 04b/8, 06b/10, 31b/10

b.+ ın 06b/12

b.+ ında 04b/10

b.+ ından 04a/5

beyt: -5- [A.] Ev, mesken.

b.+ i 19a/7, 19b/7, 19a/5, 20a/4

b.+ ine 18b/12

Beytu'llāh: -1- [A.] Allah'ın evi, Kâbe.

b.+ a 20b/13

bī-cān: -2- [F.] Cansız.

b. 11b/4, 16b/5

bīçāre: -2- [F.] Çaresiz.

b. 17b/8

b.+ lerden 12a/10

bidʿat: -1- [A.] Bidat, din dışı yenilik.

b. 10b/6

bī-edebler: -1- [F+A.] Edepsizler.

b. 12a/13

bī-ḫaber: -1- [F.+ A.] Habersiz.

b.+ dür 25a/2

bi-ḥaḳḳ: -2- [A.] hakkı için, Hakkıyla.

b. 30a/17

b.- ı 11b/1

bihter: -2- [F.] En iyi, daha iyi, pek iyi.

b. 09b/1, 27b/6

bī-ḳāl: -1-[F+A.]Söz etmeden,laf etmeden.

b. 17b/6

bī-ḳīl: -1- [F+A.] Dedikodu etmeden, tartışmadan.

b. 17b/6

bil-: -112- [T.] Bir şey hakkında bilgisi, mâlûmâtı olmak.

b. 01b/7,02a/1, 02a/8, 02b/17, 05a/14, 05a/15,06a/4, 06b/2, 07a/7, 08a/4, 09a/5, 12a/11, 13a/8, 13a/11, 13b/4, 13b/7, 17a/12, 17b/1, 19a/12, 19a/13, 20a/11, 20a/12, 21b/12, 22b/3, 24a/7, 25b/6, 25b/9, 26a/4, 26a/5, 26a/7, 26a/9, 26b/5, 27a/1, 28b/11, 34b/12, 35a/5, 37a/3, 37a/8, 37b/12

b.- di 03a/4, 06a/4, 15b/12, 18a/2, 18a/12

b.-dire 06a/16

b.- diler 06b/7

b.- düm 25b/7

b.- düre 31a/12

b.- e 16a/4, 19b/9, 23b/4, 28a/7, 28b/9, 31a/13, 32b/13

b.- eler 28b/6

b.- em 15b/9

b.- en 01b/1, 03a/5, 05a/2, 06b/1, 26a/8

b.- eŋ 29a/7

b.- enlerden 15b/11

b.- esin 06a/13, 07b/2, 07b/5, 26b/10

b.- gil 09b/13, 14b/4, 22b/6, 25b/12

b.- ġil 36b/8

b.- iŋ 03a/11, 29b/13, 30a/18, 37b/12

b.- irsin 30a/9

b.- me 09b/7

b.- mege 24b/5

b.- mek 25a/4

b.- menler 06b/1

b.- meye 02b/17

b.- meyen 03a/2

b.- mez sırr-ıʿarşı 05a/4

b.- mez 01b/1, 05a/4, 05a/6, 09a/11, 13a/5, 30a/14, 36b/13

b.- mişdi 38a/1

b.- düm 37a/4

b.- sün 10a/8, 26a/8

b.- üŋ 32b/4, 38a/3

b.- üp 12a/3, 24a/12

b.- ür 06b/9, 12b/2, 27b/7, 36b/12

b.- ürdi 15b/11

b.- ürdüŋ 13a/13

b.- ürem 26a/5

b.- ürken 12a/1

b.- ürseŋ 05a/17, 33b/4

b.- ürsin 13b/3, 27a/2

b.- ürsiz 12b/9

bil: -2- [T.] Bel, soy.

b.+ inden 05b/15

bilü: -1-[T.] Bilgi; ilim; irfan; idrak; malumat.

b.+ si 35a/12

bile: -1- [T.] Hatta, hemde, üstelik.

b. 19b/12

bilen: -2- [T.] Bilgi sahibi kişi.

b.01b/1

b.+ ler 27b/8

bilġe: -1- [T.] Bilge, hakim.

b. 39a/2

bī-maʾrifet: -1- [F.+A.] Marifetsiz, hünersiz.

b.+ dür 03a/1

biŋ // bin: -14+3- [T.] 1.000 sayısı.

b. 04b/12, 05a/17, 09b/6, 15a/10, 15a/12, 16b/5, 17a/5, 17a/6, 17a/6, 21a/3, 23b/12, 30b/9, 33b/7

b.+ de 30b/5

// b. 17a/5, 19a/3

//b.+ i 12b/7

bin-: -3- [T.] Bir şeyin veya bir hayvanın üzerine çıkıp ayakları sarkıtarak oturmak.

b.- di 19b/6

b.- er 37a/11

b.- erdi 15a/9

bīnā: -1- [A.] Kalp gözü ile gören.

b. 06b/4

binā: -2- [A.] Her türlü mîmârî eser, yapı, ev.

b.+ sın 07b/2

b.+ sını 30a/6

bī-nihāyet: -3- [F+A.] Sonsuz, sınırsız.

b. 05a/3, 13a/3, 21b/7, 24b/5

biŋ iki yüz yitmiş sekiz: -1- [T.] 1.278 sayı.

b.+ de 30a/2

bī-niyāz: -1- [F.] Niyaza ihtiyacı olmayan Allah.

b.+ a 01b/5

bir: -96- [T.] Bir, tek, eşi olmayan, yalnız.

b. 02a/4, 02b/1, 02b/14, 03a/5, 03b/14, 05a/11, 06a/8, 07a/3, 07a/4, 07b/1, 08a/6, 08a/12, 08b/2, 08b/5, 08b/6, 08b/6, 09a/3, 09a/6, 09b/11, 10a/1, 10a/11, 10a/13, 11a/1, 11a/10, 11b/2, 14a/3, 14a/13, 14a/6, 14b/4, 14b/12, 14b/13, 15a/6, 15b/7, 16b/5, 16b/3, 16b/4, 16b/8, 17a/1, 17b/6, 17b/7, 17b/11, 18b/2, 19a/8, 19a/11, 19b/1, 19b/13, 21a/9, 22a/5, 23a/13, 23b/12, 24b/9, 24b/11, 24b/12, 25a/7, 25a/8, 25a/13, 25b/12, 27a/7, 27b/3, 29a/2, 29b/4, 29b/6, 30a/8, 30a/12, 30a/15, 30b/9, 31a/9, 31a/11, 31b/10, 32b/3, 32b/7, 33a/13, 33b/9, 34a/5, 34a/6, 34a/7, 35a/11, 35a/12, 35b/1, 36a/7, 36a/13, 37a/7, 37a/8, 38b/1, 38b/8, 39a/10

b.+ i 03a/8, 08a/5, 11a/3, 22b/5, 31b/4

b.+ idür 30b/5

b.+ isi 35a/4

b.+ isi 05b/14

b.+ inçler 29b/5

biraz: -2- [T.] Bir parça, azıcık.

b. 11b/5, 25a/4

birer: -1- [T.] Birer, teker.

b. 31a/12

birik-: -1- [T.] Toplanmak, bir araya gelmek.

b.- üp 08b/2

birinci: -1- [T.] En başta ve ikinciden önce olan, ilk.

b. 10a/10

birlig: -1- [T.] Bütünlük, vahdet.

b.+ ine 05a/7

biş: -3- [T.] Beş sayısı.

b. 15a/8, 34a/11, 36a/9

biş-: -1- [T.] Pişmek.

b.- di 33b/12

bişik: -3- [T.] Bebeklerin içine yatırılıp uyutulduğu karyola.

b. 09a/6

b.+ deyken 08b/12

b.+ ide 08b/10

bişinci: -1- [T.] Sıralamada dördüncüden sonraki.

b. 36b/4

bit-: -2- [T.] Tükenmek, tamamlanmak.

b.- di 25a/10

b.- üre 31a/6

bitiş-: -1- [T.] Sona erme.

b.- mişdür 09a/2

biz: -34- [T.] Çoğul şahıs zamiri.

b. 03a/4, 19a/7, 19a/13, 20b/3, 27b/7, 30a/1, 30b/1, 35a/7, 39a/8

b.+ cīleyin 29b/11

b.+ e 02a/13, 04a/4, 08b/1, 12b/4, 19a/12, 25a/3, 29a/9, 29b/9, 32a/4, 35a/13, 36a/2, 36a/10, 36a/12, 36b/1, 37a/3, 38a/1, 38a/8

b.+ i 13a/3, 38a/9, 38a/9

b.+ üm 19b/1

b.+ ümledür 29b/7

bīzār: -4- [F.] Usanmış, bıkmış, küskün.

b. 02b/16, 17b/2, 18b/3, 18b/10

bizen-: -1- [T.] Süslenmek, donanmak.

b.- miş 37a/11

bol: -2- [T.] Çok, fazla.

b. 19a/10

b.+ dur 39a/12

boşal-: -1- [T.] Boşalma, temizlenme, arınma.

b.- mayınca 23b/5

boy: -1- [T.] Boy, uzunluk.

b.+ ı 15a/8

boyn: -4- [T.] Kafa ile beden arasındaki bölüm.

b.+ ın 08b/11

b.+ ında 11b/6, 22a/3

b.+ ını 14b/1

boz: -1- [T.] Düzgün bir şeyi düzensiz durumda sokmak.

b.- ı 08b/3

bölin-: -1- [T.] İki veya daha fazla ayrı parça durumuna getirilmek.

b.- di 05b/10

böyle: -22- [T.] Bunun gibi, bu türlü, bu tarzda.

b. 03a/14, 03a/15, 05b/8, 07b/9, 17b/13, 25a/2, 26a/4, 27b/8, 27b/8, 27b/9, 28b/9, 29a/4, 29b/2, 32a/3, 32b/7, 34a/2, 34a/13, 35b/4, 36a/12, 37a/5, 37b/6, 39a/3

bu: -209- [T.] İşaret zamiri.

b. 02a/4, 02b/12, 02b/17, 03b/16, 04a/1, 04a/13, 04a/15, 04b/7, 04b/8, 04b/15, 05a/2, 05a/8, 05a/9, 05a/12, 05a/13, 05a/15, 05a/16, 05a/17, 05b/8, 05b/11, 05b/13, 06a/15, 06b/1, 06b/2, 06b/3, 06b/4, 06b/9, 06b/10, 06b/12, 07b/10, 09a/7, 09b/5, 09b/7, 09b/9, 10a/3, 10a/6, 10a/7, 10a/10, 10b/3, 10b/10, 11a/5, 11b/9, 11b/12, 12b/1, 12b/2, 12b/5, 12b/10, 12b/13, 13a/3, 13a/12, 13b/6, 13b/8, 14a/11, 15b/4, 15b/8, 15b/12, 16a/10, 16a/12, 16b/13, 17a/13, 17b/3, 17b/10, 17b/12, 17b/13, 18a/13, 19a/4, 19a/8, 19b/5, 19b/7, 20a/3, 20a/6, 20b/6, 22a/12, 22a/13, 22b/1, 22b/3, 22b/5, 23a/7, 23b/5, 23b/11, 24b/7, 24b/9, 24b/10, 24b/13, 25a/2, 25a/4, 25a/5, 25b/2, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 26a/3, 26b/1, 26b/2, 26b/8, 26b/10, 27b/9, 28a/9, 28b/6, 28b/7, 29a/12, 29a/13, 29b/2, 29b/3, 29b/6, 29b/9, 29b/12, 30a/18, 30b/1, 30b/3, 31a/6, 31b/2, 31b/3, 32a/6, 32a/7, 32a/9, 32b/6, 33b/2, 33b/3, 34a/1, 34a/11, 35a/1, 35a/7, 36a/9, 36a/10, 36b/2, 36b/10, 36b/12, 37a/1, 37b/5, 37b/6, 37b/7, 38a/6, 38b/9, 39a/2, 39a/12

b.+ dan 02a/5

b.+ dur 04b/3, 04b/11, 06b/10, 25b/2, 30a/15, 31b/7, 34a/9, 36a/3, 36a/4, 36b/3, 36b/4, 36b/13

b.+idi 05b/11

b.+ ŋa 09b/13, 13b/2, 18a/5, 18a/6, 18a/10

b.+ nca 09b/6, 19a/8

b.+ ncılayın 26b/3

b.+ nça 13a/1

b.+ nca 06b/12, 30a/6, 32b/5

b.+ nda 17b/11, 22b/5

b.+ ndan 12b/2, 31b/5

b.+ nı 03a/1, 03a/2, 03a/15, 04b/6, 10b/1, 17b/12, 18a/4, 22b/6, 23b/9, 26a/4, 27b/5, 27b/9, 28b/9, 32a/3, 32a/4, 34a/13, 35b/4, 37a/5

b.+ nlar 05b/4

b.+ nlara 34b/10

b.+ nlarıŋ 03b/11

b.+ nuŋ 04b/4, 06b/11, 11a/7, 11a/9, 11a/11, 11a/12, 13a/6, 17b/11, 24a/13, 32a/9

b.+ nuŋla 38a/10

b.+ ydı 30a/11

Bū Cehl: -2- Ebu Cehil, Mekke'nin eski liderlerinden, islam karşıtı kişi .

b.+i 11a/8

b.(b.- i nādān) 21a/2

buçuḳ: -1- [T.] Yarım.

b. 10a/1

buġż: -3- [A.] Kin, nefret, düşmanlık.

b. 10b/2, 10b/6, 18b/10

buḫār: -1- [A.] Isı etkisiyle sıvı ve bâzı katı cisimlerin gaz durumuna geçmiş hâli.

b.+ ı 21a/7

buḫl: -2- [A.] Buhul, hasislik, pintilik.

b. 23b/3

b.+ı 14b/9

bul-: -29- [T.] Kaybedilen bir şeyi tekrar elde etmek.

b. 06a/7

b.- a 24a/13, 26a/7, 34a/8

b.- alar 16a/2

b.- aṣıŋ 06a/14

b.- asın 14b/11, 39a/4

b.- dı 07a/9, 13b/12, 25b/4, 36a/1, 37a/1

b.- ġıl 39a/13

b.- ınmaz 01b/7, 04b/10, 22b/6

b.- ısar 11a/6

b.- maḳ 24b/3

b.- maz 12a/12

b.- mış idi 22a/5

b.- mışdur 12a/12

b.- sa 07b/2

b.- ur 01b/8, 02a/7, 04b/9, 24a/2, 24a/7

b.- uşmaḳ 15b/2

bulut: -1- [T.] Gökyüzünün yüksekçe katlarındaki görülebilir duruma gelmiş su buharı kütlesi.

b. 21a/7

būstān: -1- [F.] Çiçek bahçesi, bostan.

b. 31a/13

būt: -2- [F.] Kendisine tapınılan resim ve heykel.

b.+ lara 13b/10, 13a/9

Bū Ṭālib: -2- Ebu Talip, Hz.Muhammed'in amcası.

b. 14b/4, 15b/10

b.+ üŋ 08b/9

buyruḳ: -1- [T.] Emir, hüküm.

b. 09b/12

buyur-: -11- [T.] Bir şeyin yapılmasını kesin olarak bildirmek, emretmek.

b.- a 36b/1

b.- du 39a/3

b.- dı 02a/17, 22b/13, 30b/4, 36b/11

b.- duŋ 28b/3

b.- mış 34a/13

b.- mışdur 05b/8

b.- muş 27b/9

b.- unca 32a/3

bühtān: -1- [A.] İftira.

b. 10a/12

bük-: -1- [T.] Kıvırmak, burmak.

b.- di 14b/1

bülbül: -2- [F.] Güzel ötüşlü kuş.

b. 04a/11, 26a/11

bünyād: -4- [F.] Bünyat, esas, temel.

b. 01b/11, 07b/6, 27a/4; (b.- ı ʿālem) 33b/11

bürāder: -1- [F.] Kardeş, dost.

b. 10b/7

bürün: -1- [T.] Sarılmak, örtünmek.

b.+ em 03b/15

büyü-: -1- [T.] Daha büyük duruma gelmek, irileşmek, genişlemek, bollaşmak.

b.- rse 08b/1

c

Cābir: -3- Hz. Cabir.

c. 27b/11, 28b/9; (c.- i enṣārī) 27b/10

Caʿfer: -2- Hz. Cafer Hz. Ali'nin kardeşi

c. 03b/7, 08a/5,

cāhil: -5- [A.] Bilmeyen, habersiz.

c. 10b/4, 15a/5, 16a/13

c.+ üŋ 10a/5, 10a/7

cān: -55- [F.] Ölümle bedenden ayrılan madde dışı varlık, ruh.

c. 04a/5, 04a/17, 06a/6, 06a/16, 07a/3, 07b/3, 09a/1, 09a/3, 10b/13, 11a/13, 12a/12, 16a/7, 17a/1, 17a/10, 17a/12, 18b/4, 21a/6, 25b/12, 26a/11, 28a/13, 31a/10, 33b/12, 35a/1; (c.- ı ʿālemdür) 02b/13

c.+ a 04b/14, 23b/5, 30b/6, 34a/10, 35a/4

c.+ dan 09a/7, 09a/13, 10a/6, 26b/12, 28b/10

c.+ dur 34b/12

c.+ ı 01b/11, 02b/12, 03b/6 04b/9, 10a/4, 10a/7, 13b/11, 16b/13, 34a/11

c.+ ıla 27a/11, 34b/9

c.+ ına 11b/9, 17a/9, 24a/10

c.+ ını 34b/13

c.+ um 32b/13

c.+ umdan 33a/5

c.+ uŋ 06a/11, 33a/5

c.+ uŋda 32b/10

cārī: -1- [A .] Yürürlükte olan, geçerli.

c. 04a/13

cāvidān: -1- [F.] Ebedî, kalıcı, dâimî, bâkî.

c.- ı 17a/9

cāẕu: -1- [F.] Cadı , çirkin, aksi ve kötü huylu yaşlı kadın.

c. 09a/6

cebbar: -2- [A .] Cebreden, zor kullanan.

c.(c.- ı ʿālem) 28a/4, 32a/11

Cebraʾil // Cibrīl: -2+3 - Hz. Cebrail, dört büyük melekten biri.

c. 35b/7, 36b/7

// c. 28a/3, 32a/12; (c.- i emīn) 36b/10

cedd //ced: -4+1- [A.] Ata, dede.

c. 30a/15; (c.- i ādemdür) 02b/14; (c.- i süfyān) 03a/16; (c.- i ʿömer) 17b/4

//c.(c-i Seyfu'llāh) 30a/15

cefā: -4- [A.] Eziyet, sıkıntı.

c.+ dan 27a/2

c.+ nuŋ 19a/4

c.+ ya 20b/5, 39a/8

cehālet: -1- [A.] Bilgisizlik, bilmezlik.

c. 06b/5

cehennem: -2- [A.] Çok sıkıcı, azap verici yer veya durum.

c. 09a/3, 30b/10

cehl: -4- [A.] Bilgisizlik, bilmezlik.

c. 29b/13; (c.- i memat) 12a/12

c.+ e 23a/3

c.+ üŋ 11b/9

cemʿ: -9- [A.] Topluluk, kalabalık.

c. 22b/4, 23b/4, 28b/11, 29b/4, 31a/8, 32b/2, 35b/7, 37b/10, 39a/11

cemāl: -4- [A.] Güzellik, güzel yüz.

c. (ʿayn-ı c.) 17a/7; (c.- i ḥaḳ) 31b/9

c.+ i 28a/1; (c. aḥsen-i ṣūretde) 02b/10.

cemiʿyyet: -1- [A.] Topluluk, kalabalık.

c. 35a/11

ceng // cenk: -1+2- [F.] Savaş, harp.

c. 04a/17

//c. 15a/7, 21a/5

cennet //cennāt: -6+1- [A.] Ölümden sonra Allah tarafından mükâfat olarak verilen yer.

c. 02a/11, 30a/3, 30b/10, 31b/6, 31a/9

c.+ e 31b/5

// c. -i 20b/6

cerīme: -1- [A.] Suç, kabahat.

c. 30b/12

cevāb: -12- [A.] Cevap, yanıt.

c. 34a/11, 34a/12, 36b/11; (c.- ı şāfī) 36b/5, 36b/9

c.+ a 08b/4

c.+ ı 29a/4, 36b/13, 37a/1

c.+ ın 35b/13

c.+ um 36b/6

c.+ uŋ 35b/12

cevāhir: -1- [A.] Elmas, zümrüt, pırlanta gibi değerli taşlar.

c. 37b/4

ceyīş: -1- [A.] Ceyş, Asker.

c.+ lerine 23a/2

cezā: -1- [A.] İyi veya kötü karşılık.

c.+ dan 17a/10

ceẕb: -1-[A.] Cezp etmek, kendine çekmek.

c.+ esi 14a/10

cīdāl: -1- [A.] Savaş, cenk, kavga.

c. 04a/17

cihān: -32- [F.] Dünya, evren, kâinat.

c. 29a/1; (c. gülzārı) 07b/4; ; (c. milkiniŋe) 39a/1; 33a/1

c.+ a 06b/16, 07a/15, 09a/8, 10b/1, 11a/11, 14b/3, 14b/6, 17b/9, 21b/3, 23b/9, 26a/13, 30a/10, 39a/2; (faḫr-ı c.) 04b/7

c.+ da 16a/8, 24a/8, 34b/4

c.+ dan 16a/6, 39a/2

c.+ e 08b/7

c.+ ı 16b/13, 21a/10, 22a/6, 08b/2; (cümle c.) 22b/4

c.+ uŋ 11a/6, 38b/4, 03b/16

cihāngīr: -1- [F.] Dünyâyı zaptetmiş, hükmü altına almış.

c. + idi 07a/8

cihet: -1- [A.] Yön, taraf, istikamet.

c.+ den 02a/18

cilā: -1- [A.] Parlaklık, parlama, parıltı.

c.+ yı (c. kalb) 23b/6

cin: -2- [A.] Ateşten yaratılan.

c. 10a/4

c.+ dür 04a/17

cinān: -2- [A.] Cennetler.

c. 07b/3

c.+ dur 35a/5

cirāḥat: -1- [A.] yara.

c. 11b/6

cism: -2- [A.] Vücut, beden, nesne.

c.+ ümden 33a/5

c.+ üŋ 33a/5

cisr: -1- [A.] Köprü.

c.(c.- i ḳadīmden) 23b/12

cūd: -1- [A.] Cömertlik.

c.+ ı 12a/10

cūş: -3- [F.] Coşma, taşma, kaynama.

c. 15b/1, 18a/11

c.+ a 33b/12

cümle: -57- [A.] Bir bütün meydana getirecek şekilde birbirine bağlı olan şeylerin tamâmı.

c. 01b/12, 02b/1, 05a/5, 05a/8 , 05a/15, 06b/4, 07a/11, 07b/4, 07b/13, 12b/2, 14a/6, 14a/7, 14a/13, 16b/5, 17a/6, 17a/8, 18a/5, 18a/8, 18a/12, 19a/1, 19b/3, 19b/4, 19b/5, 19b/6, 19b/13, 20a/1, 22a/1, 21a/3, 21a/11, 22a/10, 22a/12, 22b/4, 22b/5, 22b/10, 25b/11, 25b/12, 27b/1, 28a/9, 28b/10, 29a/11, 29b/9, 30b/2, 30b/4, 30b/6, 31a/3, 31a/5, 32b/2, 34a/7, 34b/4, 34b/12, 35b/9, 39a/4

c.+ den 04b/3

c.+ si 19a/3, 22b/11

c.+ sin 14b/5

c.+ ye 24b/2

cünūn: -2- [A.] Cinnet, delilik, delirme.

c. 25a/2, 26b/1

cürʿat: -1- [A.] Cesaret, yiğitlik.

c.+ iŋi 16a/9

cürm: -3- [A.] Suç, kabahat.

c. 33a/13

c.+ ümüz 30b/1, 36a/2

ç

çağ: -3- [T.] Zaman, vakit, mevsim.

ç. 35a/10

ç.+ ı idi 15b/6

çāḳ: -1- [F.] yanlız.

ç. 28b/12

çek -: -7- [T.] Kendine doğru getirmek, kendine yaklaştırmak.

ç.- di 14a/8, 18b/3, 21a/1, 22b/8

ç.- ti 09b/1

ç.- üp 08b/13

ç.- ilür 32a/2

çeŋe: -1- [F.] Ağzın alt kısmı, yüzün hareketli olan uç kısmı.

ç.+ sini 08b/13

çerḫ: -1- [F.] Çark, dönen tekerlek, Gökyüzü, kâinat, felek, âlem, dünya.

ç.+ üŋ 35a/2

çeri: -2- [T.] Asker, Ordu.

ç. 21a/1

ç.+ m 34b/10

çevür -: -1- [T.] Dâire şeklinde hareket ettirmek, döndürmek.

ç.- di 16b/6

çıḳ -: -16- [T.] İçeriden dışarıya doğru gitmek.

ç. 22a/13, 28b/4

ç.- a 28a/5

ç.- an 23a/1

ç.- alar 30b/10

ç.- ardı 21b/11

ç.- dı 14a/8, 16b/11, 16b/13, 17b/5, 22b/8, 28b/8, 28b/10

ç.- dum 28b/9

ç.- uŋuz 22b/2

ç.- up 25a/6

çıḳar -: -2- [T.] Dışarı çıkmasını sağlamak.

ç.- a 20b/13

ç.- dı 08b/12

çırāġ: -2- [F.] Bir ustanın yanında zanâat veya sanat öğrenen kimse, şakirt.

ç.- ı 03b/5

ç.-ı 28b/3

Çin: -1- Ülke adı.

ç.+ den 30a/7

çoġ // çoḳ: -5+12+- [T.] Çok, fazla.

ç.+ ı 04a/17, 04b/2, 20a/2, 20b/8

ç.+ ıdı 15a/10

//ç. 01b/5, 01b/5, 15b/4, 24a/8, 24b/3, 31a/7, 32b/4, 36a/11

//ç.+ dur 13b/2

//ç.+ ısa 03b/11

//ç.+idi 07b/12

çoḳluḳ: -2- [T.] Fazlalık.

ç. 21b/1, 28b/11

çū: -38- [F.] Gibi, çünkü, ne vakit ki.

ç. 02b/4, 03b/6, 05b/3, 05b/6, 09b/10, 13b/12, 17a/1, 18b/8, 20a/2, 20a/10, 23a/11, 23b/6, 23b/10, 24b/4, 25a/6, 27a/12, 28b/1, 28b/2, 28b/4, 28b/13, 29a/11, 29a/13, 29b/3, 30b/9, 31a/2, 31a/8, 31a/9, 31a/10, 31b/12, 32b/6, 33a/2, 34b/1, 35a/9, 35b/11, 35b/13, 36a/10, 36b/10, 39a/8

çūn: -38- [F.] Çünkü, gibi, madem ki.

ç. 02b/3, 03a/3, 03b/16, 04b/7, 05b/3, 09b/1, 09b/10, 10a/5, 12b/11, 15b/3, 15b/7, 16a/11, 18a/11, 20a/4, 20b/7, 21a/7, 23b/6, 23b/10, 24b/4, 25a/6, 27a/7, 27a/12, 27b/11, 28b/4, 28b/13, 29a/11, 29a/13, 29b/3, 31a/9, 31a/10, 31b/12, 32b/6, 33a/10, 33b/7, 34b/3, 37a/1, 37b/8, 38a/6

çünki: -8- [F+T.] Şundan dolayı ki, zîrâ.

ç. 01b/7, 01b/10, 01b/17, 02b/2, 20a/3

ç.+ m 20a/8, 35b/2, 39a/6

d, ḍ

daḫı // dāḫı: -50+2- [T.] Fazla olarak, üstelik, daha.

d. 02a/16, 03b/2, 03b/10, 04b/12, 05b/1, 05b/2, 05b/4, 06a/17, 07a/7, 08a/5, 08a/6, 08a/10, 08a/11, 09b/12, 11a/11, 11b/9, 13a/7, 13b/1, 13b/9, 14a/12, 15a/1, 15b/3, 16a/3, 16a/7, 17b/7, 18b/1, 18b/13, 20a/3, 21b/6, 23a/8, 23b/3, 25a/3, 25b/5, 27b/1, 28a/6, 29a/8, 29b/8, 31a/12, 31b/10, 32a/7, 32a/13, 32b/1, 32b/3, 33a/2, 33a/4, 33a/12, 33b/5, 35b/7, 37a/7, 37b/4, 37b/10

//d. 16b/1, 29b/1

dāḫīl: -1- [A.] İçinde, içinde bulunan.

d. 05a/5

daḳın -: -1- [T.] Takınmak.

d.- urdı 15a/9

ḍalālet: -1- [A.] Doğru yoldan ayrılma, yoldan çıkma.

ḍ.+ den 38a/5

dānā: -1- [F.] Âlim, bilgin, bilgili, bilen kimse.

d.06a/1

dāreyn: -1-[A] Dünya ve âhiret.

ḍarb: -2- [A.] Vurma, dövme.

ḍ.+ ına 09a/3

ḍ.+ ine 17a/5

dār-ı zulmet: 1- [A.] Âhiret.

d.+ de 17a/13

dārü'l-beḳā: -1- [A.] Âhiret.

d.+ ya 39a/8

dāstān: -2- [F.] Hikâye, masal, destan.

d.+ a 33b/9

d.+ ı 02a/11

daʿvā: -1- [A.] Dava, mahkemeye baş vurma.

d.+ yı 14b/2

daʿvet: -3- [A.] Çağırma, gelmesini isteme.

d. 18b/9, 34a/9, 37a/12

Dāvūd: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

d.+ an 07a/13

dayan -: -1- [T.] Dayanmak.

d.- maz 23b/12

dāyīm: -3- [A.] Devamlı, sürekli.

d. 16a/3, 26b/13, 32a/5, 39a/4

de -: -1- [T.] Demek.

d.- rler 36a/11

defter: -4- [A.] Defter, kağıt destesi.

d. 22a/3, 33b/3; (d.- i dīnden 22a/12)

d.+ idür 27b/3

deg -: -1- [T.] Dokunmak, temas etmek.

d.- di 39a/9

degil // degül: -4+13- [T.] Cümlenin anlamını olumsuz hâle getiren kelime.

d. 04b/8, 16b/4, 37b/1

//d. 29a/7, 29b/11, 34b/12

//d.+ dür 11b/7, 26a/9, 27b/6, 34a/12, 39a/2

//d.+ em 06b/13

//d.+ sin 16b/4

del -: -2- [T.] Üzerinde delik açmak.

d.- di 14a/4, 16b/10

dem: -50- [F.] Nefes, soluk, zaman, an, çağ.

d. 03a/5, 04a/2, 05a/7, 05b/11, 07a/8, 07b/3, 07b/11, 08a/3, 08b/5, 08b/11, 09a/3, 09a/3, 09b/11, 11a/2, 11a/6, 11a/8, 11b/1, 11b/5, 13b/13, 14a/11, 14b/10, 15b/5, 16a/10, 16b/13, 18a/7, 19a/12, 20b/3, 20b/12, 21b/1, 21b/9, 23a/12, 28b/9, 28b/13, 30b/4, 30b/10, 31b/13, 33b/10, 34a/5, 35a/3, 35b/7, 38b/4, 38b/5, 39a/12

d.+ de 20b/9, 35a/13

d.+ den 09a/2, 21a/9

d.+ i 03a/5

d.+ ke 02a/17

d.+ mi 02a/17

demadem: -1- [F.] Her vakit, dâima, her an.

d. 12b/12

deŋli // deŋlü: -4+14- [T.] Kadar.

d. 03b/11, 21a/13, 22a/7, 28b/8

//d. 09b/5, 10a/13, 14b/2, 14b/5, 16b/4, 18a/13, 21a/3, 21a/6, 22a/3, 23b/7, 25b/4, 25b/12, 01b/6, 28b/11

der: -11- [F.] Ön ek, Başına geldiği kelimelere "-de, içinde" anlamı katarak zarflar yapar.

d.(d. beyān)05a/1; (der-naʿt) 09a/43; (d. medḥ-i nebī) 12a/5; (d. medḥ-i imāmʿAlī) 17a/2; (d.hicret-i)18b/6; (d. medḥ- i imām) 20a/7; (d. fetḥ)20b/2; (d.- naṣāyīh-i) 23a/6 ; (d.- mendüŋ) 32b/11; (d. zīrām) 33b/8 ; (d.- medḥ-i ġāziyāt) 34b/11

derd // dert: -1+1- [F.] Sıkıntı, zorluk, üzüntü.

d.+ de 20a/12

//d.+ lü 24b/4

dergāh: -1- [F.] Tekke, ibadet kapısı, zikir yeri.

d. 38b/10

deril -: -2- [T.] Derilmak, toplanmak.

d.- ürse 09b/6, 16b/3

dermān: -1- [F.] İlâç, şifâ, devâ.

d. 24b/4

dermande: -1- [F.] Âciz, çâresiz, güçsüz.

d.+ ye 12a/9

derūn: -1- [F.] İç, iç taraf, dâhil.

d.+ um 03b/15

dervīş: -1- [F.] Tarikat müntesibi.

d.+ e 08a/1

deryā: -3- [F.] Deniz.

d.+ sına 06a/11

d.+ ya 26a/1

d.+ yi 04a/4, 33b/12

destūr: -3- [F.] İzin, ruhsat, müsâade.

d. 13b/12, 35b/13

d.+ ı 31a/11

devā: -1- [A.] İlâç, derman, şifâ.

d. 20a/12

deve: -6- [T.] Geviş getiren memelilerden, sırtı bir veya iki hörgüçlü, eti yenip sütü içilen, bacakları ve boynu çok uzun yük ve binek hayvanı.

d. 37b/3, 37b/5

d.+ ler 19b/6

d.+ m 36a/13

d.+ si 07b/12

d.+ sin 38a/10

devlet: -3- [A.] Devlet, ululuk, büyüklük.

d. 02b/12, 03a/6, 07b/2

devr: -8- [A.] Zaman, çağ, dönem.

d. 14b/13, 34a/3; (d.- i rüzigārı) 34b/1

d.+ i 34a/4, 34b/2

d.-i 16a/8

d.+ ilen 36a/4

devrān: -5- [A.] Zaman, çağ.

d. 12b/10, 15b/4, 34a/3, 20a/12

d.+ a 20a/13

devvār: -1- [A.] Çok dönen, devreden.

d.(faẓl-ı d.) 03b/17

dırnaġ: -1- [T.] Tırnak.

d.+ ı 24b/13

di -: -147- [T.] Duygu ve düşüncelerini sözle anlatmak, söylemek.

d. 16a/4

d.- di 03a/15, , 05a/12, 06b/13, 08b/5, 09b/5, 11a/5, 11a/9, 12b/1, 12b/6, 12b/7, 13a/1, 13a/8, 13a/12, 13b/10, 15a/5, 15b/12, 15b/13, 16a/11, 17b/10, 17b/12, 18a/1, 18a/4, 19a/9, 19b/2, 28a/12, 29a/4, 29b/13, 31b/7, 37b/6

d.- diler 09b/9, 12b/7, 18a/13, 18a/13, 20b/9, 22a/11, 22b/1, 22b/3, 22b/11, 23a/10, 25a/2, 25b/2, 25b/6, 26a/3, 26a/4, 27b/11, 28a/11, 28b/4, 28b/9, 29a/4, 29a/12, 29b/5, 29b/6, 29b/8, 30a/8, 30b/6, 30b/7, 31b/3, 32a/3, 32a/7, 32a/8, 32b/6, 32b/7, 33a/4, 34a/6, 35a/13, 35b/4, 35b/10, 35b/11, 35b/12, 36a/1, 36b/8, 36b/10, 37a/2, 37a/5, 37a/6, 37b/2, 37b/6,

37b/9, 37b/11, 37b/12, 38a/7, 38b/7, 38b/10, 38b/11, 39a/3, 39a/7, 39a/10

d.- digim 22b/3

d.- dilersen 19a/11

d.- dim 30a/8

d.- dügi 11a/8

d.- dügüm 34a/12

d.- dügüme 36a/6

d.- dük 19a/7

d.- dükde 15b/10

d.- ür 10b/11

d.- düŋ 31b/6

d.- me 11a/9, 16b/2

d.- medi 18b/1

d.- mek 29b/13

d.- miş 35b/1, 36a/6

d.- mişdüŋ 31b/5

d.- mişdür 10b/7

d.- mişdürür 27a/4, 34b/10

d.- mişler 03a/2

d.- miştim 06b/13

d.- r 10b/1, 28a/5

d.- rdi 33a/3, 38a/10, 07b/9

d.- rem 36a/3, 37b/5

d.- rimiş 16a/3

d.- riseŋ 14b/3

d.- rler 27b/10

d.- rlerdi 14b/3

d.- rse 10a/13

d.- rseŋ 04a/8, 06a/5, 12a/8

d.- rsin 13a/8, 13a/11, 13a/13

d.- se 24a/12

d.- ye 10b/4, 30b/11

d.- yeler 14b/12

d.- yem diŋle 32a/11

d.- yem 18a/4, 30b/4

d.- yen 20b/6

d.- yeyim 24b/9, 30b/5, 34a/5

d.- yince 26a/4

d.- yü 10a/11, 17a/8, 19a/11, 24a/6

d.- yüben 14b/2

d.- yüŋ 17b/1

dib: -2- [T.] Dip, taban.

d.+ inde 25a/8

d.+ ine 25a/8

dīdār: -2- [F.] Yüz, güzel yüz, çehre.

d. 09a/12

d.+ ı 03b/8

dide: -1- [F.] Göz.

d. (d.- i Ebū Talib) 17b/4

diger: -1- [T.] Başka, öteki, öbür, sâir.

d.(macera-yı d.) 18b/6

dil: -28- [T.] Dil, lisan.

d. 09a/13, 26b/12, 29b/6, 32a/3, 32b/10, 33b/9, d. 02a/11, 05a/14, 23a/9, 33b/12, 37a/6

d.+ de 12a/4, 15a/2, 16a/9

d.+ den 04a/12, 10b/13, 12a/12, 17a/10, 18b/5

d.+ e 11a/3

d.+ inde 18a/11, 25a/1

d.+ inden 16b/12

d.+ ine 24b/11

d.+ ini 09a/9

d.+ leri 11b/4

d.+ lerin 35a/5

dilāver: -2- [F.] Yürekli, cesur.

d. 15a/6, 17b/10

dile -: -5- [T.] Ummak, temennî etmek.

d.- r 09a/13

d.- rdi 15a/13

d.- rseŋ 32b/8

d.- rsiz 38a/4

d.- yüp 21b/5

dileg: -1- [T.] Dilek, arzu.

d.+ üm 36a/4

dillü: -1- [T.] Laf altında kalmayan, oyalayıcı.

d. 11b/13

dīn: -34- [A.] Îman, inanç.

d. 04b/14, 20b/10, 24b/7, 37a/6, 37b/11; (rāh-ı d.) 17a/13, 30a/14; (ṣāḥib-i d.) 23a/10; (ṣāh-ı d.) 30a/14; (ehl-i d.) 20b/1; (d.- i ibn-i ḫātem) 18b/7; 38b/13; (d.- i millet) 20b/12; (d.- i ḳāyim) 16a/3

d.+ den (defter-i d.) 22a/12

d.+ e 18a/7, 20b/8, 23a/4, 37b/1, 38a/13

d.+ i 10a/9, 15a/4, 18a/5, 38a/3; (Muḥammed d.) 23a/5

d.+ ine 18b/9, 36a/7, 38a/2

d.+ iŋe 36a/1

d.+ ini 10b/5, 24a/9, 34b/3

d.+ üŋ 20a/12, 27a/3

d.+ ümüz 08b/3

dīnār: -1- [A.] Altın paranın dörtte biri.

d.+ a 10b/5

diŋle // dinle -: -12+2- [T.] İşitmek için kulak vermek, isteyerek duymak.

d. 05a/14, 06b/12, 07b/5, 17b/12, 18b/7, 27a/7, 32a/11

d.- gil 35b/13

d.- n 30b/4

d.- yeler 04b/15

d.- ŋ 34a/9, 34a/11

//d. 09a/1

//d.- ŋ 36a/9

dīnlü: -1- [A.+T.] Dini olan, dinli.

d. 11b/13

dir -: -3- [T.] Topla, bir araya getir.

d. 30a/9

d.- diler 21a/3

d.- e 04a/10

dirāz: -1- [F.] Uzun.

d.+ ı 15a/8

diriġ: -1- [F.] Ayrılık, ayrı.

d. 12a/10

dirīġā: -1- [F.] Yazık, eyvahlar olsun!

d. 39a/8

diri: -2- [T.] Dinç, canlı.

d. 34a/4

d.+ ken 11a/12

diril -: -2- [T.] Dirilmek, canlanmak.

d.- di 35a/11

d.- üp 19a/2

dirlig: -3- [T.] Huzur, rahat, iyi geçim.

d.+ içün 35a/1

d.+ in 16a/6

d.+ inde 08a/7

diş: -2- [T.] ağza alınan şeyleri koparıp çiğnemeye yarayan sert, beyazımtırak parçalardan her biri.

d.+ i 22a/2

dīv: -3- [F.] Şeytan.

d. 23b/6, 26b/11

d.+ üŋ 34b/9

dīvān: -1- [A.] Büyük meclis.

d.(d.- ı erbāb) 29b/4

dīyānet: -1- [A.] Dindarlık.

d. 37b/7

diyār: -1- [A.] Memleket, ülke.

d.+ uŋ 15a/11

dizil -: -1- [T.] Belirli bir düzene göre sıraya konmak.

d.- miş 22a/2

doġru: -1- [T.] Bir uçtan bir uca yönünü değiştirmeden giden, müstakim.

d. 04b/16

dost: -1- [F.] Güvenilir kimse, enis, arkadaş.

d. 10a/13

dög -: -1- [T.] Dayak atmak, darbetmek.

d.- üp 13b/13

dögüşmek -: -1- [T.] Kavga etmek.

d. 15b/2

dök -: -3- [T.] Bulundukları yerden başka bir kaba veya yere boşaltmak.

d.- di 14b/1

d.- erler 34b/8

d.- üben 13b/11

dön -: -5- [T.] Kendi mihveri veya başka bir şey etrâfında hareket etmek.

d.- di 02b/1, 09b/4, 26b/1, 28b/8, 09b/10

döndür -: -2- [T.] Döndürme eylemi.

d.- ben 38a/11

d.- di 36b/10

dörd // dört: -2+6- [T.] Dört (4) sayı.

d.+ e 12b/11

d.+ ünci 36b/3

//d. 21a/3, 31a/3, 37a/9, 37a/11, 38b/6, 38a/11

döşen -: -1- [T.] Serilmek, yayılmak.

d.- di 09b/4

döy -: -1- [T.] Tahammül et, dayan.

d.- medi 17a/5

duʿā: -1- [A.] Allah'a (c.c.) yakarma, yalvarış.

d. 39a/4

duy:-1-[T.] dinle

d.07b/9

dün: -1- [T.] İçinde bulunulan günden bir önceki gün.

d. 29b/7

dūr: -6- [F.] Uzak, farklı, ayrı.

d. 03b/12, 06b/5, 07a/16, 13b/6, 23b/8, 26b/11

dur -: -2- [T.] Yapmakta olduğu hareketi kesmek, hareketsiz kalmak.

d.- dı 38b/6

d.- ur 13b/5

dut -: -2- [T.] Elle kavramak, elde bulundurmak, eline almak.

d.- alar 04b/16

d.- an 06b/10

dū: -2- [F.] İki (2) sayısı

d. 10b/12, 30a/10

düpdüz: -1- [T.] Baştanbaşa, tamamen.

d. 37a/11

dünyā: -5- [A.] Üzerinde yaşanılan gezegen.

d. 23b/4; (d.- yı zindān-ı) 39a/3

d.+ dan 30a/18, 38b/3, 38b/13

düriş -: -1- [T.]Karşı karşıya gelmek , savaşmak.

d.- di 15b/4

dürli // dürlü: -1+4- [T.] Çeşit, türlü.

d. 34a/11

//d. 02a/6, 07b/12, 24a/8, 36a/9

dürr: -1- [A.] İnci.

d. 37b/4

dürüst: -1- [F.] Mert, doğru, özü sözü bir.

d. 02b/5

dürüş -: -1- [T.]Karşı karşıya gelmek, mücâdele etmek, çarpışmak.

d.- di 35b/5

düş // ṭüş -: -8+1- [T.] Yukarıdan aşağıya doğru inmek.

d.- di 11b/3, 14a/4, 19b/13, 25a/6, 38b/6

d.- me 05b/2

d.- miş 17b/8

d.- üp 20a/2

//ṭ.- üp 08b/7

düşmān: -2- [F.] Düşman, hasım.

d.+ ına 09a/12

d.+ ların 35a/3

düşür -: -1- [T.] Devrilmesine sebep olmak, ıskat etmek.

d.- di 14b/5

düzdür -: -1- [T.] Tertip etmek.

d.- miş idi 22a/4

düzül -: -1- [T.] Düzene gir, tertip edilmek.

d.- miş 22a/2

e

---

ebed: -3- [A.] Sonu olmayan gerçek zaman.

e. 06a/11, 09a/12, 12a/12

ebsem: -1- [A.] Dilsiz, konuşmayan, ebkem.

e. 29b/13

ebter: -6- [A.] Kuyruğu kesik.

e. 03b/17, 04a/1, 17a/10, 32a/3, 33b/3, 16b/3

Ebū Cehl: -10- Ebu Cehil, Mekke'nin eski liderlerinden, islam karşıtı kişi.

e. 10a/2, 11a/8, 11b/8, 21b/3

e.+ e 09b/9

e.+ i 19b/9, 21b/2

e.+ ile 19a/3

e.+ üŋ 14b/8, 20b/11

Ebū Süfyān: -4- Ebu Süfyan, Kureyş'in ileri gelenlerinden.

e. 21a/12, 21b/4

e. + idi 21a/2

e.- ıdı 19b/9

Ebū Ṭālib: -12- Ebu Talib, Hz.Muhammed'in amcası.

e. 05b/15, 12b/13, 13a/12, 13b/9, 15b/11, 17b/5, 17b/10, 18a/2, 18a/11, 17b/4

e.+ e 08a/9

e.+ iŋ 05b/14

ecel: -2- [A.] Ölüm zamânı, ömrün son demi.

e. 18b/5

e.+ üŋ 30a/7

edā: -1- [A.] Tarz, üslüp, naz, cilve.

e. 24a/10

edeb: -2- [A.] Edep, hayâ.

e.+ dür 11a/9

e.+ süzler 12a/1

efḍal: -1- [A.] Çok faziletli, çok üstün.

e. 04b/3

eflāk: -1- [A.] Felekler, gökler.

e. 09b/4

eger: -29- [F.] Eğer, şayet.

e. 01b/3, 01b/3, 01b/6, 02a/10, 07b/7, 08b/1, 08b/2, 09a/7, 09b/6, 09b/13, 10b/13, 11a/7, 15a/1, 19a/6, 19a/9, 22b/4, 23a/9, 23b/7, 23b/8,

26a/1, 26b/10, 32b/2, 36a/8, 37b/2, 38a/2, 38a/4

egerçi: -2- [F.] Eğerçi, her ne kadar.

e. 04a/6, 06a/2

egri: -2- [T.] Eğri, kötü, yanlış.

e. 01b/18

e.+ʾ 10a/12

ehl: -52- [A.] Kişinin dâhil olduğu âilesi.

e.(e.- i malʿūm) 27b/7

e.+ i 02a/12, 07b/7, 17a/11, 21a/4, 26a/10, 31b/6, 33b/1; (e iḫlāṣ) 01b/13; (e. īmān) 03a/11; (e. ẓāhir) 04a/6; (e. sünnet) 04b/6 ; (e. yemīnī) 06a/7; (e. beytıne) ; (e. necat) 10b/11; 18b/12; (e. beyti) 19a/5, 19a/7, 19b/7, 19b/5, 20a/4; (e. beytin) 19a/1; (e. cennet) 31a/9; (e. cinândur) 35a/5; (e. ʿizzet) 29b/2; (e. kāfir) 19b/8 (e. sācid) 28a/8; (e. ṣafā) 38b/13; (e. tārīḫ) 27b/9; (e. telbīs) 23b/7; (e. yemīn) 17a/11;(e. ẓāhir) 10a/8; (e. dīn) 20b/1; (e. gümānı) 21a/13; (e. ḥāli) 27a/10; (e. ḥikmet) 26b/2, 27a/6; (e. iḳrār) 12a/4; (e. inkār) 11b/8, 18b/3, 21b/3

e.+ iem 06b/13

e.+ ine 04b/16, 06b/8, 13b/2, 20b/1, 33b/6

e.+ ini 18a/7, 20a/5, 21a/6

e.+ inüŋ 26a/7, 32b/9, 37a/12

e.+ inüŋdür 26b/2

Ehremen: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

e. 07a/4

ejdehā // ejder: -3+1- [T.] Ejderhâ, büyük yılan.

e. 08b/5, 08b/6

e.+ yı 09b/8

//e. 08b/12

ek -: -1- [T.] Ek, toprağa gömmek.

e.- erler 34b/8

ekber: -1- [A.] Çok büyük.

e.22b/11

eksik // eksük: -2+2- [T.] Eksik, noksan.

e.+ li 30a/1, 30b/1

//e. 11b/7, 27b/7

el: -17- [T.] El, kudret, güç

e. 16b/7, 20b/6

e.+ de 11a/10

e.+ den 04a/12, 18b/5

e.+ idür 09a/5

e.+ in 08b/12, 18b/3

e.+inde07b/1

e.+ inden 13a/7

e.+ ine 16b/8, 31b/12, 31b/13, 37b/6

e.+ ini 09b/1, 22b/9

e.+ ümdeki 11a/5

em -: -1- [T.] Dudak, dil ve nefes yardımı ile içine çekmek.

e.- di 09a/9

emānet: -11- [A.] Emânet.

e. 02a/6, 08a/10, 10b/8, 35a/13; (ʿahd-i e.) 37b/7; (nūr-ı e.) 05a/11

e.+ dür 05a/12, 34a/6, 34a/10, 37a/3

e.+ i 37b/7

emīn: -6- [A.] Güvenilir, inanılır, îtimat edilir.

e.(e.- i ḫāṣıdı) 10b/8; (e.- i sırr-ı vaḥy) 12a/7; (e.- i vaḥiy) 32a/12

e.+ i 37a/8, 38a/3

e.+ üm 33a/4, 32a/8

Emīnü'l-enbīyā: -1- [A.] Hz.peygamber'in bir lakabı, güvenilir peygamber.

e. 29a/6

emīr: -2- [A.] Bir kavim veya memleketin başı.

e.33a/1

e. –ü 28a/11

emr: -21- [A.] Emir, söz, buyruk.

e. 18b/13, 18b/13, 20a/3, 20b/9, 21b/11, 24a/10, 25b/7, 28a/4, 28a/5, 31b/11; (e.- i yezdān) 29a/2

e.+ e 17a/11

e.+ i 22b/7, 28b/7, 31a/10

e.+ ile 18b/11

e.+ in 28b/7

e.+ ine 05a/7, 05a/8, 25b/13

e.+ ini 01b/6

e.+ üm 16a/4

enbīyā : -3- [A.] Nebîler.

e.+ nuŋ 03a/5

e.+ lar 30b/11

e.+ ya 35b/11

encüm: -1- [A.] Yıldızlar.

e.(şāh-ı e.) 29a/12

Enoş: -2- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

e. 07a/2

e.+ a 07a/2

envār: -4- [A.] Nurlar, ışıklar.

e. 03b/8, 05b/7, 09a/9; (e.- ı ḥaḳ) 23b/8

er: -27- [T.] Erkek, yiğit, kahraman kimse.

e. 15a/6, 17b/7, 17b/10, 18a/13, 18b/9, 21a/3, 24b/12, 25a/9, 25a/10, 25b/2, 26a/2, 26b/6, 38a/11

e.+ dür 19a/8, 37a/9, 39a/10

e.+ i 25b/9, 26b/5

e.+ iseŋ 14b/3

e.+ leri 11a/4

e.+ ligin 16a/6

e.+ ligini 15a/2, 15b/1

e.+ üŋ 25b/7

e.+ iseŋ 23b/2

e.+ dür 25a/2

e.+ idi 29a/12

eren: -4- [T.] Ermiş velî.

e.+ ler 05b/4, 37a/10

e.+ lerdür 37a/10

Erġūm: -1+1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

e. 07a/8

e. + a 07a/7

erlig: -1- [T.] Erlik, yiğitlik.

e.+ i 20a/6

ervāḥ: -1- [A.] Ruhlar.

e.+ ı (e. rūḥ-ı ḳudse) 23b/13

eṣṣaḥ: -2- [A.] Esah, sahih, doğru.

a. 27a/4, 27a/13

Esed Kızı: -1-Ebu Talib'in eşi.

e.+ n 08a/9

esen: -1- [T.] Sağ sâlim , âfiyette, selâmette.

e.+ dür 03a/7

esfel: -1- [A.] Sefil ve alçak olma.

e.+ dür 27a/10

esīr: -1- [A.] Esir, tutsak.

e. 33a/8

esle -: -1- [T.] Dinle, aldırış et.

e.+ mez 12b/7

esmā: -4- [A.] İsim, ad.

e. 23b/11

e.+ı 26b/11

e.+ nuŋ 06a/17

e.+ sı 23b/10

esrār: -2- [A.] Gizli olan, sırlar.

e. 06b/12

e.+ ı 26b/8

eşed: -1- [A.] Çok şiddetli.

e.+ dür 02b/17

eşit -: -1- [T.] Eşit, denk.

e. 10a/2

eşyā: -10- [A.] Eşya, nesne.

e. 01b/10, 02a/4, 05a/7, 25b/13; (cümle e.) 06b/4, 25b/11

e.+ da 22b/6

e.+ yiʾ 05a/2

e.+ ya 05a/10

e.+ nuŋ 01b/12

et -: -3- [T.]Etmek.

e.+ din (yād e.) 07b/8

e.+ mek (laʿnet e.) 03a/11

e.+ meyen (fehm e.) 03a/1

et: -2- [T.] Kemikle deri arasında bulunan kısmı.

e.+ ümden 33a/5

e.+ üŋ 33a/5

etādur: -1-[A.+T.] Gelmek fiili.

e.02a/16

etbāʿ: -1-[A.] Bir kimseye tâbi olanlar, ona uyanlar.

eṭrāf: -2- [A.] Taraflar, yanlar.

e.+ dan 21a/3, 21a/4

ev: -10- [T.] Ev, hâne.

e.+ de 23a/13, 23b/5

e.+ den 35a/10

e.+ in 22a/13

e.+ inde 08a/8

e.+ ine 08b/9, 09b/11, 18b/4, 37b/9

e.+ lerine 30a/2

evḳāt: -1- [A.] Vakitler, zamanlar.

e. 10b/1

evlād: -13- [A.] Evlat, soy.

e. 10a/10, 20a/9, 33a/8; (bendeʾ-i e.+ ı) 03b/4; (ulu e.+ ınuŋ) 03a/7; (racīm e.+ ıyla) 20a/1; (meẕkūr āl-i e.+ uŋ) 33b/2; (e.- ı resule) 27a/3; (e.- ı ādem)18b/7

e.+ ı 03a/9

e.+ ıŋuzdan 34a/10

e.+ uŋ 22b/7

e.+ uŋ 20a/10

evlīyā: -4- [A.] Evliyâ, ermiş, velî.

e.12a/11; (e. ʿilmine) 06a/15

e.+ sı 24b/10

e.+ lar 30b/11

evrād: -1- [A.] Okunması âdet edinilen sûre, dûa.

e. 17b/3

evṣāf: -4- [A.] Nitelikler, vasıflar.

e.(e.- ı şeyṭān) 23a/13; (e.- ı ẕātūŋ) 29a/7

e.+ ına 01b/8

e.+ ını 05a/4

evvel: -20- [A.] Evvel, önce, önde.

e. 01b/11, 02b/4, 05b/14, 06a/2, 06a/3, 09a/8, 09a/9, 18a/1, 29b/8, 30b/2, 31b/5, 34a/3, 34a/5; (farẓ-ı e.) 03a/12; (ḫılʿat-ı e.) 06a/2

e.+ īn 29b/1

e.+ ki 35a/7

e.+ sin 29a/8

ey: -1- [T.] Kendisine seslenilen.

e. 30a/11

eyerilen: -1- [T.] Atın eyeri takılmış hâli.

e. 21a/7

eyle -: -95- [T.] eyle, yap.

e. 09b/8, 29a/4; (faẓl-ı şerḥin e.) 27a/4; (beyān e.) 25b/5, 29b/9; (dilleri e.) 11b/4; (duʿā e.) 39a/4; (ehli e.) 02a/12; (faẓluŋıla e.) 04a/1; (fehm e.) 26b/5; (ġarḳ e.) 03b/9; (ḫaşr e.) 32b/13; (ḫidmet e.) 16a/10; (himmet e.) 29a/9; (ʿizzet e.) 16a/10; (kerem e.) 13a/6; (laʿnet e.) 03b/3; (maʿlūm e.) 15b/13, 36a/12; (muḫannet e.) 35a/1; (rahmet e.) 03b/3; (müʾminlerüŋi e.) 03b/13; (naṣīb e.) 24b/2; (naṣib e.) 24b/3; (raḥmet e.) 29a/9; (raḥmetiŋe e.) 03b/13; (söz aŋla e.) 02a/8; (şefāʿat e.) 36a/2; (teferrüc e.) 26b/9; (teraḥḥüm e.) 03b/6; (teremül e.) 30a/17; (ʿayān e.) 04a/4; (ʿīnāyet e.) 36a/2; (laʿnet e.) 17b/2; (vaṣiyyet e.) 36a/8

e.- di 18b/9, 26b/3, 26b/6; (emr e.) 28a/4; (beyān e.) 08a/12; (laʿīn e.) 11a/8; (ḫased e.) 29b/5; (şaḳ e.) 09a/1; (ḳarār e.) 27b/12; (medḥ e.) 29b/7; (nīyāz e.) 35b/9; (teveccūḥ e.) 28a/10

e.- diler 13b/12; (ḫüccet e.) 19a/2; (sebīl e.) 08a/1; (şerḥ e.) 04a/16; (şikāyet e.) 13a/2; (tekrār e.) 34b/5; (pūtları e.) 22b/12

e.- gil (evrād e.) 17b/3; (ṣalavāt e. 09a/7; (ṣalavat e. 27a/3; (yād e.) 19a/4

e.- medi (ḳaṣd e.) 14a/12; (söz e.) 13b/9

e.- mek (secde e.) 12b/4

e.- mezler (maġrur e.) 35a/5

e.- miş (rivāyet e.) 04a/14; (rıḥlet e.) 39a/8

e.- mişdür (nezr e.) 12b/8; (şerḥ e.) 27b/5

e.- ŋ (luṭfı e.) 30b/6

e.- r (gūş e.) 04b/6; (naṣīḥat e.) 22a/8; (ḥisāb e.) 24a/1; (beyān e.) 04b/11; (keşf e.) 26b/8; (kelām e.) 04a/11; (kime e.) 26a/8; (ḳul e.) 15a/7; (nisār e.) 34b/13, 35a/1; (nuṭḳı e.) 04a/11; (medḥin e.) 04b/1; (pūtı e.) 13a/4; (seyrānı e.) 24a/3

e.-ridi 22a/8

e.- rse 10b/10

e.- rsem (zikr e.) 18b/4

e.- riseŋ 01b/6, 02a/10

e.- ye 09a/5; (şerḥi e.) 02a/11; (buġż e.) 10b/2; (şefāʿat e.) 09a/13; (yezīde e.) 03a/12

e.- yem (taẓarruʿ e.) 30b/12

e.- yen 25b/5; (keşf e.) 26b/3

e.- yenler (rivāyet e.) 29a/4

e.- yiser (ḳaṣd e.) 18a/5

eyü: -1- [T.] İyi, güzel, uygun.

e. 14b/12

ez-: -2- [F.] Türkçe -den ekinin karşılığı olan ve Farsça veya Arapça kelime ve terkiplerin başına gelerek birleşik zarflar teşkil eden ön ek.
e. 23a/6; (faẓl-ı -e.) 27a/5

ezber: -1- [F.] Ezberleme, hıfzetme.

e. 03a/16

ezel: -2- [T.] Ruhlar âleminin başlangıcı.

e. 23a/2

e.+ ü 23a/3

f

---

faḫr: -4- [A.] Övünme, iftihar, gururlanma.

f.(f.- ı cihāna) 04b/7; (f.- ı ʿālem) 29b/13, 36b/11, 37b/6

Fāluġ: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

f.+ a 07a/7

fānī: -1- [A.] Son bulucu, sonlu, ölümlü.

f. 05a/4

farḳ: -2- [A.] Farklılık, başkalık.

f. 02a/15, 30a/16

fārsī̄: -1- Farsça.

f.(lisan-ı f.) 27b/5

farż // farż: -1+2- [A.] Şart ve gerekli olan şey.

f. 03a/12

//f. 23b/1

//f.+ ı (f. sünnet) 24a/10

faṣl: -3- [A.] Ayırma, bölüm, kısım.

f.(f.- ı der) 18b/6; (f.- ı enst) 20b/2

f.+ ı 31b/7

fātiḥ: -1- [A.] Fetheden, açan.

f.(f.- i ḥaṣīn-i Bāb-ı Ḥayber) 05b/15

Fāṭma: -2- Hz. Peygamber'imizin kızı, Hz. Ali'nin eşi.

f. 08a/12, 09b/2

fāżıl: -1- [A.] Erdemli, fazîletli.

f. 05b/4

fażīlet: -1- [A.] Erdem, Fazîlet.

f.(f.- i sānī̄) 33b/8

faẓīlet-nām // faẓīlet-nāme /// fażīlet-nāme: - 1+2+2- [A.+F.] Faziletname, eserin kendi adı.

f.+ dan 04b/5

//f.+ sinden 04a/7

//f.(f.- i şāhı) 27b/6

///f.+ den 33b/13

///f.+ i 34a/2

faẓl // fażl: -5+14- [A.] Cömertlik, iyilik.

f.(f.- ı devvār) 03b/17; (f.- ı şāhı) 04b/15; (f.- ı velīyi) 07b/5

f.+ ından 07b/8

f.+ ıŋıla eyle 04a/1

// f. 29a/9, (f.- ı ʿAlī̄) 27a/5; (f.- ı ʿAlīden) 27a/8; (f.- ı ʿaẓīmüŋ) 24b/6; (f.- ı velīdür) 27b/2

//f.+ ı 04a/8, 20a/13, 27a/4, 31b/3

//f.+ ın 30b/4

//f.+ ından 30b/5

//f.+ uŋ 24b/7, 27b/3

//f.+ uŋdan 24b/6

fehm: -4- [A.] Anlama, anlayış, idrak.

f. 03a/1, 11b/12, 23a/9, 26b/5

felek: -1- [A.] Dünya, âlem, devran.

f.+ den 24a/7

fen: -1- [F.] Fen bilimi.

f.+ den 10a/7

fenā: -7- [A.] Gelip geçici olma durumu, devamlı ve kalıcı olmama, ölümlü ve son bulucu olma, ölümlülük, fânîlik. Karşıtı: .

f. 06a/12, 26a/11, 35a/10, 38b/4; (f. ʾfi'llāh) 30a/3

f.+ dan 38b/5

f.+ da 35a/1

ferd deyyān: -1- [A.] Hesaba çekilen kişi.

F. 07b/7

ferʿī: -1- [A.] Şûbe, dal ve kollara âit bulunan.

f.+ dir 06b/2

fermān: -1- [F.] Emir, buyruk.

f.(f.- ı ḥaḳ) 04a/9

ferseng: -1- [F.] Ferseng.

f. 21a/5

ferş: -2- [A.] Yeryüzü, kır, sahra.

f. 23a/11

f.+ i 32b/1

ferẕend: -1- [F.]Evlat, oğul, yavru.

f.+ e 08a/11

f.- i ādem 37a/4

fesād: -1- [A.] Tabiî hâlden çıkma, bozulma, bozukluk.

f.+ a 14b/11

fetā: -1- [A.] Erkek çocuk.

f.+ dur 33a/2

fetḥ: -1- [A.] Açma, açılma, küşat.

f.+ i (f. rivayet) 27a/7

fevḳ: -1- [A.] Üst, üst taraf.

f. 23a/11

fidā: -2- [A.] Fedâ.

f. 17a/9

f.+ dur 32b/13

fiġān: -1- [A.] Feryat, figân.

f. 39a/6

Fihre: -1-Hz. Peygamber'in soyağacından.

f. 05b/1

fikr: -5- [A.] Düşünce, zihinde tasarlanan şey.

f. 01b/6, 03b/15

f.+ e 25b/1

f.+ i 25a/5

f.+ im 25b/2

fīl // fil: -3+1- [A.] Hortumlu, kalın derili, memeli hayvan.

f. 17b/6

f.+ e 15a/9

f.+ in 16b/6

//f.+ inden 16b/12

fiʿl: -6- [A.] Fiil, amel, eylem.

f. 25b/10

f.+ i (f. racīm) 26b/10; (f. şeyṭān) 14b/9, 23b/3; (f. Ādem) 14b/10

f.+ ile 05a/13

f.+ ince 05a/8

fī'llāh: -1- [A.] Allah (c.c.) için.

f. 30a/03

firāḳ: -1- [A.] Ayrılık, ayrılma.

f.+ ı 06a/12

firāvān: -3- [F.] Çok, aşırı, bol.

f. 19b/12, 21a/4, 03a/11

firdevs: -1- [A.] Cennet.

f.+ e 31a/2

fireng: -1- [F.] Frenk, avrupalı.

f.+ den 22a/5

furḳat: -1- [A.] Ayrılık, ayrılış, firak, hicran.

f.+ ıçün 33a/8

furṣat: -2- [A.] Uygun zaman.

f. 18b/5, 19b/2

fütüvvet: -1- [A.] Delikanlılık, gençlik.

f.(ḫāzin-i ʿilm-i f.) 12a/8

ġ, g

Ġālib: -1- [A.] Hz. Peygamber'in soyağacından.

ġ.+ e 05b/2

ġam: -6- [A.] Kaygı, tasa, keder, iç darlığı.

ġ. 20b/3, 20b/4

ġ.+ dan

ġ.+ dan 03b/4, 20a/5, 27a/9

ġ.+ ıla 04b/4

ġam- gīn:-1-[A.+F.]Gamlı , kederli

ġ.27a/9

ġani: -1- [A.] Zengin.

ġ.+ ler 08a/2

ġarb: -1- [A.] Batı.

ġ.+ a 32a/1

ġarḳ: -4- [A.] Batma, batırma, boğulma.

ġ. 03b/9, 06a/11, 17b/10; ġ. (ġ.- ı ḳandur) 35a/3

ġavvāṣ: -2- [A.] Dalgıç.

ġ. 04a/10; ġ.(derya-yı ġ.- ı meʿānī) 04a/4

ġ.+ ı 33b/13

ġayb: -7- [A.] Gözle görülemeyen, gizli.

ġ. 36b/9, 30a/16

ġ.+ dan (rumūz-ı ġ.) 36b/12

ġ.+ dur (rumuz-ı ġ.) 36b/8

ġ.+ e 05b/14

ġ.+ ı 36b/13, 30a/16

ġāyet: -7- [A.] Çok, pek, pek çok, son derece.

ġ. 01b/8, 07a/15, 09b/9, 13a/3, 13b/2, 21a/5; (nūr-ı ġ.) 07a/12

ġayr: -6- [A.] Başka bir kimse, başkası.

ġ.+ a 02b/12

ġ.+ ı 01b/1, 05a/5, 09b/12, 13a/5, 36b/13

ġ.+ uŋ 13a/7

ġayret: -1- [A.] Çaba, didinme.

ġ. (ġ.- i dīnde) 34b/12

ġazā: -2- [A.] Cihat.

ġ. 20b/9; (ġ.- yı ekber) 22b/11

ġażab: -1- [A.] Kızgınlık, öfke.

ġ. 29b/6

ġāzi: -10- [A.] Savaşta şehit olmadan dönen.

ġ. 04b/13

ġ.+ ler 34b/7, 34b/12, 34b/12, 35a/1, 35a/2, 35a/3, 35a/4, 35a/5

ġ.+ leri 34b/9

ġāziyān: -1- [F.] Çoğul eki -ān ile Gāziler.

ġ. 34b/11

gec- /geç -: -1+14- [T.] Belli bir zamandan sonra olan.

g.- di 12b/10

/g.- em 06a/5

g.- 17a/8, 20a/1, 25a/3, 30a/13, 38b/1

g.- er 03b/16

g.- erdi 22a/9

g.- icek 34a/4

g.- mez 12b/9

g.- miş idi 38b/3

g.- üben 38a/5

g.- ürür 26a/13

g.- ürürleridi 18b/1

gedā: -1- [F.] Dilenci, yoksul, fakir.

g.+ ya 08a/1

gel -: -100- [T.] Gelmek, yaklaşmak.

g. 02a/12, 04a/4, 10a/3, 13a/11, 16a/7, 17a/12, 17b/1, 18b/7, 22a/13, 23a/7, 27a/6, 27a/7, 33b/4

g.- di 05b/15, 07a/9, 08a/4, 08b/4, 09b/2, 09b/8, 09b/9, 09b/11, 12b/13, 17b/11, 18a/12, 20a/8, 20a/9, 20a/10, 20a/11, 20a/12, 20a/13, 20b/1, 20b/11, 21b/3, 21b/5, 21b/12, 22a/11, 24b/12, 28b/8, 29b/12, 32a/12, 33b/1, 33b/12, 34a/4, 34b/2, 34b/2, 35b/5, 36a/5, 38b/2

g.- diler 19b/8

g.- dügimi 15b/13

g.- dükce 04a/12

g.- dükde 14a/9

g.- düm 25b/7, 38b/7

g.- düm 36a/3

g.- e 08a/11, 27a/3, 31a/9, 32b/3, 36a/7, 37b/1

g.- ecegini 38a/1

g.- eci 16b/12

g.- elüm 35a/7

g.- em 36b/6

g.- gil 16b/2

g.- icek 09a/8, 17b/7

g.- iseler 18a/8

g.- iser 22b/1

g.- medi 16b/12, 17a/5

g.- mem 36b/5

g.- memiş idi 17b/9

g.- mese 26b/7

g.- mesün 32b/5

g.- miş 17b/13, 22a/5

g.- mişdür 11a/11

g.- mişem 16a/5

g.- mişidi 35b/7

g.- se 36a/11

g.- sün 38b/9

g.- üben 06b/16, 13a/2, 15b/4, 15b/8, 16a/1, 19a/2

g.- üp 15a/13, 21a/4, 21a/5, 37a/1, 38b/8

g.- üpdür 03a/14

g.- ür 13b/11, 30a/14, 34a/7, 36b/4

g.- imdi 07b/5

genc: -2- [F.] Hazîne.

g. 22a/5

g.-i 26b/2

genç: -2- [F.] Hayâtın çocuklukla orta yaşlılık arasındaki dönemi.

g.(g.- i ḥikmete) 26b/4; (g.- i ḳudret) 26b/2

ger: -8- [F.] Eğer.

g. 04a/6, 06a/3, 06a/10, 17a/6, 17a/11, 38a/4; (g. almayasın) 08b/3

g.+ni 29b/10

gerçi: -1- [F.] Aslına bakılırsa, aslında.

g. 04a/15

gerek: -1- [T.] Şart olan (şey), lâzım.

g.+ dür 25a/4

getür -: -20- [T.] Getir.

g. 16a/13, 35b/12

g.- di 18a/3, 20a/4, 21b/5, 37a/2

g.- din 07b/8

g.- eyim 37a/13

g.- gil 27a/3

g.- mege 22b/6

g.- mek 37b/12

g.- miş 11a/3, 36b/7

g.- mişdi 21b/6

g.- seŋ 22b/5

g.- sün 16a/4

g.- üp 20b/6, 22a/6

g.- ür 01b/14, 32b/1

g.- ürdi 24b/11

gevher: -9- [F.] Cevher, mücevher.

g. 04a/10, 09a/10, 22a/3; (g.- i ḫāṣ) 01b/13

g.+ di 22a/1

g.+ idür 27b/3

g.+ iŋ 30a/16

g.+ ler 33b/13, 34a/1

ġılmān: -2- [A.] Gençler, köleler.

ġ. 31a/10

ġ.+ lar 31a/7

gibi: -13- [T.] Benzerlik bildirir; benzer, benzeyen.

g. 02a/1, 04a/11, 10b/7, 11b/11, 11a/12, 11b/11, 13a/6, 16a/12, 16b/5, 17b/11, 24a/13, 32a/5, 32a/9

gice: -2- [T.] Gece.

g. 24b/1, 35b/5

gid -: -14- [T.] Çık, uzaklaş.

g.- ecek 35a/10

g.- emezsin 19a/5

g.- er 16b/2, 18b/5, 23b/10, 30a/14,

g.- erdi 25a/7

g.- erek 25a/7

g.- erem 16a/6

g.- erler 10a/12

g.- erüp 31a/1

g.- üben 07a/9, 08b/8

g.- üp 25a/5

gil: -1- [T.] Ev, aile, soy.

g.+ e 12b/13

gir -: -26- [T.] Dışarıdan içeriye geçmek.

g. 39a/13

g.- çek 28a/5

g.- di 08b/9, 09a/9, 11a/2, 18b/8, 18b/9, 19b/7, 20b/8, 21a/12, 21b/9, 23a/4, 35b/8

g.- e 31b/6

g.- ecek 02a/14

g.- eler 31a/2, 36a/7, 38a/13

g.- em 31b/11

g.- enler 36a/1

g.- enlerden 31b/8

g.- icek 22a/10

g.- iser 18a/7

g.- mez 31b/5

g.- üben 08b/11

g.- üp 22a/8, 23a/1

g.- ür 26a/1

girçek: -4-[T.] Aslı olan, doğru, sahih.

g. 02a/14, 30a/11, 31a/11

g.+ dür 04b/2

git -: -10- [T.] Uzaklaş; git; çık.

g.- di 05b/14, 16b/13, 18b/11, 20a/2, 21b/3, 21b/8, 35b/4

g.- diler 38a/12

g.- mek 35b/3

g.- miş idi 38b/4

gīt̄ī-nümā: -1- [F.] Cihanı gösteren.

g.+ dur (āyine-i g.) 23a/8

giy -: -1- [T.] Bir giyeceği bedenine veya herhangi bir organına geçirmek.

g.- dügi 24b/13

gizlü: -1- [T.] Gizli, açıkça bilinmeyen, meçhul.

g. 28b/4

göç -: -2- [T.] Göçmek işi, bir yerden başka bir yere taşınma, hicret.

g.- di 30a/2

g.- miş idi 38b/3

gögs: -2- [T.] Göğüs, bağır.

g.+ inden 16b/11

g.+ ini 14a/4

gök: -3- [T.] Gökyüzü, semâ.

g.+ de 02b/4, 29a/13

g.+ den 20b/10

gönder // göndür: -1+1- [T.] Gönder, sevk et.

g.- di 20b/10

//g.- üser 18a/6

göŋl // göŋül ///göŋil: -5+7+2- [T.] Gönül, kalp.

g.+ i 08a/11, 09a/9, 10a/5, 20a/5

g.+ ine 20b/3

//g. 23a/8, 30a/12, 33b/13

//g.+ den 04b/14, 18b/1

//g.+ ler 27a/9, 27b/4

///g. 02b/12, 23a/12

gör -: -60- [T.] Gör, gözle gör.

g. 01b/16, 26b/13, 28b/5

g.- di 02a/9, 02b/8, 02b/10, 02b/11, 05b/12, 07a/1, 07a/2, 07a/5, 07a/12, 09b/8, 11a/3, 12b/5, 14a/2, 14a/11, 15b/7, 17b/6, 17b/7, 19b/7, 20a/5, 24b/12, 28a/3, 29a/3, 31b/8, 35b/9, 38a/13

g.- düŋse 06b/9

g.- e 29a/1, 30b/9, 31b/6, 34a/13, 36a/6

g.- eler 31a/2

g.- elüm vereyim 37a/13

g.- em 16a/6

g.- en 01b/17

g.- enler 08b/8, 11b/4, 18a/12, 24b/12

g.- esin 07b/2, 16b/1

g.- esiz 11a/5

g.- icek 12b/11, 21b/4

g.- meye 09a/12

g.- mişidüm 28b/12

g.- üp 09b/2, 11b/10, 12a/3, 31a/4

g.- üpen 22b/4

g.- ür 06b/3, 20b/6, 24a/1, 24a/5

g.- ürse 24a/12

g.- ürseŋüz 13b/10

görin: -2-[T]Gören.

g.+e 01b/15, 31b/10

görüş -: -2- [T.] Görmek işi, görme

g.- di 22b/10, 38b/8

göster -: -6- [T.] Belirt, anlat.

g. 17a/11, 30a/8

g.- di 02b/6, 20a/6

g.- e 24b/7

g.- ür 26b/6

götür -: -7- [T.] Taşı, ulaştır, koy.

g.- e 32a/6

g.- meŋlik 32a/9

g.- üre 32a/6

g.- üp 09b/11, 11a/1, 21a/8, 37a/2, 38a/5

gövde: -1- [T.] İnsan bedeni, vücut.

g.+ yiʾ 21a/8

göyündür-: -1- [T.] Yak.

g.- mez 06a/12

göz: -19- [T.] Görme organı; göz, gör.

g. 06b/3, 30b/8

g.+ dür 01b/17

g.+ e 15a/3

g.+ i 02a/5, 09a/9, 22a/1, 25a/1, 32a/10, 38b/10, 39a/6; (g. ḳara) 37b/4

g.+ lerimüŋ 27a/6

g.+ lerüm 13a/1

g.+ üm 28b/3, 31b/8, 39a/7

g.+ iŋ 06a/9

g.+ üni 26b/4

gözet -: -1- [T.] Göz önünde tut, riâyet et.

g.- di 08b/11

ġuṣṣa: -1- [A.] Gam, keder, hüzün, tasa.

ġ.+ sını 04b/4

gūş: -3- [F.] Kulak, dinleme, işitme.

g. 04b/6; (g. itmişidi) 15b/1; (g. ḳıldı) 18a/11

güc: -4- [T.] Kuvvet, derman, tâkat.

g. 09b/9, 13b/3, 29b/12

//g.+ in 14b/1

gümān: -7- [F.] Zan, şüphe.

g.+ a 04b/7

g.+ dur 04b/2

g.+ ı 13b/6, 21b/6; (g. muhibb-i ḫānedān) 32b/9; (ehl-i g.) 21a/13

g.+nından 30a/14

gümiş: -1- [T.] Gümüş.

g.+ in 19b/4

gümrāh: -4- [F.] Yolunu kaybetmiş, yolunu şaşırmış (kimse).

g. 12a/9, 16a/11, 17a/1; g.(g.- ı ebter) 16b/3

gül -: -1- [F.] Gül.

g.- seŋ 17a/11

gülşen: -3- [F.] Gül bahçesi, gülistan, gülzar.

g. 07b/4

g. ola 04a/5

g. olur 26a/11

gülzār: -1- [F.] Gül bahçesi, gülşen, gülistan.

g.(g.- ı naʿīme) 06a/9

gün: -9- [T.] Güneş.

g. 08a/12, 11a/1, 14a/1, 24b/11, 29b/7, 34a/6

g.+ den 34b/4

g.+ lerinden 24a/4

günāh: -7- [F.] Allah'ın emirlerine aykırı olan davranış.

g. 32b/12; (g. ehli) 33b/1

g.+ am 33a/13

g.+ ı 03b/11

g.+ ın, 31a/1

g.+ ını 03b/12

g.+ lu 30b/12

günahkār: -1- [F.] Günah işleyen, günah işlemiş (kimse).

g. 30b/13

gündüz: -1- [T.] Gündüz vakti, aydınlık zaman.

g. 35b/5

güneş: -6- [T.] Güneş, şems.

g. 28a/1, 28b/5, 29a/2, 29a/4, 29a/13, 29b/3

gürz: -5- [F.] Uzun saplı, büyük demir topuz, savaş aleti.

g.+ i 15a/10, 16b/10

g.+ i idi 15a/11

g.+ in 16b/9

g.+ ine 16b/7

güzel: -1- [T.] Güzel, hoş.

g. 30a/4

güzer: -1- [F.] Geçmek, ileri geçmek.

g. (g. ḳıldı) 34b/1

h, ḫ, ḥ

ḫaber: -12- [A.] Nakledilen söz.

ḫ. 02a/13, 02a/14, 04a/8, 04a/16, 15b/9, 15b/11, 24a/4, 36b/2, 38b/8, 39a/9

ḫ.+ dür 27a/12

ḫaber-dār: -2- [A.+ F.] Haber vermek.

ḫ. 10a/8, 17a/12

ḥabīb: -10- [A.] Sevilen kimse, sevgili, dost.

ḥ. 39a/3; (ḥ.- i ḥaḳdur) 09a/10; (ḥ.- i ḥażret-i ḥaḳ) 10b/7; (ḥ.- i ḥaḳ) 11b/11, 39a/3; (ḥ.- i faḫr-ı ʿālem) 37a/4

ḥ. -i 28a/12

ḥ.+ üŋ 04a/2

ḥ.+ im 05a/13

ḥ.+ üm 28a/5

ḥacer: -1- Taş.

ḥ.+ den 26b/8

ḥadd: -2- [A.] Sınır.

ḥ.+ ine 01b/7, 30a/13

hādī: -1- [A.] Doğru yolu göstermek

h. 03b/10

ḥadīs: -1- [A.] Haber, söz, kıssa.

ḥ.+ ilen 10a/11

ḥāfıẓ: -1- [A.] Koruyan, muhâfaza eden kimse.

ḥ.+ umdur 19a/10

ḫafī: -1- [A.] Gizli.

ḫ.+ ler 04a/6

ḥaḳ// ḥaḳḳ: -65+35- [A.] Doğru, gerçek.

ḥ. 01b/16, 02a/18, 02b/6, 02b/7, 02b/16, 03a/13, 03a/13, 03a/14, 03b/2, 05a/12, 06b/15, 10b/4, 14b/12, 18a/5, 18a/6, 18b/11, 19a/10, 20b/9, 23a/12, 24a/9, 24a/12, 25b/10, 26a/1, 26a/13, 28a/10, 29a/11, 30a/17, 31b/2, 34b/7, 34b/10, 36a/5, 36b/12, 38a/3; 13b/4; (maḳbūl-ı ḥ.) 06b/1; (beyān ḳudret-i ḥ.) 02b/6; (envār-ı ḥ.) 23b/8; (ferman-ı

ḥ.) 04a/9; (ḥabīb-i ḥażret-i ḥ.) 10b/7; (ḥabībi ḥ.) 28a/12; (ḥabīb-i ḥ.) 11b/11; (maḫzen-i ḥ.) 26a/2; (muʿayyen ḥ.) 01b/17; (peyġamber-i ḥ.) 27b/11, 36a/3; (ẕāt-ı ḥ.) 31b/10

ḥ.+ dan 02a/16, 02b/16, 03a/14, 18a/10, 18b/13, 24a/13, 24b/1, 25b/7, 32a/12, 33a/2, 36b/7, 36b/13

ḥ.+ dur 01b/1, 05a/2, 23a/9; (ḥabib-i ḥ.) 09a/10; (ḫalīl-i ḥ.)

ḥ.+ile 01b/18

//ḥ.+ a 01b/1, 02b/8, 10b/4, 24a/7, 25b/10, 35b/12

//ḥ.+ ı 01b/1, 03b/8, 09a/11, 26a/2, 33a/7

//ḥ.+ ıçün 03b/7, 03b/7, 33a/9, 33a/11, 33a/12, 33a/12, 33b/2

//ḥ.+ ıŋ 02a/1, 06b/12

//ḥ.+ ına 02a/17

//ḥ.+ ınca 04b/8

//ḥ.+ uŋ 05a/6, 09a/5, 23b/10, 24a/3, 24b/11, 26b/12, 31b/8, 32b/4, 32b/7, 36a/5

ḫāk: -8- [F.] Toprak, dünya.

ḫ. 02a/8, 18a/9, 22b/12, 28a/13

ḫ.+ a 18b/2

ḫ.+ e 14a/7, 14b/5, 17b/7

ḥaḳāret: -1- [A.] Küçük düşürme, hor görme.

ḥ. 14a/7

ḥaḳīḳat: -4- [A.] Gerçek, asıl.

ḥ. 30a/14, 32a/10; (ḥ. sırrınuŋ) 10b/9

ḥ.+ de 30a/5

ḥākim: -1- [A.] Hâkimiyet kurmuş olan, egemen.

ḥ. 39a/12

ḥāl: -15- [A.] Davranış, tutum, tavır.

ḥ. 08b/1; zihī ḥ. 17a/3

ḥ.+ ı 07b/12

ḥ.+ i 12b/2, 14a/11, 19b/7, 21b/4, 24b/13, 27a/10, 36a/9, 36b/12

ḥ.+ in 25b/8

ḥ.+ ini 25b/7

ḥ.+ üm 35b/11

ḥ.+ üŋ 35b/10

ḫalāṣ: -5- [A.] Kurtulma, kurtuluş.

ḫ. 02b/5

ḫ.+ ı 06a/14, 26a/7, 36a/1

ḫalāyıḳ: -1- [A.] İnsanlar, halk.

ḫ. 30b/8

ḥālet: -1- [A.] Hâl, nitelik, keyfiyet.

ḥ. 17b/3

ḫalīfe: -3- [A.] Birinin yerine geçen kimse, vekil.

ḫ. 05a/10, 05a/16, 39a/11

ḫalīl: -2- Sâdık ve gerçek dost.

ḫ. 07a/10; (ḫ.- i ḥaḳdur) 13b/4

Ḫalīlu'llāh: -1- Hz. İbrahim için kullanılır.

ḫ. 13b/5

ḫalḳ: -9- [A.] Yaratma, yok iken var etme.

ḫ. 03a/4, 04b/1, 05a/9, 24b/10, 36a/7, 38b/9

ḫ.+ a 29b/12

ḫ.+ ı 29b/1, 30b/10

ḫallāḳ: -1- [A.] Yaratan, Allahü teâlâ.

ḫ. 28a/4

ḫalvet: -1- [A.] Yalnız kalma, tenhâya çekilme.

ḫ. 25b/13

ḥamd: -2- [A.] Allah'a (c.c.) şükür.

ḥ. (ḥāmid-i ḥ.- ı ḫudā) 12a/7

ḥ.+ ı 32a/2

ḥamīd: -2- [A.] Övülmeye lâyık.

ḥ. 30a/17

ḥāmid: -1-[A.] Şükreden, hamdeden.

ḥ.+ e 29a/3

//ḥ.(ḥ.- i ḥamd-ı ḫudā) 12a/7

ḥamile: -1- [A.] Karnında yavru bulunan (kadın), gebe, iki canlı, yüklü.

c. 07a/11

ḥaml: -2- [A.] Gebelik, taşıma, yüklenme.

ḥ.+ den 07a/11

ḥ.+ i 36a/13

ḥamle: -4- [A.] İleriye doğru atılma, atılış.

ḥ. 14a/6, 14b/4, 21a/11, 22b/5

Ḥamza: -3- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) amcası.

ḥ. 15a/13, 16b/1

ḥ.+ yla 15b/2

ḫān: -2- [F.] Yolcuların konakladığı bina.

ḫ. (muḥibb-i ḫ.- ı) 04b/11

ḫ.+ a 23b/5

ḫ.+ um 32b/13

ḫānedān: -4- [F.] Hz. Muhammed'in (s.a.v.) soyu.

ḫ. (ḫ.- ı Muṣṭāfā) 35a/3; (muḥibb-i ḫ.- ı) 04b/11

ḫ.+ a 04b/14

ḫ.+ uŋ (muḥibb ḫ.) 27a/10

ḫar: -1- [F.] Eşek, eşek gibi insan.

ḫ. 16a/12

ḫār: -1- [F.] Dikenli bitkiler, diken.

ḫ. 23b/2

ḫarāc: -1- [A.] Bir vergi çeşidi, haraç.

ḫ.+ ı 16a/2

ḫarc: -1- [A.] Masraf, gider.

ḫ.+ a 19b/4

ḥarem: -7- Kâbe.

ḥ. 08a/4, 12b/5, 21b/9, 27b/13

ḥ.+ den 11a/2, 18b/11

ḥ.+ e 13b/1

ḥarf: -1- [A.] Dildeki sesleri gösteren ve alfabeyi meydana getiren işâretlerden her biri.

ḥ. 02a/5

ḫaricī: -1- [A.] Dışla ilgili, dışa âit, dıştan.

ḫ.+ ye 10a/3

ḫāṣ: -10- [A.] Bireye özgü, mahsus.

ḫ. 03a/6, 25b/9, 26a/3, 34a/9; (gevher-i ḫ.) 01b/13

ḫ.+ ı 06a/14, 30a/7, 36a/1

ḫ.+ ıdı 10b/8

ḫ.+ ıla 14b/12

ḥased: -6- [A.] Haset, çekememe, kıskançlık.

ḥ. 14b/9, 23b/3, 29b/5

ḥ.+ den 14b/8, 14b/10

ḥ.+ dür 14b/11

Ḥasen: -1- Hasan bin Ali Ebu Talib.

ḥ.+ dür 03a/7

ḥasen ḫulḳ-ı: -2-[A.]İyi huylu.

ḥ. 33a/7,

h.+ yilen20a/9

ḥāṣıl: -3- [A.] Meydana gelmek, elde etmek.

ḫ. 02b/12, 06a/15, 28b/6

ḥażr: -1- [A.] Hazır bulunmak.

ḫ.+ ına 30a/7

ḥasret: -1- [A.] Özlem.

ḥ.+ em 36b/5

ḫaṣṣiyyet: -1- [A.] Bir şeye has nitelik, o nesnede bulunan meziyet, kuvvet, tesir, hassa.

ḫ. (ḫ.- i ṭabʿ-ıʿanāṣır) 06b/9

ḫāşak: -1- [F.] Çöp, süprüntü.

ḫ. 23b/2

ḫaşḫāş: -2- [A.] Gelincikgillerden, uzun bir sapın ucunda beyaz veya mor tek bir büyük çiçek açan, kapsül biçimindeki meyvesi olgunlaşmadan çizildiğinde akan sütten afyon elde edilen, Asya ve Afrika'nın ılık ve sıcak bölgelerinde pek çok türü bulunan bir yıllık otsu bitki.

ḫ. 13a/4, 16b/10

Hāşim: -2- Haşimi kabilesine ismini veren kişi.

h.+ e 05b/7

ḥaşr: -3- [A.] Dirilme, mahşere çıkma.

ḥ. 32b/13

ḥ.+ e 28b/8

ḥ.+ edeŋ 17a/6

ḫaṭā: -1- [A.] Yanlış, yanlışlık.

ḫ.+ sı 13b/5

ḫātem: -5- [A.] Son, en son , mühür.

ḫ. 06a/2, 06a/3, 28b/1, 34b/3

ḫ.+ den 02a/13

Ḫatīce: -2- Hz. Muhammed'in (a.s.v.) eşi.

ḫ. 07b/11

ḫ.+ nüŋ 07b/12

ḫatm: -1- [A.] Tamamlanmak, bitirilmek, sona erdirilmek.

h.(h.- i nübüvvet) 34a/8

ḫatun: -2- [F.] Kadın, hanım.

ḫ. 09b/2,

ḫ.+ ı 07b/11

havā: -1-[A.] Dünyâyı belli bir yüksekliğe kadar kaplayan, bütün canlıların nefes yoluyle alıp verdikleri, çok miktarda oksijen, azot ve az miktarda asit, su buharı ve başka gazlardan meydana gelmiş renksiz, kokusuz, hafif gaz.

h. 06b/8

ḥavāle: -1- [A.] Bir işi, bir şeyi başkasına devretme.

ḥ. 34b/7

Ḫavāric: -2- [A.] Hz. Ali isyan eden zümre.

ḫ.+ üŋ 10a/4

ḫ.+ ler 29a/12

Ḥavāriyūn: -1- [A.] Havariler, Hz. İsa'ya yakın dostu olan on iki kişi.

ḫ.+ larına 34a/6

ḫavl: -3- [A.] Güç, kuvvet, kudret.

ḫ.+ ı 15b/7, 16b/8

ḫ.+ ısın 15b/5

Ḥavvā: -1- Hz. Havva, Hz Adem'in zevcesi.

ḫ.+ yıʾ 06b/15

ḫavż: -1- [A.] Havuz.

ḫ.+ um 31a/6

ḫayā: -1- [A.] Utanma, sıkılma.

ḫ.+ suz 10b/6

ḫayālāt: -1- [A.] Zihinde canlandırılan şey, kuruntu.

ḫ. 23b/8

ḫayāt: -4- [A.] Canlı olma.

ḫ. 06a/13

ḫ.+ ı 01b/15, 10a/4, 28b/2

ḫaydār // ḫaydar: -3+35- Yiğit, cesur,Hz. ALİ.

ḫ. 05b/15; (ẕāt-ı ḫ.) 06b/11

ḫ.+ ıŋ 07b/6

//ḫ. 07b/10, 08b/12, 09b/1, 09b/11, 14b/7, 15b/12, 17b/12, 19b/5, 19b/11, 19b/13, 20a/2, 20a/6, 20b/1, 22b/1, 22b/13, 32b/4; (ḫ.- ı kerrār) 09a/5; (ḳaṣd-ı ḫ.) 13b/12; (nefs-i ḫ.) 21a/9; (żarb-ı ḫ.) 16b/3

// ḫ.+idi 21a/1

//ḫ.+ a virdi 15b/8

//ḫ.+ a 09a/6, 17b/2

//ḫ.+ ı 10a/10, 12a/12, 17a/10, 17a/12, 17a/12

//ḫ.+ uŋ 08b/11, 12b/3, 17a/6, 17b/3, 18a/4

ḫayr: -2- [A.] İyilik.

ḫ. 25a/3, 36b/4

ḫayrān: -4- [A.] Gözü kamaşmak, şaşırmak.

ḫ. 09b/2, 09b/5, 11b/4, 25a/11

ḫayrāt-dih //ḫayret-dih: -2- [A.+F.] kalma, şaşkınlık.

ḫ. 03a/08

//25b/1

ḫayrü'l-beşer: -1- [A.] İnsanların hayırlısı Hz. Muhammed (s.a.v.).

ḫ. 39a/3

hayvān: -1- [A.] Hayvan.

h.(ṭabʿı h.) 03a/2

Ḥayy: -3- [A.] Allah'ın (c.c.) ismi, Daima diri olan, her şeye hayat ve can veren.

ḥ. 30b/12, 10a/5; (ḥ.- ı ḫudānuŋ) 01b/9; (ḥ.- ı muṭlaḳ) 19b/2; (ḥ.- i muṭlaḳ) 01b/4

ḥ.+ ü 05b/11

ḥāżır: -1- [A.] Şimdi var olan, bir yerde bulunmak.

ḥ. 21b/10

//ḥ. 31a/2

ḫāzin: -1- [A.] Saklamak, korumak.

ḫ. (ḫ.- i ʿilm-i fütüvvet) 12a/8

ḥażret: -11- [A.] Şahıs veya kutsal sayılan varlık isimlerinin başına getirilip Farsça isim tamlaması şeklinde kullanılır ve saygı ifâde eder.

ḥ. (ḥabīb-i ḥ.- i ḥaḳ) 10b/7; (ḥ.- i şāh) 08b/10, 16b/8, 20a/3, 16a/11; (ḥ.- i şaha) 09a/13; (ḥ.- i şāha) 10b/7; (ḥ.- i şāhun) 09a/9

ḥ.+ ine 38a/9, 10a/12

ḥ.+ üŋden 37a/7

ḥaẓ //ḥaẓẓ: -1+1- [A.] Pay, nasip.

ḥ. 02a/3

//ḥ.+ ı 10a/7

heftümīn: -1- [F.] Yedinci (7.).

h.(şehīd-i h.) 20a/11

hel: -1- [A.] İstifham, Arapçada soru edatı(mı) anlamında.

h. 02a/16, 33a/2

ḥelāl: -2- [A.] Haram olmayan, helal.

ḥ.+ i 06b/15

hem: -64- [F.] Aynı zamanda, üstelik, ve, ile.

h. 01b/11, 02b/16, 03b/9, 03b/10, 05b/4, 05b/7, 05b/10, 05b/11, 06b/7, 07a/3, 07a/6, 07a/8, 08a/1, 08a/4, 08b/5, 09a/11, 10a/10, 11a/8, 12a/6, 12a/7, 13a/3, 15a/5, 16a/4, 18b/12, 19a/1, 19a/5, 20a/12, 23b/13, 24a/2, 24a/4, 25b/7, 26a/3, 26a/7, 27a/12, 27b/8, 28a/6, 28a/8, 28b/9, 29a/5, 29a/8, 29b/1, 29b/8, 30a/10, 31a/8, 31b/7, 32a/11, 32a/13, 32b/1, 32b/3, 33a/10, 33b/11, 35a/12, 36a/4, 36a/13, 36b/6, 37b/8, 38a/8, 38b/3

hemān // hemaŋ: -8+1- [F.] Hemen, derhal.

h. 04b/10, 07a/10, 19b/13, 20b/9, 21b/9, 21b/11, 25a/9, 25a/13

//h. 30a/12

hemāndem // hemendem: -5+1- [F.] Hemen, o anda, derhal.

h. 08b/6, 19b/6, 19b/8, 28b/13, 35b/8

//h.07b/2

hem-dem: -2- [F.] Samimi dost.

h. 20b/4

h.+ i 17a/5

hemīn: -1- [F.] Şu anda.

h. 20a/6

hemīşe: -1- [F.] Sürekli, daima, her zaman.

h. 03a/5

hemrāh: -1- [F.] Yol arkadaşı, yoldaş.

h. 38a/9

hemser: -1- [F.] Benzer, eş, müsâvi.

h. 14b/7

henüz: -1- [F.] Daha şimdi, yeni.

h. 11a/10

hep: -12- [F.] Her zaman, dâima.

h. 05a/10, 07b/9, 08a/9, 11b/4, 12b/3, 14a/8, 14a/13, 19b/4, 20b/8, 22a/1, 22a/6, 37b/5

her: -33- [F .] Hepsi, tamamı.

h. 01b/8, 02a/18, 03b/1, 04a/2, 04a/11, 06b/3, 06b/4, 06b/11, 07b/12, 09a/5, 10a/13, 10b/10, 10b/11, 10b/12, 11a/3, 12a/12, 14b/6, 15a/3, 15a/11, 17a/9, 19a/12, 23b/11, 24a/2, 24a/8, 24b/4, 25b/8, 25b/10, 25b/13, 30a/18, 33b/10, 35a/3, 35a/8, 37b/3

hergiz: -3- [F.] Asla, kat'iyen, hiçbir vakit, hiçbir şekilde.

h. 12b/7, 13b/9, 19a/7

herze: -1- [F.] Boş, abes, beyhûde söz, hezeyan.

h. 16a/11

heştümīn: -1- [F.] Sekizinci (8.).

h.(imām-ı h.) 20a/11

hevā: -1- [A.] Heves, arzu, istek.

h.- i 23b/4

heybet: -5- [A.] Ululuk, azamet.

h. 20a/2, 21a/11, 35a/2

h.+ i 21a/10

h.+ inden 17a/8

hezārān: -5- [F.] Binlerce, pekçok.

h. 03a/16, 03a/16, 03a/16, 16b/5, 16b/5

ḫılʿat: -1- [A.] Pâdişahlar ve vezirler tarafından birine iltifat veya mükâfat

olarak giydirilen, kürklü veya işlemeli kıymetli kaftan.

ḫ. (ḫ.- ı evvel) 06a/2

ḫıralıḳ: -1- [?+T.] Zayıflık, acizlik.

ḫ. 23b/3

ḫırş: -1- [A.] Kuvvetli istek.

ḫ. 23b/3

ḫıyānet: -1- [A.] Ahdini tutmama, ihanet etme.

ḫ. 01b/18

ḫicāb: -3- [A.] Utanma, sıkılma, mahcubiyet.

ḫ. 06a/10, 26a/5, 32b/9

hicret: -1- [A.] Göç.

h. 18b/11

hic// hīc: -3+3- [F.] Kat'iyen, asla.

h. 08a/7, , 17a/4, 13a/5

//h. 14b/7, 22b/5, 31b/5

hidāyet: -3- [A.] Doğru yolu gösterme, hakka sevketme.

h. 18a/10, 24a/13

h.-i (h. kibriyānuŋ) 30a/4

ḫidmet //ḫiẓmet: -1+3- [A.] Bir kimsenin yapmakla sorumlu tutulduğu iş, kendisine verilen görev.

ḫ. 16a/10

// ḫ.+ inde 31a/7

//ḫ.+ ine 36a/8, 38b/9

ḫikāyet: -13- [A.] Hikaye.

ḫ. 02a/12, 04a/15, 04b/3, 10a/11, 18a/1, 24b/9, 27a/7, 27b/8, 30b/3, 34a/2, 35a/7; (ḫ.- i temsīl-i an) 24b/8

ḫ.+ ler 04a/16

ḫikmet: -6- [A.] Hakîmlik, bilgelik.

ḫ. (genç-i ḫ.) 26b/4; (ehl-i ḫ.) 26b/2, 27a/6; (zihī ḫ.) 17a/3

ḫ.+ de 05a/5, 25b/13

ḫikmetu'llāh: -1- [A.] Cenâbıhakk'ın bileceği iş.

ḫ. 05a/9

ḫilāfet: -1- [A.] Halîfe olma durumu.

ḫ. 39a/9

ḫilḳat: -1- [A.] Yaratma, yaratılma, yaratılış.

ḫ. 29b/2

ḫilm: -2- [A.] Yumuşak huyluluk.

ḫ.+ i 33a/9

ḫ.+ üŋ 29a/11

himmet: -1- [A.] Yardım, ihsan.

h. 29a/9

ḥisāb: -9- [A.] Hesap, Alacaklı veya verecekli olma durumu.

ḥ. 22a/3, 24a/1

ḥ.+ ı 28b/11

ḥ.+ ın 02b/5, 06b/7, 06a/17, 24a/2

ḥ.+ ına 30a/18

ḥ.+ um 06b/14

ḥiṣṣ: -1- [A.] Hisse, pay.

ḥ.+ i 04a/13

ḫod: -1- [F.] Kendi, bizzat.

ḫ. 29b/7

ḫord: -1- [F.] Tembel, uyuşuk, gayretsiz kimse.

ḫ. 13a/4

ḫoru maġbūn: -2- [F+A.]Değersiz aldanık.

ḫ. 11a/12, 17b/13

ḫoş: -6- [F.] Beğenilen, güzel, iyi, latif.

ḫ. 02a/11, 06a/8, 25a/9, 25b/3, 27b/3, 37a/1

ḫū: -1- [F.] Huy, alışkanlık.

ḫ. 05a/13

hūd: -1- Hz. Hud peygamber.

h.+ a 07a/7

ḫudā: -21- [F.] Hidayet.

ḫ. 12a/7, 20b/10, 26b/12;

09b/7; (ʿalī şīr-i ḫ.+ nuŋ) 34b/2; 16b/7; (maḳbūl-ı ḫ.) 06a/1; (zikr-i ḫ.) 27b/1

ḫ.+ dan 18b/8, 20b/8

ḫ.+ dur (ʿarş-ı ḫ.) 23a/10; (sırr-ı ḫ.) 12a/6; (levḥ-i maḥfūẓ-ı ḫ.) 23a/8; (şīr-i ḫ.)

ḫ.+ nuŋ 01b/9, 20a/13, 23a/4, 33a/11, 38a/3; (ḥayy-ı ḫ.) 01b/9; (şīr-i ḫ.)

ḫ.+ ya 25a/12; (rāh-ı ḫ.) 08a/1;

ḫudeyim: -1-Hz. Peygamber'in on beşinci nesilden dedesi.

ḫ. İye 05b/1

ḥūr: -2- [A.] Cennet kızı, huri.

ḥ.+ i (ḥ. rıḍvān) 20b/4

ḥ.+ u 31b/1

ḫurşīd: -1- [F.] Güneş.

ḫ. 29a/1

ḫurūş: -1- [F.] Bağırma, coşma, telaş.

ḫ.+ a 33b/12

hūş: -2- [F.] Akıl, şuur.

h.+ ı 08b/8, 14a/9

ḫūy: -1- [F.] Doğuştan olan tabiat, yaradılış, mizaç.

ḫ.+ ı 31a/5

ḫüccet: -5- [A.] Delil, vesîka, senet, belge.

ḫ. 19a/2, 37b/6, 37b/8

ḫ.+ i 38b/2

h.+ dür 37b/7

ḫükm: -9- [A.] Hüküm, karar.

ḫ. 06b/16, 07a/15, 07b/13, 08a/3, 12b/7

ḫ.+ den 03b/15

ḫ.+ inde 25b/11

ḫ.+ ini 26a/13

ḫ.+ üm 12b/9

ḫülle: -1- [A.] Cennette giyilen elbise.

ḫ. 31b/13

ḫürmet: -2- [A.] Bir şeye veya bir kimseye değer vermekten ileri gelen ölçülü davranma hissi.

ḫ.+ ine 03b/9

h.+ içün 33a/6

Ḥüseyīn: -2- Hz. Muhammed'in (s.a.v) torunu.

ḫ. (ḫ.- i kerbelā) 20a/9; (ḫ. kerbelā) 33a/7

ḫüsn -: -1- [A.] Güzellik.

ḫ. (ḫ.- i kemali) 28a/1

ḫüsn i cemāli: -1- [A.] Güzelliği ve cemalı.

ḫ. 02b/11

ı, ʿı

ı: -13- [T.] Bağlaç.

ı. 02a/8, 12a/13, 12a/6, 15a/1, 22a/2, 24a/10, 25a/3, 25b/9, 27a/4, 28a/2, 31a/13, 33a/1, 39a/4

ıraġ //ıraḳ: -1+2-[T.] Uzak.

ı.+ ı 27b/4

//ı.+ dan 16a/5, 34b/5

ırmaḳ: -1- [T.] Akarsu.

ı. 31a/3

ʿırż: -1- [A.] Namus, iffet, şeref.

ʿı.+ ı 09b/10

ʿışḳ: -3- [A.]Aşk kelimesinin eski metinlerde ratlanan asıl şekli.

ʿı. 33b/9, 33b/12

ʿı.+ ına (rāh-ı ʿı.) 17a/9

i, ī

i: -21- [T.] Bağlaç.

i. 02b/11, 03b/5, 03b/10, 03b/12, 04a/17, 06a/7, 06b/10, 07b/11, 08b/6, 10a/02, 10a/8, 12a/6, 14b/6, 15a/1, 15a/4, 16a/8, 17b/3, 20b/6, 20b/9, 26b/11, 28b/1, 37b/4, 38b/13

i: -72-[T.]Ek-fiil

i.-di//dı 01b/12, 05b/4, 05b/5, 05b/11, 07a/3, 07a/8, 07b/12, 08a/4, 08a/7, 08a/10, 15a/11, 15a/11, 15a/13, 15b/1, 15b/1, 15b/2, 15b/6, 15b6, 17b/9, 18b/1, 19b/10, 21a/1, 21a/2, 21b/6, 22a/1, 22a/3,22a/4, 22a/4, 22a/5, 22a/7, 22a/6, 22a/7, 22a/8, 24b/10, 25a/6, 29a/12, 30a/6, 30a/10, 35b/7, 38b/4, 38b/4, 38b/4

//-dı 07a/15, 08b/10, 10b/8, 14b/13, 14b/13, 15a/1, 15a/3, 15a/4, 15a/8, 15a/10, 15a/10, 16b/6, 19b/9, 21a/8, 21b/10, 26b/8, 28b/11, 35a/12

i.- ken 04a/15, 15a/4; (ḫatīcenüŋ i.) 07b/12;

i.- mdi 07b/5

i.- miş (kim i.) 06a/13

i.- seŋ (müʾmin i.) 09b/13

iblīs: -2- [A.] İblis, Şeytan.

i. 22a/13, 23b/7

İbn-i ʿAbbās: -1- İbn Abbas diye meşhur olan Abdullah,Hz. Peygamber'in amcası oğlu.

i. 07b/9

İbn-i ʿAbdullāh: -1- Abdullah'ın oğlu.

i. 16a/3

ibn-i ʿammi: -1- Amca oğlu.

i. 02a/17

İbn-i ʿAnkebūt: -1- Kişi adı.

i.+ idi 15a/5

İbn-i Ḫātem: -1- En son oğul, Hz.peygamber (Muhammed).

i.(i. resūl-i ḥaḳ) 18b/7

İbn-i Süfyān: -1- Hz. Muaviye.

i.+ a 17b/2

İbrāhīm: -1- Kişi adı.

i. 30a/7

İbrāhīm: -1- Hz. İbrahim (a.s.).

i.+ de 07a/9

īcād: -2- [A.] Var etmek, meydana getirmek.

i.(i.- ı meẓāhir) 01b/10; (i.- ı ʿālem) 05a/16

icmāʿ: -1- [A.] Bir hususta ittifak etme, aynı görüşte birleşme.

i.(i.- ı insān) 03a/2

iç: -41- [T.] Dahil, dışın karşıtı.

i.+ ere 12b/5

i.+ re 03a/6, 04b/1, 05b/5, 07b/10, 09a/2, 15a/4

i.+ erü 11a/2

i.+ i 15b/1, 21b/13, 23b/2

i.+ inde 09a/6, 10b/10, 10b/11, 14b/13, 15a/6, 17a/5, 17a/13, 21a/7, 21b/6, 21b/10, 22a/5, 22a/7, 24a/8, 25a/11, 26b/9, 27b/6, 27b/7, 31a/3, 32b/12, 34b/12, 39a/10, 39a/11, 39a/12

i.+ ine 08b/9, 21b/9, 22a/8, 22a/10, 22b/13, 25a/10, 25b/3

i.+ re 20b/6, 27b/12

iç -: -3- [T.] (su, içecek vs.) iç.

i.- erdi 22a/9

i.- se 22a/9

i.- üriser 31a/5

içim: -1- [T.] Bir yudumda içilecek miktar.

i. 31a/11

içün: -1- [T.] Sebebiyle –den ötürü.

i. 06b/11

id -: -85- [T.] Etmek.

i.- e 06a/17, 07b/1, 12a/4, 14a/1, 18b/13, 19a/9, 24a/11, 30b/13, 34a/9

i.- ecek 35a/10

i.- eler 18b/2

i.- elüm 07b/6, 07b/6, 35a/7

i.- em 16a/1, 27a/8

i.- emez 05a/3, 09b/6, 22b/5

i.- emezdi 09b/13, 19a/5

i.- en 01b/13, 10b/6, 11b/12, 12a/3, 17a/9

i.- ene 13b/10

i.- enler 23a/1, 28a/6

i.+ enlerüŋ 24a/10

i.- enüŋ 14a/10

i.- er 03a/13, 03b/1, 14b/12, 19a/11, 24a/9, 24b/12, 27b/4, 30a/16, 39a/9

i.- erdi 07a/15, 07b/13, 08a/3, 15a/7, 15a/7

i.- erken 16b/13

i.- erler 10a/10, 10a/12, 18a/9, 24b/9, 24b/10, 28a/8

i.- ersem 37a/12

i.- erseŋ 06a/8, 19a/6

i.- ersin 19a/8

i.-er idi 24b/10

i.- esin 22b/4

i.- eydi 09a/6

i.- eyim 04a/12, 16a/8, 25b/8

i.- i 28a/7

i.- iben 22a/9

i.- icek 21a/11, 28b/7

i. –in 26b/12

i.- iŋ 05a/13

i.- iser 23b/7

i.- üben 05a/8, 25a/5, 38a/10

i.- ügin 33b/5, 34a/13

i.- üŋ 36a/6, 38a/2

i.- üm 31b/9

i.- üp 02a/3, 02b/8, 06b/13, 06b/15, 09a/8, 09b/9, 12b/7, 17b/2, 25a/12, 30a/3, 31b/4, 38a/11

idin -: -5- [T.] Edinmek, Kendini bir şeyin sâhibi ve mâliki kılmak, sâhibi olmak.

i.- di (vaṣī i.) 10b/8; (murād i.) 25a/13; (şefīʿ i.) 34b/4

i.- mez (ʿādet i.) 14b/9

i.- mezsin 27a/1

idrāk: -1- [A.] Anlama yeteneği, akıl erdirme.

i. 02a/8

iġvā: -2- [A.] Yoldan çıkartma, azdırma.

i.+ sına 17b/1

i.+ yı 13b/8

ihānet: -1- [A.] Hâinlik etme, arkadan vurma.

i. 14a/1

iḫlāṣ: -13- [A.] Riyâsız ve yapmacıksız inanış.

i.+ uŋ 26a/5

i. 01b/13, 24b/8, 25b/9, 25b/9, 25b/10, 25b/13, 26a/3, 26a/7, 26a/9, 26a/10, 27a/1, 38a/5

iḥsān: -2- [A.] Bağışlama, bağışta bulunma.

i. 08a/1

i.+ ıŋa 14b/12

iḳdām: -1- [A.] Çaba gösterme, gayretle çalışma.

i. 19a/6

iki: -2- [T.] Birden sonra gelen sayı.

i. 02a/5, 05b/10, 08b/13, 08b/13, 09a/1, 09a/2, 09a/6, 09a/11, 09b/1, 11b/13, 21a/5, 22a/1, 22a/1, 22a/1, 25a/8, 25a/9, 26b/9, 31b/13, 32a/1, 33a/11

i.+ den 25b/5

i.+ si 08b/2, 11b/12

ikinci: -1- [T.] Sıralamada yeri birinciden sonra olan.

i. 36a/13

ikrāh: -1- [A.] İğrenme, tiksinme.

i. 24b/12

ikrām: -1- [A.] Hürmet, ağırlama.

i. 29a/6

ikrāmu'llāh: -1-[A.]Allah'ın

i. 29a/5

iḳrār: -10- [A.] İtiraf etme, kabul etme.

i. 02b/16, 09a/13, 11b/811b/10, 17b/2, 28a/6, 28a/8, 34b/6, 37a/5; (ṣıdḳ-ı i.) 27a/11

il: -3- [T.] İl, memleket, vilayet.

i. 31a/11

i.+ de 15a/2, 19a/1

ʿilāc: -1- [A.] İlaç, çare.

ʿi.+ ı 16a/2

ilāh: -8- [A.] Tanrı, Allah (c.c.).

i.+ a 19b/11

i.+ uŋ 21b/12

i.+ um 33a/13

ilāhī: -14- [A.] Allah'a (c.c.) hitap sözü.

i. 03b/2, 03b/4, 03b/11, 03b/17, 04a/1, 05a/2, 24b/3, 24b/2, 24b/7, 32b/11, 33a/6, 33a/7, 33a/7

i.+ dür 17a/4

ile: -39- [T.] İki kelimeyi, iki öbeği birbirine bağlayan bağlaç.

i. 01b/8, 01b/10, 01b/14, 01b/15, 01b/16, 01b/18, 02a/7, 02a/15, 04a/8, 04a/15, 05a/16, 06b/4, 06b/8, 16a/7, 16b/5, 16b/13, 17a/1, 17a/12, 19b/12, 21a/11, 23a/11, 24b/5, 25b/10, 27b/13, 29a/2, 29b/13, 30b/8, 30b/11, 31a/4, 31a/5, 31a/10, 31a/11, 32a/10, 34a/1, 38b/2, 38b/7

i.+ dür 23b/11

iled // ilet -: -1+2- [T.] Ulaştır, götür.

i.- irse 04b/7

//i. 38a/9, 38b/9

illā: -1- [A.] Muhakkak, mutlaka.

i. 18b/1

ʿilm // ʿilim: -19+1- [A.] Bilme, biliş

ʿi . (ʿi. ehli) 10b/2; (ʿi.- i fütüvvet) 12a/8; (ʿi.- i evṣāfı) 24a/5; (ʿi.- i ṣıfātuŋ) 26a/12

ʿi.+ i 03a/1, 06a/16,10a/8, 17a/4, 23b/11, 33a/9

i.+ e 01b/8

ʿi.+ in 02b/5, 06b/7, 23b/10

ʿi.+ ine (evlīyā ʿi.) 06a/15

ʿi.+ ini 06a/15, 30a/5

ʿi.+ ūŋe 23a/7

ʿi.+ üŋ 29a/11

//i.(i.- i tevḥīd) 04b/10

ʿilmu'llāh: -1- [A.] Allah'ın (c.c.) ilmi.

ʿi.+ a 36b/9

ilt -: -1- [T.] Götür, ulaştır.

i.- üŋ 34a/6

iltifāt: -1- [A.] İlgilenme, teveccüh.

i. 14a/3

İlyās: -1- Hz. İlyas peygamber.

i.+ ı 07a/16

imām: -17- [A.] Kendisine uyulan, öncülük eden.

i. 09a/4, 17a/2, 20a/7, 33a/11; (i.- ı ber rūy-ı) 10a/2; (i.- ı heştümīn) 20a/11; (i.- ıʿAskerī) 33a/12; (i.- ı evvel) 12a/7; (i.- ı pīşvā) 20b/1

i.+ ı 02b/15, 04b/13, 20a/12, 20a/13, 22b/7, 29a/13, 33a/9

i.+ uŋ 12b/11

imāmet: -1- [A.] Önderlik.

i. 39a/9

imāmeyn: -1- [A.] İki imam.

i. 20a/9

imāmü'l-müttaḳīn: -2- Hz. Ali (r.a.).

i. 17a/7, 21a/6

īmān // ĭman /// imān: -20+1+3- [A.] Allah'a (c.c.) inanma.

i. 15a/4, 21b/5, 24a/11, 34a/8, 34b/8, 35b/12, 37a/2, 37b/12; (ehl-i i.) 03a/11

i.+ a 33b/4, 34a/9, 36b/5, 36b/6, 37a/1, 38b/9

i.+ dan 09a/12

i.+ ı 06a/7, 21b/6, 32b/9

i.+ uŋ 26a/5, 26b/13

///i. 38a/5

///i.+ a 37a/12

///i.+ suz 16b/13

imdi -: -1- [T.] O hâlde, böyle ise.

i. 18b/7

īmīn: -1- [A.] Emniyet ve güven içinde olani.

ī.05a/9

imtisāl: -1- [A.] Boyun eğip, itaat etme.

i. 17a/11

in -: -2- [T.]Iinmek fiili.

i.- di 16b/12

i.- üp 22b/9

ʿ**inād**: -2- [A.] Direnme.

ʿi. 31b/4

ʿi.+ ı 10b/10

inʿ**ām**: -1- [A.] Lütuf, ihsan.

i. 14b/12

inan -: -7- [T.] İnanmak işi, güven, emniyet, itimat.

i.- dum 12b/3

i.- ġil 09b/13

i.- mamışdur 04b/7

i.- mayan 12a/3

i.- mayana 04a/14, 28a/7

i.- mayup 34b/7

inās: -1- [A.] Kızlar, kadınlar.

i. 30a/11

ʿ**ināyet**: -9- [A.] Lütuf, iyilik.

ʿi. 05a/7, 19a/9, 21b/12, 24b/1, 24b/2, 30b/13, 33b/3, 36a/2; (nūr-ı ʿi.) 24a/13

incin -: -1- [T.] Kırıl, gücen.

i.- di 14a/13

incit -: -2- [T.] Kır, üz, incit.

i.- di 13a/3

i.- medüm 13b/3

incü: -1- [T.] İnci.

i.+ ler 22a/2

infiʿ**āl**: -1- [A.] Gücenme, dargınlık duyma, kırılma.

i. 17b/2

inkār: -15- [A.] İnkar etmek, tanımamak

i. 09a/5, 10b/11, 11b/10, 12a/3, 14a/10, 18b/10, 19b/8, 20b/1, 27a/10, 32b/8, 32b/9, 34b/6; (ehl-i i.) 11b/8, 18b/3, 21b/3, 28a/6

iŋilet:-1- [T.] İnmek işi yapmak.

i.di 21a/10

īn: -1- [F.] Bu anlamında.

i. + ni 10a/2

insān: -12- [A.] İnsan, birey.

i. 01b/12, 06a/5, 06a/6, 06a/13, 07b/3, 24a/11, 26a/9; (şekl-i i.) 29a/2; (icmāʿ-i i.) 03a/2

i.+ a 02a/6, 06a/5

ir -: -54- [T.] Eriş-, kavuş-; var-, ulaş-, yetiş.

i.- di 02b/3, 05b/7, 05b/3, 05b/12, 07a/1, 07a/2, 07a/7, 07a/10, 07a/13, 07b/3, 08b/9, 15b/7, 17a/9, 17b/5, 20b/8, 20b/11, 21a/12, 21b/9, 23a/4, 25a/7, 25a/13, 36a/10

i.- dügi 38b/5

i.- düginde 14b/7

i.- dükde 18b/5

i.- e 04a/10, 24a/13, 24b/6, 29b/2, 32a/1

i.- em 31b/11, 37a/10

i.- er 02a/15, 23a/13

i.- erken 06b/6

i.- erse 34a/10

i.- erseŋüz 36a/9

i.- ersin 07b/3

i.- esin 06a/6

i.- ince 04a/9, 09a/1, 17b/3, 18b/4

i.- iserdür 08b/1

i.- mek 17a/8

i.- meye 23b/5

i.- mez 17a/4

i.- mezise 27a/2

i.- mişdi 09b/11, 20a/6

i.- şidi 25a/6

i.- üben 05b/6

i.- üp 05b/3, 25a/8

īrān: -1- İran; İranlılar.

i. 15a/1

irgür -: -10- [T.] Ulaştır-, eriştir-.

i. 03b/5

i.- di 01b/15, 02b/4, 05a/10

i.- e 31b/2

i.- en 14b/11

i.- eyim 37b/3

i.- ince 11b/2

i.- meye 04b/15

i.- ür 01b/14

irıẓā: -1-[A.] Gönlünü edip kandırma, hoşnut etme, râzı etme.

i.+ nuŋ 03b/8

iriş -: -35- [T.] Ulaş, isabet et.

i. 06a/5, 06a/7

i.- di 02b/2, 05b/6, 06b/6, 06b/15, 07a/2, 07a/11, 07a/12, 07b/10, 12b/11, 13a/3, 14b/6, 15b/3, 15b/4, 20a/13, 21b/4, 22b/10, 35b/5, 37b/9, 38b/8

i.- diler 38a/13

i.- düginçe 04a/12

i.- dürmek 37b/7

i.- dürür 07a/16

i.- iŋ 38a/4

i.- ince 05b/9

i.- mesün 20b/3

i.- mez 17b/2

i.- mezseŋ 06a/6

i.- mişdür 18a/10

i.- sünler 20b/5

i.- ür 29a/11

i.- dürdi 20a/4

irkek: -1- [T.] Erkek.

i. 36b/1

ʿĪsā // ʿİsā: -9+1- Hz. İsa (a.s.) peygamber.

ʿī. 01b/15, 34a/4, 34a/5, 35a/13, 38a/1

ʿī.+ dan 36a/10

ʿī.+ dan 38a/2

ʿī.+ yiler 35a/11

ʿī.+ yilerden 35a/12

//ʿi. 34a/4

ʿĪsā İbn-i Meryem: -3- Hz. Meryem'in oğlu Hz. İsa (a.s).

ʿī. 01b/3, 36a/4

ʿī.+ üŋ 34b/1

isbāt: -3- [A.] Ortaya konan kuvvetli delil.

i. 10b/1, 23b/8

i. olur 26a/2

ise: -3- [T.] Cümlede geçen bağlaç.

i. 14b/5, 15b/12, 18a/1

i.+ ŋ i. 37b/2

i. 37b/2

isim // ism: -1+4- [A.] Kişi, ad.

i. 07a/4

//i.(i.- i ʿaẓīmüŋ) 24b/4

//i.+ i 02a/16

//i.+ ini 26b/12

//i.+ üŋ 29a/6

İslām: -2- [A.] İslam dini, Müslüman.

i.(i- ı reşīd) 29a/1

i.+ ı (i. isbāt) 10b/1

İsmāʿīl: -2- Hz. İsmail (a.s.).

i. 07a/10

i.+ e 07a/10

İsrāfil: -1- Hz. İsrafil, Dört büyük melekten biri.

i.+ üŋ 32a/13

issi: -1- [T.] sâhip.

i. 05a/11

iste -: -3- [T.] İste, dile, söyle.

i. 32a/10

i.- r 30a/8

i.- yen 33b/4

istifāde: -1- [A.] Faydalanma.

i. 14b/11

iş: -25- [T.] Uğraş, çalışma, yapma.

i. 09b/9, 12b/13, 19a/5, 19a/13, 36a/6

i.- de 13b/5

i.+ den 13b/11

i.+ dür 32a/4

i.+ e 22b/3, 22b/5

i.+ i 09b/7, 11b/4, 13b/6, 17b/11, 19a/7, 19a/8, 20a/3, 31a/6, 37b/2, 38a/7

i.+ ini 17b/6

i.+ ine 17a/1

i.+ le 30b/1

i.+ ler 17b/6

i.+ lerine 23a/2

işāret: -2- [A.] Belirti, alâmet.

i. 25a/9, 25b/2

işbu: -12- [T.] İşte bu.

i. 04a/4, 09b/7, 11a/8, 17b/10, 17b/11, 21b/4, 22b/7, 36b/7, 36b/8, 37b/2, 38a/7, 39a/6

işid // işit -: -14+26- [T.] Kulak yoluyle duymak.

i.- e 04b/11, 09b/5

i.- en 02a/18

i.- enler 27a/9

i.- icek 22b/7, 36b/7

i.- üŋ 36a/6

i.- ürince 26b/4

i.- üp 08b/4, 09b/8, 26b/1, 28a/10

i.- ür 17b/1

i.- ürler 32b/6

//i. 05a/2, 06a/1, 10a/3, 17b/1, 23a/7, 25b/8, 27a/12, 34a/5

//i.- di 09a/8, 16a/11, 29a/13, 37a/1, 39a/6

//i.- diler 38a/6

//i.- dim 34a/2

//i.- düm 16a/9, 24b/10

//i.- düŋ 09a/7, 30b/5, 31b/10, 33b/7

//i.- gil 18a/4, 38b/1

//i.- mişidi 15a/13

//i.- se 15a/6

//i.- sün 29b/9

işig: -1- [T.] Eşik, kapı eşiği.

i.+ ine 12b/6

işle -: -2- [T.] İşle, yap.

i. 36a/2

i.- di 11b/7

it -: -62- [T.] Etmek, yapmak.

i. 01b/5, 01b/5, 03b/16,07b/9, 23b/9, 27a/11, 32b/10, 33b/2; (ḳabūl i.) 33b/3

i.- di 05b/14, 38b/11; 29a/11; (cāhil i.- di) 15a/5; (emr i.- di) 21b/11; (fiġān i.- di) 39a/6; (ḫalḳ i.- di) 05a/9; (heybet i.- di) 20a/2; (hicret i.- di) 18b/11; (hükm i.- di) 06b/16; (īmīn i.- di) 05a/9; (iḳrār i.- di) 37a/5; (ʿizzet i.- di) 37a/5; (ḳarār i.- di) 20b/7; (ḳaṣd i.- di) 08b/12; (kim i.- di) 17b/11; (maḥv i.- di) 28a/1; (medḥ i.- di) 29a/13; (nāzil i.- di) 12a/1; (selām-ı ʿizzet i.- di 24a/5, 29a/3

i.- diler 30b/3

i.- dük 27b/7

i.- dükde 20a/3

i.- me 01b/5, 01b/18, 02a/10

i.- medi 11b/8, 11b/10, 12b/4, 14a/3, 23b/1, 25a/3, 35a/3

i.- medüm 13b/3

i.- mege 38b/7

i.- mek 35b/3

i.- mezişeŋ 23a/9

i.- mezse 02b/16, 03a/10

i.- mezseŋ 08b/2

i.-miş 04b/01

i.- miş idi 38b/4

i.- mişdi 20a/3, 34a/3, 38b/5; 20b/13

i.- mişidi (cūş i.) 15b/1; (gūş i.) 15b/1; (zebūn i.) 15a/3

i.- seŋ 04b/5

i.- sin 16a/12

iṭāʿat: -4- [A.] Boyun eğmek.

i. 03b/1, 16a/1, 25b/13, 35a/8

ittiṣāl: -1- [A.] Ulaşma, bitişme.

i. 17a/9

iy: -61- [T.]Ey, Bir hitap.

i. 01b/18, 02a/2, 03a/11, 03b/6. 03b/17, 04a/4, 05a/2, 05a/14, 06a/1, 06a/1, 06a/4, 06a/16, 07a/3, 07b/8, 09a/1, 09a/5, 10a/3, 11a/13, 13a/1, 16a/11, 17a/11, 17b/3, 18b/4, 18b/7, 19b/2, 21a/6, 22b/1, 22b/6, 22b/11, 23a/7, 25b/1, 25b/12, 26b/2, 27a/6, 29a/10, 29b/12, 31a/10, 32a/4, 32b/8, 33b/4, 35a/5, 36a/1, 36a/3, 36a/6, 36a/13, 36b/2, 36b/3, 36b/5, 36b/11, 37a/2, 37a/4, 37a/6, 37b/2, 38a/7, 39a/1, 39a/4

ʿ**īyāl**: -2- [A.] Eşler, zevceler.

ʿī.+ i 06b/15, 06b/16

iyilik: -1- [T.] İyi olma durumu, iyi olan şeyin niteliği.

i. 07b/1

iz: -1- [T.] İz, ayak izi.

i.+ ine 24a/6

iẓhār: -3- [A.] Açığa vurma, meydana çıkarma.

i. 01b/2, 05b/7, 34b/4

ʿ**izz**: -1 [A.] İzzet.

ʿi. (ʿi.+ i kibriyādan) 02b/3

ʿ**izzet**: -19- [A.] Değer, saygı.

ʿi. 02b/9, 03a/6, 16a/10, 20b/8, 23a/1, 27b/12, 32b/7, 37a/5; (mühr-i ʿi.) 05a/12; (selām-ı ʿi.) 29a/3

ʿi.+ tin 02a/1

ʿi.+ içün 33a/6, 33a/8

ʿi.+ in 32b/2

ʿi.+ ine 03b/11, 33a/10, 38b/9

ʿi.+ lere 29b/2

ʿi.+ üŋ 13b/4

k, ḳ

Kaʿb: -1- Hz. Peydamber'in soyağacından**.**

k.+e 05b/02

kaʿbe: -25- Kâbe.

k. 08b/7, 09b/8, 12b/12, 14a/2, 15b/4, 18a/12, 21b/13, 23a/4, 23a/5, 23b/2

k.+ de 13b/13, 21a/2, 22a/6, 18b/9

k.+ nüŋ 08b/9, 11a/2, 21b/9, 21b/10, 22a/7, 22a/10, 27a/7

k.+ ye 13a/4

k.+ yi 18a/9, 20b/13, 22b/12

Kaʿbetu'llāh: -2- [A.] Allah'ın Kâbesi.

k. 20b/2, 23b/1

ḳāb-ı ḳavseyn: -1- [A.] İki kavis mesâfesi, dîvan edebiyâtında sevgilinin kaşı.

ḳ. 02b/1

ḳābil: -1- [A.] Kabul eden, alan, alıcı.

ḳ. 26a/3

ḳabūl: -2- [A.] Razı olma, muvafakat etme.

ḳ. 06b/13, 33b/3

ḳac -/ḳaç -: -2+5- [T.] Kaçıp saklanmak.

ḳ.- dı 08b/8, 14a/9

ḳ,-20a/1, 21b/8

ḳ.- uben 21a/12

ḳaç: -1- [T.] Ne kadar, nice.

ḳ.+ ı 29b/6

ḳaçan: -21- [T.] Ne vakit, ne zaman.

ḳ. 02b/6, 02b/11, 04b/9, 06a/10, 08b/9, 09a/6, 10b/2, 11b/13, 22a/11, 22b/1, 23a/13, 23b/4, 24a/11, 25a/12, 26b/7, 28a/1, 28b/5, 29b/2, 31b/11, 35a/8, 36b/2

ḳad // ḳadd: -1+1- [A.] Boy.

ḳ. 29a/3

//ḳ. 17b/8

ḳadeḥ: -1- [A.] İçki içmede kullanılan bardak.

ḳ. 06a/8

ḳadem: -4- [A.] Ayak, adım.

ḳ. 07b/10, 21b/9, 25a/10; (ḳ. başup) 31a/2

ḳāḍı: -1- [A.] Kadı, islam hukuku ile hükmeden.

ḳ.+ sı idi 08a/4

ḳadīm: -4- [A.] Geçmişi uzun zamâna dayanan, eski.

ḳ. 28a/4; (ḳ.- i bī-niyāza) 01b/5

ḳ.+ e 30b/12

ḳ.+ i 26b/11

ḳādir: -2- [A.] Kudret ve kuvvet sâhibi.

ḳ. 19b/11, 28a/4

ḳadr: -1- [A.] Değer, kıymet.

ḳ.+ inü 24a/7

Ḳāf: -2- Kaf dağı.

ḳ.+ a 04a/10

ḳ.+ la 23b/13

ḳāf: -2- [A.] Arap alfabesindeki "K" harfi.

k. 01b/11, 02a/5

ḳafes: -1- [A.] Kaçışı engellemek için yapılan mahfaza.

ḳ.+ den 02a/4

kāfī: -1- [A.] Yeten, yetişen.

k. 23a/7

kāfir: -7- [A.] Gerçeği örtmek, inkar etmek.

k. 03a/10, 18a/5, 21b/7, 34b/6, 35a/4; (ehl-i k.) 19b/8

k.+ e 35a/2

kāin: -1- [A.] Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

k.+ üŋ 30a/4

kāʾināt: -1- [T.] Âlem, evren.

k.+ ı 06b/2

ḳaḳ -: -2- [T.] Kalkmak.

ḳ.- ıyup 13b/3

ḳ.- dı 16b/6

ḳal -: -27- [T.] Kal, dur, var ol.

ḳ.- a 06a/10, 06a/12

ḳ.- an 05a/10, 21b/7

ḳ.- anı 21b/8

ḳ.- ardan 05b/2

ḳ.- dı 09b/2, 11b/4, 25a/12, 32b/12

ḳ.- duḳ 29b/10

ḳ.- duŋ 25b/1

ḳ.- dur 23b/10

ḳ.- ıpdur 13a/9, 13a/9

ḳ.- ısar 04b/9

ḳ.- madı 06b/14, 39a/1

k.- maya 04a/1

ḳ.- uban 25a/11

ḳ.- up 12a/9, 17a/13

ḳ.- ur 04b/5, 16b/5, 18b/5

ḳ.- urlardı 23a/3

ḳalan: -1- [T.] Geriye kalan.

ḳ.+ ı 23a/2

ḳalb: -7- [A.] Kalp, insan vücudundaki organ.

k. 23b/6; (ḳ.- i mūʿmin) 23a/10

ḳ.+ iŋi 23b/2

ḳ.+ üŋ 23a/11

ḳ.+ üŋde 23b/8

ḳ.+ üŋden 23b/10

ḳ.+ üŋe 26b/12

ḳaldur -: -2- [T.] Yerden yukarı kaldır.

ḳ.- a 30b/8, 32a/5

ḳalḳ -: -1- [T.] Doğrul, kalk.

ḳ.- up 11a/13

ḳamer: -1- [A.] Ay.

ḳ.+ de 24a/5

ḳāmet: -1- [A.] Boy, endam.

ḳ.+ de 17b/8

kāmil: -3- [A.] Olgun, noksansız.

k. 26a/4; (k. insan) 02a/2, 14b/9

ḳamu // ḳāmu: -58+2- [T.] Bütün, hep, herkes.

ḳ. 01b/10, 02b/9, 02b/15, 03b/4, 03b/10, 03b/13, 07b/13, 09b/8, 10b/5, 14a/10, 15a/2, 16a/9, 20a/10, 20a/12, 21a/4, 26a/6, 27b/1, 28b/4, 29b/12, 31a/8, 38b/6; (ḳ. aʿmāli) 30b/9; (ḳ. aṣḥāb) 32b/6, 39a/10; (ḳ. aṣḥāblar) 29b/3;(ḳ. aṣḥāblarum) 37b/8; (ḳ. ayağına) 38a/6; (ḳ. aʿyān) 38a/13; (ḳ. ḳudret) 21b/12; (ḳ. küfr ehlinüŋ) 37a/12; (ḳ. miskinlerüŋ) 35b/6; (ḳ. müʾmīnleriŋ) 37b/13; (ḳ. serdarlara) 33b/6; (ḳ. sırr ehline) 33b/6; (ḳ. ṭurdı) 38a/10; (ḳ. vasfını) 34b/5; (ḳ. yanına) 37b/10; (ḳ. aḥvāli) 18a/2;

ḳ.+ dān 29a/11

ḳ.+ dan 21b/13, 31b/9, 35a/12

ḳ.+ muza 38a/8

ḳ.+ nuŋ 01b/4, 32b/2, 34b/3, 37b/4

ḳ.+ sı 02b/8, 14a/9, 18a/7, 23b/3, 37a/9, 37a/10, 37b/1

ḳ.+ sın 37a/12

ḳ.+ sınuŋ 37a/8

ḳ.+ ya 31a/5, 31b/2

//ḳ. 28a/7

//ḳ.+ sı 31a/2

ḳan: -16- [T.] Kan, damardaki sıvı.

ḳ. 21a/7, 21a/8, 39a/6;

ḳ.+ a 17b/9

ḳ.+ dur (ġarḳ-ı ḳ.) 35a/3

ḳ.+ ı 14b/8, 21a/13, 28a/11, 32a/7, 35a/13, 38b/13, 39a/7

ḳ.+ ın 34b/8

ḳ.+ ına 17b/10

ḳ.+ uŋ 33a/5

k.+ umda 33a/5

ḳapan -: -1- [T.] Kapan, örtün.

ḳ.- dı 25b/3

ḳapla -: -1- [T.] Kapla, ört.

ḳ.- dı 02b/12

ḳapu: -6- [T.] Kapı.

ḳ.+ dan 08b/11

ḳ.+ larıŋ 30a/3

ḳ.+ sı 10a/6

ḳ.+ sına 14a/2, 38b/8

ḳ.+ sında 08a/2

kār: -7- [F.] Bir iş sonucunda elde edilen fayda, çıkar.

k. 08b/4, 09a/6, 09b/6, 12b/4; (āḫır-ı k.) 06b/12; (āḫir-i k.) 19b/1

k.(k.- ı āsān) 07b/7

ḳara: -3- [T.] Ayıp, kusur.

ḳ. 10b/5, 17b/9; (gözi ḳ.) 37b/4

ḳarār: -5- [A.] Verilen kesin hüküm.

ḳ. 20b/7, 27b/12

ḳ.+ ı 03b/16, 20b/10, 34b/1

ḳardaş: -2- [T.] Kardeş.

ḳ. 13b/10, 33a/3

ḳarındaş: -1- [T.] Kardeş.

ḳ.+ ına 08a/8

ḳarınca: -1- [T.] Yoprağın içinde toplu hâlde yaşayan eklem bacaklı hayvan.

ḳ. 04a/9

ḳarış: -1- [T.] Parmakları açık ve gergin durumdaki bir elin baş parmağı ile serçe parmağının uçları arasındaki mesâfe.

ḳ.+ dan 15a/8

ḳarīb: -1- [A.] Yakın, uzak olmayan.

ḳ.+ i 02a/2

ḳarn: -1- [T.] Yüz yıllık zaman, asır.

ḳ.+ ı 37b/4

ḳarşu: -4- [T.] Bir şeyin karşısı, karşı

ḳ. 13b/9, 16b/9, 21a/5

ḳ.+ dan 16b/9

ḳarva -: -1- [T.] Kıvıramak, eğriltip bükmek, kıvrık duruma getirmek.

ḳ.- dı 08b/13

ḳaʿr-ı ẓulmet: -1- [A.] karanlığın dibi.

ḳ.+ den 06a/14

ḳaṣd: -6- [A.] Niyet, istek, amaç, gāye.

ḳ. 08b/12, 14a/12, 18a/5, 18a/9; (ḳ.- ı ḥaydar) 13b/12

ḳ.+ ına 17b/13

ḳaẓır: -1- [T.] Kesici veya sert bir âletle bir şeyin üstünden ince bir tabaka kaldırmak.

ḳ. 04b/5

ḳaş: -1- [T.] Gözlerin üzerinde kavisli bir çizgi meydana getirecek biçimde yer alan kısa kıllar.

ḳ. 30b/8

ḳat: -12- [T.] Kat, tabaka.

ḳ. 08b/1, 21a/7

ḳ.+ ı 11b/5, 12b/13, 14b/8, 27a/10, 29b/10

ḳ.+ ıdur 12b/1

ḳ.+ ına 39a/13

ḳ.+ ında 04b/4, 04b/5, 11a/7, 25b/10

ḳaṭ -: -1- [A.](Bir şeyi içine, üstüne veya yanına miktar veya niteliğini değiştirecek bir şey)koymak, ilâve etmek.

ḳ.-ar 33a/3

ḳatl: -1- [A.] Katletmek, öldürmek.

ḳ. 35a/3

ḳaṭre: -1- [A.] Damla.

ḳ.+ sinden 03b/14

ḳattāl: -1- [A.] Çok öldürücü, hunhar.

ḳ. 15a/6

ḳavlu'llāh: -1- Allah'ın (c.c.) sözü.

ḳ.+ ı 24a/12

ḳavm: -24- [A.] Kavim, kabile.

ḳ. 12b/6; (ḳ.- i aḥmaḳ) 19b/2; (ḳ.- i isrāʾil) 36a/6; (ḳ.- i nācinüŋ) 28b/2; (ḳ.- i şeyṭān) 19b/12; (ḳ.- i bedaḫter) 13b/12

ḳ.+ e 19a/9, 36a/5

ḳ.+ ı 09b/8, 10b/6, 17a/5, 18a/12, 20b/8, 23a/3, 23a/4

ḳ.+ ıdur 04a/17

ḳ.+ ın 19a/4

ḳ.+ ında 13a/1

ḳ.+ ına 11b/9, 38b/2

ḳ.+ ını 11a/3

ḳ.+ ine 37b/9

ḳ.+ uŋ 37a/8

k.+ um 37a/13

ḳaya: -1- [T.] Sert ve irir taş kütlesi.

ḳ. 25b/4

ḳayu: -1-[T] Kaygı, endişe.

ḳ.+ sına 16a/2

ḳayd: -1- [A.] Yazıya geçirme, yazma, kaydetme işi.

ḳ.+ ı 02a/4

Ḳaydār: -2- [T.] Nübüvvet zincirinde bir nebi.

ḳ. 07a/11

ḳ.+ a 07a/10

ḳāyim: -4- [T.] Ayakta duran.

ḳ. 10b/12 ḳ. 24a/9, 26b/13, 32a/5

ḳazı: -1- [T.] Kazıma, silme.

ḳ.+ dan 22a/12

kefā: -1- [A.] Ters çevirmek.

k. 39a/1

kelām: -18- [A.] Söz, ifade.

k. 04a/11, 29a/7, 04a/3, 01b/18, 02b/15, 27a/5

k.+ ı 01b/17, 02b/15, 11a/8, 15b/8, 22b/7, 26b/1, 28b/5, 29a/13, 32b/6, 36b/7

k.+ ın 11a/3

k.+ ını 28a/10

kelāmu'llāh: -1- [A.] Allah'ın sözü.

k. 02a/1

kelīm: -1- [A.] Söz söyleyen, konuşan kimse, mütekellim.Allah'ın (c.c.) Hz. Musa ile konuşması.

k. 34a/3

kelime: -1-[A.] Bir veya bir kaç heceden meydana gelen anlamlı söz, sözcük.

k. 03b/14

kem: -1- [F.] Kötü, fenâ, değersiz, âdî.

k. 32b/12

kemāhī: -1- [A.] Olduğu gibi.

k. 05a/2

kemāl: -5- [A.] Olgun.

k. 30a/6

k.+ ı 01b/2, 28a/1

k.+ in 03a/5

k. idi 30a/6

Ḳenʿān: -2- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

ḳ. 07a/4

ḳ.+ e idi 07a/3

kenār: -1- [F.] Uçta kalan kısım.

k.+ ında 31a/6

kendi // kendü: -1+10- [T.] Öz varlığı, Zâtı.

k.+ de 08a/10

//k. 10a/1, 15b/6, 17a/1, 24a/11, 26a/8, 27b/12

//k.+ den 10a/8

//k.+ ye 22a/4, 30a/10

//k.+ yi 15b/2

ker: -1- [A.] Geri gelme.

k.+ den 27a/5

kerāmāt // keramāt /// kerāmet: -2+1+5- [A.] Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hâl.

k.+ in 09a/7, 31b/3

//k. 33b/7

///k. 28b/6, 30a/8, 32b/5; (k.- i ʿAlīden) 02a/14

///k.+ i 10a/2

Kerbelā: -3- Hz. Hüseyin'in (r.a.) şehit edildiği yer.

k. 20a/9, 33a/7

k.+ dır 03a/8

kere // kerre: -2+2- [A.] Defa, kez, sefer.

k. 16b/1, 17a/5

//k. 09b/6, 17a/6

kerem: -8- [A.] Cömertlik, ihsan.

k. 13a/6, 30a/10

k.+ den 17a/3, 29a/9

k.+ dür 31a/5; (luṭfı k.+ dür) 14b/10

k. idi 30a/10

k.+ sinüŋ 33a/13

kerīm: -3- [A.] Cömert olmak, şerefli olmak.

k. 03b/7, 14b/11

k.+ sin 33a/13

kerreme'llāhu vechehu: -2- [T.] Arapça'da "yüceltmek, üstün tutmak" anlamında.

k. 20a/7, 27a/5

kes -: -3- [T.] Kes, kopar.

k.- di 21b/2

k.- erler 34b/8

k.- üp 34b/8

keşret: -1- [A.] Çokluk, bolluk.

k. 05a/8

keşf: -4- [A.] Varlığı bilinmeyen bir şeyi bulup ortaya çıkarma.

k. 25a/13, 26b/3, 26b/7, 26b/8

kevn: -2- [A.] Olma, vükû bulma.

k.+ ü (k. mekānı) 24a/1; (k. mekān) 01b/9

kevneyn: -2- [A.] Dünya ve ahiret alemi.

k. 02b/1, 13a/12

kevşer: -1- [A.] Cennette bir nehir veya havuz.

k. 19b/6

key: -15-[F.] Çok, pek çok.

k. 05b/5, 08b/1, 11a/9, 13a/2, 13a/8, 14a/13, 14b/3, 14b/8, 20a/5, 20b/8, 21b/13, 26a/4, 29b/10, 34b/13, 37a/10

kez: -1- [T.] Defa, kere, sefer.

k. 21a/9

ḳıl // kıl -: -109+9- [T.] Yerine getir, yap.

ḳ. 02a/1, 03b/12, 03b/15, 06a/7, 09a/10, 13a/11, 13b/4, 20b/9, 22b/3, 23b/2, 26b/11, 26b/12, 29b/12, 30b/1, 33b/3

ḳ.- a 03b/17, 18a/6, 30b/13

ḳ.- alar 32b/2

ḳ.- arsın 06a/15

ḳ.- am 18a/5, 18a/9, 34a/13

ḳ.- an 01b/12

ḳ.- anlar 30a/13, 30b/3

ḳ.- aydı 39a/2

ḳ.- dı 02b/7, 03a/13, 05a/7, 05a/10, 11b/10, 12b/2, 12b/13, 14a/6, 18a/2, 18a/3, 18a/11, 18a/11, 18b/4, 18b/12, 21b/7, 22b/12, 23a/2, 25a/12, 27b/8, 27b/11, 29b/3, 29b/3, 34a/4, 34b/1, 34b/3, 34b/6, 34b/6, 34b/7, 35a/8, 38b/2, 38b/13

ḳ.- dılar 21a/5, 34a/2, 38b/1

ḳ.- duḳda 02b/4

ḳ.- dum 36a/10, 38b/7

ḳ.- ġıl 13b/6, 14b/4, 38a/9

ḳ.- ġil 03b/12

ḳ.- ıcaḳ 25b/2, 26a/2

ḳ.- ıp 08a/1

ḳ.- ıpdı 08a/11

ḳ.- ma 30b/12, 32b/8, 37a/7

ḳ.- madı 39a/2

ḳ.- maġıl 17a/13

ḳ.- maya 13a/6

ḳ.- maz 01b/1, 05a/6, 12b/6, 13a/5

ḳ.- mış 17a/3, 36a/8

ḳ.- mışam 16a/5

ḳ.- mışdı 38a/1

ḳ.- mışdur 01b/2

ḳ.- saŋ 23a/12

ḳ.- sun 28a/5

ḳ.- sunlar 16a/1

ḳ.- uban 18b/10

ḳ.- up 03b/15, 05a/7, 07b/1, 19a/12

ḳ.- updur 03a/14

ḳ.- ur 09a/13, 23b/13, 25a/9, 25b/12, 25b/13, 36b/3

ḳ.- urdı 22a/4

ḳ.- urlar 10a/11, 10a/11

ḳ.- urlardı 11a/4

ḳ.- ursaŋ 27a/11

ḳ.- ursız 12b/9

//k. 03b/4, 03b/4, 13a/6, 13a/8

//k.- dı 03a/9, 05b/11, 07b/9, 10b/9

//k.- dılar 05a/8

ḳılavuz: -1- [T.] Yol gösteren, rehber.

ḳ. 38a/8

ḳılıc // ḳılıç: -1+1- [T.] Kılıç.

ḳ.+ uŋ 21b/1

//ḳ. 15a/9

ḳır -: -5- [T.] Vurarak veya ezerek parçala.

ḳ.- am 19b/4

ḳ.- ardı 15a/12

ḳ.- dı 21a/6

ḳ.- dılar 21a/13

ḳ.- ıser 18a/7

ḳırıl -: -2- [T.] Kırıl-, parçalan-.

ḳ.- dı 21b/1, 21b/7

ḳırḳ: -1- [T.] 40 sayısı.

ḳ. 18b/8

ḳıṣṣa: -3- [A.] Rivayet, ibretli hikâye.

ḳ. 04a/13

ḳ.+ dur 27a/12

ḳ.+ sını 04b/4

ḳıy -: -3- [T.] Feda etmek, esirgeme.

ḳ.- arlar 04b/14

ḳ.- dı 09a/11

ḳ.+ mada 35a/4

ḳıyām: -1- [A.] Namazda ayakta durma.

ḳ.+ ın 24a/2

ḳıyāmet: -4- [A.] Dünya hayatının bitmesi.

ḳ. 24a/4, 30b/7, 36a/11

ḳ.+ de 32a/10

ḳıyās: -1- [A.] Karşılaştırma.

ḳ.+ ı 24b/10

ḳız: -4- [T.] Dişi cinsten olan evlat.

ḳ.+ ı 08a/6, 37b/10, 38a/12

ḳ.+ ın 08a/9

ḳızıl: -1- [T.] Parlak kırmızı renk.

ḳ. 37b/5

ḳızlıḳ: -1- [T.] Kız hâli, gençlik zamanı.

ḳ.+ dan 08a/7

ki: -145- [T.] Ki bağlacı.

k. 01b/1, 02a/5, 02a/11, 02a/12, 02b/17, 03a/9, 03a/13, 03a/14, 04a/1, 04a/5, 04a/16, 04b/8, 04b/13, 04b/15, 06a/4, 06a/10, 06b/12, 07a/16, 07b/9, 08a/10, 08a/11, 08a/12, 09a/6, 09a/9, 09a/12, 09b/3, 10a/1, 10a/2, 10a/13, 10b/4, 11a/2, 11a/5, 11a/11, 11b/4, 12a/11, 12a/12, 13a/3, 13a/6, 13b/10, 13b/13, 14a/1, 14a/5, 15a/6, 15a/11, 15b/6, 16a/1, 16a/3, 16a/5, 17a/4, 17b/12, 18b/2, 18b/9, 18b/13, 19a/4, 19b/1, 19b/10, 19b/12, 20a/6, 20b/2, 21a/3, 21b/4, 21b/10, 23a/1, 23a/3, 23a/6, 23a/13, 24a/5, 24a/9, 24a/13, 24b/4, 24b/6, 24b/11, 24b/12, 25a/2, 25a/3, 25b/1, 25b/2, 25b/4, 25b/6, 26a/3, 26a/4, 26a/9, 26a/11, 26b/8, 27a/6, 27b/3, 27b/8, 27b/11, 28a/5, 28a/9, 28a/12, 28b/4, 28b/6, 28b/9, 29a/10, 29a/13, 29b/1, 30b/3, 30b/5, 30b/11, 31a/3, 31a/5, 31b/5, 31b/6, 31b/8, 32a/4, 32a/6, 32a/8, 32b/4, 32b/7, 32b/9, 33a/8, 33b/12, 34a/3, 34a/4, 34a/7, 34b/10, 35a/13, 35b/8, 36a/5, 36a/11, 36a/13, 36b/2, 36b/3, 36b/6, 36b/9, 36b/13, 37a/4, 37a/9, 37b/1, 37b/12, 37b/13, 38a/13, 38b/2, 38b/10, 39a/13

kibir: -1- [A.] Büyüklük taslama.

k. 04a/17

kibriyā: -3- [A.] Ululuk, azamet.

k. 12a/8

k.+ dan 02b/3

k.+nun 30a/4

Kilāb: -1-Hz.peygamber'in beşinci dedesi.

k.+ a 05b/3

kim: -123- [T.] Hangi kişi soru eki.

k. 02a/18, 02b/5, 02b/11, 02b/16,03a/1, 03a/4, 03a/10, 03b/1, 04a/16, 05a/7, 05b/15, 06a/13,06b/5, 07b/11, 08b/9, 09a/5, 09a/11, 09a/12, 09a/13, 09b/10, 10a/9, 10a/13, 10b/1, 10b/10, 11a/6, 11a/9, 11a/10, 12b/7, 14b/2, 15a/5, 15a/13, 15b/11, 16a/12, 16b/7, 16b/8, 17a/9, 17a/12, 17b/11, 18a/9, 19a/9, 20b/12, 21b/13, 22a/5, 22a/11, 22b/3, 23a/8, 23b/2, 23b/8, 24a/10, 24a/11, 25a/10, 25a/13, 25b/8, 25b/10, 26b/3, 26b/6, 26b/13, 27a/3, 27a/4, 27b/10, 28a/7, 28a/13, 28b/4, 28b/9, 28b/12, 29b/8, 30b/7, 31a/6, 31a/7, 31b/6, 31b/11, 32a/12, 32b/1, 33a/4, 33b/5, 34a/1, 34a/5, 34a/10, 35a/13, 35b/13, 37b/2, 38a/1, 38a/4, 38a/7, 38b/1, 38b/2, 38b/11, 39a/1, 39a/4, 39a/7, 39a/8, 39a/9

k.+ de 06b/3, 23b/11

k.+ dür 17b/1, 25b/5

k.+ e 02b/4, 12a/1, 24b/7, 26a/8, 30b/7, 39a/9

k.+ i 04b/1, 04b/2, 04a/17, 04b/2, 14a/9, 28b/10, 34b/6

k.+ ide 04a/17

k.+ iŋ 02a/15, 30b/10

k.+ inedir 30b/10

k.+ isi 28b/10

k.+ isinüŋ 14a/8

k.+ se 30a/14

k.+ sin 15b/9

k.+üŋ 15b/9

k.+ üŋilen 19a/8

kimse: -10- [T.] Kim olduğu bilinmeyen.

k. 05a/6, 09b/12, 14a/12, 14b/7, 18b/1, 24b/1, 36b/13

k.+ lerdür 11a/7

k.+ ye 13b/3

k.+ yi 13b/3

kimsiz: -1- [T.] Kimsesiz.

k. 11a/5

kīn: -7- [F.] Gizli düşmanlık, garaz.

k. 10a/13, 12a/13, 13a/9, 28a/7

k.+ dir 04a/17

k.+ i 10a/9

k.+ imüz 08b/3

Kinān: -1-Hz. peygamber'in on döndürcü nesilden dedesi.

k.+ e 05b/1

kişi: -11- [T.] İnsan, kimse, şahıs.

k. 09b/7, 17b/11, 19a/8, 35b/13, 37a/1, 37b/2, 37b/8, 37b/12, 38a/7

k.+ ye 36b/10, 36b/11

kitāb: -5- [A.] Herhangi bir konuda yazılmış eser.

k. 04b/1

k.+ ın06b/7, 06a/17

k.+ in 30a/17

k.+ um 06b/14

ḳo: -2- [T.] Koy, bırak.

ḳ. 32a/9

ḳ.- mışdı 22a/6

ḳol: -4- [T.] Kol.

ḳ.+ ı 14a/8, 15a/8

ḳ.+ ına 15a/9

ḳ.+ ını 11b/2

ḳon -: -2- [T.] Kon, bir yere in.

ḳ.- mış idi 22a/7

ḳ.- uben 38b/1

ḳop -: -4- [T.] Meydana çık, zuhur et.

ḳ.- a 30b/7

ḳ.- ar 22a/13

ḳ.- ısar 35b/1

ḳ.- ısardur 36a/12

ḳopar -: -2- [T.] Kopmasını sağla.

ḳ.- dup 22a/10

ḳ.- up 22b/2, 22b/8

ḳorḳ -: -2- [T.] Kork, ürk.

ḳ.- arsa 13b/11

ḳ.- dılar 14a/11

ḳorḳu: -2- [T.] Ürkütücü duygu.

ḳ.+ dalar 13b/13

ḳ.+ dan 18a/7

ḳorḳud: -1- [T.] Korkut.

ḳ.+ uŋ 13b/11

ḳoy -: -9- [T.] Koy, yerleştir, bırak.

ḳ.- am 16a/7

ḳ.- ardı 18b/2

ḳ.- dı 05a/11, 22b/13

ḳ.- ma 03b/17, 13b/8, 33b/3

ḳ.- mayup 18a/8

k.- up 10a/12

ḳoyn: -2- [T.] Kucak, koyun.

ḳ.+ ına 09b/1

ḳ.+ ında 10a/1

kötü: -1- [T.] Zararlı, tehlikeli.

k.+ dür12b/1

ḳucaġ: -2- [T.] Kucak, koyun.

ḳ.+ ında 11a/1, 11a/13

ḳucmaġ:-1-[T.]Kollarında.

ḳ.+ ına 31b/1

ḳudret: -22- [A.] Kuvvet, güç, tâkat.

ḳ. 02b/7, 09a/5, 27a/12, 28b/12, 29a/2, 31b/2; (beyān ḳ.- i ḥaḳ) 02b/6; (ḥaḳḳuŋ ḳ.) 06b/11; (ḳamu ḳ.) 21b/12; (genç-i ḳ.) 26b/2; (zihī ḳ.) 17a/3, 32b/7

ḳ.+ de 02b/10, 25b/9; (ḳābil ḳ.) 26a/3

ḳ.+ den (şevḳ-ı ḳ.) 03b/15

ḳ.+ i 25b/4

ḳ.+ idür 32b/4

ḳ.+ inden 32a/11

ḳ.+ ler 26b/8

ḳ.+ ümde 16b/4

ḳ.+ üŋi 16a/13

ḳudretu'llāh: -1- [A.] Allah'ın (c.c.) kudreti, gücü, kuvveti.

ḳ. 29a/5

ḳul kefā: -1-[A.]Kurʾan kerim'den (De ki Allâh yeter)ifade etmektedir.

ḳ.39a/1

ḳul: -16- [T.] Kul, yaratılan insan.

ḳ. 16a/7, 24a/13

ḳ.+ a 24b/6

ḳ.+ da 24b/3

ḳ.+ ıŋa 29a/9

ḳ.+ ına 32b/7

ḳ.+ lara 30b/12

ḳ.+ larınuŋ 31a/1

ḳ.+ llarıŋ 03b/12

ḳ.+ uŋ 03b/9

ḳ.+ uŋdur 33b/1

ḳ.+ uz 30a/1, 30b/1

ḳ. eyler 15a/7

ḳ. olur 25b/10

ḳula**ġ**: -4- [T.] Kulak.

ḳ.+ ı 10a/6

ḳ.+ ına idüp 09a/8

ḳ.+ ına irdi 25a/13

ḳurʾān: -4- Kur'an-ı Kerim.

ḳ. 23b/6, 35a/9; (āyāt-ı ḳ.) 24a/6; (mīr-i ḳ. şīr-i) 17a/7; (k.- ı mübīni)

ḳureyşī: -7+9-[A.] Kureyş kabilesi.

ḳ. 12b/2, 13a/1, 13b/2

ḳ.+ den 19a/3

ḳ.+ üŋ 11a/3, 14b/1, 20a/2

ḳ.+ ler 14a/2, 14a/5, 14a/6, 14a/11, 14a/13, 18b/10, 19a/2

ḳ.+ lere 12b/13

ḳ.+ leri 12b/5

ḳurı -: -1- [T.] Islak olmayan.

ḳ.- dı 14b/8

kurretü'l-ʿayn: -1- [A.] "Ey gözüm nuru!"

k. 13a/12

ḳurtul -: -2- [T.] Kurtul, bir tehlikeden, sıkıntılı bir durumdan sıyrılmak, uzaklaşmak.

ḳ.- amazsın 27a/2

ḳ.- asın 16b/1

ḳuru -: -1- [T.] Yaş olmayan .

ḳ.- a 16b/2

ḳurut -: -1- [T.] Kuru duruma getirmek.

ḳ.- dı 14b/1

ḳuşy: -1- Hz.peygamber'in baba tarafından dördüncü dedesi.

ḳ.+ a 05b/3

ḳuş: -1- [T.] Uçucu omurgalı hayvanların ortak adı.

ḳ. 04a/11

ḳuşan: -2- [T.] Beline bağlamak.

ḳ.- dı 20b/10

ḳ.- up 18a/6

ḳuṭb: -2- [A.] Mânevi mertebelerin en yükseğinde olan kimse.

ḳ. (ḳ.- ı zamāna) 26a/13; (ḳ.- ı ʿilm) 30a/14

ḳuʿūd: -1- [A.] Namazın oturularak eda edilen kısmı.

ḳ.+ ın 24a/2

ḳuvvet: -16- [A.] Güç, sağlamlık.

ḳ. 04a/13, 05b/9, 07b/7,23a/5, 34a/8;; (ḳ. naẓmı) 04a/12; (ḳ. şerʿ-i dīni) 35a/9; (zihī ḳ.) 17a/3, 32b/7

ḳ.+ i 15a/10, 32a/5

ḳ.+ idür 32b/4

ḳ.+ in 16a/6

ḳ.+ inden 32a/11

ḳ.+ leri 32b/3

ḳ.+ üŋi (cāhil ḳ.) 16a/13

ḳuvvetlü: -1- [A.T.] Kuvveti olan.

ḳ. 15a/4

küffār: -2- [A.] Kafirler, inanmayan.

k. (leşker-i k.) 21a/11

k.+ ı (k. dīvüŋ) 34b/9;

küfr // küfür: -6+1- [A.] İnkar etmek, inanmamak.

k. 32b/9; (k. ehli) 21a/4; (k. ehlinüŋ) 21b/4; (k. ehlini) 18a/7, 21a/6; (ḳamu k. ehlinüŋ) 37a/12

//k. 34b/8

külḫan: -1- [F.] Kapalı büyük ocak, cehannemlik.

k. 07b/4

külli: -1- [A.] Hepsi, hep.

k. 31a/10

künh: -2- [A.] Bir şeyin aslı, kök, dip.

k. 24b/5

k.+ ile 05a/6

kürsī: -1- [A.] kalabalığa karşı konuşanların üstüne çıktığı yüksekçe yer.

j. (k.- i fevḳi) 32b/1

k.

l

lā: -2- [A.] Olumsuzluk edatı.

l. 18b/1, 33a/2

lā-fetā: -1- [A.] Hiç bir genç yok.

l.+ dur 02a/16

lafẓ: -1- [A.] Lafız, söz.

l.+ ıla 10a/10

laf: -1-[F.]Konuşma.

l. 16b/2

laġāb: -1- [A.] Lakap, takma ad.

l. 05b/8

laʿīn: -5- [A.] Lanetlenmiş.

l. 09a/3, 11b/5, 21b/3

l.+ e 11b/2

l.+ üŋ 11b/6

laʿl: -1- [F.]Parlak kırmızı renk.

l. 22a/2

lamek: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

l.+ e 07a/6

lā-mekān: -1- [A.] Mekansız, yersiz.

l.+ uŋ 06a/11

laʿnet: -18- [A.] Allah'ın (c.c.) rahmetinden mahrum olma.

l. 03a/10, 03a/11, 03a/12, 03a/13, 03a/14, 03a/15, 03a/16, 03b/3, 04a/14, 09a/10, 10b/6, 11b/9, 12a/3; 17b/2

l.+ dir 09a/12

lā-nihāye: -1- [A.] Sona ermeyen.

l. 02b/2

lā-şerḥ: -1- [A.] Açıklamasız.

l. 04a/12

lāt: -1- İslamdan önce Arapların taptıkları put.

l. 12a/13

l.+ uʿuzza 22a/11

l.+ uʿuzzı 21b/13, 22b/2, 22b/8, 22b/13

laṭīf: -1- [A.] Hoş, nazik, yumuşak.

l. 04b/3

lāyıḳ: -8- [T.] Uygun, yaraşır, münasip.

l. 05a/13, 11b/13, 15a/9, 28a/7, 33b/4, 37a/9, 37b/1, 37b/12

lāzım: -1- [A.] Gerekli, lüzumlu.

l. 04a/14

lebbeyk: -1- [A.] "Senin emrini yerine getirmeye hazırım, buyurun, ne emrettiniz efendim" anlamında arapça ifade.

l. 28a/12

leşker: -7- [F.] Asker.

l. 21a/3, 21a/4; (l.- i küffar) 21a/11

l.+ i 21b/1, 35a/4

l.+ ler 15a/12

l.+ ser 21a/1

let: -1- [F.] Dövme, dayak atma.

l. 14a/5

levḥ: -1- [A.] Yazı yazmaya yarayan nesne.

l.(l.- i maḥfūẓ-ı ḫudādur) 23a/8

levlāk: -1-[A] Sen olmasaydın.

l. +e28a/2

libās: -1- [A.] Elbise, giyecek şey.

l.(l.- ı ẓāhirün) 07b/2

lil- ẓālimīn: -1- [T.] Zalimlere

l. 03a/15

lisān: -3- [T.] Dil.

l. (l.- ı fārsī) 27b/5

l.+ a 14b/6

l.+ dur 05a/15

livā: -4- [A.] Bayrak, sancak.

l. 32a/5

l.+ dur 12a/7

l.+ yı 31b/12, 32a/9

loḳma: -2- [T.] Tek seferde ağza götürülen yiyecek.

l. 09a/9, 13a/7

luʾluʾl mercān: -1- [A.] İncile mercan.

l. 30a/15

luṭf: -8- [A.] İyi muamele, iyilik.

l.+ ı 12a/10, 14b/10, 30b/6, 39a/12

l.+ u 31a/5

l.+ uŋ 30a/1, 36a/2, 30b/1

Lüey: -1- Hz.peygamber'in soyağacından.

l.+ e 05b/2

lüṭfü: -1- [A.] İyiliği.

l.+ yü 17a/6

m

---

maʿden: -1- [A.] Cevher.

m. 12a/10

m.+i 38b/13

maʿān: -1- [A.] Mânâlar, anlamlar.

m.+ı 04b/11

mācerā: -3- [F.] Heyecanlı yaşayış, serüven.

m.+ sı 11b/7

m.+ yı 18a/2, 18b/6

maġbūn: -2- [A.] Şaşırmış, şaşkın.

m. 15a/4

m.+ a 12a/3

maġrib: -1- [A.] Batı.

m.+ ile 15a/1

maġrur: -1- [A.] Gururlu, kendini beğenmiş.

m. 35a/5

māh: -5- [F.] Gökteki ay, kamer.

m. 02b/4, 20b/7, 22b/11, 36b/3

m.+ ıŋ 02a/15

maḥal: -1- [A.] Yer, mekan, mevki.

m. 22b/3

mahalalel: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

m. 07a/3

maḥbūb: -2- [A.] Mahbup, sevilen kimse.

m.(m.- ı aḥmeddür) 12a/11; (m.- ı raḥmān) 09b/2

maḫlūḳ: -7- [A.] Yaratılan.

m. 20b/12, 28b/11, 31a/3, 38a/6, 38b/5

m.+ ı 22a/12

m.+ ınuŋ 32b/3

maḫlūḳāt: -1- [A.] Yaratılanlar.

m.+ a 29a/11

maḥmil: -1- [A.] Kapalı sepet, tahtırevan.

m. 38a/12

maḥmūd: -3-[A] Övülmüş.

m. 07b/11, 28a/12

m.+ ı 03b/2

maḥrem: -1- [A.] Başkalarından saklanan, başkaları tarafından görülmesi, bilinmesi, duyulması istenmeyen, gizli.

m.(m.- i zāt) 26a/2

maḥrūm: -2- [T.] Yoksun olan.

m. 09a/12; (m. ḳılma) 37a/7

maḫṣūṣ: -2- [A.] Has, özgü.

m. 36b/9

m.idi 19b/10

maḥşer: -2- [A.] Haşr meydanı.

m. (mīr-i m.) 22b/13

m.+ de (rūz-ı m.) 09a/13

maḥv: -1- [A.] Yok, harap.

m. 28a/1

maḫzen: -5- [A.] Yer altı deposu.

m.(m.- i şāh-ı vilayet) 18a/10; (m.- i ḥaḳ) 26a/2; (m.- i ʿilmi) 17a/4; (m.- i esrar) 09a/8; (m.- i sırr-ı vilayet) 32b/5

maḳāl: -1- [A.] Söz, laf.

m.+ üŋ 35b/10

maḳām: -2- [A.] Mevkî.

m.+ ı 10b/12

m.+ ın 20b/6

maḳbūl: -4- [A.] Kabul edilen.

m. 25b/10, (m.- ı ḥaḳ) 06b/1; (m.- ı ḫudā) 06a/1; (m.- ı yaḳīn) 05a/14

maḳdūr: -1- [A.] Elden gelen şey, güç.

m.(m.- ı şāh-ı murtażāya) 15b/3

maḳṣūd: -3- [A.] Maksat, amaç, gaye.

m. 02a/4, 05b/11, 18b/5

m.+ um 36a/4

māl: -3- [A.] Mülk.

m.+ a 07b/13

m.+ ı 07b/12

m.+ ın 07b/13

mālik: -1-[A] Hz. Peygamber'in soyağacından.

m.+ üŋ 05b/1

maʿlūm: -4- [A.] Herkes tarafından bilinen

m. 15b/13, 36a/12; (ehl-i m.) 27b/7

m.+ ın 24a/3

maʿmūr: -1- [A.] Yerleşik, ahâlisi olan, meskûn.

m. 05b/3

maʿnī̄: -1- [A.] Sebebi bilinmeyen.

m.+ de 06a/2

mānīʿ: -1- [A.] Engel.

m. 26b/10

manṣūr: -2- [A.] Zafere ulaşan.

m. 34b/10

m.+ e 35a/4

manẓūm: -1- [A.] Nazım şeklinde yazılmış veya söylenmiş. Karşıtı.

m. 27b/7

maʿrifet: -1- [A.] Hüner, maharet.

m. 30a/5

maʿṣūm: -1- [A.] Suçsuz, günahsız.

m.+ ı 11a/5

maẓhar: -2- [A.] Bir şeyin görünür duruma geldiği, göründüğü, açığa çıktığı,zâhir olduğu yer veya kimse .

m. 07a/16, 34b/4

maʿz̲ūr: -1+1- [A.] Mâzereti olan, özrü bulunan, özürlü.

m. 03b/12, 13b/6

meʿad: -2- Maad, dönülecek yer.

m.+ dan 07a/14

m.+ nı 07a/13

meʿāni: -1-[A] Anlam.

m. 04a/4

meʿānī̄: -1- [A.] Manalar, anlamlar.

m. 03b/14

mecd: -1- [A.] Büyüklük, ululuk.

m.-i 30a/17

mechūl: -1- [A.] Meçhul, bilinmeyen, tanınmayan.

m.+ üŋ 10a/7

meclis: -3- [A.] Heyet, kurul.

m. 06a/8

m.+ de 26a/6

m.+ e 35b/8

mecmūʿa: -1- [T.] Bir araya getirilmiş, toplanmış, cemedilmiş.

m.(m.- ı faẓl-ı velīdür) 27b/2

medḥ: -16- [A.] Övgü, övme.

m. 29a/13, 29b/7

m.+ i 02a/16, 27b/1, 28a/2, 33a/2, 04b/10

m.-i 02a/16, 12a/5, 17a/2, 20a/7, 34b/11

m.+ in 04b/1

m.+ idür 02a/18

m.+ ini 12a/4, 17b/3

medīne: -8- Medine şehri.

m. 18b/11, 27b/12, 35b/4, 35b/5, 38a/13

m.+ de 20b/7

m.+ ye 19a/1, 20a/4

meger: -9- [F.] Fakat, yalnız, ancak.

m. 04a/9, 10b/4, 15b/5, 17b/1, 17b/5, 24a/13, 24b/6, 35a/12, 35b/7

mehd: -1- [A.] Beşik.

m.+ in 08b/11

mehdī: -2- [A.] Hidayete eriştiren.

m.- i devrana 20a/13

m. 03b/10

mekān: -5- [A.] Yer, mahal.

m.+ da 31a/8, 35a/11

m.+ ı 06a/11, 10a/4

m.+ un 31a/13

mekke: -1- Mekke şehri.

m. 35b/1

mekr: -2- [A.] Hile, aldatma.

m. 18b/2, 23b/7

mektūb: -3- [A.] Mektup, nâme, yazılı kağıt.

m.(ḳadīmi m.- ı esma-ı ḳadīmi) 26b/11

m.+ ı 24a/3

m.+ ında 30b/9

melāʾik: -2- [A.] Melekler.

m. 32a/13, 32b/2

melāl: -1- [A.] Hüzün, keder.

m. 17a/4

melek: -2- [A.] Gözle görülüp elle tutulmayan, yiyip içmeyen, cinsiyet farkı bulunmayan, sâdece Allah'a itâat etmek ve dâima hayra vâsıta olmak üzere yaratılmış olan sayısız nûrânî varlıklardan her biri.

m.+ ler 07b/1, 32b/1

melʿūn: -12- [A.] Lanetli.

m. 08b/6, 09a/11, 10b/5, 11a/12, 11b/8, 15a/4, 17b/13

m.+ a 10b/6, 12a/3

m.+ ı 16b/9, 16b/11

m.+ uŋ 08b/4

memat: -2- [A.] Ölüm.

m.+ a (ẓulmāt-ı m.) 06b/6

m.+ ı 01b/15

men: -1- [A.] kim.

m. 17b/1

menāre: -1- [A.] Minare, fener kulesi, menar.

m. 17b/8

menbaʿ: -1- [A.] Memba, pınar, kaynak.

m.(m.-ı īmān ü ḳurʾān) 37a/2

mensūḫ: -1- [A.] Nesh edilmiş, iptal edilmiş.

m. 34b/3

menzil: -7- [A.] Konak yeri.

m. 02b/1, 38a/12

m.+ e 32a/6

m.+ inden 02b/17

m.+ ine 06a/6, 07b/3, 07b/3

merd: -2- [F.] Mert, yiğit, cesur kimse.

m.(m.- i meydān) 29a/10; (m.- i zamāndur) 35a/2

merdān: -7- [F.] Mertler, yiğitler.

m. 18b/4, 21a/6, 21a/8, 09a/1

m.+ ı 11b/11

m.+ a 16b/2; (şāh-ı m.) 17a/3

merdūd: -6- [A.] Kovulmuş, defedilmiş.

m. 10b/3, 09a/11, 08b/4, 28a/11

m.+ ı 09b/10

m.+ una 28a/13

merġūb: -1- [A.] Güzel, makbul şey.

m. 04a/15

merkez: -1- [A.] Dairenin orta noktası.

m.+ de 30a/3

mervān: -2- Hz. Muaviyenin has adamı.

m.(m.- ı kāfir) 03a/9

m.+ iden 17b/2

mesāʾil: -1- [A.] Meseleler.

m. 35b/8

mescid: -2- [A.] Minaresiz küçük cami.

m. 38b/8

m.+ inde 27b/12

mesken: -1- [A.] Oturulan, ikāmet edilen yer.

m. 05b/14

mesned: -1- [A.] Dayanak.

m.+ inde 27b/12

mest: -1- [F.] Çok memnun olmak, memnûniyetten sarhoş gibi olmak.

m. 25a/11

meşhūr: -1- [A.] Ünlü, şöhretli.

m. 09a/2

m.+ ıdı 15a/4

meşreb: -2- [A.] Yol, gidiş, meslek.

m. 17a/12; (m.- i dīn-i īmeni) 06a/7

mevālī: -3- [A.] İlim adamları, mollalar.

m. 10b/10, 17a/12, 27b/3

mevcūdāt: -1- [A.] Mahlukât, canlı cansız bütün varlıklar.

m.+ ı 22b/5

mevlüd: -2- [A.] Yeni doğmuş.

m.(m.- i ʿalīyi) 07b/5

m.+ in 07b/8

mevt: -1- [A.] Ölüm.

m. 04b/8

meydān: -5- [A.] Alan, saha.

m. 29a/10, 34b/13

m.+ a 16b/2

m.+ ı 17a/5, 35a/2

meẓāhir: -2- [A.] Ortaya çıkma, tecelli etme.

m. 35a/8; (īcād-ı m.) 01b/10

meẕheb: -1- [A.] Benimsenen yol.

m.+ üŋ 27b/3

meẕkūr: -1- [A.] Sözü edilen, zikr.olunan.

m. 33b/2

mı // mi: -3+6- [T.] Mı, mi soru eki.

m. 24b/5, 36b/4

m.dur 25a/2

//m. 04a/10, 04a/11, 29b/11, 32a/5, 36b/1, 37b/1

mışr: -1- [A.] Mısır.

m.(m.- ı cāmiʿ) 26b/10

mihr: -3- [A.] Güneş.

m.(hevā-yı m.- i dünyā) 23b/4

m.+ i 18a/11

m.+ in 32b/10

miḥrāb: -1- [A.] Camideki namaz kıldırılan yer.

m.+ a 28a/3

miḳdār: -1- [A.] Miktar, ölçü.

m.+ uŋı 14b/4

milk: -6- [A.] Mülk, taşınmaz mal.

m. (m.- i hind) 15a/1

m.+ e 05a/9

m.+ i 13b/7, 17a/4, 38b/4

m.+ ine 35a/10

milket: -1- [A.] Ülke, diyar.

m.+ ine 18b/11

millet: -2- [A.] Millet, topluluk.

m. 24a/8; (dīn-i m.) 20b/12

Mīkāʾil: -1- Hz. Mikail, dört büyük melekten biri.

m.+ üŋ 32a/13

mīm: -1- [T.] Durum ve davranışından, söylediği, yaptığı bir şeyden dolayı bir kimseye şüphe ile bakmak, mimlemek.

m. 03a/1

minnet: -2- [A.] Lütuf, iyilik.

m. 04b/16, 24a/10

mīr: -6- [F.] Baş, emir, bey.

m.(m.- i furḳān-ı resul) 12a/8;(m.- i ḳurʾān şīr-i yezdān şāh-ı sulṭānı) 17a/7; (m.- i maḥşer) 22b/13; (m.- i vilāyet) 28b/7; (m.- i maḥşer) 15b/5

i.+i 19b/6

mirāb: -1- [F.] Bir kentin su işlerine bakan görevli.

m. 24b/6

miʿrāc: -1- [A.] Miraç, yükselmek.

m.+ a 02b/4

mirās: -1- [A.] Atadan kalan maddi manevi şey.

m. 13a/9

mīrī: -1- [F.] Devlet hazînesi.

m.+ i (m. ġanber) 08a/4

miṣāl: -2- [A.] Örnek.

m.+ dur 04a/11

m.+ i 02b/11

miṣkin: -1- [A.] Fakir, düşkün.

m.+ lerüŋ 35b/6

miṣl: -1- [A.] Eş, benzer.

m.+ i 14b/13

muʿayyen: -5- [A.] Belli, belirli.

m. 01b/17, 09b/13, 15a/2

m.+ dür 35b/2, 35b/11

mübārek: -1- [A.] Muhterem, kutlu.

m. 20a/5

muʿciz: -4- [A.] İnsan aklının alamayacağı şey.

m. 38a/4

m.+ in 27a/8

m.+iniŋe39a/1

m.+ inden 04a/7

m.+ lerin 11b/10

muʿcizāt: -1-[A] Gerçekliğine inanılması güç şeyler; mucizeler.

m. 11b/1

muddeʿī: -1- [T.]Davacı, iddia eden, savman.

m. 10a/10

mūʾebbed: -3- [A.] Ebedi.

m. 02a/19, 03a/6, 36b/8

mufaḫḫam: -1- [A.] Saygıya ve ululanmaya değer, kerem ve îtibar sâhibi, yüce, büyük.

m. 26a/6

muġīre: -2-Hz.Peygamber'in soyağacından.

m.+ nden 05b/6

m.+ ye 05b/3

muḥaḳḳ // muḥaḳḳaḳ: -1+6- [A.] Şüphesiz, mutlaka.

m.+ dur 38a/3

//m. 03a/13, 11b/12, 32a/2, 34b/10, 36a/3, 36b/5

muḫalled: -2- [A.] Ebedi, kalıcı.

m. 02a/19, 03a/6

Muḥammed: -52- Hz.Peygamber'in adı (s.a.v).

m. 02a/19, 02b/13, 02b/13, 02b/14, 05b/13, 07a/1, 07b/11, 09a/10, 09b/3, 11a/1, 11a/9, 11b/1, 11b/10, 12a/6, 13a/1, 15b/3, 17b/13, 18a/3, 18b/12, 20a/8, 22a/10, 22b/9, 23a/5, 23a/10, 24a/9, 26b/13, 27a/8, 28a/8, 29b/6, 31a/7, 31b/5, 33a/3, 33b/5, 33b/7, 33b/11, 34b/2, 35b/2, 36a/8, 36b/8, 37a/3, 37a/6, 38a/2, 38a/9, 38b/3, 38b/11, 39a/3, 39a/7

m.+ dür 02a/19

Muḥammed Bākır: -3-On iki imamların beşincisi.

m. 03b/7, 20a/10

m.+ uŋ 33a/9

Muḥammed Elmuṣṭafā // Muḥammed Muṣṭafā: -1+2- Hz.Peugamber'in adı.

m.05a/1

//m.+ nuŋ 02a/17

//m.+ ya 04b/6

muḫanneṣ: -2- [A.] Korkak, alçak, kalleş, nâmert (kimse).

m. 13a/1, 35a/1

muḥib // muḥibb: -4+10- [A.] Seven.

m.+ ler 20b/5, 29a/13, 32b/12

m.+ lerdür 04b/14

//m. 10b/13, 27a/10, 30a/8; (m.- i āl) 03a/7, (m.- i ḫāndānı) 04b/11, (m.- i ḫāndāna) 03b/3; (m.- i āl) 03a/12; (m.- i ḫānedān) 32b/10

//m.+ e 20b/4

//m.+ üŋ 20b/3

muḥkem: -8- [A.] Sağlam, kuvvetli.

m. 08a/3, 10b/9, 11b/2, 13b/13, 14a/5, 14a/11, 21b/1, 32b/3,

muḥtāc: -2- [A.] İhtiyacı olan.

m. 33b/1, 08a/2

muḫtaṣar: -2- [A.] Öz, derli toplu.

m.+ dur 27a/12

m.+ dür 05b/13

muḳābil: -1- [A.] Karşı karşıya olan.

m. 18b/2

muḳaddem: -1- [A.] Daha değerli, daha üstün.

m. 07b/8

muḳarrer: -2- [A.] Şüphesiz, muhakkak.

m. 35b/1, 35b/2

muḳdder: -1- [A.] Değeri biçilmiş, kıymeti belirlenmiş.

m. 08a/5

mūm: -1- [F.] Mum, şem.

m. 29a/12

munāfıḳ: -2- [A.] İki yüzlü, ara bozucu.

m. 11b/13

m.+ dur 09a/5

murād: -12- [A.] İstek, dilek.

m. 25a/13, 28b/1

m.+ a 07a/16

m.+ ı 03b/10, 10b/12, 23a/9, 33b/1, 37a/6

m.+ ı idi 15b/2

m.+ ın 26a/1

m.+ um 37a/7

m.+ uŋ 37b/3

murdār: -5- [f.] Kirli, pis.

m. 02b/16, 21b/3, 21b/3

m.+ dur 12b/1

m.+ ı 22a/13, 39a/13

murtażā: -11- Seçilmiş, razı olunmuş.

m. 12a/6, 12a/7, 12a/8, 12a/9, 12a/10, 12a/6

m.+ dur 10b/12

m.+ nuŋ 04a/7, 22b/9

m.+ ya 10b/13, 12a/13, 15b/3

Mūsā: -4- On iki imamın yedincisi.

m., 33a/11, 20a/11

m.+ yı 03b/8, 04a/14

Mūsā: -4- Hz. Musa.

m. 01b/3, 34a/3, 34a/4, 34a/4

muṣāḥib: -1- [A.] Sohbet arkadaşı.

m. 06a/7

muṣavver: -2- [A.] Şekil ve sûret verilmiş.

m. 02a/9, 30b/8

Muṣṭafā // Muṣṭāfā: -28+7- Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v).

m. 09a/10, 11a/1, 17a/4, 20a/8, 21b/5, 23a/10, 26b/13, 33a/3, 39a/3; (vaṣī̄-i m.) 29a/5

m.+ dan 03b/5, 27a/2; (vasī̄-i m.) 27a/12

m.+ dur 09b/3, 12a/6

m.+ nuŋ 04a/7, 05a/13, 19a/4, 22b/9, 33b/5

m.+ ya 01b/16, 04b/12, 05b/13, 11b/10, 18b/13, 27a/11, 33b/7

m.+ yı 18a/3

//m.(ḫānedān-ı m.) 35a/3

//m.+ dur 10b/12

//m.+ nuŋ 34b/2, 03a/3, 33a/6

//m.+ ya 35b/8, 15b/3

muʿtād: -1- [A.] Alışkanlık

m. 26b/12

muṭavval: -1- [A.] Uzatılmış, sürekli.

m. 03a/12

muṭlaḳ: -7- [A.] Kayıtsız, şartsız.

m.+ da 03a/5

//m. 24a/12, 29b/5, 29b/9, 29b/12, 31b/9, 32a/2

muvaḥḥid // muvaḥid: -2+2- [A.] Allah'ın birliğine inanan, tevhit inancını benimseyen kimse,müslüman.

m. 28a/9, 37b/1

//m. 12a/4, 17a/11

mübārek: -2- [A.] Bereketli, muhterem.

m. 22b/11, 28a/3

mübdiʾ: -1-[A.]Bir işin yabancısı olan.

m.+i 01b/4

mübdīʿ: -1- [A.] Yaratmak

m.+idür 01b/4

mücellā: -1- [A.] Cilalı, parlak.

m. 23a/12

müddet: -1- [A.] Vakit, süre.

m. 26b/1

mühr: -1- [A.] Mühür, damga.

m.(m.- i ʿizzet) 05a/12

müjde: -3- [F.] Sevindirici haber.

m. 37a/13, 37b/3, 39a/7

mükedder: -1- [A.] Üzgün, kederli.

m. 14b/8

mükemmel: -1- [A.] Eksiksiz, kusursuz.

m. 04b/8

mülevveṣ: -1- [A] Mülevves, kirli, pis.

m. 24b/13

mülk: -2- [A.] Ülke, diyar.

m. 23b/4

m.+ e 07b/10

müʾmin //müʾmīn: -18+2- [A.] İmân sahibi kimse.

m. 23a/7, 23a/10, 23a/11

m.+ dür 39a/3

m.+ leriŋ 37b/13

m. 09a/5, 09b/13, 10a/3, 17a/11, 34b/6, 37b/1

m.+ dür 10a/9

m.+ e 11b/12, 17a/8

m.+ leri 03b/4

m.+ lerüŋ 03b/10, 33a/12

m.+ leriŋi 03b/13

m.+ lik 06a/10

m.+ seŋ 09a/7

//m. 02a/2

//m.+ e 11b/12

münācāt: -1- [A.] Gizlice yakarmak, dua.

m.(rūy-ı m.) 23a/6

münāfıḳ: -4- [A.] İki yüzlü, ara bozucu.

m. 10a/7, 15a/9

m.+ dur 10b/10, 03a/10

münevver: -5- [A.] Işıklı, nurlu.

m. 02a/9, 02b/3, 27b/13, 29a/1, 29a/2

münkir: -2- [A.] Kabul edilmeyen.

m. 28b/10, 34b/7

münzel: -1- [A.] Vahyedilmiş.

m. 02a/16

mürde: -1- [F.] Ölü.

m. 34a/4

mürre: -1- 4.Yüzyılda yaşamış kureyş kabilesine mesup, hem peygamber Muhammed'in babası Abdullah bin Abdulmuttalib tarafından, hem de babaannesi Fatımah bint Amr'nın kendisinin altıncı dedesi.

m. 05b/2

mürsel: -1- [A.] Nebi, resul.

m.+ leriŋ 02b/15

mürşid: -1- [A.] Rehber, kılavuz, önder.

m.+ i 30a/4

müsaḫḫar: -1- [A.] Büyülenmiş, büyülü, büyü ile aldatılmış.

m.+ lıḳ 23b/3

müsellem: -2- [A.] Verilmiş, teslim edilmiş, tevdî olunmuş.

m. 04a/2, 33b/10

müseyyeb: -1- [A.] Umursamaz, lâkayt.

m. 21b/2

müstaḳīm: -1- [A.] Doğru, gerçek, hak.

m.+ e (ṣırāṭ-ı m.)23b/11

müşābih: -1- [A.] Benzeyen, benzer.

m.+ ler 05a/6

müşāhede: -1- [A.] Gözlem, kanaât.

m. 31b/9

müşerref: -2- [T.] Şeref kazanmak, şereflenmek.

m. 27b/13, 33b/9

müşkil: -6- [A.] Müşkül, zor, güç.

m. 19a/13, 23a/9, 29b/6, 32a/4

m.+ de 29b/10

m.+ i 29b/9

müşrik: -5- [A.] Allah'a ortak koşanlar.

m.+ den 28a/9

m.+ dür 03a/9

m.+ lere 19b/9

m.+ leri 13b/8, 19b/7

müştāḳ: -1- [A .] Şiddetle arzu eden, özleyen.

m.(m.- ı ʿāşıḳ) 33b/4

müttefiḳ: -1- [A.] Biriyle aynı fikirde olan kimse, hemfikir.

m.+ dür 19a/3

müzeyyen: -1- [A.] Süslenmiş, bezenmiş.

m. 34a/1

n

---

nāb: -1- [F.]katkısız, hâlis, sâfi.

n.+ ini 30a/16

nācī: -2+1- [A.] Selâmete ermiş, kurtulmuş.

n. 06b/6, 23a/6

n.+ nüŋ (ḳavm-ı n.) 28b/2

nādān: -1- [F.] Sert ve gönül kırıcı.

n.(būcehl-i n.) 21a/2

Nadr: -1- Hz. peygamber'in soyağacından.

n. a 05b/1

nāgāh: -2- [F.] Zamansız, vakitsiz.

n. 16b/8, 24b/12

Nāḥur: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

n.+ a 07a/9

naʿīm: -1- [A.]Huzur, mutluluk ve bolluk içinde yaşayış; nimetlenme.

n.+ e (gülzār-ı n.) 06a/9

naḳī: -3- [A.]Temiz, pâk, hâlis.

n. 20a/12

n.+ nüŋ 03b/9, 33a/10

nāḳış: -1- [A.] Eksik, noksan.

n. 17a/10

naḳil // naḳl: -1+8- [A.] Taşıma, aktarma.

n. 05a/3

//n. 04a/13, 04a/15

//n.+ i 05b/8, 05b/13, 27a/4, 27a/8, 27a/12

//n.+ üŋ 32a/7

nām: -4- [F.] Ün, şöhret.

n. 26a/10, 29a/6

n.+ dan 26a/7

n.+ e 07a/13

namāẕ: -1- [F.] Namaz.

n.(n.- ı ṣubḥı) 27b/11

nāme: -1- [F.] Mektup.

n.+ dür 27b/2

namūs: -1- [A.] Nâmus.

n.+ ın 37a/12

nār: -2- [F.] Ateş.

n.(n.- ı caḥīme) 06a/9

n.+ ı 06b/8

naʿra: -6- [A.] Haykırmak, bağırmak.

n. 14a/6, 19b/13, 20a/2

n.+ m 16b/5

n.+ larlen 35a/2

n.+ sından 20a/1

nās: -1- [A.] İnsanlar, halk.

n. 07b/9

nāṣır: -1- [A.] Yardım eden kimse, yardımcı.

n. 34b/10

naṣīb // naṣib: -2+1- [A.] Kısmet, baht.

n. 03b/16, 24b/2, 24b/3

naṣīḥat: -2- [A.] Nasihat, öğüt.

n. 13a/6, 22a/8

naʿt: -1- [A.] Methetme.

n.(n.- ı peygamber) 27b/1

naẓar: -5- [A.] Bakış, bakma, göz atma.

n. 02a/1, 02b/7, 24a/1

n.+ dan 07a/16, 25b/12

naẓargāh: -1- [A.+ F.] Bakılan veya bakılacak yer.

n.+ ı 26a/12

naẓım: -6- [A.] Kâfiyeli söz dizisi.

n. 03b/14, 27b/6

n.-ı 34a/1

n.+ ı 04a/12

n.+ ıyla 07b/6

n.+ uma 03b/16

nāzil: -5- [A.] İnmek, nüzul etmek.

n. 39a/1

n. 09b/4, 12a/1, 28a/2, 35a/9

nāzik: -1- [F.] Narin.

n. 04b/3

ne: -45- [T.] Hangi şey, her şey.

n. 01b/6, 02a/15, 02b/7, 03a/9, 03a/10, 03b/11, 04a/9, 06b/11, 10a/7, 10a/8, 14b/5, 16a/11, 16a/12, 17b/11, 18a/1, 18b/4, 23b/7, 24a/10, 25a/2, 26a/8, 26b/4, 26b/8, 28b/3, 28b/5, 28b/12, 29b/6, 29b/7, 31b/6, 34a/13, 36a/12, 36b/3, 37a/13

n.+ çüŋki 12b/9

n.+ den 28b/6

n.+ dendür 28b/6

n.+ dür 02a/4, 06b/9, 15b/9, 26b/10, 35b/10

n.+ ler 26b/9

n.+ re 30a/9

n.+ yimiş 14b/4

n.+ yise 37b/3

n.+ ŋ 16a/13

Nebī: -9- [A.] Hz. Muhammed (s.a.v.).

n. 18b/8

n.-i 12a/5

n.+ le 28b/10

n.+ ler 05b/5, 20a/8, 31a/8, 34b/3, 35b/6

n.+ ye 10a/13

necāt: -4- [A.] Kurtulma, kurtuluş, halâs.

n. 06b/8, 12a/12

n.+ a (zümre-i n.) 06b/6

n.+ ı 28b/2

neced: -1- [A.] Ataklık; cesaret.

n.+ i 30a/18

necm: -1- [A.] Yıldız.

n.+ i 28b/13

neçün // niçün: -2+3- [T.] Ne için, soru cümlesi.

n. 09b/5, 17b/10

//n. 02a/4, 13a/13, 25b/1

nedür: -1- [T.] Nedir.

n. 02b/17

nedāmet: -1- [A.] Pişman olma.

n. 30b/7

nefes: -1- [A.] Hava, soluk.

n.+ den 02a/4

nefs: -6- [A.] Öz benlik, kişilik.

n.(n.- i ḥaydar) 21a/9

n.+ e 30b/11

n.+ i 30b/11

n.+ iŋ 06a/17

n.+ ine 24a/11

n.+ üŋe ḳılmaġıl 17a/13

Nemre: -1- Hz. peygamber'in soyağacından.

n. 05b/2

nerre: -1- Erkek.

n. 15a/9

nesl: -3- [A.] Zürriyet, sülâle.

n.(n.- iʿalīyem) 15b/10; (n.- i ḫalīlem) 15b/10; (n.- i şeyṭān) 19b/10

nesr: -1- [A.] Ölçüsü olmayan düz yazı.

n. 27b/6

neşāṭ: -1- [A.] Sevinç, neşe, sürur.

n.+ ı 30a/16

netīce: -1- [A.] Sonuç, âkıbet.

n.(n.- iʾ iḫlāṣ) 24b/8

nevʿ: -1- [A.] Çeşit, tür.

n. 37b/5

nevā: -1- [A.] Kuvvet; zenginlik; servet.

n. 28b/6

nevāl: -1- [A.] Tahlih, kısmet.

n.+ uŋ 35b/12

nevbet: -1- [A.] Nöbet.

n. 22a/11

neyle -: -1- [T.] Ne eyle, ne yap, soru cümlesi.

n.+ düŋ 37b/11

neyler: -1- [T.] ne yapar manasında bir Soru cümlesi.

n. 19b/1

nezʿ: -1- [A.] Can çekişme.

n.+ a (ḥālet-i n.) 17b/3

nezr: -1- [A.] Nezir, adak adama.

n. 12b/8

nī-: -1- [F.] Olumsuzluk bildiren Farsça nâ- ekinin eski şiirlerde rastlanan şekli.

n. 29b/10

nice // niçe: -8+13- [T.] Çok, pek çok, birçok.

n. 10b/2, 12a/13, 31b/2, 35b/13, 38b/1

n.+ dür 05a/4

n.+ si 06a/6

n.+ si 10b/3

//n. 01b/15, 06b/15, 07a/11, 08a/2, 11a/12, 12b/10, 14a/4, 16b/3, 18b/9, 20b/1, 26b/1

//n.+ si 13b/12

nidā: -1- [A.] Seslenme, çağırma, bağırma.

n.+ sın 02a/18

nihān: -1+1- [F.] Gizli saklı, sır.

n.+ ı 22b/4

n.+ sın 29a/8

nihāyet: -2- [A.] Sonunda, en sonunda.

n. 01b/8, 20a/4

nire: -3- [T.] Nere, hangi yer.

n.+ 11a/11

n.+ densin 35b/10

n.+ de 15a/6

nisār: -2- [A.] Saçma, saçılma, serpme.

n. 34b/13, 35a/1

nişān: -4- [F.] İşâret, belirti, iz.

n.+ ı 26a/7, 26a/10

n. 30a/15

n.+ dur 34b/13

nīyāz: -5- [F.] Duâ, Yalvarma, yakarma.

n. 01b/5, 25a/12, 35b/9

n.+ a 36a/3

n.+ umı 33b/3

niye: -1- [T.] Bir şeyin sebebini sormak için kullanılır.

n. 25b/4

niyyet: -1- [A.] Niyet etmek, maksat.

n. 36a/10

niẓām: -1- [A.] Sıra, dizi, tertip.

n.(n.- ıʿāleme) 01b/3

Nizāz // Nuẕāz ///Nizāẕket -1+1+1- (Nizār) nübüvvet zincirinde bir nebi.

n. 07a/14

//n.+ a 07a/14

///n.+ e irdi 07a/13

nol: -1- [T.] Ne ol.

n.+ acaġın 36b/12

Nūḥ: -1- Hz. Nûh.

n.+ a 07a/6

nūr: -65- [A.] Manevî ışık.

n. 05a/15, 05a/16, 05a/16, 05b/3, 05b/3, 06b/4, 07a/16, 09a/2, 28a/8, 29a/2, 30b/11, 36b/2; (n.- ı ġāyet) 07a/12; (n.- ı ʿināyet) 24a/13; (n.- ı pāka) 18b/2; (n.- ı peygamber) 03b/7; (kelam-ı n.- ı raḥmān) 29a/7; (n.- ı ṣafādan) 03b/5; (n.- ı vīlāyet) 08a/10; (n.- ı ẕāt-ı kibriyā) 12a/8; (n.- ı ẕūl-celāli) 02b/11; (n.- ı emānet 05a/11); (n.- ı muḥammedel) 05a/1; (n.- ı nübüvvet) 05a/12, 22a/11; (n.- ı şems) 02a/15; (n.- ı ādem) 36a/13; (n.- ı aḥmed) 38b/11; (n.- ı envār) 07a/14; (n.- ı muḳaddem) 33b/11; (n.- ı muṭlaḳ) 36b/5; (n.- ı nübüvvet) 35a/8, 05b/9, 07a/1; (n.- ı ẓāhir) 05b/10

n.+ a 05a/13

n.+ dan 31a/9

n.+ ı 02a/9, 02b/3, 02b/9, 05a/15, 05a/17, 05b/12, 06b/1, 06b/3, 06b/9, 11b/12, 13a/1, 39a/7; (n.ʿalā-nūr) 06b/5

n.+ ıdur 05a/13

n.+ ımış 06b/3

n.+ ıŋ 05b/14, 06b/4, 06b/10, 06b/12

n.+ ın 05a/14, 06b/2, 06b/2, 07a/1, 31b/8

n.+ ını 28a/1

n.+ ıyıla 05b/9

n.+ un 05a/11

n.+uŋ 06b/11

//n. 23a/13

nūru'llāh: -1- [T.] Allah'ın (c.c.) Nûru.

n. 22b/11

nusḫ: -1- [A.]Nüsha, suret, adet

n.+ ı 03b/17

nusḫa: -1- [A.] Nüsha, yazılı, sûret.

n. 04a/1

nūş: -1- [F.] İçilecek şey; içki.

n. 06a/8

nuṭḳ: -7- [A.] Nutuk, söz, kelam.

n.+ a 25b/7

n.+ ı 02a/1, 04a/11, 09b/5, 23a/7

n.+ uŋ 28b/2, 31b/7

nübüvvet: -4- [A.] Peygamberlik, nebîlik.

n. 05b/10, 05b/12; (nūr-ı n.) 05a/12, 22a/11

nüsk: -1- [A.] Allah'a gerektiği gibi ibadet etme.

n. 30a/13

o

o: -78- [T.] 3.tekil şahıs.

o. 02b/16, 04a/17, 05a/7, 05a/11, 05a/14, 06a/8, 07a/13, 07b/11, 09a/2, 09a/3, 09a/6, 09a/10, 09a/11, 09b/1, 09b/2, 09b/11, 10a/9, 11a/6, 11a/12, 11b/1, 11b/6, 12b/7, 14a/1, 15b/5, 16b/1, 16b/8, 16b/9, 17a/1, 19a/9, 19b/3, 20a/6, 20b/12, 21a/3, 21a/6, 21a/9, 21a/13, 21b/1, 22a/3, 23b/12, 25b/2, 25b/9, 26b/3, 26b/5, 26b/7, 27a/4, 27b/6, 28a/13, 28b/8, 31b/7, 34a/10, 35b/8, 36a/5, 38b/4, 38b/5, 38b/6, 38b/7

o.+ dur 02b/16, 06a/4, 12a/4, 13b/7, 34a/8, 38a/3, 38a/4

o.+ lar 06b/5, 11b/13, 12b/2, 14a/13

o.+ lara 14a/3

o.+ lardan 04a/13, 18b/10, 32b/4

o.+ larsuz 33b/11

o.+ ŋa 28a/6

o.+ nlara 16a/1

o.+ nuŋ 21a/10

o.+ rada 21a/5

oba: -1- [T.] Boy, oymak.

o.+ sı 37b/10

od: -2- [T.] Ateş, alev.

o.+ a 19b/3

o.+ dan 03a/7

odn: -1- [T.] Yakılmak üzere kesilmiş ağaç.

o.+ ıda 33b/12

oġıl // oġl /// oġul: -1+8+1- [T.] Oğul.

o. 07a/12

//o.+ ı 07a/14, 37b/10

//o.+ ına 14b/4

//o.+ ından 07a/12

//o.+ ınuŋ 07a/2

// o.+ ınuŋ 06b/16

//o.+ ıyam 15b/10

// o.+ u 08a/5

///o. 38a/12

oġlan: -14- [T.] Erkek çocuk.

o. 08a/8, 08b/1, 11a/10, 13a/3, 13a/11, 15b/7, 16b/2

o.+ dan 14a/13

o.+ dur 13b/11

o.+ ı 08b/5, 12b/8

o.+ ısın 15b/9

o.+ ları 08a/9

o.+ uŋ 12b/1

oḳı // oḳu ///oku-: -3+8+1- [T.] Okumak.

o. 26b/11

o.- dum 08b/6

o.- nur 26a/6

//o.- dı 02b/5, 06b/5, 06b/14

//o.- nur 02a/7

//o.- r 12a/1, 24a/6

//o.- nup 04b/12

//o.- dı 06b/7

///o.- nan 23b/6

oḳıyan: -1- [T.] Okuyan.

o. 26a/12

ol -: -306- [T.] Varlık kazan, vükû bul.

o.- a 02a/15, 02b/14, 03a/6, 04a/5, 04a/5, 04a/14, 06a/8, 06a/10, 06a/11, 06a/13, 06b/3, 10a/6, 10b/1, 10b/2, 10b/4, 11a/5, 14b/3, 23a/9, 23a/13, 23b/4, 23b/8, 23b/11, 24a/9, 25a/13, 25b/10, 26b/13, 27a/9, 27a/9, 28a/7, 28a/9, 28b/4, 30b/7, 30b/8, 30b/11, 31a/7, 31a/9, 31b/11, 31b/12, 33b/3, 34a/1, 34a/1, 35a/11, 37b/1, 37b/5

o.- ana 03b/3

o.- anuŋ 33a/8

o.- acaḳ 19a/7

o.- alar 23a/2, 31a/8, 32b/2

o.- am 08b/5, 10a/13, 12a/9, 36b/6

o.- an 03a/7, 04b/6, 04b/6, 10b/2, 14b/10, 18a/8, 19a/1, 26a/10, 29b/4, 30a/11, 39a/11

o.- ana 03a/12, 30a/8

o.- anı 18b/2

o.- anlar 30a/12

o.- aruŋla 32b/13

o.- asın 06a/14, 06a/15, 23a/11, 33b/4, 33b/6, 33b/6, 17a/12

o.- ayıdı 06a/3, 26b/7

o.- dı 01b/10, 01b/11, 01b/13, 01b/7, 01b/9, 02a/4, 02a/5, 02a/8, 02a/9, 02b/1, 02b/12, 02b/12, 02b/16,

02b/3, 02b/5, 02b/6, 02b/8, 05a/16, 05a/16, 05b/10, 05b/3, 05b/7, 06a/2, 06a/2, 06b/1, 06b/12, 06b/16, 08b/6, 08b/7, 08b/7, 09a/11, 09b/4, 10a/4, 11b/1, 11b/6, 11b/8, 12b/10, 14a/7, 14b/2, 14b/8, 15b/8, 17a/10, 17a/8, 17a/9, 17b/10, 17b/13, 18b/10, 18b/13, 18b/3, 18b/8, 18b/8, 20a/11, 20a/13, 20a/5, 20a/5, 20b/12, 20b/9, 21a/3, 21a/7, 25a/10, 25b/3, 25b/7, 26a/10, 26a/7, 27a/7, 27b/13, 27b/13, 27b/8, 28a/2, 28b/6, 29a/1, 29a/2, 32a/12, 33b/9, 34a/5, 34b/3, 34b/4, 35a/8, 35a/9, 35b/2, 37b/10, 37b/8, 37b/9

o.- dılar 06b/5, 14a/7, 14b/5

o.- dıŋ 05a/17, 06b/1

o.- dın 05a/17

o.- dıyısa 24a/10

o.- duġın 15b/11

o.- duķça 04b/12, 26a/11

o.- duķda 07b/4

o.- duŋsa 10b/13

o.- dur 02a/5, 05b/15, 20b/1, 24a/8,

o.- durur 39a/11

o.- ġıl 08b/10, 13b/7, 14b/11, 38a/8, 38a/8

o.- ı 22a/4

o.- ıcaķ 23a/5

o.- ımazsın 27a/1

o.- ına 16a/8

o.- ısar 18a/9, 28a/1

o.- ısardur 11a/6

o.- ma 26b/5

o.- madı 10a/5, 12a/10, 14b/7

o.- maķ 32b/8

o.- maya 02a/12

o.- mayan 04a/10, 10a/8

o.-masa 06a/10

o.- mayasın 23b/7

o.- mayınca 24b/1

o.- mayuban 07a/16

o.- māz 30a/11

o.- maz 06b/10, 10a/9, 10a/9, 22a/3, 28a/13, 34a/11, 36b/11, 36b/13

o.- mazdı 15a/12

o.- mazsa 26b/10

o.- mış 02b/8, 04b/2, 13a/10, 17b/9, 27b/9, 32b/9

o.- mışdı 08a/2, 08a/7, 08a/9, 28b/11, 34a/3, 35b/7

o.- mışdur 26a/5

o.- mışıdı 15a/2

o.- muşdur 06b/8

o.- sa 22a/3, 35a/4, 37a/9

o.-saŋ 06a/11

o.- sun 03a/15, 04a/2, 20b/4, 20b/4, 33b/10

o.- sunlar 20b/5

o.- uban 09a/12

o.- uŋ 29b/13, 38a/5, 38a/5, 38b/11

o.- unca 04a/13

o.- up 01b/12, 04a/10, 04a/13, 06a/12, 14a/4, 21a/13, 21b/5, 24a/6, 28a/6, 29a/3, 34b/6, 34b/6,

o.- updur 02b/9, 39a/1

o.- ur 01b/10, 01b/13, 02a/6, 03b/1, 03b/2, 07b/4, 07b/7, 09a/6, 11b/13, 18a/13, 19a/13, 23a/11, 23a/11, 23a/12, 23b/13, 23b/6, 23b/8, 24a/7, 24a/8, 24b/3, 24b/5, 25b/10, 25b/11, 25b/13, 25b/4, 25b/9, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 26a/2, 26b/8, 30a/18

o.- urdı 06a/3, 30a/10

o.- urlar 34b/10

o.- ursa 15a/12, 18a/13, 23a/7

o.- ursın 09b/5, 09b/5

o. 17b/2, 23a/1, 25b/4, 26a/11, 28b/7, 38a/8

ol: -157- [T.] 3. Kişi çoğul şahıs eki.

o. 02a/13, 02b/4, 03a/9, 03b/5, 04b/7, 05b/11, 05b/13, 05b/3, 06a/11,

06a/14, 06a/4, 06a/5, 06b/8, 07a/4, 07a/8, 07a/14, 07a/16, 07b/3, 07b/4, 07b/13, 08a/3, 08a/4, 08a/11, 08a/12 08b/1, 08b/4, 08b/5, 09a/1, 09a/11, 09a/12, 09a/3, 09a/6, 09a/8, 09b/10, 09b/2, 09b/8, 10a/6, 10b/9, 11a/1, 11a/12, 11a/13, 11a/2, 11a/7,

11b/4, 11b/5, 11b/8, 12b/6, 12b/8, 13a/10, 13a/9, 13b/11, 13b/12, 13b/13, 13b/5, 14a/11, 14a/5, 14b/13, 15a/10, 15a/11, 15a/9, 15b/12, 15b/5, 16a/3, 16a/7, 16b/13, 16b/4, 16b/9, 17a/12, 17a/13, 17b/1, 17b/8, 18a/7, 18b/2, 19b/10, 19b/11, 20b/7, 20b/9, 21a/10, 21a/6, 21b/1, 21b/10, 21b/11, 21b/3, 22a/11, 22b/7, 23a/10, 23a/12, 23a/2, 23b/11, 23b/9, 24a/5, 24b/10, 24b/10, 25a/10, 25a/12, 25a/13, 25a/5, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 25b/12, 25b/6, 25b/7, 26a/12, 26a/2, 26a/4, 26a/8, 26b/5, 26b/6, 27b/11, 28a/11, 28a/13, 28a/5, 28b/9, 29b/13, 30b/10, 30b/4, 30b/7, 31a/8, 31b/13, 31b/3, 31b/4, 32a/1, 32a/11, 32a/3, 32a/8, 32b/10, 33a/11, 34a/1, 34a/10, 34a/12, 34a/5, 35a/11, 35a/13, 35b/13, 35b/7, 35b/8, 36b/10, 36b/11, 37a/1, 37a/4,

37b/12, 37b/13, 37b/13, 37b/8, 38b/13, 38b/5, 39a/1, 39a/2

o.-dur 02b/15, 03b/10, 20a/10, 24b/7, 34a/7, 35b/6, 39a/12

o. idi 24b/10

olun -: -1- [T.] Olmak fiiline konu olmak.

o.- maz 17a/6

on: -3- [T.] 10 sayısı.

o. 06b/16, 14b/12, 20a/6;

on biş: -1- [T.] 15 sayısı.

o. 15a/8

on iki: -1- [T.] 12 sayısı.

o. 04b/13

on sekiz bin: -1- [T.] 18.000 sayısı.

o. 05a/17

orta: -2- [T.] Orta.

o.+ ya 11a/10, 16a/13

ot: -2- [T.] Ot, bitki

o.+ lar 19b/11, 19b/12

otur -: -5- [T.] Oturmak, yerleşmek.

o.- a 31a/6

o.- mış 11a/3

o.- mışdı 35b/6

o.- urdı 08b/10, 24b/11

otuz: -2- [T.] 30 sayısı.

o. 07b/10, 15a/8,

otuz üç bin: -1- [T.] 33.000 sayısı.

o. 21a/1

oyun: -1- [T.] Eğlence.

o. 13a/5

ö

öger -: -1- [T.] Övmek, methetmek.

ö.- di 14a/2

ögüt: -1- [T.] Nasihat.

ö.- ler 19a/12

öküş -: -1- [T.] Çok, fazla.

ö.- dür 04a/15

öl -: -6- [T.] Can vermek, hayatı sonra ermek.

ö.- di 21b/8

ö.- en 21b/8

ö.- ince 11b/7

ö.- meginden 24a/7

ö.- üpdür 10a/5

ö.- ürsin 19a/6

öldür -: -4- [T.] Öldürmek, ölümüne sebep olmak.

ö.- e 15a/13

ö.- mege 16a/5

ö.- meyüben 16a/7

ö.- ürsin 19a/6

ʿ**ömr**: -4- [A.] Müddet, hayat.

ʿö.+ e (cāvidān-ı ʿö.) 17a/9

ʿö.+ i 11a/6

ʿö.+ in 10a/1, 15a/7

öŋ -: -2- [T.] Karşısına çık, önüne çık.

ö.- diler 13b/13

ö.+ ürdi 31b/8

öŋ: -7- [T.] Karşısına çık, önüne çık.

ö.+ ince 21a/1, 25a/7, 31b/11

ö.+ inde 21b/5, 22a/9

ö.+ lerine 38b/6

ö.+ ümüzce 38a/8

öŋürdi -: -2- [T.] Önce, ilk önce.

ö. 31b/9, 38b/6

öp -: -3- [T.] Sevgi ve saygısını göstermek üzere dudaklarını bir şeye değdirmek.

ö. 16a/10

ö.- di 22b/9

öz: -8- [T.] Benlik, manevi varlık.

ö. 15a/11, 24a/11, 26a/8

ö.+ in 24a/11

ö.+ iŋi 02a/3

ö.+ üŋ 25b/1

ö.+ üŋden 13b/6, 26b/11

özge: -3- [T.] Gayri, başka.

ö. 24b/6, 31a/6, 32b/11

p

pādişāh: -1- [F.] Büyük hükümdar.

p.+ ı 35b/6

pāk: -5- [F.] Halîs, saf.

p. 18a/9, 22b/12, 23b/2, 28a/13

p.+ a (nūr-ı p.) 18b/2

pāre: -2- [F.] Sayı, adet.

p. 09a/2, 14a/4

pāyān: -1- [F.] Son, nihayet.

p. 01b/7

peder: -2- [T.] Baba.

p. 20a/13

p.+ dür 05b/13

peyġamber // peyġāmber/// peyamber -19+2+1 - [F.] Hz. Muhammed (s.a.v.).

p. 05b/5, 07b/10, 21a/1, 28a/10, 29b/12, 32a/3, 32a/7, 34a/7, 34a/12, 35b/1, 36a/1, 36a/5, 37b/2, 38b/7; (naʿt-ı p.) 27b/1; (nūr-ı p.) 03b/7; (p.- i ḥaḳ) 27b/11, 36a/3

p.+den 30b/3

p.+ idi 05b/5

//p. 34a/5, 36a/7; (p.- i ḥaḳ) 31b/7 ///63a/7

pehlevān // pehlūvān: -3+7- [F.] Pehlivan, yiğit.

p. 29a/10

p.+ dur 34b/13

p.+ lar 37a/10

//p. 15a/6, 28a/11

//p.+ a 11a/11

//p.+ ı 11a/6

//p.+ lar 04b/13, 11a/4

//p.+ uŋ 15a/10

penāh: -3- [F.] Sığınacak yer, melce.

p.+ ı 35b/6

p.+ ī 32b/11

p.+umdur 20a/12

pervaz: -1- [F.] Uçma, uçuş.

p. 23b/13

pes: -13- [F.] Yeter, kâfi.

p. 05a/9, 05b/6, 05b/7, 06b/7, 07a/5, 07a/8, 07a/9, 07b/5, 09a/9, 19a/8, 31b/1, 35a/1, 39a/2

peşīmān: -1- [F.] Pişman.

p. 23a/2

peydā: -1- [F.] Açıkta ve meydanda olan.

p. 25b/11

pinhān: -1- [F.] Gizli.

p. 25b/11

pīşvā: -1- [F.] Önder, başkan, reis.

p.(imam-ı p.) 20b/1

pūt: -26- [F.] Kendisine tapınılan resim ve heykel.

p. 21b/10

p.+ a 13a/4, 13a/5

p.+ dan 18a/9, 23b/1

p.+ dur 22a/12

p.+ ı eyler 13a/4

p.+ ı 14a/3, 20b/13, 23b/10

p.+ lar 19a/12, 23b/5

p.+ lara 12b/1, 12b/11, 13a/3, 13b/1, 14a/1, 19b/10

p.+ ları 12b/12, 18a/8, 21b/11, 22a/10, 22b/12

p.+ laruŋ 12b/3

p.+ laruŋuz 19b/3

p.+ uŋ 14a/4

p.+ ları 12b/12

pūt-peres: -1- [F.] Puta tapan.

p.+ den 23a/5

pür: -1- [F.] Dolu.

p. 08b/7

püşt: -2- [F.] Arka, yardımcı, sığınak.

p. 32b/11

p.+ evütīraḥa 07a/11

r

---

rab: -2- [A.] Allah (c.c.)

r. 24b/6, 25a/2

Rabbü'l-ʿĀlemīn: -1- [A.] Alemlerin rabbi.

r. 03a/15

racīm: -3- [A.] Kovmak, taşlamak.

r. 20a/1, 26b/10

r.+ i 26b/11

raʿd: -1- [T.] Gök gürültüsü.

r.+ ı 21a/9

raġm: -1- [A.] İnadına, aksine davranma.

r.+ ına 19a/5

rāh: -9- [F.] Usul, tarz, sistem.

r. 02b/4; (r.- ı dīn) 17a/13, 30a/14; (r.- ı ḫudāya) 08a/1; (r.- ı ʿışḳına) 17a/9

r.+ ı 04b/15, 06b/6, 24b/7; (r. şerʿ) 04b/16

raḫ: -1- [A.] Yol.

r.+ ın 19a/1

rāḥat: -1- [A.] Rahat, huzur, sakin.

r. 30a/9

raḥīḳ: -1- [A.] Saf, kokulu şarap.

r. -i31a/4

raḥīm: -3- [A.] Esirgemek, bağışlamak.

r.+ dür 30b/13

r.+ siŋ 03b/13

r.+ sin 29a/9

raḥm: -2- [A.] Merhamet etme, acıma.

r. 30b/13

r.+ üŋ 03b/9

raḥmān: -5- [A.] Merhamet eden.

r. 12a/1, 24b/4; (kelam-ı nūr-ı r.) 29a/7; (viṣāl-i vāṣl-ı r.) 06a/13; (zikr-i r.) 23b/6

raḥmet: -11- [A.] Merhamet eden.

r. 03b/3, 29a/9, 30b/7; (r.- i ḥaḳ) 29b/9

r.+ den 05a/10

r.+ i 19a/10, 23a/4

r.+ iŋe 03b/13

r.+ ine 03b/9, 17a/8

r.+ üŋdür 33b/1

rāsin: -1- [A.] Sağlam.

r.+ i 30a/11

rāşid: -1- [A.] Doğru yol.

r.+ i 30a/4

rāvī: -2- [A.] Rivayet eden, anlatan.

r.+ ler 04a/16, 27b/8

rāyāt: -2- [A.] Sancaklar, bayraklar.

r.+ ı 32a/2, 32a/6

rayb: -1- [A.] Şüphe.

r.+ a 05b/2

rāi-i dīn: -1- [T.]Dini gören.

r.+ e 36b/4

rāyigān: -1- [F.] Pek bol, pek çok.

r.+ dur 35a/1

rāz: -4- [F.] Gizlenilen şey, sır.

r. 25a/13, 25b/5, 26b/3, 26b/7

rāzıḳ: -1- [A.] Rızık veren.

r. 29b/11

refīḳ: -1- [A.] Arkadaş, yoldaş.

r.+ dür 19a/3

rehber: -5- [F.] Yol gösteren, kılavuz, delil.

r. 34a/12, 36b/4

r.+ i 20a/8, 23b/9

r.+ idür 37b/13

rehnümā: -1- [F.] Yol gösteren kimse.

r. 20a/10

reʾīs // reʾis /// reyīs: -1+1+1- [A.] Baş, başkan.

r.+ i 37a/8

//r. 38b/2

///r. 38b/6

remz: -1- [A.] İşâret, resim, harf.

r.+ in 06b/7

renc: -1- [F.]Ağrı, sızı.

r.+ üŋe 39a/4

rencīde: -1- [F.] İncinmiş, gönlü kırılmış.

r. 12b/9

reʾs: -1- [T.]Baş, kafa.

r. +in08a/6

resm: -3- [A.] Resim, tasvir.

r.+ e 24b/13, 29a/12, 29b/3

resūl: -47- [A.] Peygamber, nebî.

r. 07b/13, 10a/12, 11a/5, 11a/8, 13b/4, 20a/5, 20b/13, 21b/7, 36b/7, 36b/10, 38b/2; (mīr-i furḳān-ı r.) 12a/8; (r.- i ḥaḳ) 18b/8, 18b/10, 36b/1

r.+ den 09b/12, 37b/8

r.+ e 08a/12, 11a/12, 11b/8, 12b/13, 13b/9, 20b/9, 20b/12, 21a/5, 27a/3, 29b/4, 31b/4, 39a/11

r.+ i 18a/11, 32a/4

r.+ ile 22b/10

r.+ üŋ 08a/3, 09a/8, 09a/9, 10a/1, 11a/13, 12a/2, 19b/5, 20b/7, 20b/11, 21b/8, 22b/8, 33b/10, 38b/9

r.+ üŋden 24b/2

resūlu'llāh: -7- [A.] Allah'ın resûlu.

r. 07b/13,13a/8, 22b/3, 24a/5, 32b/6, 36a/11

r.+ ı 30b/6

reşīd: -1- [A.] Doğru yoldan giden, doğru düşünen.

r.(islām-ı r.) 29a/1

revā: -4- [F.] Lâyık, uygun, yerinde.

r.+ dur 09a/10, 12a/8, 35b/3

revān: -3- [F.] Akan, yürüyen, giden.

r. 31a/4, 37b/9

r.+ e 08b/7

revnaḳ: -1- [A.] Göz alıcı güzellik, parlaklık.

r. 20b/12

rezm: -2- [F.] Kavga, savaş.

r. 15a/6; (meydān-ı r.) 17a/5

rezzāḳ: -1- [A.] Bol bol ihsân eden.

r.(r.- ıʿālem) 03b/6

rıḍvān: -1-[A.]Cennetin kapıcısı olan melek.

r. 20b/4

riḥlet: -4- [A.] Rihlet, göç, vefat.

r. 35a/10, 38b/5, 38b/11, 39a/8

rıżā: -2- [A.] Râzı olma, kalben hoş görüp kabul etme.

r.+ yilen 20a/9

//r. 33a/7

rifʿat: -1- [A.] Yücelik, yükseklik, özellikle mevki yüksekliği.

r.+ de 24a/7

rikāb: -1- [A.] Büyük bir kimsenin katı, huzuru.

r.+ um 16a/10

rivāyet // rivayet /// rīvāyāt: : -15+1+1- [A.] Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

r. 04a/14, 04a/15, 04b/3, 04b/12, 05a/3, 07b/9, 10a/11, 24b/9, 27a/7, 27b/8, 27b/9, 29a/4, 30b/3, 33b/7, 34a/2

//r.+ i 27a/13

///r.+ı 04a/8

riya: -1- [A.] Gösteriş.

r.+ dur (buḫl-ı r.) 14b/9

rīze: -1- [F.] Kırıntı, ufak parça.

r. 16b/10, 16b/10

rūḥ: -3- [A.] Hayat cevheri, can.

r. (r.- ı ḳudse) 3b/13

r.+ a (ʿayb-ı r.) 04a/5;

r.+ uŋ 28b/3

rūm: -2- Roma imparatorluğu.

r. 15a/1

r.+ da 04b/13

rumūz: -3- [A.] Sembol.

r. 06a/16, 36b/12, 36b/8

rūşen: -5- [F.] Parlak, aydın, aydınlık.

r. 09a/7, 12a/9, 22a/1, 26a/11, 27b/4

rūşināsı: -1- [F.]Dostluk, tanışıklık.

r.27a/6

rūy: -1- [F.] Yüz, çehre.

r.(r.- ı münacat) 23a/6

rūz: -3- [F.] Gün, gündüz.

r. +ı 17a/10, (r.- ı maḥşerde) 09a/13; (r.- ı ḳıyāmet) 03b/1

ruzī: -1- [F.] Rızık, azık.

r. 07b/12

rüknedīn: -1- Faziletname'yi Farsça yazan kişi.

r. 27b/5

rüzigār: -1- [F.] Vakit, zaman.

r.+ ı (devr-i r.) 34b/1

s, ş

sāʿat: -1- [A.] Vakit, saat.

s. 09b/2

sācid: -3- [A.] Secde eden.

s. 02b/8; (ehl-i s.) 28a/8; (s.- i mescūd-ı ḥaḳ) 03b/2

şaç -: -2- [T.] Saçmak, ortalığa dağıtmak, etrâfa serpmek.

ş.- dı 19b/11

ş.- dılar 19b/12

şaç: -1- [T.] Saç.

ş.+ ı 24b/13

şad: -2- [F.] 100 sayısı.

s. 03a/16; 03a/16

şadā: -2- [A.] Yankı, ses.

ş.+ yı 21a/9, 32a/9

şaddaḳ: -3- [A.] Doğrudur, gerçektir.

ş. 11b/12, 18a/13, 29b/5

şādıḳ: -3- [A.] Doğru sözlü.

ş. 24a/6, 28a/6

ş.+ uŋ (imāmı ş.) 33a/9

şādıḳān: -1- [A.] Doğru ve sadâkatli kimseler.

s. +ı ehl-i īmān 03a/11

şafā: -7- [A.] Berraklık; saflık; arıklık.

ş. 04a/6, 10a/3; (ehl-i ş.) 38b/13

ş.+ dan (nūr-ı ş.) 03b/5

ş.+ sından 04a/6, 27a/9

ş.+ ya 20b/5

şāf: -1-[A] katışıksız; temiz; arı; halis; has.

ş. +a 05b/6

şāfī: -2- [A.] Temiz, hâlis, saf.

ş. 24a/8

ş.+ ler 04a/6

şāġlıġ: -1- [T.] Sıhhat, esenlik.

ş.+ ın 30a/12

şāḥib: -5- [A.] Sâhip, mâlik.

ş. 02b/7, 12a/7; (zümre-i ş.) 34b/13; (ş.- i dīn) 23a/10

ş.+ ine 26b/5

şāḥib-i emānet: -1- [A.] Emniyet edilen, emin.

ş. 01b/18

şāḥib-i kemāl: -1- [A.] Bilgi ve, erdem bakımından eksiksizlik; olgunluk; noksansızlık; erginlik; yetkinlik; eksiksizlik mükemmekl kişi.

ş. 17a/6

şāḥib-i uṣūl: -1- [A.] Usûl sahibi, Hz. Muhammed (s.a.v.).

ṣ.+ e 08a/12

şāḥib-i livā: -1- [A.] Bayrağı taşıyan.

ṣ. 20a/13

şaḥrā: -1- [A.] Çöl, ova, geniş yer.

ṣ.+ ya 25a/6

Saʿīdeyn: -1- [A.] İki kutlular, Hz. Hüseyin, Hz. Hasan.

s. 20a/9

şāʿiḳa: -1- [A.] Sebep.

ṣ. urdı 08b/7

sāʾil: -3- [A.] Dilenen kimse, dilenci.

s. 35b/8; (s.- i bīçārelerden) 12a/10

s.+ e 33a/3

şaḳal: -1- [T.] Sakal.

ṣ.+ ı 24b/13

saḳar: -1- [A.] Eline aldığı için doğru dürüst yapmayan, sakar.

s.+ dur 10a/7

şāḳın // şaḳın // saḫın -: -1+3+1- [T.] Bir davranışın yapılmaması.

ṣ. 01b/18

//ṣ. 13b/8, 19a/13; 32b/8

///s.+gıl 01b/5

sāḳī: -1- [A.] Saki, su veren, Hz. Ali.

s. (s.- i kevser) 17a/7

şal -: -2- [T.] Salmak, koyvermek, serbest bırakmak, bırakmak.

ṣ.- ardı 21a/8

ṣ.- ıp 19b/4

ṣalāt: -1- [A.] Namaz.

ṣ.+ ā 02a/16

ṣalavāt: -6- [A.] Hz. Peygamber'imizi yüceltmek.

ṣ. 04b/12, 09a/7, 27a/3, 27a/11, 29b/4, 33b/7

şalın -: -1- [T.] Salınma, sarkıtılma.

ṣ.- a 31b/13

ṣālih: -1- [A.] Elverişli, uygun, yarar.

ṣ. 23b/4

salik: -1- [A.] Bir yola girmiş olan.

s.+ lerinüŋ 23b/9

ṣalla'llāhu ʿaleyhi ve āle't-ṭayyībīne't-ṭā-hirin: -1- [A.] Hz. Muhammed için okunan ve değişik şekillerinde bulunan salât cümlelerinden birisi ,ona ve iyi temiz

olan hanedanesine selam olsun anlamında.

sām: -3- Sam yeli.

s. 15a/3, 15a/11, 16b/7

sām: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

s.+ a 07a/6

şan // saŋ -: -6+1- [T.] Sanmak, olduğunu düşünmek, addetmek, farzetmek.

ṣ.- asın 17b/8, 17b/9, 29a/12

ṣ.- ma 26a/10

ṣ.- maġıl 10a/5

ṣ.- ur 35a/1

//s.- aŋlaruŋ 20b/4

şan: -2- [T.] Ün, şöhret, îtibar.

ṣ. 26a/9

ṣ.+ uŋ 26a/5

saŋa // şaŋa: -22+1- [T.] Sen zamirinin yönelme hâli.

s. 05a/12, 06a/7, 06a/16, 06a/17, 19a/7, 19a/7, 19a/13, 19b/1, 23b/7, 25b/6, 25b/8, 27a/8, 28a/4, 28a/6, 28b/6, 29a/6, 32a/10, 37a/9, 37a/10, 37b/3, 37b/5, 37b/7

//ṣ. 02b/12

şanem: -4- [A.] Put.

ṣ. 21b/13

ṣ.+ ler 12b/6

ṣ.+ lere 13a/10

ṣ.+ den 22b/12

ṣānī: -1- [A.] İkinci.

s. 33b/8

şanki: -2- [T.] Sözüm ona, sözde, güya.

ṣ. 16b/10, 37a/11

şarı: -1- [T.] Sarı renk.

ṣ. 25a/1

şat -: -1- [T.] Satmak, bir bedel karşılığında başkasına devretmek.

ṣ.- mışlar 10b/5

şayru: -1- [T.] Hasta.

ṣ. 28a/9

sebeb: -2- [A.] Sebep, neden.

s. 03a/13; (s.- i īcād-ıʿālem) 05a/16

sebīl: -1- [A.] Yol, tarik.

s. 08a/1

secde: -8- [A.] Secde etmek.

s. 01b/1, 07b/1, 12b/4, 12b/6, 13a/5, 22a/4, 22a/9, 25a/12

sefer: -2- [A.] Yolculuk, seyahat.

s. 02b/4, 38b/13

seḫā: -2- [A.] El açıklığı, cömertlik.

s. 14b/10

s.+ dur 12a/10

sehel: -1- [A.] Az, azıcık.

s. 11a/7

seḥḥār: -3- [A.] Büyücü, sihirbaz.

s. 09b/6

s.+ ı 09a/6, 09b/1

sehlce: -1- [A.T.] Çok basit, azıcık.

s. 11a/7

sekiz: -1- [T.] 8 sayısı.

s. 05a/17

seksen: -2- [T.] 80 sayısı.

s. 37b/3, 37b/5

selām: -11- [A.] Esenlik dilekmek.

s. 29a/1, 29a/6, 35b/9; (s.- ı ʿizzet) 29a/3

s.+ dan 15b/8

s.+ ı 15b/8, 25a/3, 28b/5, 36b/7

s.+ ın 35b/9

s.+ uŋa 28b/5

selāmet: -1- [A.] Esenlik, güvenlik.

s. 20a/4

selāmu'llāh: -1- [A.] Allah'ın selâmı.

s.+ ı 29a/5

semʿ: -1- [A.] İşitme.

s.+ üŋe 13b/8

sen: -54- [T.] Sen.

s. 08b/2, 09a/10, 09b/7, 13a/13, 15b/9, 16a/7, 16a/12, 18a/4, 19a/4, 19a/5, 19a/8, 23b/7, 25b/6, 26a/10, 26b/9, 30a/1, 30b/1, 32a/10, 32b/8, 33b/6, 38a/7

s.+ de 06a/10, 14b/4, 09a/10, 26b/9, 32b/8

s.+ den 23b/8, 24b/2, 24b/4, 26a/6, 30b/2

s.+ i 06a/12, 15b/9, 16a/7, 16a/8, 24b/3

s.+ sin 22b/3, 27a/6, 28b/1, 28b/2, 29a/10, 33a/4, 37a/4

s.+ üŋ 06a/11, 13a/7, 16a/12, 16b/5, 24b/4, 24b/5, 25b/7, 26a/6

s.+ üŋçün 13a/12

sencileyin -: -1- [T.]Sana göre, senin gibi.

s. 16b/3

sene: -1- [A.] Yıl.

s. 30a/2

senlik: -1- [T.] Sana ait olan, senlik, benlik.

s. 06a/10

ser: -3- [F.] Baş, kafa.

s. 33b/6

s.+ inden 08b/8

s.+ ine 20b/11

serāġāz: -1- [F.] Başlama, başlangıç.

s. 23b/13

serāser: -6- [F.] Baştan başa, tamâmıyle.

s. 02b/13, 14a/7, 14b/5, 15a/12, 19b/6, 38b/10

sercümle: -6- [F.+ A.] Bütün, hep.

s. 05b/4, 14a/11, 14b/6, 17a/8, 26a/1, 38a/10

serdar // serdār: -1+1- [F.] Kumandan, başkumandan.

s.+ ı idi 15a/11

// s.+ lara 33b/6

Serencām: -1- [F.] Âkıbet, **b**ir iş, bir durum veya olayın iyi veya kötü sonu.

s. 38b/1

sergerdān: -1- [F.] Şaşkın.

s. 09b/5

sermest: -1- [F.] Sarhoş.

s. 25a/1

serteser: -1- [F.] Baştan başa, hepsi.

s. 02a/9

serven: -1- [F.] Yelkenin sarıldığı direk.

s. –i 16a/3

server: -14- [F.] Önder.

s. 05b/5, 08a/4, 09a/10, 09b/11, 10b/7, 15b/5, 20a/6, 25b/2, 33b/6, 34a/7, 37a/6

s.+ i 20a/8, 34b/3

s.+ lere 34a/7

sev -: -8- [T.] Sevmek, sevgi duymak, gönlünde bir muhabbet beslemek.

s. 04b/13, 17a/12

s.- meyen 17a/10

s.- meyene 09a/10

s.- meyenüŋ 10a/9

s.- mez 12a/12

s.- üŋ 34b/9

sevāb: -2- [A.] Allah (c.c.) tarafından verilen mükâfat.

s.+ ı 37a/1

s.+ um 06b/14

sevābıḳ: -1- [A.] Geçmişte kalmış olaylar.

s. 36a/4

sevālif: -1- [A.] Germişler.

s. 11a/4

sevin // sevün: -1+1- [T.] Sevinç duymak, memnun ve hoşnut olmak.

s.+ e 37b/9

//s.- düŋ 19a/11

Seyfu'llāh: -9- Kişi adı.

s. 30a/2, 30a/5, 30a/7, 30a/9, 30a/11, 30a/13, 30a/17, 30a/18

s.+ ı 30a/3

seyr: -1- [A.] Yürüme, gidiş.

s. 16b/13

seyrān: -5- [A.] Gezip dolaşma, gezme.

s. 05b/13, 25b/12

s.+ a 17b/5

s.+ ı 24a/3

s.+ uŋ 23a/11

sezā: -2- [F.] Yaraşır, uygun, lâyık.

s.+ dur 03a/8, 04b/9

şı: -1- [T.] Kır, öldür

ṣ.+ dı 14a/10

Ṣıddīḳ-i Ebū Bekr: -1- Hz. Ebû Bekir Sıddîk.

ṣ. 39a/13

ṣıdḳ: -3- [T.] Saflık, doğruluk, temizlik.

ṣ. 25b/9, 27a/11, 30a/12

ṣıfāt: -9- [A.] Sıfatlar, vasıflar.

ṣ. (ṣ.- ı ʿarş-ı raḥmān) 01b/7

ṣ.+ a 05a/5

ṣ.+ ı 01b/13, 02a/7, 05a/5, 06b/2

ṣ.+ ın 02a/1

ṣ.+ ıdır 03a/1

ṣ.+ uŋdur 29a/7

ṣığın -: -3- [T.] Sığınmak, himâyesine, kolu kanadı altına girmek.

ṣ.- dı 19b/11

ṣ.- duŋ 19a/11

ṣ.- uruz 19a/13

ṣıḥḥat: -1- [A.] Sağlık, esenlik, âfiyet.

ṣ. 28a/9

şın -: -1- [T.] Yenilmek, bozguna uğramak, mağlûp olmak.

ṣ.- dı 14a/13

şınā -: -2- [T.] Dene, tecrübe et.

ṣ.- yup 15b/2

ṣ.- ġıl 16a/13

sır -: -1- [T.] Allah ile sevdiği kulları arasında gizli kalan hâl ve maddî – mânevî varlıklar hakkında Cenâbıhak tarafından sâdece gönül ehline bildirilen hakikatler.

s.- lar oldı 12b/10

şır -: -1- [T.] Issırmak

ṣ.- ırṣam 37a/12

şırāṭ: -4- Sırat köprüsü, yol.

ṣ. 06a/5; (ṣ-ı müstaḳīme) 23b/11; (ṣ.- ı müstaḳīmi) 26b/6

ṣ.+ ı 23b/12

sırr: -24- [T.] Allah'ın akıl ermeyen hikmeti.

s. 26b/2, 33b/6; (s.- ı vilayet) 10a/3; (s.- ı ḫudādur) 12a/6; (s.- ı ḫudānuŋ) 33a/11; (s.- ı ilāhī) 05a/2; (s.- ı vaḥy) 12a/7; (s.- ı vilāyet) 22b/6; (s.- ı muḥammed) 11b/1; (s.- ı muḥammeddür)12a/11; (s.- ı vilayet) 10a/3; (s.- ıʿarşı) 05a/4

s.+ dur 26b/2

s.+ ı 10a/8, 11b/12, 13a/10, 13b/2

s.+ ıdur 02a/6, 13a/11, 13a/13

s.+ ın 33b/5

s.+ ına 01b/14, 10b/9

s.+ ını 17b/1

s.+ lar 28b/4

Sīdretü'l-Muntehā: -1- Arşın sağ yanında bir ağaç.

s.+ ya 02b/2

siḥr: -1- [A.] Sihir, güçlü etki.

s. 08b/6

seyl: -2- [F.] Sürekli yağmur, karların süratle erimesi, akarsuların taşması vb. sebeplerle meydana gelen ve önüne geleni alıp götürecek şiddette akan su, su taşkını, taşkın.

s. 17b/9, 21a/13

silāb: -1- [T.] Sel suyu.

s. 30a/16

siliḥşor: -1- [A.+ F.] Silahşör, savaşçı.

s. 16a/8

simurġ: -2- [F.] Efsânevi kuş, anka.

s. 04a/10

s.- ı 23b/13

Sind: -1- Hindistan alt kıtasında tarihî bir bölge ve günümüzde Pakistan'da bir eyalet.

s.+ i 15a/1

siŋek: -2- [T.] Uçan omurgasız bir hayvan türü.

s. 04a/10, 16b/4

siyāset: -1- [A.] Yönetim, politika.

s. 24a/4

siz: -15- [T.] Siz, çoğul ikinci şahıs.

s. 22b/2, 36a/9, 38b/11

s.+ den 36a/8

s.+ e 03a/11, 32a/4, 32b/5, 34a/6, 34a/9, 34a/12, 35a/7, 37b/12

s.+ üŋ 19b/3, 34a/10

şoḥbet: -1- [A.] Basbihal, sohbet.

ş.+ inde 11a/7

şoŋra: -6- [T.] Sonra.

ş. 07a/14, 15b/8, 19a/13, 31b/1, 34a/7, 34a/13

şor -: -11- [T.] Sormak, soru yönelterek bilgi istemek, sual etmek.

ş. 35b/12

ş.- a 35b/8

ş.- acaġum 36b/3

ş.- alar 34a/11

ş.- aruz 32a/4

ş.- asız 36a/9

ş.- dıḳ 04a/8

ş.- ıcaḳ 37b/11

ş.- maġa 36a/10

ş.- uduŋ 36b/12

ş.- up 15b/11

söyle -: -32- [T.] Söylemek, sözle bildirmek.

s. 02a/10, 02a/11, 15b/13, 32a/4, 35b/10

s.- diler 04a/16, 13a/2, 19a/2, 34b/5

s.- din 01b/16

s.- düŋ 16a/12

s.- medi 13b/9, 14a/12

s.- mişdür 27b/5

s.- ŋ 30b/6

s.- ne 04b/5

s.- nür 16a/9

s.- r idi 22a/8

s.- r 04a/9, 04b/1, 24a/3, 27b/6

s.- rdi 15a/2

s.- rem 25b/6

s.- riken 19b/5

s.- riseŋ 01b/6

s.- rsin 16a/11

s.- yem 25b/8

s.- yen 25b/6, 26a/4

s.- yüben 12b/5

söz: -93- [T.] Söz, ağızdan çıkan kelime.

s. 01b/6, 01b/7, 01b/9, 01b/11, 01b/12, 01b/12, 02a/8, 02a/8, 02a/9, 02a/12, 03b/9, 04a/9, 05b/13, 06b/3, 07b/7, 10a/11, 12b/10, 14a/12, 18b/5, 24b/9, 25b/6, 27a/6, 29b/12, 30b/3, 33b/4, 34a/5

s.+ e 01b/14, 01b/16, 10a/6, 10b/3, 10b/10, 20b/6, 35a/7

s.+ den 28a/9

s.+ dür 01b/17, 04a/15, 28a/13

s.+ i 01b/5, 01b/6, 02a/3, 02a/5, 02a/8, 02a/11, 10b/6, 11a/9, 12b/1, 12b/5, 13a/7, 16a/12, 19b/5, 21b/12, 27b/13, 29b/13, 36b/10, 37b/6, 38a/6, 39a/6

s.+idi 01b/12

s.+ile 01b/8, 01b/10, 01b/14, 01b/15, 01b/16, 02a/7

s.+iŋ 01b/7, 01b/8, 01b/13, 01b/16, 01b/17, 02a/10

s.+ inden 15b/12

s.+ iŋden 02a/3

s.+ ine 01b/14, 08b/4, 13b/8, 16b/6

s.+ ini 02a/3, 09a/8, 16a/11, 16a/12, 26b/4

s.+ ler 11a/12

s.+ lerine 12b/3

s.+ üm 16a/10, 30a/15

s.+ ümden 12b/6

s.+ ümüzden 20b/3

s.+ üŋ 36b/13

s.+ üŋden 13a/7

şu: -5- [T.] Su, nehir, akarsu.

ṣ. 31a/11

ṣ.+ suz 31a/9

ṣ.+ yı 31a/5, 31b/2

ṣ.+ yın 14b/1

sūʾāl: -20- [A.] Sorulan şey, soru.

s. 35b/3, 35b/12, 36a/3, 36a/9, 36a/10, 36b/12

s.+ e 35b/13

s.+ i 34a/11, 34a/13, 36a/9, 36a/10, 36b/12

s.+ iŋe 36b/11

s.+ ler 36b/8

s.+ üm 35b/11, 36a/3

s.+ üŋ 35b/12, 37b/11

ṣubḥ: -1- [A.] Sabah vakti, sabah.

ṣ.+ ı (namāz̲-ı ṣ.) 27b/11

sucūd: -4- [A.] Secde etme.

s. 02b/8

s.+ ı 01b/12

s.+ ın 24a/2, 26a/8

suç: -1- [T.] Suç, kabahat.

s.+ um 33b/2

ṣuffā: -1- [A.] Oturulup yemek yenilecek şekilde düzenlenmiş masa, sini, yaygı.

ṣ.+ sın 31a/13

şöv-: -1- [T.] Irza, nâmûsa dokunan, ayıp, çirkin ve haysiyet kırıcı birtakım kalıplaşmış sözler söylemek, küfretmek.

ṣ.-iken19a/4

Sulṭān: -12- [A.] Hükümdâr, sultan, Hz. Muhammed(s.a.v.).

s. 05b/4, 07a/4, 10b/9, 11b/11, 20a/8, 21a/2; (s.- ı şefāʿat) 05a/11, 22b/1, 10b/8; (s.- ı dīn-i kaʿbe-i ehl-i ṣafā) 38b/13

s.+ dı 07a/8

s.+idi 05b/4, 07a/04

ṣunʿ -: -1- [A.] Yapma, meydana getirme.

ṣ. (ṣ. -ı kemālüŋ) 24b/5

ṣun -: -1-[T.] Sunmak, arzetmek, takdim etmek.

ṣ.- ar 35a/2

ṣūret: -2- [A.] Suret, biçim.

ṣ. 01b/2

ṣ. +de 02b/10

ṣuṣuz: -1- [T.] Susamış.

ṣ.+ dur 31a/3

Süfyān: -1- Hz. Muaviye'nin babası.

s.+ uŋ 21b/1

Süleymān: -1- Hz. Süleyman (a.s.).

s.+ a 04a/9

sünnet: -1- [A.] Hz. Peygamber'imizin örnek davranışları.

s. 24a/10

sür -: -2- [T.] Sürmek, değdirmek, dokundurmak, sıvamak.

s.- di 38a/6

s.- em 19b/4

sütūn: -1- [A.] Destek, direk, dayanak.

s.+ ı 31b/12

süvār: -3- [F.] Ata binmiş kimse.

s.+ ı 15a/3

s.+ uŋ 15a/11

s.+ üŋ 16b/7

ş

şād: -6- [F.] Sevinçli, memnun.

ş. 03b/4, 03b/13, 03b/15, 20a/5, 22a/4, 27a/9

şāfī: -2- [A.] Şifâ veren, iyileştirici.

ş. 23a/7; (cevāb-ı ş.) 36b/5

şāfiʿ: -1- [T.] Şefaat eden kimse.

ş. (ş.- i rūz-ı cezadan) 17a/10

şāfiʿ-i maḥşer: -2- [T.] Mahşerde şefaat eden.

ş. 31b/3, 37a/6

şāh // şah: -54+2- [F.] Padişah, hükümdâr.

ş. 07a/4, 08b/10, 11b/2, 13b/7, 16a/11, 16b/8, 17a/1, 19b/2, 20a/3, 21a/11, 28b/13, 29a/12, 30a/8, 32b/13; (ş.- ı murtażādur) 09b/3; (ş.- ı sulṭān-ı velī) 17a/7; (ş.- ı vilāyetdür) 09a/12; (ş.- ı dīn) 30a/14; (ş.- ı encüm) 29a/12; (ş.- ı evliyā) 12a/11; (ş.- ı merdan) 09a/1; (ş.- ı merdān) 18b/4, 21a/6, 21a/8; (ş.- ı merdān-ı ādem) 11b/11; (ş.- ı merdāna) 17a/3; (ş.- ı murtażāya) 15b/3; (ş.- ı şefāʿat) 21b/11, 28b/7; (ş.- ı şehīd-i kerbelādır) 03a/8; (ş.- ı vilayet) 11b/6, 14a/1, 18a/1, 18a/10, 19a/9, 21b/11

ş.+ a 09b/12, 10b/7, 19a/2, 19b/11, 29a/4

ş.+ dan 04a/9, 34a/2

ş.+ ı 05a/17, 14a/2, 15b/12, 29a/3; (faẓl-ı ş.) 04b/15; (fażīlet-nāme-i ş.) 27b/6

ş.+ ıdı 07a/15

ş.+ın 02a/15

ş.+ uŋ 12a/4, 21b/12

ş.+ un 09a/9

//ş.+ a 09a/13

//ş.- ı 20a/9

şāhid: -1- [A.] Şâhit, tanık.

ş. 37b/8

şahin: -1- [F.] Yırtıcı bir kuş türü.

ş.+ i 33a/1

şaḫṣ: -3- [A.] Kimse, kişi.

ş.+ uŋ 25a/4, 25a/5, 25b/9

şaḳ: -2- [A.] Yarma, yarılma.

ş. 09a/1, 24a/5

şaḳī: -4- [A.] Yok kesici, haydut.

ş. 09a/11, 10b/5

ş.+ dür 12a/13

ş.+ ler 17a/10

şām: -1- [F.] Akşam.

ş. (ş.- ı ẓulmetde) 12a/9

şān: -3- [A.] Ün, şöhret.

ş. 30a/8

ş.+ ına 02a/16, 39a/1

şarāb: -1- [A.] İçecek şey.

ş. (ş.- ı kevser) 31a/4

şarḳ: -1- [A.] Doğu.

ş.+ a 32a/1

Şāruġ: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

ş.+ a 07a/9

şeb-çerāġı: -1- [F.] Gece parlayan kıymetli taş .

ş. 27b/4

şecāʿat: -1- [A.] Yiğitlik, yüreklilik, cesâret.

ş.+ den 15b/1

şefāʿat: -17- [A.] Bağışlanma için aracı olma.

ş. 03b/5, 09a/13, 16a/1, 21b/7, 24a/4, 24b/2, 27a/2, 30b/1, 30b/2, 30b/13, 32a/10, 36a/2, 38a/2; (sulṭān-ı ş.) 05a/11, 22b/1; (şāh-ı ş.) 21b/11, 28b/7

şefīʿ: -4- [A.] Şefâat eden, bir kimsenin affa uğraması için aracılık eden kimse.

ş. 34b/4, 28b/1

ş.+ ʿül (ş.- müẕnibīn) 02b/14; (ş.- müẕnibīnsin) 30b/2

şefḳat: -1- [A.] Acıma, koruma.

ş.+ üŋden 37a/7

şehā: -1- [F.] Ey şah!

ş. 28b/3

şehādet: -4- [A.] Şâhitlik yapma.

ş. 01b/14, 05a/8, 24a/11, 28a/13

şehīd: -3- [A.] Allah yolunda canını feda etme.

ş. (ş.- i heftümīn) 20a/11; (şāh-ı ş.- i kerbelādır) 03a/8

ş.+ ler 31a/7

şehīdeyn: -1- [A.] İki şehit, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin.

ş. 20a/9

şehr: -4- [A.] Şehir.

ş.+ e 21a/12

ş.+ inde 35b/1

ş.+ ine 15b/4, 35b/5

şehriyār: -1- [F.] Hükümdar, pâdişah.

ş.+ ı 15a/3

şek: -1- [A.] Şüphe, zan.

ş. 02a/12

şekl: -4- [A.] Şekil, biçim.

ş. 08b/6; (ş.- i insān) 29a/2

ş.+ i ādem 03a/2

ş.+ in 26b/1

şems: -4- [A.] Güneş.

ş. 29a/3

ş.- i 12a/9

ş.+ile02a/15

ş.+ üŋ 24a/2

şenāʿat: -1- [A.] Kötülük.

ş. 22b/1

şenīʿat: -1- [A.] Kötü, yakışıksız, ahlâk dışı iş.

ş. 13a/6

şer: -2- [A.] Kötü.

ş. 10a/5, 36b/4

şerʿ: -7- [A.] Şeriat.

ş. 04b/16; (ẓuhūr-ı ş.- i dīn-i ibn-i ḫātem) 18b/7; (ş.- i dīni) 35a/9; (ş.- i) 02a/19

ş.+ i 24a/9, 38a/3

ş.+ ini 26b/13

şerbet: -1- [A.] Şerbet, tatlı içecek.

ş.+ inden 06a/8

şerḥ: -13- [A.] Açma, ayırma.

ş. 04a/16, 06a/17, 17a/6, 18a/2, 25b/8, 27b/5, 28a/1

ş.+ i 02a/10, 02a/11, 04b/7, 05a/3, 31b/7

ş.+ ini 05a/14

şerʿ: -1+1- [A.] Şeriat ile ilgili.

ş. 20b/9

//ş.-i 35b/2

şerīʿat: -1- [A.] Kanun, düzen.

ş. 30a/5

şerrefehu'llāh: -1-[A.]Allah onu onurlandırdı manasında arapça bir ifade.

ş. 20b/2

şevḳ: -1- [A.] İstek, aşırı heves.

ş.(ş.- ı ḳudretden) 03b/15

Şeybetüʿl-Ḥamdī: -1- Abdülmuttalib**,** Hz. Peygamber'in dedesi.

ş.+ de 05b/7

şeyḫ: -9- [A.] İhtiyar kimse, Bir tarîkata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarîkatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; tâliplere rehberlik edip onları tarîkat usûllerine göre irşat etmek ehliyetine sâhip kâmil insan.

ş. 25a/5, 25a/11, 25a/12, 26a/4, 27b/5, 30a/7; (ş.- i aʿẓam) 26a/6; (ş.- i şiblī) 24b/11; (ş.- i şiblīden) 24b/9

şeyṭān: -9- [A.] Şeytan, iblis.

ş. 02b/17, 06a/13, 22a/8, 24a/6; (evṣāf-ı ş). 23a/13; (fiʿl-i ş.) 14b/9, 23b/3; (ḳavm-ı ş.) 19b/12

ş.+ a 10b/4

şeyʾ-i vācib: -1- [A.] Yapılması gereken şey.

ş. 02b/8

şıḳḳ//şıḳ: -1- [A.] Alternatif, seçenek.

ş.+ ınuŋ 32a/1

//ş.+ den 07a/2

//ş.+ e irdi 07a/1

Şiblī: -9- Kişi adı.

ş. 25a/2, 25b/1, 25b/2, 26a/3; (şeyḫ-i ş.) 24b/11, 26b/1

ş.+ ye 26b/3, 26b/4, 26b/7

şifā: -1- [A.] Derman, ilâç, devâ.

ş. 39a/4

şıh: -1- [A.]Şeyh.

ş. 30a/13

şikāyet: -3- [A.] Şikâyet, yakınma.

ş. 12b/2, 13a/2, 13b/10

şimālī: -2- [A.] Kuzey'e ait, kuzeyli.

ş. 06b/13, 17a/11

şimdi: -5- [T.] Şimdi, şu anda.

ş. 11a/11, 13a/2, 31b/6, 35b/2, 36a/4

şimşīr: -1- [F.] Kılıç.

ş.+ ile (żarb-ı ş.) 35a/3

şīr: -6- [F.] Aslan.

ş. (ş.- i yezdān) 17a/7; (ş.- i ḫudādur) 09b/7; (ş.- i ḫudānuŋ) 16b/7; (ş.- i yezdān) 11a/13, 28a/11, 29a/10

şīrīn: -2- [F.] Sevimli, şirin.

ş. 04b/3, 07b/6

şirk: -1- [A.] Allah'a (c.c.) ortak koşma.

ş.+ i 32b/10

Şīt: -3- Nübüvvet zincirinde bri nebi.

ş.+ de 07a/1

şöhret: -1- [A.] Ün, şan.

ş. 26a/9

şöyle: -5- [T.] Şunun gibi, şuna benzer.

ş. 05a/15, 09b/13, 28b/11, 34b/13, 35a/5

şu: -2- [T.] Gösterme sıfatı, şu.

ş. 14b/2, 28b/11

şuḳḳa: -1- [A.] Parça, kumaş ve kağıt parçası.

ş. 31b/13

şuʾle: -1- [A.] Alev, parlak ışık.

ş.+ sidür 06b/4

şod: -2- [F.] Olmak demek.

ş. 20b/2, 24b/8

şükür: -1- [A.] Şükür, minnet.

ş. 20a/13

t, ṭ

tā: -14- [F.] Yeter ki, tâ ki,

t. 04b/15, 09a/12, 10b/1, 15b/9, 16a/1, 16a/6, 16a/7, 17a/12, 17b/3, 23a/1, 23b/2, 26b/10, 32a/1, 34a/1

ṭāʿat: -1- [A.] Allah'ın (c.c.) emirlerine uyma.

ṭ. 38a/2

ṭabʿ: -2- [A.] Huy, mizaç.

ṭ. (ṭ.- ı ʿanāṣır) 06b/9

ṭ.+ ı 03a/2

ṭabīʿat: -1- [A.] İnsan dışındaki varlıklar.

ṭ. (ṭ. naẓım-ı) 03b/14

ṭabur: -1- [?]Düzgün sıralar hâlinde dizilmiş insan topluluğu.

ṭ.+ dı 08a/2

ṭaġ: -6- [T.] Dağ.

ṭ. 25a/8, 26b/3

ṭ.+ a 25a/7

ṭ.+ am 25b/6

ṭ.+ ı 26b/5

ṭ.+ uŋ 26b/5

ṭāġ: -1- [F.] Yara.

ṭ.+ ını 26b/9

ṭāġat // ṭāḳat: -1+4- [A.] Derman, tâkat.

ṭ. 08a/7

//ṭ. 01b/14, 05a/8, 22b/6, 24b/5

ṭaġıl -: -3- [T.] Dağıl, ayrılarak git.

ṭ.- dı 11b/3, 16b/10, 21a/11

Ṭāhā: -1- [A.] Tâhâ sûresi.

ṭ. 02a/18, 33a/2

taḥayyür: -1- [A.] Hayrete düşme, şaşma.

t. 29b/10

ṭāhir: -1- [A.] Temiz, pak.

ṭ. 23a/5

taḥiyyāt: -2- [A.] Hayır dua etme.

t. 04a/2, 33b/10

taḥḳīḳ: -1- [A.] Araştırma, soruşturma.

t. 30a/15

taḥsīn: -4- [A.] Takdir etme, övme.

t. 09b/9, 18a/3, 18a/13, 29b/5

taḫt: -2- [F.] Hükürdâr'ın koltuğu.

t.+ ın 31a/13

t.+ ında 13b/7

taḳī: -2- [A.] Günahtan kaçınmak.

t.+ nüŋ 03b/9, 33a/10

ṭāḳī ve müttaḳī: -1- [A+T+A.] Günahtan kaçınmak ve sakınmak, Allah'tan korkan.

ṭ. 02a/14

taḳvā: -1- [A.] Allah'ın yasak ettiklerinden kaçınmak.

t.+ yı 20a/12

taḳlīd: -1- [A.] Taklit, benzemeye çalışma.

t. (ẓann-ı t.) 04b/10

taḳrīr: -1- [A.] Beyan etme, anlatış.

t. 29b/3

ṭā ḳyānūs: -1-[F.+A.] Okyanusa kadar.

ṭ. 22a/5

ṭal -: -4- [T.] Kendinden geçmek.

ṭ.+ dı 33b/13

ṭ.- duḳ 29b/10

ṭ.- duŋ 25b/1

ṭ.- uban (ṭ. baḥr-i fikr) 25a/11

ṭālʿi: -1- [A.] Doğan, tulû eden.

ṭ. (vaḳt-i ṭ.) 06a/8

ṭālib: -8- [A.] İsteyen, talep eden.

ṭ. 02a/2, 08a/5, 30a/8, 30a/12; (ṭ.- i esmāʾ-i ḥüsnā) 06a/1; (ṭ.- i sırr-ı ilāhī) 05a/2

ṭ.+ e 30a/9

ṭ.+ leriŋ 30a/6

ṭam: -1- [A.] Tam, eksiksiz.

ṭ.+ ına 12b/12

tamām: -7- [A.] Tam, bütün, kusursuz.

t. 22b/10, 33b/3, 38a/11

t.+ a 03b/17

t.+ e 07a/6

t.+ ı 32b/6, 34a/9

tamāmet: -11- [A.] Tamamen, tamamiyle.

t. 05a/7, 07a/12, 07a/15, 18a/2, 18a/12, 18b/3, 19b/10, 23a/4, 32a/1, 32a/6, 35a/9

ṭamu: -3- [T.] Cehennem.

ṭ. 14a/10, 28a/7

ṭ.+ da 04b/9

ṭaŋ: -2- [T.] Şaşma, hayret.

ṭ. 32b/5

ṭ.+ a 23a/3

ṭaŋla -: -3- [T.] Şaşırmak, ne yapacağını, nasıl davranacağını bilememek.

ṭ. 24b/1

ṭ.- dıḳ 03a/4

ṭ.- ma 18a/4

taŋrı: -5- [T.] İlah, Allah.

t. 06a/14, 19b/1, 32a/4, 36a/1

t.+ muz 19b/1

ṭap -: -3- [T.] Tapmak, kulluk etmek.

ṭ.- anlara 22a/8

ṭ.- udurġıl 12b/7

ṭ.- durmış idi 22a/6

ṭar: -1- [F.] Tepe.

ṭ. 14b/3

ṭaraġ: **-1-**[T.]durak.

ṭ.+ ı 28b/3

ṭaraġ: -1- [T.] Saç, sakal ve tüylü şeylerin trandığı dişli âlet.

ṭ.+ ın 31a/13

ṭarīḳ: -2- [A.] Yol.

ṭ. (ṭ.- i müstaḳīm) 04b/16

ṭ.+ in 30a/4

tārīḫ: -1- [A.] Tarih.

t.(ehl-i t.) 27b/9

Tāruḫ: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

t. 07a/9

tāsa: -1- [F.] Üzüntü, kaygı.

t. 09b/10

ṭās: -1- [A.] Tas, kap.

ṭ.+ ını 35a/2

taṣdīḳ: -1- [A.] Doğrulama, onaylama.

t. 02a/3

ṭaş: -24- [T.] Taş.

ṭ. 13a/4, 13a/10, 13b/1, 13b/10, 14a/4, 16b/10, 25a/8, 25a/8, 25a/9, 25a/10, 25b/3, 26b/7

ṭ.+ a 16b/9, 25a/9, 25b/2, 26a/1

ṭ.+ ı 12b/11, 26b/6

ṭ.+ ıla 12b/12, 14a/3

ṭ.+ ın 16b/8

ṭ.+ ında 25a/12

ṭ.+ uŋ 25a/12

ṭaş -: -1- [T.] Taşmak, bulunduğu yere sığmayarak dışarıya doğru akmak.

ṭ.- dı 30a/9

ṭaşra: -6- [T.] Şehrin dışında kalan yer.

ṭ. 12b/5, 28a/5, 28b/8, 28b/9

ṭ.+ da 36a/13

ṭ.+ ya 28b/4

ṭavāf: -1- [A.] Kâbe'nin etrafını dolanma, tavaf.

ṭ.+ ını 23b/1

ṭavar: -2- [T.] Davar, mal.

ṭ. 38a/12

ṭ.+ ın 38a/10

taẓarruʿ: -1- [A.] Yalvarma, yakarma.

t. 30b/12

tāze: -1- [F.] Taze, dinç.

t. 04a/5

tecellā: -5- [A.] Tecellî.

t.+ lar 02b/2

t. 01b/13, 02b/3, 02b/10, 23a/12

teferrüc: -1- [A.] Ferahlama, içi açılma.

t. 26b/9

teg: -1- [T.] Gibi.

t. 21a/7

tekbīr: -1- [A.] İslâm dîninde Allah'ın büyüklüğünü belirtmek için söylenen "Allâhu ekber" sözü.

t. 29b/3

tekrār: -5- [A.] Aynı olay, tekrar, fazla kullanma.

t. 09a/7, 09a/8, 12a/4, 27a/11, 34b/5

telbīs: -1- [A.] Ayıbını, kusûrunu gizleme.

t.(ehl-i t.) 23b/7

temenā: -1- [A.] Temenni.

t. 39a/4

temsīl: -1- [A.] Adına davranma, temsil etme.

t.(ḥikāyet-i t.- i) 24b/8

ten: -3- [F.] Vücut, beden.

t. 26a/11, 28a/13, 34b/13

tenesür: -1- [A.] Dağılmak, saçılmak.

t. 30a/9

teng: -1- [F.] Sıkıntılı.

t. 15a/7

teraḥḥüm: -1- [A.] Merhamet etme, acıma.

t. 03b/6

terbiyet: -2- [A.] Terbiye.

t. 13a/8, 13a/11

terecül: -2- [A.] Gün yükselip gündüz aydınlık olmak.

t. 30a/16, 30a/17

terk: -5- [A.] Bırakma, bırakıp gitme.

t. 23b/9, 30a/3, 32b/10, 38b/4

t.+ in 38b/4

teşbih: -1- [A.] Benzetme.

t.+ e 05a/6

tevārīḫ: -1- [A.] Tarihler.

t. 27b/9

teveccūḥ: -1- [A.] Bir tarafa doğru yönelme, doğrulma.

t. 28a/10

tevhīd: -1- [A.] Allah'ın birliğine inanma.

t.+ e 11b/13

tezyīn: -1- [A.] Süsleme, süslenme.

t. 34a/1

ṭıfl: -1- [A.] Küçük çocuk.

ṭ.+ dur 15b/12

ṭoġ -: -4- [T.] Doğmak, dünyâya gelmek, tevellüt etmek.

ṭ.- dı 28b/13, 29a/1

ṭ.- sa 28b/5

ṭ.- ura 36b/1

ṭoġrı // ṭoġru: -4+1- [T.] Doğru, gerçek.

ṭ. 28b/13, 29b/13, 36b/1, 37b/5

// ṭ. 10a/12

toḫm: -1- [A.] Tohum.

t.+ ın 34b/8

ṭoḳun -: -3- [T.] Dokunmak, değmek.

//ṭ.- an 13a/4

//ṭ.- up 14a/4, 16b/10

ṭol -: -8- [T.] Dolmak, içine giren bir şeyle dolu hâle gelmek.

ṭ.- dı 21a/9, 38b/10, 39a/6

ṭ.- dur 23b/10

ṭ.- ı 20b/4

ṭ.- maya 23b/2

ṭ.- up 09a/9

ṭoldur -: -2- [T.] Doldurmak, dolu hâle getirmek, dolmasını sağlamak.

ṭ.- a 31a/10

ṭ.- up 35a/2

ṭopraġ // ṭopraḳ: -2+1- [T.] Toprak.

ṭ. 06b/8

ṭ.+ um 36b/3

//ṭ.+ dan 30b/8

ṭopṭolı -: -1- [T.] Dopdolu.

ṭ.- dı 21b/13

toz // ṭoz: -1+1- [T.] Çok hafif, ince toprak.

t.+ ıdur 28b/3

//ṭ. 28b/4

ṭulūʿ: -1- [A.] Gök cisimlerinin doğuşu.

ṭ. (ṭ.- ı şemse) 28b/13

ṭur -: -22- [T.] Durmak, yapmakta olduğu hareketi kesmek.

ṭ.- a 30b/9

ṭ.- anları 14a/8

ṭ.- amaz 24b/1

ṭ.- dı 14a/1, 14b/2, 18b/11, 25a/5, 29a/3, 35b/4, 35b/9, 38a/10

ṭ.- madı 33b/11

ṭ.- mayuben 35b/5

ṭ.- maz 03b/16

ṭ.- mışıdum 28b/12

ṭ.- uban 28b/8, 37a/5

ṭ.- umaz 23b/6

ṭ.- up 14a/5

ṭ.- ur 17b/6, 28a/3

ṭ.- ur idi 08a/10

ṭuraġ: -1- [T.] Yurt, ikametgâh, mekan.

ṭ.+ ı 10a/6

Tūrān: -1- İranlıların Türk diyarına verdikleri isim, Turan; Turanlılar.

t. 15a/1

ṭut- // tut -: -22+2- [T.] Tutmak, elle kavramak, elde bulundurmak.

ṭ. 11b/4, 16a/10

ṭ.- a 10a/13, 12a/13, 26b/13

ṭ.- an 10a/6

ṭ.- arsın 11a/10

ṭ.- dı 05b/9, 08b/13, 09b/10, 20b/10, 20b/12, 21a/10, 21b/2, 23a/5, 35a/9, 35a/13, 35b/4

ṭ.- maz 13a/7

ṭ.- uben 28b/7

ṭ.- up 22b/7, 38a/12

//t.+ alar 04b/15

//ṭ.+ am 16a/12

ṭuṭaġ: -1- [T.] Dudak.

ṭ.+ ı 22a/2

ṭutuş -: -1- [T.] Tutuşmak, alevlenmeye, yanmaya başlamak.

ṭ.- dı 11b/3

tüken-: -1- [T.] tükenmek fiili.

t.+mez 01b/6.

tükür -: -1- [T.] Tükürmek, ağızdaki tükürüğü dışarı atmak.

t.- di 12b/3

Türk: -1- Türk ırkı, Türkler.

t.+ i (t. dil) 27b/7

Türkistān: -1- [T.] Türk diyarı, bir bölgenin adı.

t. 14b/13

tüy: -1- [T.] Tüy, kıl.

t.+ i 37b/5

u

u: -37- [F.] Bağlaç.

u. 01b/11, 03b/7, 06a/13, 06a/17, 10b/5, 10b/13, 12a/12, 13a/4, 15a/1, 15a/3, 15a/5, 15a/6, 15a/11, 16b/7, 17a/10, 19a/9, 23b/2, 23b/3, 25b/11, 28a/8, 28a/12, 28b/1, 29a/6, 29a/8, 29a/9, 29a/10, 29b/8, 29b/11, 30a/13, 30b/12, 32b/11, 32b/12, 33b/1, 33b/7,33b/9, 34b/10, 37a/2, 37b/4

uçmaġ: -3- [T.] Havada yol almak, havada gitmek.Cennet.

u.+ a 31b/8, 31b/11

u.+ ına 31b/1

uġırdan: -1- [T.] Uġrudan, ön, arka ve sağ, sol gibi yanlardan her biri; yan, yol.

u. 29b/4

uġra -: -2- [T.] Uğramak, gidip kısa süre kalmak.

u.- yup 09a/3

u.- duḳ 39a/8

ulaş -: -2- [T.] Ulaşmak, belli bir yere varmak.

u.- an 34b/7

u.- maḳdan 18b/3

ulu // ulı: -23+1- [T.] Ulu, büyük.

u. 03a/7, 05b/4, 05b/5, 07a/15, 07a/4, 07a/8, 07b/1, 08b/6, 16a/3, 21a/5, 25a/8, 25b/1, 32b/1, 33b/2, 35a/11, 37a/8, 39a/10,

u.+ dur 05a/3

u.+ muzsın 38a/7

u.+ sı 32a/13, 35a/12, 37a/8

u.+ sına 37b/11

//u.+ ydı 21b/13

ululuġ: -1- [T.] Büyüklük.

u.+ ı 05a/3

um -: -6- [T.] Ummak, ümitle beklemek, zannetmek.

u.- ar 24b/4, 30b/2

u.- ardı 08a/11

u.- arsız 38a/2

u.- umdu 02b/1

u.-muşdı 08a/7

ur -: -28- [A.] Vurmak, hızla indirmek, hızla çarpmak.

u. 26a/11

u.- a 16b/7

u.- alar 14a/5

u.- alum 20b/3

u.- am 08b/5

u.- dı 08b/7, 11b/2, 14a/3, 14a/6, 14b/2, 16b/7, 16b/9, 19b/13, 20a/2, 21a/9

u.- ı 29a/3, 35b/4

u.- ıcaḳ 11b/6

u.- madı 14b/10

u.- sa 24a/1

u.- u 14a/8, 14b/2, 25a/5

u.- up 08b/11, 16b/11, 38b/4

u.- ur 03a/5

u.- urdı 12b/12

urun -: -1- [T.] Takınmak, belli bir niteliğe bürünmek.

u.- dı 26b/1

uṣūl: -2- [A.] Yol, yöntem.

u.+ e 20b/9, 27a/3

uş: -3- [T.] Şimdi, hemen.

u. 29b/7, 35b/2, 36a/3

uy -: -5- [T.] Uymak, ona tâbi olmak, ittibâ etmek, ayak uydurmak.

u.- dı 20b/12

u.- du 08b/4

u.- ma 13b/8, 17b/1

u.- up 10b/4

uzad- // uzat -: -1+1- [T.] Uzamasını sağla.

u.- up 11b/2

//u.- dı 08b/11

uzal -: -1- [T.] Uzamak.

u.- mış 24b/13

uzan -: -1- [T.] Uzamak, ileriye doğru devam etmek, uzayıp gitmek.

u.- ur 18b/5

uzun: -2- [T.] Mesafesi uzun.

u.+ dur 02a/10

u.+ ıdı 15a/8

ü

ü: -43-Bağlaç.

ü. 01b/3, 02a/12, 02a/14,02a/19, 02a/18, 02b/7, 03a/6, 09a/13, 12a/7, 17b/6, 17b/8, 18a/1, 18a/13, 18b/9, 18b/12, 21a/10, 25b/11, 26a/5, 26a/9, 26a/10, 26a/11, 26b/12, 27b/4, 28a/4, 28a/11, 28a/13, 29b/5, 29b/8, 30a/17, 32b/9, 32b/10, 32b/11, 32b/13, 33a/5, 33b/12, 34a/9, 34b/5, 37a/3, 37a/6

üç: -13- [T.] 3 sayısı.

ü. 08a/5, 08a/8, 08a/8, 15a/10, 18b/9, 19a/12, 19a/3, 19b/1, 19b/12, 19b/8, 21a/1, 21b/10, 22a/7

üçünci: -1- [T.] Sıralamada ikinciden sonraki.

ü. 36b/2

üç: -1- [T.] Uç, baştan başa.

u.+ ler 30a/18

ümme hānī̄: -1- Hz. Ali'nin kız kardeşi.

ü. 08a/6

ümmet: -14- [A.] Hz. Peygamber'imize tabi olan.

ü. 04b/6, 10b/13, 20b/12, 24a/8, 27a/1, 37a/9; (ü.- i ḫāṣuŋdan olam) 36b/6; (ü.- i ḫāṣ ḍalāletden) 38a/5

ü.+ e 30b/13

ü.+ in 20b/7

ü.+ inde 31a/7

ü.+ ine 36a/8, 38a/9

ü.+ lerin 19a/1

ürk -: -1- [T.] Ürkmek, korkuya kapılmak, korku duymak.

ü.- üben 08b/8

üst: -12- [T.] Üst, yukarı, dış yüzü.

ü.+ inden 06a/5

ü.+ ine 11b/3, 12b/10, 14a/6, 16b/6, 16b/11, 17b/8, 19b/13, 21b/9, 22a/13, 22b/8

ü.+ ü 30a/9

üstād: -3- [F .] Üstat, hoca.

ü. 05b/8, 27a/4, 34a/13

uş -: -2- [T.] Üşüşmek, toplanmak.

ü. 19a/7

ü.- di 14a/5

üzere // üzre: -1+7- [T.] Niyet, gāye, amaç bildirir.

ü. 24a/9

//ü. 30b/9, 22b/2, 24b/9, 27b/5, 28a/3, 28b/8, 37a/5

v

---

vaʿde: -2- [A.] Zaman, mühlet.

v.+ si 20b/11, 21b/8

vāfir: -2- [A.] Çok bol.

v. 03a/10, 06b/16

vāḥid: -2- [A.] Vâhit, tek, bir.

v. 28a/8

v.+ dür 11b/12

vaḥy: -4- [A.] Bir emir veya hükmün Allah tarafından peygamberin kalbine bildirilmesi ve bu yolla gelen ilâhî haber.

v. 12a/7, 18b/8

v.-i 36a/5

v.+ le 32a/12

vaḳt: -3- [A.] Vakit, belirli zaman.

v.(v.- i ṭālʿi ola) 06a/8; (v.-i infiʿāl) 17b/3

v.+ i 30b/7

v.+ in 36a/12

vālī: -1- [T.] Mülki âmir.

v.+ i 17a/4

var: -30- [T.] Mevcut olan.

v. 02a/4, 02a/5, 06b/11, 08a/5, 13a/1, 13b/6, 14b/3, 15b/12, 15b/13, 16a/13, 19b/1, 21b/6, 22a/3, 26a/3, 26b/9, 31a/3, 36a/13, 37a/7

v.+ dı 12b/5, 21b/10

v.+ dur 04b/13, 10a/7, 16b/4, 26a/5, 35b/11, 39a/10

v.+ durur 36a/13

v.+ ıdı 14b/13

v.+ ise 27b/7

var -: -28- [T.] Varmak, Ulaşmak, vâsıl olmak.

v.- a 20b/13, 31b/1

v.- an 24b/7

v.- asın 16b/1

v.- dı 07a/3, 07a/7, 07a/13, 11a/2, 14a/2, 14a/3, 21a/12

v.- ġıl 39a/12

v.-idi 21b/6, 22a/3

v.-ıdı 08a/5

v.- ıban 25a/6

v.- ıcaḳ 37b/11

v.- maḳ 25a/4

v.- uban 13a/4

v.- up 08b/9, 13a/5, 14a/1, 15a/7, 18a/3, 30a/12, 32a/6, 35b/3

v.- urdı 12b/12

varan: -1- [T.] Ulaşmak, kavuşmak.

v.+ a 17a/13

vāris: -1- [A.] Mirasçı.

v. (v.- i ʿilm) 12a/6

varlıġ: -1- [T.] Var olmuş olan şey.

v.+ ı 23a/12

vāṣ: -1- [A.] Vasî, malı yöneten kimse.

v.+ um 32a/8

vaṣf: -7- [A.] Vasıf, hâl, nitelik.

v.+ ı 35a/7

v.+ ıla 06b/10

v.+ ın 18a/4

v.+ ına 02a/15

v.+ ından 30b/5

v.+ ını 11a/10, 34b/5

vāṣıl // vāṣl: -3+1- [A.] Ulaşan, erişen.

v. 02b/12, 06a/15, 20b/5

//v. +a 06a/13

vaṣī: -8- [A.] Vasî, malı yöneten kimse.

v. 10b/8, 18b/12

v.+ i 15b/5

v.+ si 03a/3

v.+ sine 12a/2

v.- i 17a/4, 27a/12, 29a/5

vaṣiyyet: -5- [A.] Vasiyet, vasiyetname.

v. 35a/13, 36a/8, 36a/10, 38a/1

v.+ dür 35b/3

vaṣṣāf: -1- [A.] Özelliklerini anlatan kimse.

v. 05a/4

vāz: -1- [F.] Artık istemez olmak, terketmek, bırakmak.

v. 13b/11

vaẓīfe: -1- [A.] Vazife, görev.

v. 05a/10

ve: -16- [A.] Ve, ile

v. 03b/2, 04a/12, 06b/8, 07a/6, 07a/7, 07a/8, 08b/5, 18b/6, 29a/5, 29b/10, 30a/15, 33b/01, 37b/04, 37b/9, 37b/12, 39a/6

vebāl: -1- [A.] Vebal, günah.

v. 17a/13

vech: -4- [A.] Vecih, yüz, çehre.

v.(v.- i insānda) 02a/9

v.+ ile 31b/6, 32a/6

v.+ inde 02a/7

v.+ inüŋ 02b/11

vefā: -2- [A.] Sözünde durma.

v. 38b/7, 39a/2; (maʿden-i mihr-i v.) 38b/13

vefa-dār: -2- [A.+ F.] Dostluğuna bağlı.

v.- ı 39a/2

v.- um 33a/4

vekīl: -1- [A.] Başkası adına hareket eden.

v. 18b/12

velā: -2- [A.] Yakın olma, sahip olma.

v. 05a/14, 07a/1

ve lehu ayżan: -3- [A.] (Ve ondada)manasında arapça ifade.

v. 35a/6, 39a/5, 38b/12

velī: -23- [A.] Allah'ın (c.c.)sevgili dostu.

v. 05a/5, 06a/2, 11b/7, 12a/5, 17a/7, 20b/4, 24a/8, 31a/11; (v.- i ḥaḳḳa) 32b/8

v.+ den 02a/14, 27a/8; (fażl-ı v.+ den) 04a/8

v.+ dür (mecmūʿa-ı fażl-ı v.) 27b/2

v.+ ler 31a/8

v.+ miz 08a/10

v.+ nüŋ 16b/6, 31b/3

v.+ ye 14a/5, 28a/5, 32a/8

v.+ yi 11a/1, 18b/12

v.+yiʾ 07b/5

velī kin: -2- [A+F.] Fakat, lâkin.

v. 15a/4, 26a/3

velīyu'llāh: -1- [A.] Allah'ın (c.c.) velisi, Hz. Ali (r.a.).

v.+ sın 29a/10

vezīr: -1- [A.] Bir işi yüklenen, vezir.

v. + idi 21a/2

vilāyet: -21- [A.] İl, valilik makamı.

v. 05b/9, 10a/6, 13b/7, 14a/10, 20a/8, 20b/1, 26b/2, 27a/12, 27b/2, 38a/4, 03a/3, 05b/10; (nūr-ı v.) 08a/10; (maḫzen-i şāh-ı v.) 18a/10; (mīr-i v.) 28b/7; (sırr-ı v.) 22b/6; (şāh-ı v.) 11b/6, 14a/1, 19a/9, 21b/11

v.+ dür 17a/4

vir- // ver -: -58+1- [T.]Bir şeyi iletmek, eriştirmek.

v.- di 02b/5, 02b/7, 07a/10, 07b/13, 08a/8, 09a/3, 10b/8, 15b/8, 16b/9, 17a/1, 21b/7, 28a/3, 29a/1, 29b/4, 33a/3, 35b/9, 36a/5, 37b/6, 38b/8

v.- digince 04a/13

v.-düŋde 19b/2

v.- düm 06b/14

v.- e 31a/11

v.- eler 04b/12, 16a/2

v.- en 07b/3

v.- eyim 37b/3, 37b/5

v.- gil 02a/14, 28b/5

v.- imezler 19a/7

v.-irse07b/7

v.- iserdür 39a/7

v.- medi 03b/17, 09b/12, 25a/3

v.- meklik 36b/9

v.- meyeler 19a/4

v.- meyüben 21b/2

v.- mez 10a/3

v.- mişdi 08a/9

v.- üben 31a/12

v.- üŋ 39a/9

v.- üp 13b/1, 21a/4

v.- ür 24a/4, 26a/1, 28b/2, 28b/5

v.- ürse 19a/10, 34a/12

v.- ürsin 19a/6, 37a/13

v. 02a/13, 11a/8, 15b/9, 36b/2, 36b/5

// v.- eyim 37a/13

vişāl: -1- [A.] Vuslat.

v.(v.- i vāṣl-ı raḥmān) 06a/13

vuşlat: -1- [A.] Sevdiğine kavuşma.

v. 06a/12

vü: -19- [A.] Bağlaç.

v. 02a/12, 02a/19, 01b/4, 12a/13, 14b/1, 16a/2, 17b/5, 19b/6, 22b/4, 28a/6, 28a/7, 29b/1, 31b/7, 32b/1, 33a/2, 33a/5, 34b/13, 35b/4, 37a/5, 37a/8, 37b/9, 37b/10, 38a/3, 38a/13

vücūd: -8- [A.] Beden, var olma, bulunma.

v. 08b/1, 30a/11,

v.+ ı 01b/11, 01b/12, 10a/5

v.+ ın 26a/8

v.+ un 06a/9, 06a/12,

v.+ uŋ 26b/9

v.+ unda 26a/10

y

yā // ya: -22+4- [A.] Ya, ya da, veya.

y. 04a/10, 04b/4, 11a/9, 12b/6, 13a/8, 13a/12, 15a/7, 18a/4, 18b/4, 22b/3, 24b/6, 25a/2, 29b/6, 29b/9, 30b/6, 31b/5, 32b/11, 33a/4, 33a/13, 36a/11, 36b/8, 37a/3, 15a/7,

//y. 16a/12, 17b/10, 17b/11

yād: -10- [F.] Anma, hatırlama.

y. 07b/6, 07b/8, 10a/10, 11a/4, 16a/8, 19a/4, 26b/12, 34a/13

y.+ ı 04a/1

yādigār: -1- [F.] Bir kimseyi veya hatırlamak üzere verilen yâhut onlardan kalan eşya.

y.+ ı 03b/16

yaġı: -1- [T.] Düşman.

y. 26b/5

yaġ -: -1- [T.] Yağmak, gökten yere düşmek.

y.- a 36b/2

yaġmur: -1- [T.] Yağmur.

y. 36b/2

yaġrın: -2- [T.] Sırt.

y.+ ımuŋ 22a/13

y.+ um 22b/2

yaḫū: -1- [F.] Ve, ya da, yahut.

y. 36b/4

yāḫūd: -1- [F.] Veya.

y. 36b/1

Yahūdī̄: -1- Yahudî dininden olan.

y.+ dür 03a/10

yā ilāhī̄: -1- [A.] Ey Allah'ım.

y. 03b/11

yaḳ-: -3- [T.] Yakmak, yanmasını sağlamak, tutuşturmak.

y.- ısardur 18a/8

y.- mışdı 08a/6

y.- ı (y. serven) 19b/3

yaḳın: -10- [T.] Arada az mesafe bulunan.

y. 17b/7, 27b/4, 36a/11

y.+ da 18a/5

y.+ dan 34b/5

y.+ ına 12a/2

y.+ ında 12a/2

y.+ um 33a/4

y.+ uŋ 33a/10

y.+ uŋdan 33a/10

yaḳī̄n: -25- [A.] Kesin ve sağlam bilgi.

y. 02b/13, 02b/14, 06a/15, 06a/16, 06b/3, 09a/5, 09b/7, 10a/4, 12a/11, 12a/9, 13a/11, 17a/11, 19a/13, 20a/11, 23a/11, 23a/9, 24a/724b/4, 26b/5, 27a/1, 27b/2, 32a/12, 37a/4, 39a/1; (maḳbūl-ı y.) 05a/14

Yaʿḳūb: -1- Hz. Yakup, Hz. Yusuf'un babası.

y.+ uŋ 04b/4

yalan: -2- [T.] Asılsız, söz.

y. 17b/1

y.+ dur 04b/2

yalım: -1- [T.] Yalçın, sert dağ.

y. 25b/4

yalın // yalıŋ: -1- [T.] Çıplak.

y. 25a/1

//y. 33b/1

yaman: -1- [T.] Kötü, fenâ.

y. 08b/1

yan- // yaŋ: -6+1- [T.] Taraf, yön.

y.+ ına 11a/2, 17b/5, 37b/10

y.+ ında 17b/6, 28b/12

y.+ umda 16b/4

//y.+ a itmezseŋ 08b/2

yaŋıl -: -1- [T.] Yanılmak, aldanmak.

y.- maḳ 24b/3

yaʿnī: -2- [A.] Demek istiyor, yani.

y. 03a/14, 04b/11, 30b/8

yanma -: -1- [T.] Yanmak, ateşe vermek, ateşle yok etmek.

y.- ya 06a/9

yap -: -3- [T.] Yapmak.

y.- ar 15b/7

y.- ardı 15b/5, 16b/8

yār: -6- [F.] Sevgili, dost.

y. 32b/8

y.+ ı 18a/6, 27b/10, 39a/2, 25a/1

y.+ ım 33a/4

yar -: -3- [T.] Yarmak, ortadan ayırmak, bölmek.

y. 26b/9

y.- arlar 34b/9

y.- up 26b/6

yara: -2- [T.] Kesik, yarık.

y. 37b/4

y.+ sı 11b/7

yarad- // yarat -: -3+1- [T.] Yaratmak, yoktan var etmek, halketmek.

y.- up 01b/2

y.- ıldı 06b/11

y.- ılmışdur 13a/12

//y.- mış 31b/2

yaradan: -1- [T.] Allah (c.c.).

y. 29b/11

yardım: -2- [T.] Yardım.

y. 19a/11, 21a/4

yargı: -1- [T.] Karar, hüküm.

y.+ la 37a/11

yarıl -: -4- [T.] Yarılmak, ortadan ayrılmak.

y.- dı 25a/9, 25b/3, 28a/2

y.- up 26b/7

yārī̄: -1- [F.] Yardım.

y. 19a/12

yaru: -1- [T.] Yarı, yarım.

y.+ sına 09/1

yās: -1- [T.] Mâtem.

y.+ a 09b/10

Yasīn: -1- [A.] Kur'ân-ı Kerim'de âyet.

y. 33a/2

yaş: -9- [T.] Islak, nemli.

y. 38b/10, 39a/6

y.+ a 10a/1, 20a/6

y.+ ı 12b/11

y.+ ına 07b/10, 09b/11, 14b/7, 18b/8

Yaşāliḫ: -1- Nübüvvet zincirinde bir nebi.

y.+ e 07a/6

yaşar: -1- [T.] Sağdır, hayattadır.

y. 15b/6

yat -: -7- [T.] Boylu boyunca uzanmak.

y.- mamışam 13b/1

y.- mışıdı 08b/10

y.- up 11b/5, 24b/1

y.- ur17b/7

y.urdı10a/1

y.- urken 09a/6

yatlu: -1- [T.] Yatlı.

y.+ dan 14a/12

yayıl -: -2- [T.] Yayılmak, etrâfa dağılmak.

y.- dı 11b/5, 14b/6

yaz -: -2- [T.] Yazmak, yazıya geçirmek.

y.- arsa 17a/6

y.- up 04a/16

yedi: -5- [T.] Yedi (7).

y.+ ler 30a/18

y.+ si 05b/5

y. 14b/7, 15a/8, 15b/6,

yiksān: -2- [T.] Aynı seviyede, düz, Bir, berâber, eşit, müsâvî.

y. 21a/4, 25a/11

Yemīnī: -10- Bir kitabın yazarının mahlası.

y. 09a/13, 17b/3, 20b/1, 27a/1, 32b/11, 33a/13, 35a/5, 39a/4; (ehl-i y.) 06a/7, 17a/11

yeşil: -1- [T.] Sarı ile mâvi arasında yer alan renk, Yeşil.

y. 31b/13

yet -: -1- [T.] Yetişmesini, ulaşmasını sağlamak.

y.- üre 32a/6

Yezdān: -4- [F.] Allah (c.c.).

y.(emr-i y.) 29a/2; (şīr-i y.) 11a/13, 28a/11, 29a/10

Yezīd: -3- Hz. Muâviye'nin oğlu, Yezid.

y.+ e 03a/11, 03a/12, 03a/16

yezīdī: -1- [A.] Yezidîler, Yezid taraftarı olanlar.

y.+ dür 10b/11

yıḳ- // yık-: -7+1- [T.] Dağıtmak, devirmek, yıkmak.

y. 22a/13

y.- ar 08b/2

y.- dı 14a/8, 16b/11

y.- ısardur 18a/8

y.- ıserven 19b/3

y.- uŋuz 22b/2

//y.- san 19b/10

yıḳıl -: -6- [T.] Dağılmak, devrilmek, yıkılmak.

y.- dı 09b/10, 11b/3, 14a/4

y.- uban 16b/12, 17b/7, 22b/12

y.- up 14a/7

yıl: -1- [T.] Sene.

y. 18b/9

yılduz: -1- [T.] Yıldız.

y. 37a/11

yıllıḳ: -1- [T.] Bir yıl için, senelik.

y. 23b/12

yıraġ: -1- [T.] Irak, uzak.

y. 38a/11

yırt -: -4- [T.] Yarıp geçmek, yarmak, bölmek.

y.- dı 08b/13, 09a/6, 09b/1, 22b/8

yigirek: -1- [T.] Daha iyi, üstün, uygun.

y.+ dür 25a/4

yigit // yigid: -2- [T.] Yürekli, gözü pek, kahraman.

y. 37a/11

y. 14b/13

yine: -12- [T.] Bir daha, tekrar, gene.

y. 14a/1, 14a/9, 17a/1, 20b/3, 25b/6, 26a/4, 27a/7, 32a/3, 33b/9, 33b/12, 35a/7, 38a/7

yir: -21- [T.] Yer, toprak, mahal, mekan.

y. 09b/4, 21a/13

y.+ de 23b/6, 36b/3, 38b/1

y.+ den 17b/11

y.+ e 14b/1, 16b/12, 17a/8, 20a/1, 32b/3

y.+ i 14a/10, 26a/11, 30a/6

y.+ inden 08b/8

y.+ ine 20b/11, 21b/8, 21b/12, 22a/2, 34a/6, 39a/9

yit -: -6- [T.] Yeterli olmak, kâfi gelmek.

y.- di 21b/8, 34b/1

y.- er 32a/5, 16b/3

y.- ürdüŋ 25b/1

y.- ürsin 16a/4

y.- üverdi 10a/1

yitmiş yedi: -1- [T.] Yetmiş yedi (77).

y. 02a/6

yik: -5- [T.] Fırsat, vesile, vasıta, denk karşılık.

y. –ser 19b/05, 19b/13, 27b/01, 28a/10, 36a/07

yoġ // yoḳ: -2+9- [T.] Bulunmayan, mevcut olmayan.

y.+ ıdı 14b/13, 28b/11

//y. 01b/4, 10a/4, 24b/6, 26a/6, 32b/11

//y.+idi 08a/7

//y.+ dur 01b/8, 13b/5, 32b/9

yoġur -: -1- [T.] Yol açmak.

y.- dı 16b/10

yol: -23- [T.] ki yer arasında düzenlenmiş ulaşım şeridi, tarik.

y. 19a/10, 23b/11, 24b/7, 25b/4, 25b/3, 26b/6, 38a/12

y.+ a 19b/7, 38a/11

y.+ daş 13a/10, 19b/9

y.+ ı 15b/7, 17a/13

y.+ ın 08b/7

y.+ ına 04b/14, 19b/8, 32b/13, 37b/9

y.+ ıŋa 28a/13

y.+ ında 24b/7

y.+ ları 25a/7

y.+ uŋ 30a/6

y.+ unı 35b/4

yoldaş: -5- [T.] Yol arkadaşı.

y. 17a/13, 25a/8, 27a/1, 38a/8

y.+ ıdur 25b/9

yut -//yud-: -1+1- [T.] Yutmak, yemek, boğazdan aşağı indirmek.

y.- maz 13a/7

// y.- am 08b/5

Yūsuf: -1- Hz. Yusuf peygamber.

y. 04b/4

yügür -: -1- [T.] Koşmak.

y.- di 25a/5

yük: -2- [T.] Yüklenmek, yapmayı kabul etmek, üstüne almak.

y.+ i 37b/4

y.+ in 33a/3

yükle -: -2- [T.] Birinin üzerine vermek onu sorumlu tutmak.

y.- düp 19b/6

y.- ndi 38a/12

yüksek: -1- [T.] Belli bir yere göre daha yukarıda bulunan.

y. 22a/7

yürü-// yüri-: -3+2- [T.] Adım atarak ilerlemek, yürümek.

y. 35b/4

y.- yüp 11a/2, 14a/2

// y. 39a/13, 16a/4

yüz: -2-[T.]100 sayısı.

y. 09b/06, 15a/10

yüz -: -1- [T.] Yüzmek, bahsedilen şeyin fazlasıyla bulunması.

y.- erdi 21a/7

yüz: -20- [T.] Surat, çehre.

y. 38a/11

y.+ i 10b/5, 14b/1, 14a/6, 17b/8, 17b/9, 19b/13, 22a/1, 27b/13, 36b/10, 38a/6

y.+ in 02b/6

y.+ inden 29b/6

y.+ ine 21a/13

y.+ ini 01b/16, 01b/17

y.+ inüŋ 32b/3, 16b/11

y.+ lerine 12b/3

y.+ ünüŋ 11b/3

yüz biŋ: -6- [T.] 100.000 sayısı.

y. 09b/6, 15a/12, 17a/5, 29a/6, 29a/6, 35a/4

yüz yıl: -1- [T.] Yüz yıllık süre, asır.

y.+ dan 01b/15

z, ẓ, ẕ

ẓāhir: -20- [A.] Bir şeyin görünen tarafı, dış yüzü, dış görünüşü.

ẓ. 01b/10, 03a/9, 05b/10, 05b/11, 06a/3, 06b/9, 06b/12, 06b/16, 12a/11, 18a/5, 21b/10, 23a/5, 29a/8, 29b/8, 30b/2, 34a/5, 35a/8; (ehl-i ẓ.) 10a/8

ẓ.+in 07b/2

ẓ.+ ine 29b/1

zaḫm: -2- [F.] Yara.

z.+ ı 11b/5, 11b/6

zaḥmet: -1- [A.] Sıkıntı, eziyet.

z.+ i 08a/6

ẓālim: -4- [A.] Zulüm ve haksızlık yapan.

ẓ. 10b/2, 15a/5

ẓ.+ e 03a/13

ẓ.+ lere 03a/14

zamān: -15- [A.] İçinde bulunulan devir, vakit.

z. 06a/14

z.+ a 10b/3, 26a/13, 34a/10

z.+ da 35a/11, 36a/7; (āḫir z.) 35b/1; (devr-i z.) 16a/8;

z.+ dan 34b/13

z.+ dur (merd-i z.) 35a/2

z.+ ı 21a/10

z.-ı 34a/3

z.+ ında 07a/15

z.+ uŋ 24b/10, 36a/12

ẓann: -2- [A.] Sanmak, zan ve kıyasla hükmetmek.

ẓ.- ı 04b/2, 04b/10

ẕār: -1- [F.] Ağlayan, inleyen.

ẕ. 32b/12

żarb: -4- [A.] Zarp, çarpma, darp.

ż. 10a/2, 17a/1; (ż.- ı ḥaydar) 16b/3; (ż.- ı şimşīrile) 35a/3

żarūret: -1- [A.] Mecbûriyet, zorunluluk.

ż.+ den 21b/6

ẕāt: -15- [A.] Kimse, kişi, şahıs, özellikle saygıdeğer kimse.

ẕ. 26a/13, 30a/7, 30a/10,

ẕ.-ı 06b/11, 12a/8, 31b/10

ẕ.+ a 05a/5

ẕ.+ ı 02a/7, 14b/8, 31b/2

ẕ.+ ın 05a/6

ẕ.+ uŋ 06b/2, 26a/12

ẕ.+ ūŋ (evṣāf-ı ẕ.) 29a/7

zebān: -1- [F.] Lisan, konuşma.

z.+ ı 31b/4

zebūn: -2- [A.] Güçsüz, zayıf, âciz.

z. 08a/7, 15a/3

zemīn: -6- [F.] Taban, döşeme.

z. 02b/7, 05a/15, 21a/10, 24a/3, 25b/11

z.+ den 25b/12

z.+ ı 24a/1

z.+ i 06b/10

ẕemm: -1- [A.] Bir kimseyi yerme, kötüleme.

ẕ.+ i 14b/6

zümre: -1- [A.]Topluluk, grup.

z.-i 23a/6

zencebīl: -1- [A.] Zencefil denen bitkinin asıl şekli.

z.+ i 31a/4

ẕerre: -1- [A.] Çok küçük parçacık.

z.+ de 24a/2

ẕ.+ sinden 03b/14

zevāl: -1- [A.] Yok olma, yok edilme, ortadan kalkma.

z.+ i 21b/4

Ẕeyne'l-Ābidīn: -1- İmam Zeyne'l-âbidin.

z. 20a/10

ẕ.+ dür 03b/6

z.+ üŋ 33a/8

zībā: -1- [F.] Süslü, güzel.

z. 27a/7

zīnet: -2- [A.]Süs.

z. 30b/11; (z.- i dünyaya) 35a/5

zī-: -3- [A.] Önüne geldiği kelimelere "sahip,-il"anlamı kalarak birleşik kelimeler yapar.

z. 09b/9, 12a/13, 29a/2

zihī: -12- [F.] Ne güzel, ne hoş, ne iyi.

z. (z. nūrı) 02b/9; (z. ʿizzet) 02b/9; (z. devlet) 03a/6; (z. ʿizzet) 03a/6; (z.

ḳavmı) 10b/6; (z. ḳudret) 17a/3; (z. ḥāl) 17a/3; (z. ḳuvvet) 17a/3; (z. ḥikmet) 17a/3; (z.sercümle) 17a/8; (z.+ ḳuvvet 32b/7); (z.+ ḳudret 32b/7)

ẕikr: -8- [A.] Anma, sözünü etme, ismini söyleme.

ẕ. 18b/4; (ẕ.- i ḫudā) 27b/1; (ẕ.- i raḥmān) 23b/6; (ẕ.- i yarı) 25a/1

ẕ.+ in 11a/4, 24b/11, 26b/12

ẕ.+ i 27b/2

zindān: -1- [F.] Çok karanlık, Sıkıntılı yer.

z.(dünyā-yı z.- ı mūʾmindür) 39a/3

zinde: -1- [F.] Dinç, canlı, diri.

z.+ i 05a/14

ẓiyā: -1- [A.] Işık.

ẓ.+ dan 02b/3

zübān: -1- [F.] Lisan, dil.

z.+ ı 31b/4

ẓuhūr: -3- [A.] Meydana çıkma, baş gösterme, görünme.

ẓ. 11b/1

ẓ.- ı 18b/7

ẓ.+ ın 07b/6

ẓulm: -3- [A.] Hakkını eksik vermek, eziyet.

ẓ.+ e 03a/13

ẓ.+ etini 31a/1

ẓ.+ ı 13b/2

ẓulmāt// ẓulmet: -1+3- [A.] Karanlıklar.

ẓ. (ẓ.- ı memata) 06b/6

//ẓ. 12a/12

//ẓ.+ de olupdur 02b/9

//ẓ.+ inüŋ 27b/4

ẕū'l-celāli: -1- [A.] Celal sahibi Allah (c.c.)

ẕ.(nūr-ı ẕ.) 02b/11

zūr: -2- [A.] Yalan, asılsız, uydurma, sahte.

z. 16b/13

z.(z.- ı imām-ı) 10a/2

ẕū'l-dan: -1- [F+A.] Bilgi sahibi, bilen kimse.

ẕ.-ı 02b/13

ẕülfet: -1- [A.] Ufak püsküllü, bâzı şeylerin tepesindeki küçük saçak.

ẕ. 03a/8

Zü'l-Celāl: -1- [A.] Celal sahibi Allah (c.c.).

z. 17a/3

Zü'l-Fiḳār: -1- [A.] Hz. Ali'nin ucu çatallı, ortası yivli olan çok meşhur kılıcı.

z.+ ı 20b/10, 18a/6, 21a/8, 21a/8

zümre: -3- [A.] Topluluk, grup, câmia, sınıf.

z. (z.- iʾ necāta) 06b/6; (z.- ʾi ṣāḥib) 34b/13

z.+ sinden 06b/5

zümrüt: -1- [A.] Çok değerli taş.

z.+ den 31b/12

SONUÇ

XVI. yüzyılda yaşayan güçlü şairler Fuzuli, Baki döneminde yaşadığı değerlendirilen Yemini'nin EAT ile yazdığı ve Türk Edebiyatında ve Bektaşi kültürünün en önemli eserleri arasında yer alan Faziletname Hamit Karaca'nın kişisel kütüphanesindeki orijinal hâlinin 3.varaktan 39. varaka kadar olan bölümü incelenmiştir.

Çalışmada Arap harfli metin, transkripsiyon harfleri ile yeniden yazılmış ve böylece metnin çevriyazısı hazırlanmıştır. Daha sonra çalışmanın asıl bölümünü oluşturan eserin dil özellikleri yapılmıştır, bu bölümde eserin en önemli özelliklerinden bahsedilmektedir. Ses özellikleri, şekil özelikleri olmak üzere iki kısımdan oluşturmaktadır. Daha sonra metnin resimleri üzerleri numaralandırılarak verilmiştir, sonuç bölümünde tespit edilen sonuçlar açıklanmıştır.

Müstensih eserde peygamber'in ve Hz. Ali'inin biyografisinden bahsetmektedir. Müstensih Arapça ve Farsça sözcüklere daha çok yer vermiş ve bu yüzden Arapça ve Farsça imla geleneğinin etkileri görülmektedir. Eser mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmış. Çalışmada müstensih kendi ismini ve eserin ismini belirtmiştir. Metin Eski Anadolu Türkçe'si dönemin yazılış özelliklerine hakimdir

Metin dil bilgisi ve yazım özellikleri olarak incelemeler örnekler ile gösterilmiştir. XVI. yüzyıl Türkçesinin tüm özelliklerini barındıran esere ilişkin sözlük oluşturularak istifadeye sunulmuştur. Bu çalışma Eski Anadolu Türkçe'sinin gelişiminin göstermesi bakımından yararlı ve önemlidir, metinin yazıldığı dönemin özelliklerini taşıdığını tespit edilmiştir.

Bu tür çalışmaların elde ettiği sonuçlarla türkçenin tarihi gelişimi ile ilgili daha kesin ve daha belirli bilgilere ulaşalabilme ihtimali daha çok ortaya çıkacaktır.

KAYNAKÇA

Çağbayır, Y. (2007). Y. Çağbayır içinde, *Ötüken Tükçe sözlük.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Dilçin, C. (1991). *Süheyl Ü Nev-Bahar.* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.

Ercilasun, A. B. (2009). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi.* Ankara : Akçağ Yayıları.

Gülsevin, G., & Boz, E. (2004). *Eski Anadolu Türkçesi.* Ankara: Gazi Kitapevi.

İslam_Ansiklopedisi. (2022). *https://islamansiklopedisi.org.tr/*.

Kanar, P. D. (2017). P. D. Kanar içinde, *Farsça-Türkçe Türkçe-Farsça Sözlük.* Ankara: Say Yayınları.

Karaca, M. M. (2021). Tarihi Türkçe Metinde Farsça İzafet ve Atıf Tamlamalarında Görülen Dudak Uyumu ve Çeviri Yazı Üzerine Birkaç Öneri. *DergiPrak Akademik,* 116-130.

Korkmaz, Z. (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Köksal, M. F. (2005). *Klasik Türk Şiiri Araştırmaları.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Kubbealtı. (2022). *http://www.lugatim.com/*.

Özkan, M. (1995). *Türk Dilinin Gelişime Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi.* İstanbul: Filiz Kitapevi.

Öztürk, E. (2017). *Eski Anadolu türkçesi El Kitabı.* Ankara: Akçadağ Yayınları.

Şenyurt, G. (2020). Yemînî'nin Fazîletnâmesi'nde Bulunan Kerametlerden Hz. Ali'nin Vefatı. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi,* 188-199.

Tavukçu, O. K. (2017). *Yunus Emre Kitabı.* Aksaray: T.C. Aksaray Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Yayınları.

Tepeli, Y. (1994). Yeminî'nin Faziletnamesi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

Ünver, İ. (2008). Çevriyazıda yazım birliği üzerine öneriler. *İnternational periodical for the languages, literature and history of turkish or turkic*, s. 46.

EK 1 - TIPKIBASIM

Ön Kapak Sayfası

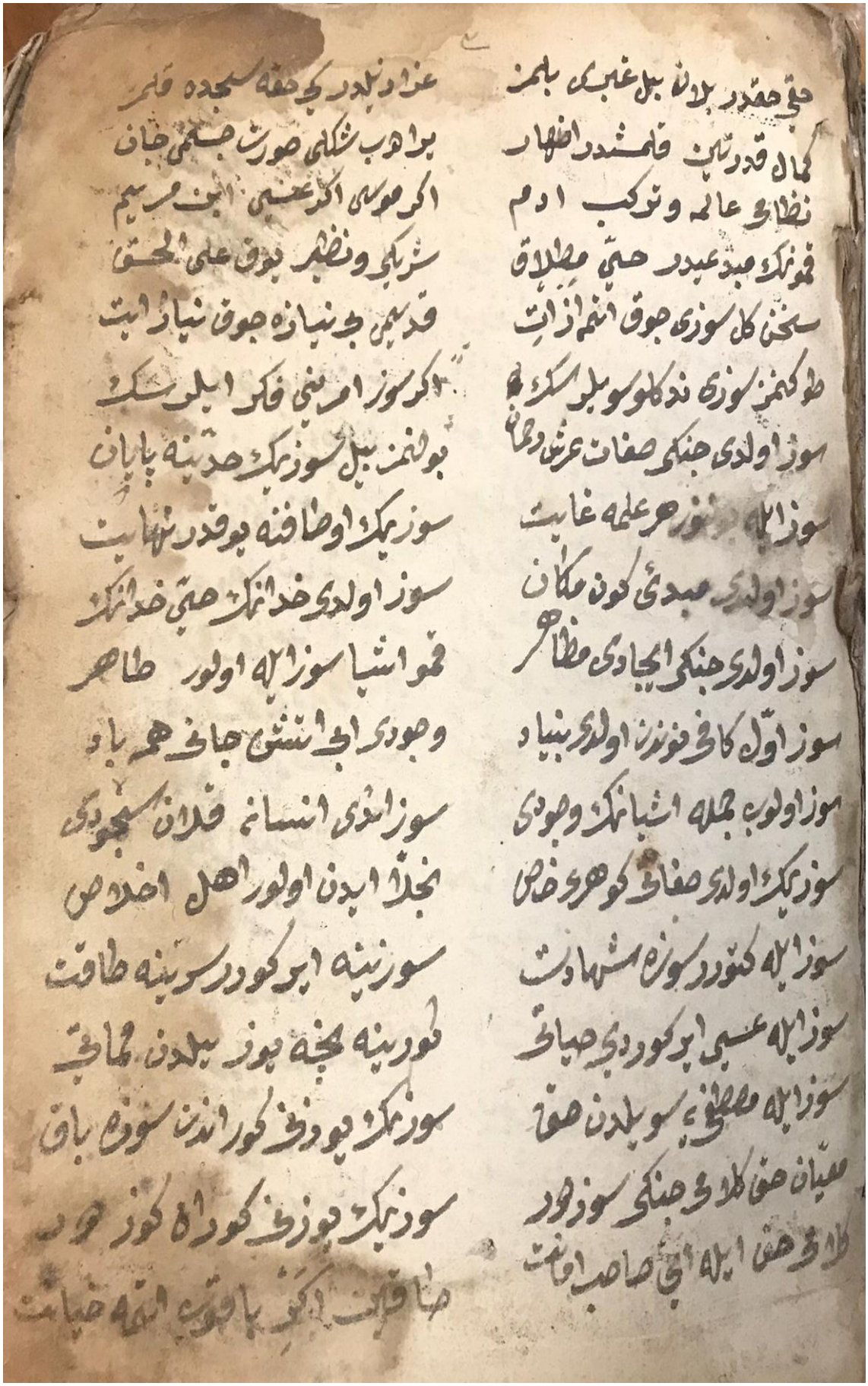
Arka Kapak Sayfası

İç Kapak Sayfası

01b

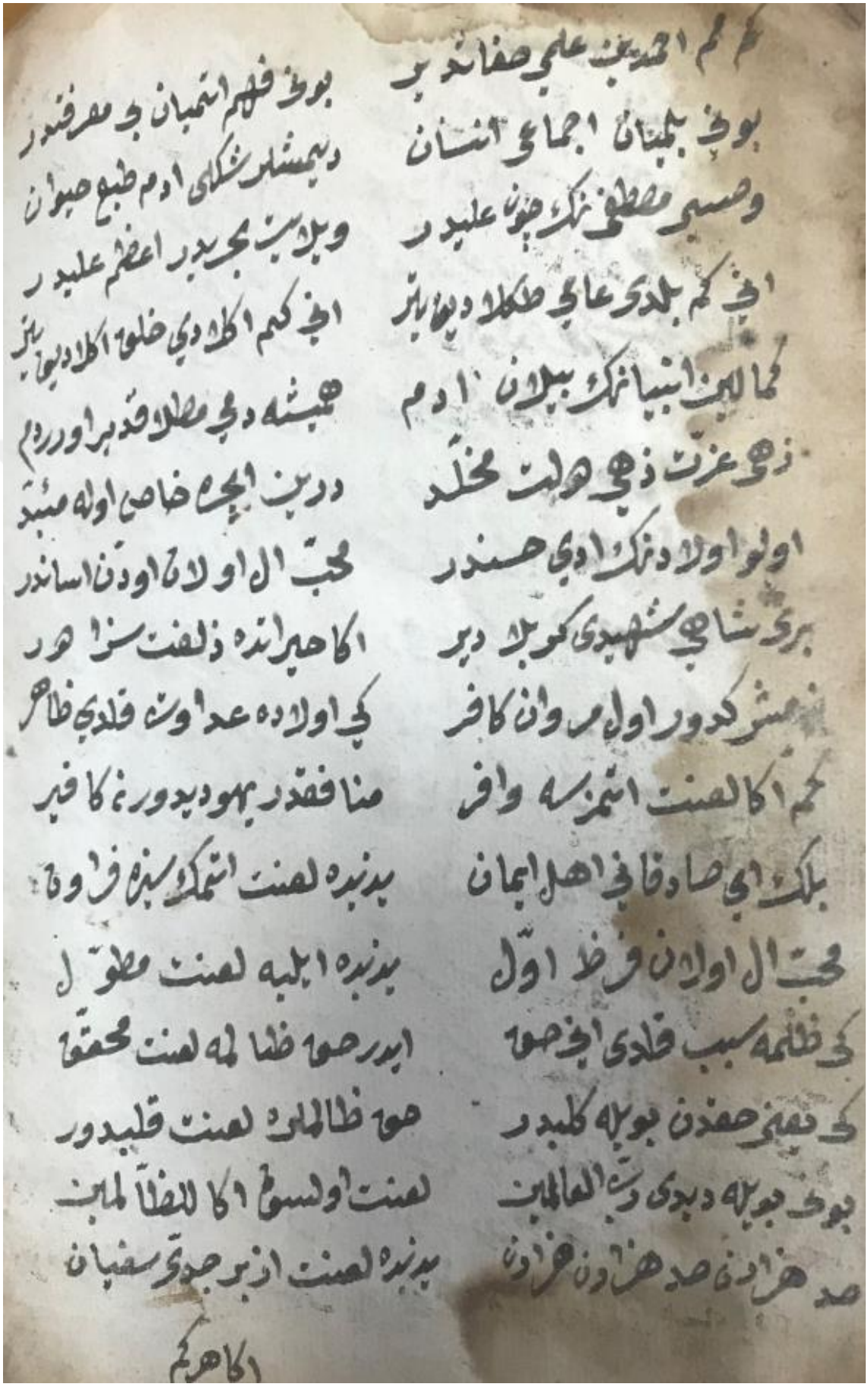
02a

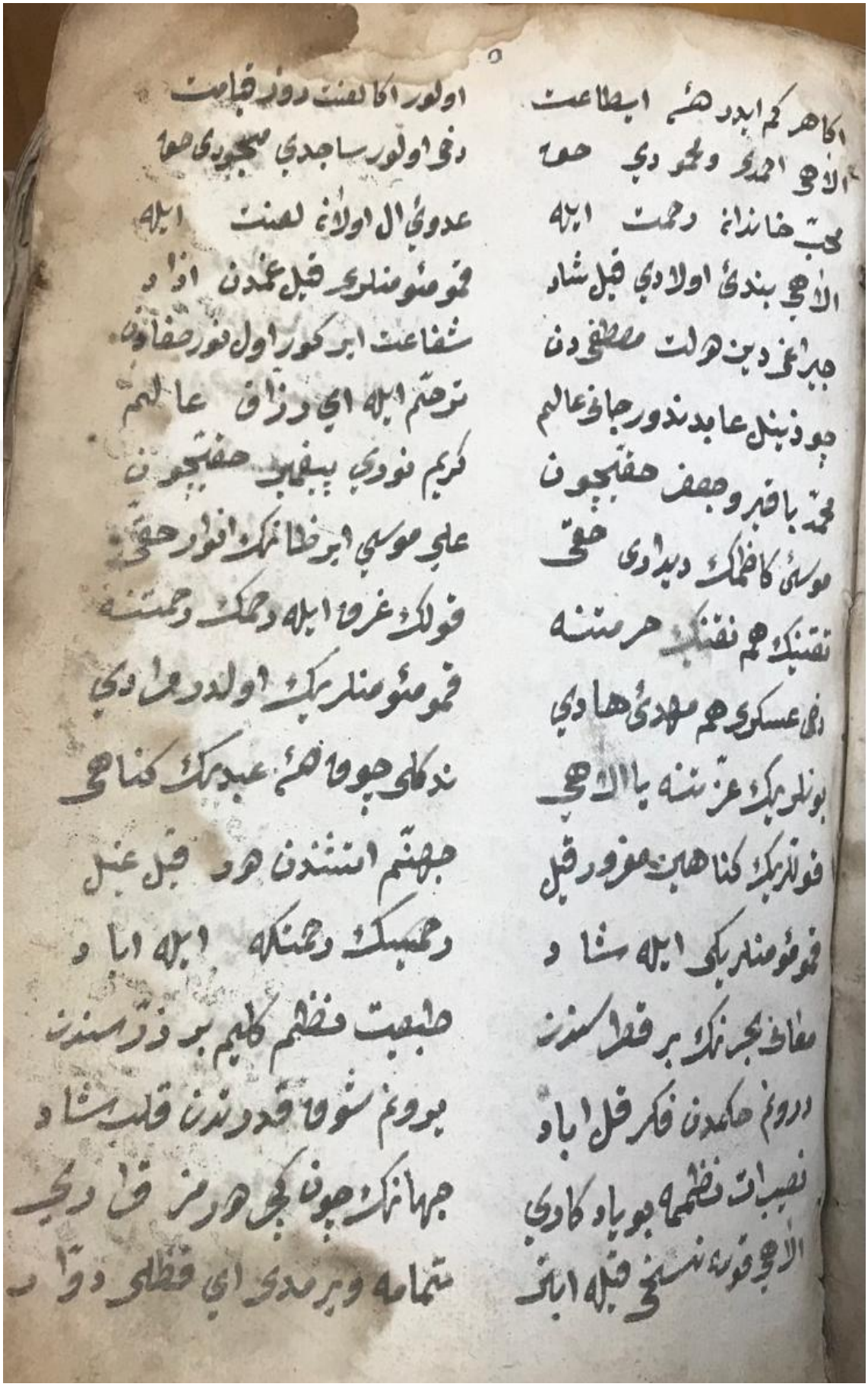
02b

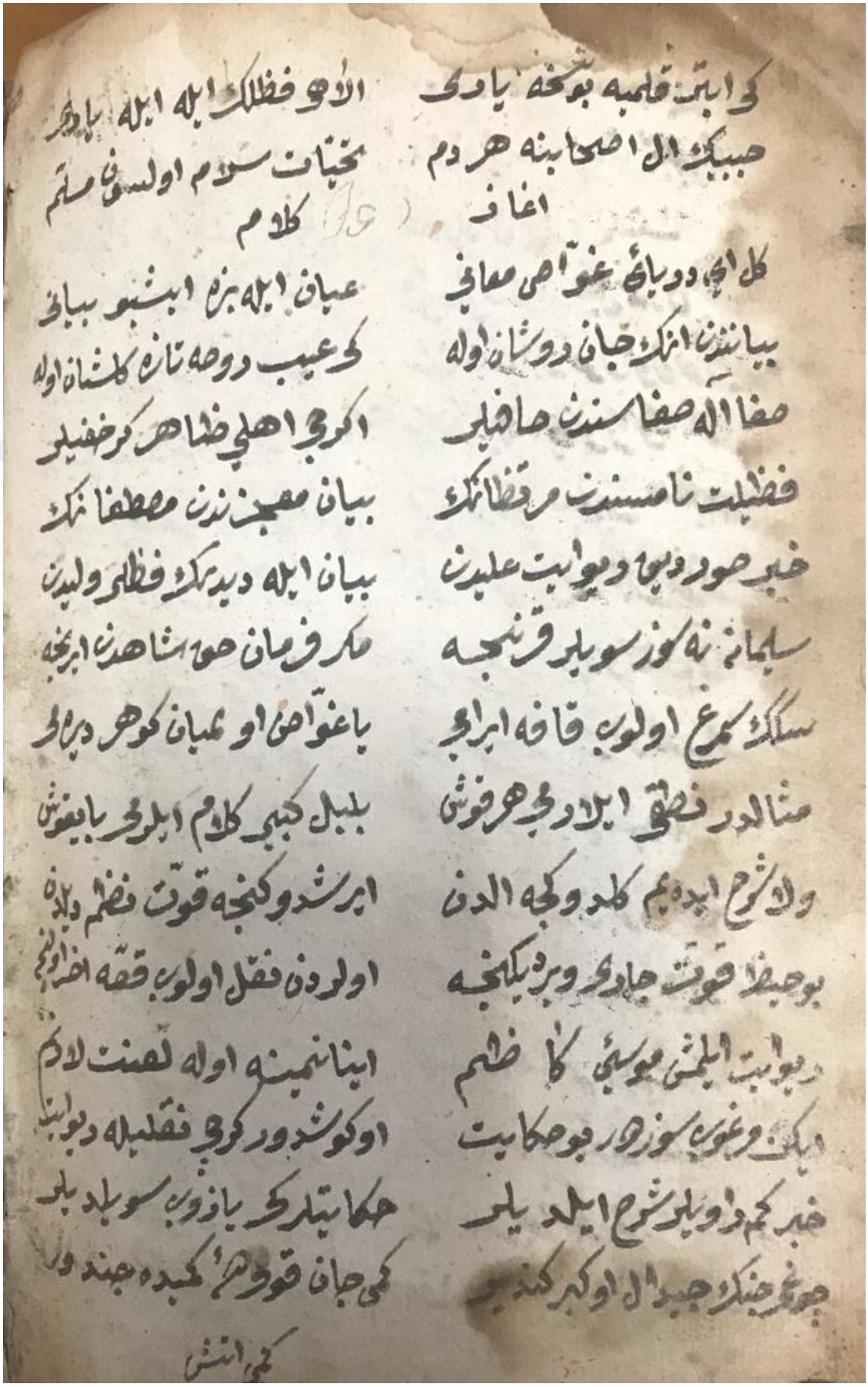
03a

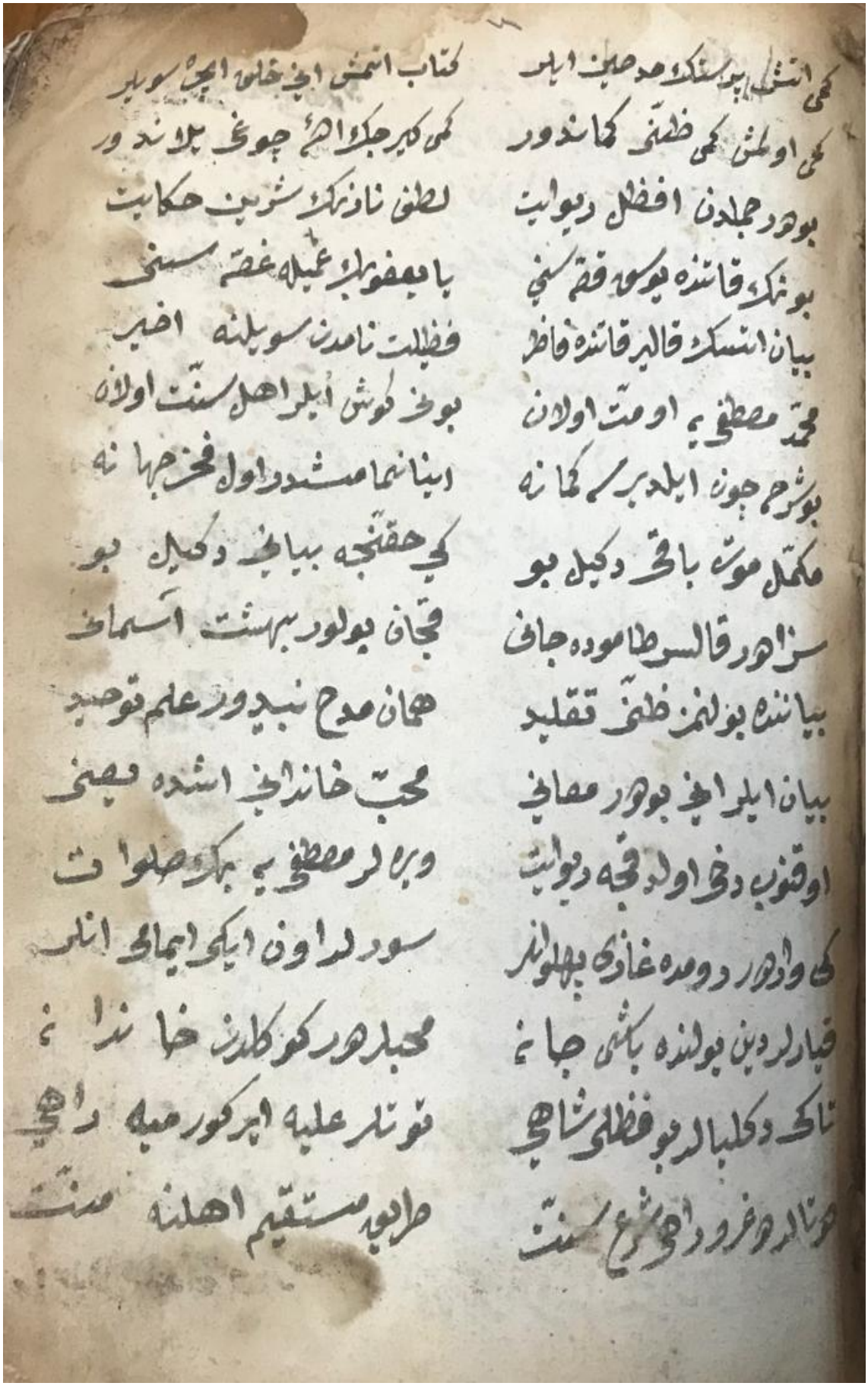
03b

04a

04b

05a

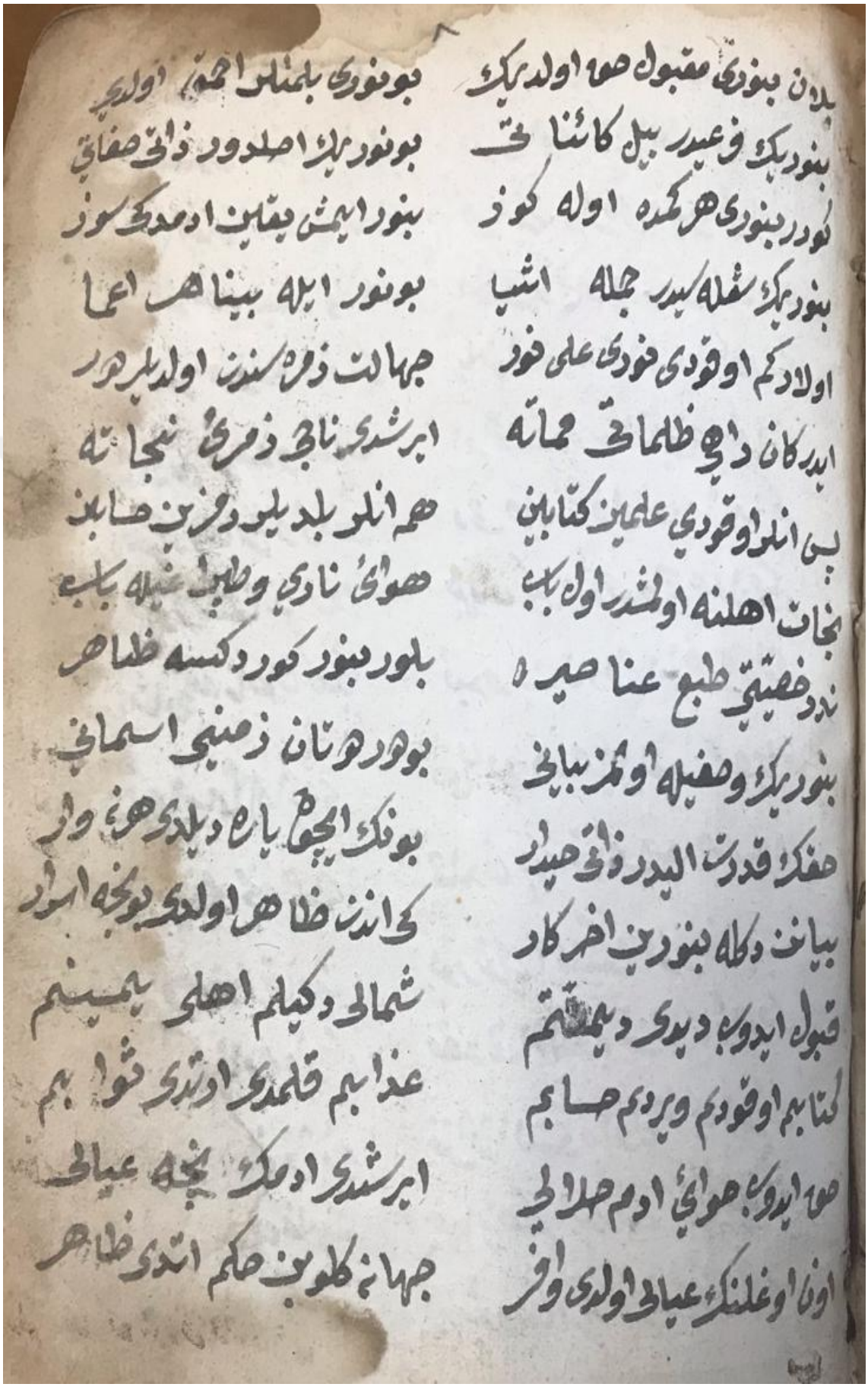
05b

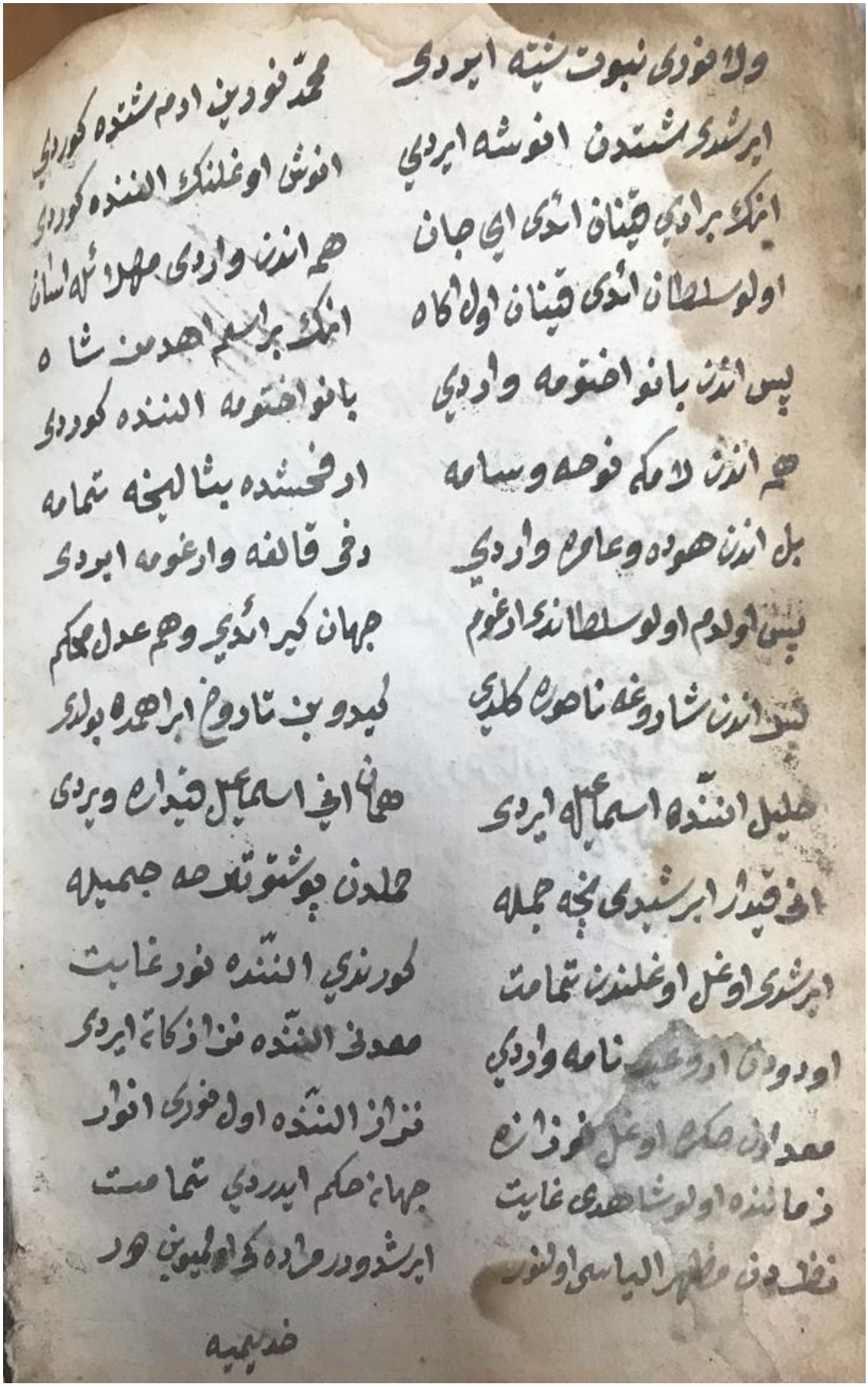
06a

06b

07a

ولا فوذی نبوت شیته ایردی
محمد فوذین ادم شیوه کوردی

ایرشدی شیتدن افوشه ایردی
افوش اوغلنگ اشنده کوردی

اینگ براذی قینان ایدی ای جان
هم اندن وارذی مهلائیل اسان

اولوسلطان اذی قینان اول اکاه
اینگ براسلم اهدن شاه

پس اندن بانو اختومه وارذی
بانو اختومه اشنده کوردی

هم اندن لامک فوحه وسامه
ارفخشده بشالیخه تمامه

بل اندن هوده وعامر واردی
دخی قائنه وارغومه ایردی

پس اولدم اولوسلطاندی ارغوم
جهان کیر ایدی وهم عدل حاکم

قیدو بن نادوخ ابراهده بولدی
هم اخی اسمعیل قیدار ویردی

خلیل اشنده اسمعیل ایردی
حملدن چوشوتکده جمیله

اخی قیدار ایرشدی بنجه جمله
کوردی اشنده نور غایت

ایرشدی اوغل اوغلندن تمامت
معدنی اشنده نزار ایردی

اودودی اروعیل نامه واردی
نزار اشنده اول فوذی انور

معد اوذن حکم اوغل نوفل نزار
جهانه حکم ایردی تمامت

ذمانده اولوشاهدی غایت
ایرشدوردی اده کی اولیون خود

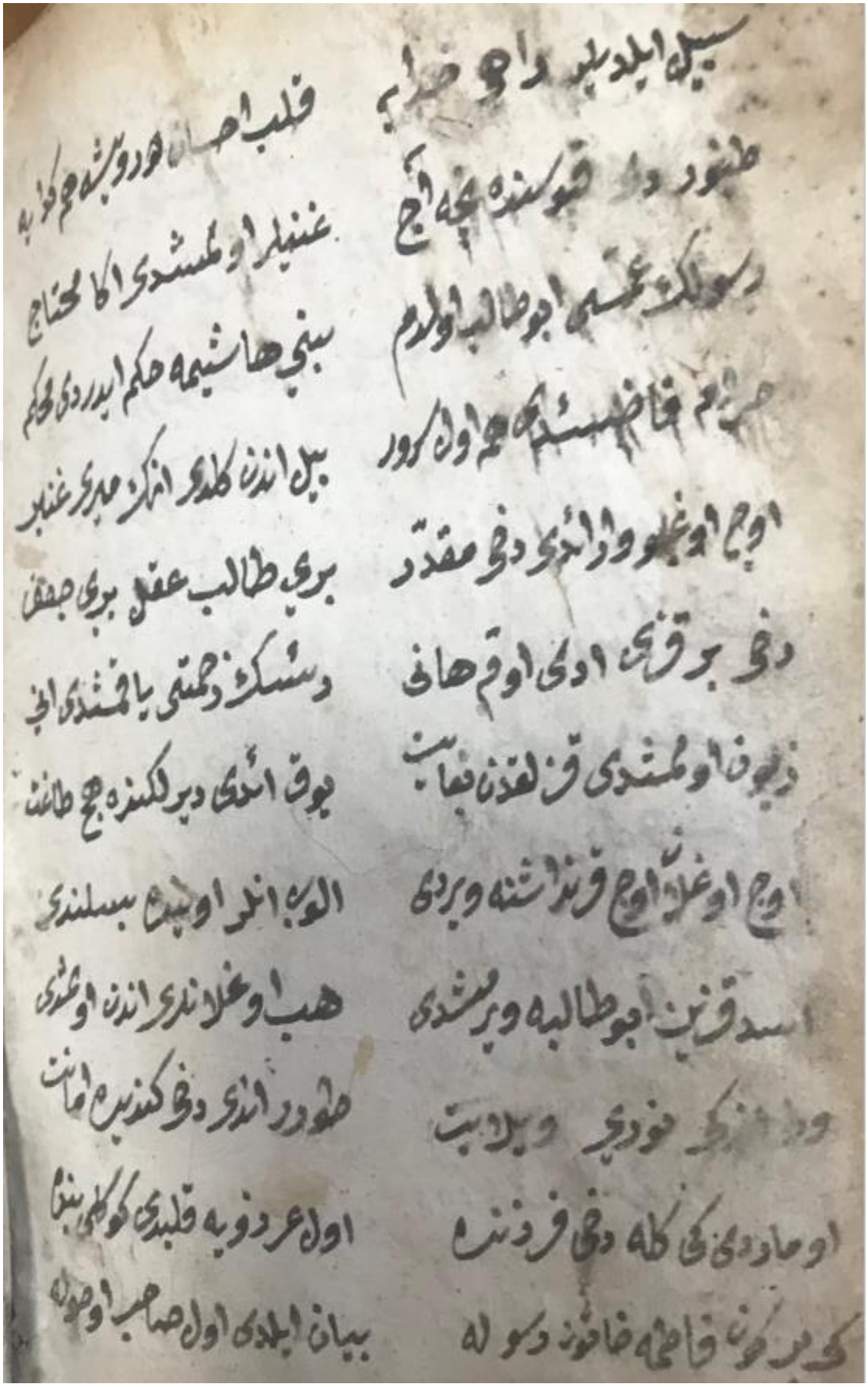
نفل دن مظهر الیاسی اولنور

خدیمیه

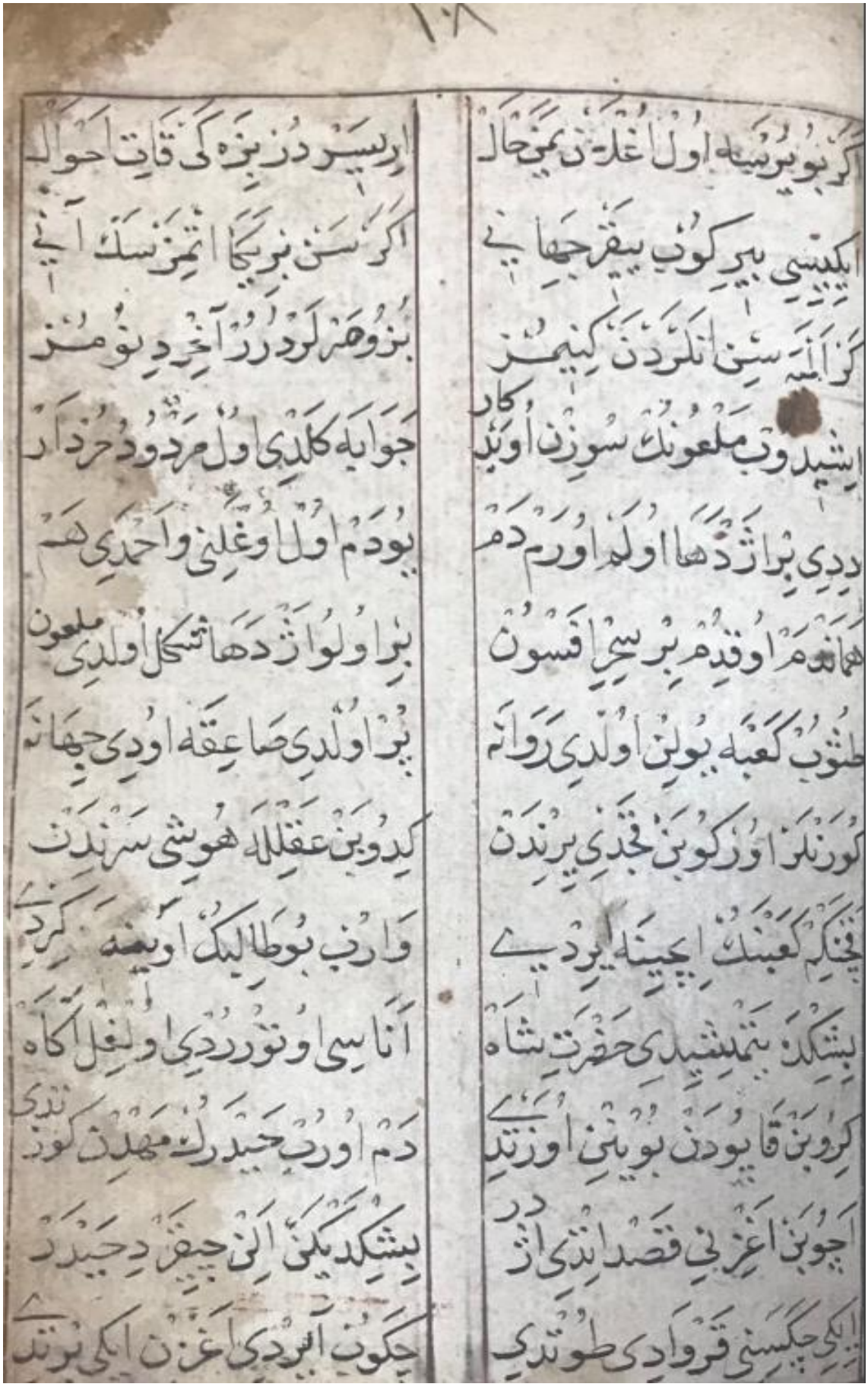
07b

08a

08b

09a

اریجه یار و سینه دکله ای جان
ایکی پاره بتشمیشدر یا نور
اودم ویردی لعینی جان برجهنم

در نعت

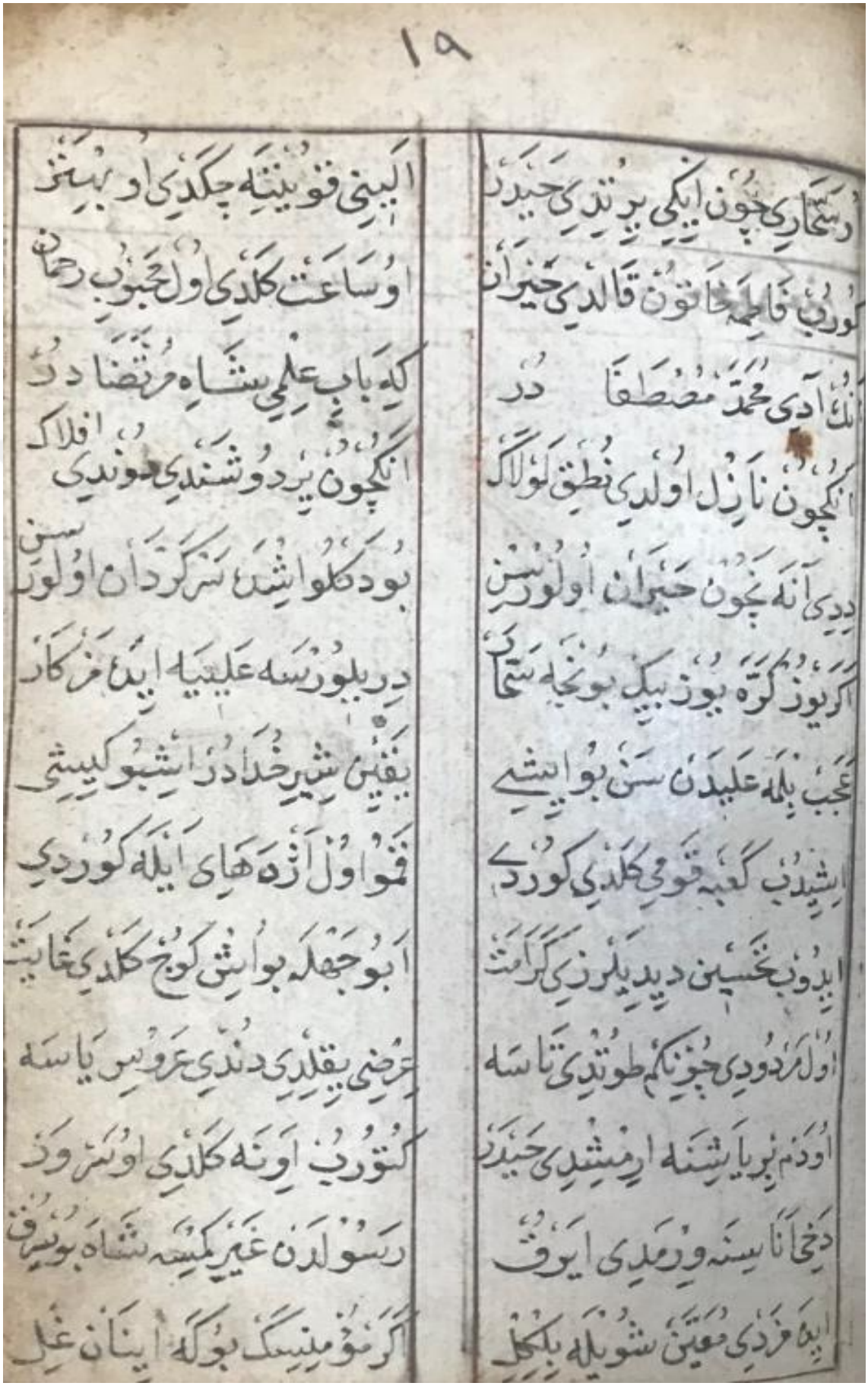
کرار
حقک قدرت الیدر بل ای مومن حیدر
بشکا چندی یا تورکن ای یرتدی ویتما
علینک بو کرار ماتن اشتدک روشن آیا
جهانه کلجک اول رسولک سوزن
پس اول لقمه کوردی حضرت شاهک
محمد مصطفا مرهد حبیب حقدر اوکوهر
اولعونکم حقی بلمز علینک آلنه قیدی
کم اول شاه ولایتدر کم دشمانینه لعنتدر
دلرکم روز محشرده شفاعت ایلیه لعنم

ایکی شق ایلدی اول شاه مردان
اودمدن بر و عالم اچره مشهور
علینک ضربنه اوغرایوب اولدی

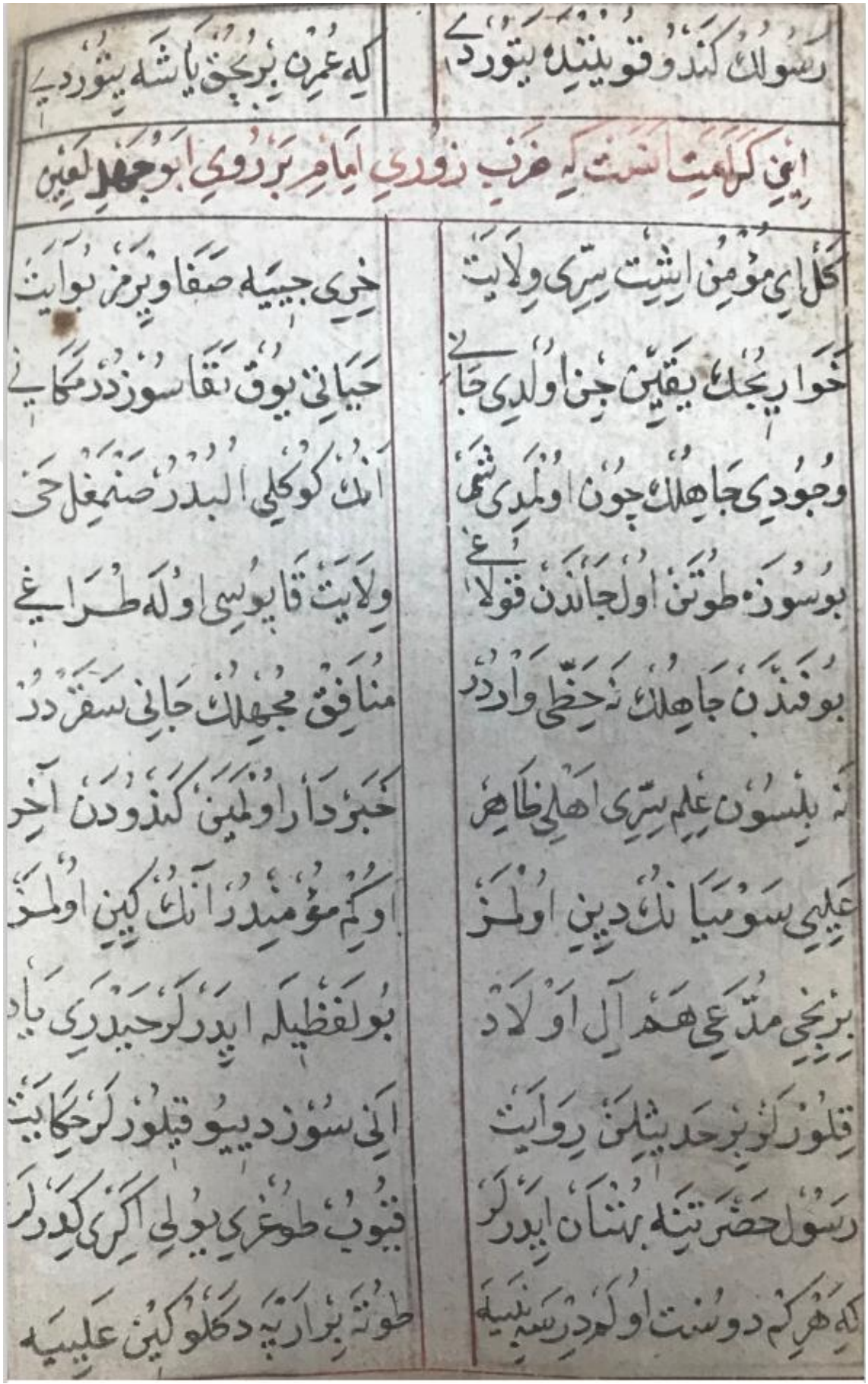
امام علی کرم الله وجهه

منافقدر یقین هرکم علیه ایلیه انکار
فخر اولور که برجاده ایدیدی حیدره
اگر مومنسک جاندن صلوات ایلکل
قله غینه ایدوب تکرار انکا اول محزن
رسولک دیلینی امدی طوب کوکلی کوزکا
انی سومنه لعنت روادر دشمن قل آثار
ایکی عالمده اول اولدی شفی هم مردود مردار
ایمان دن تا ابد خروم اولوبن کور غیر دیدار
یعنی حضرت شاه دل جاندن قلوب اقرار

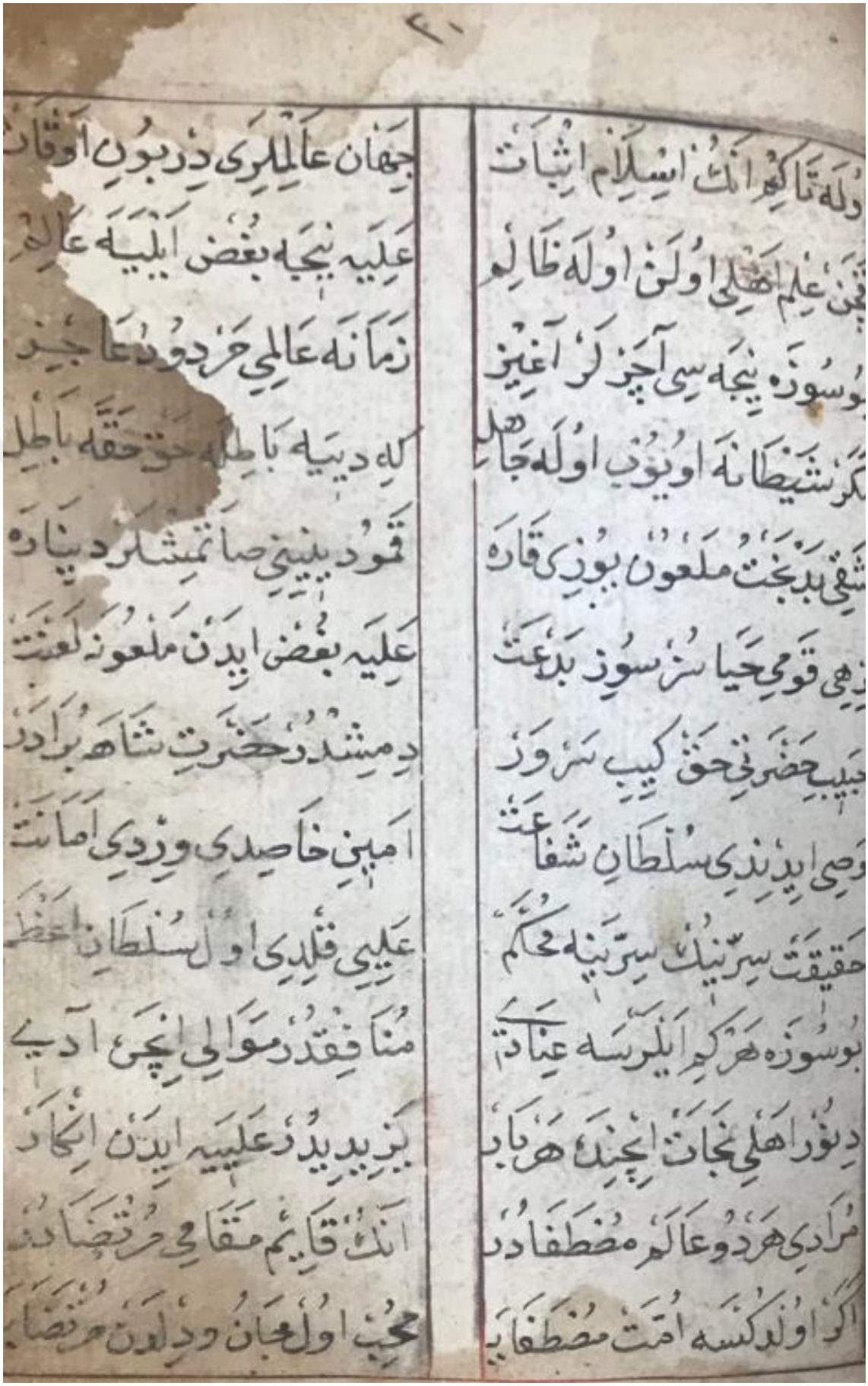
09b

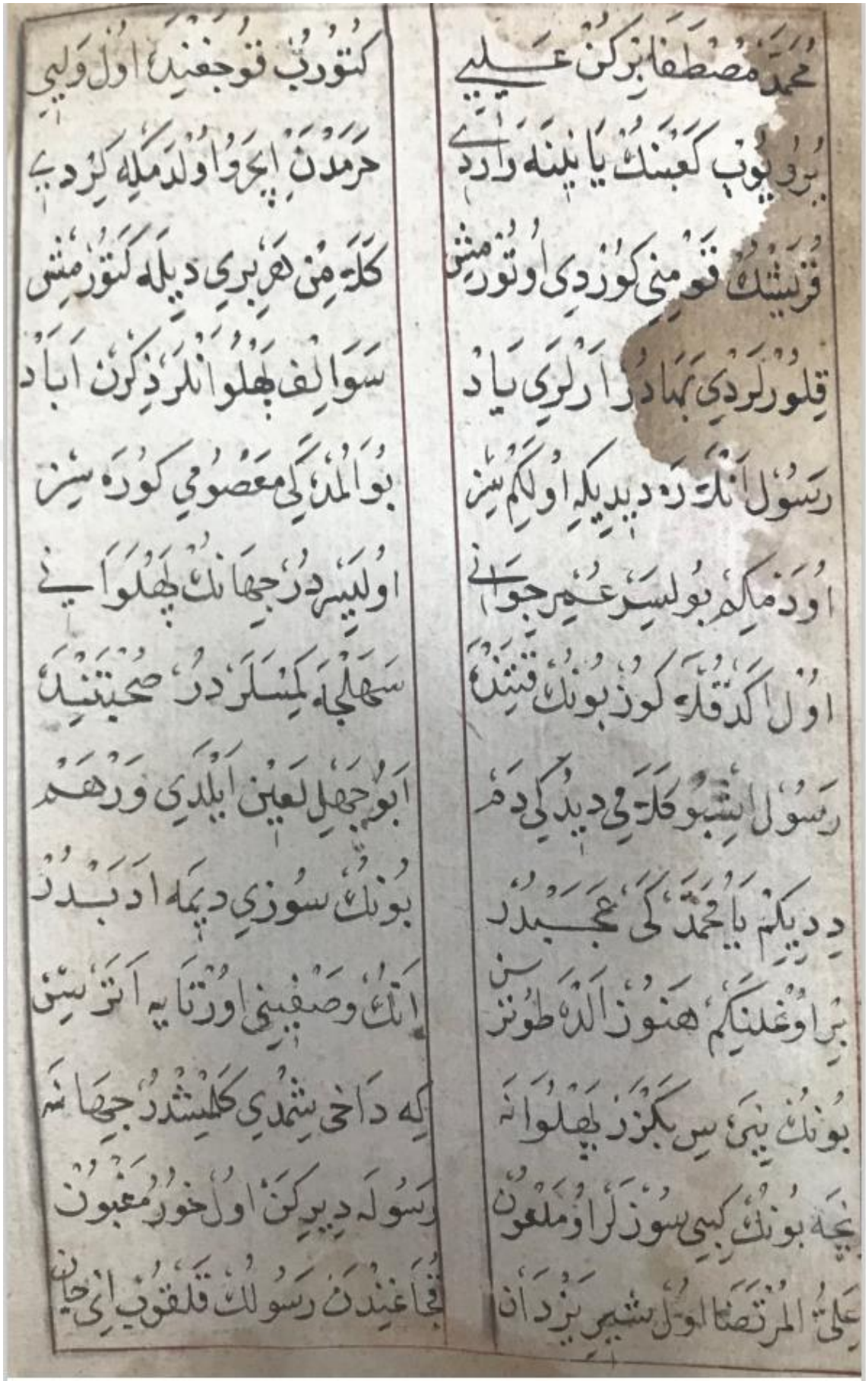
10a

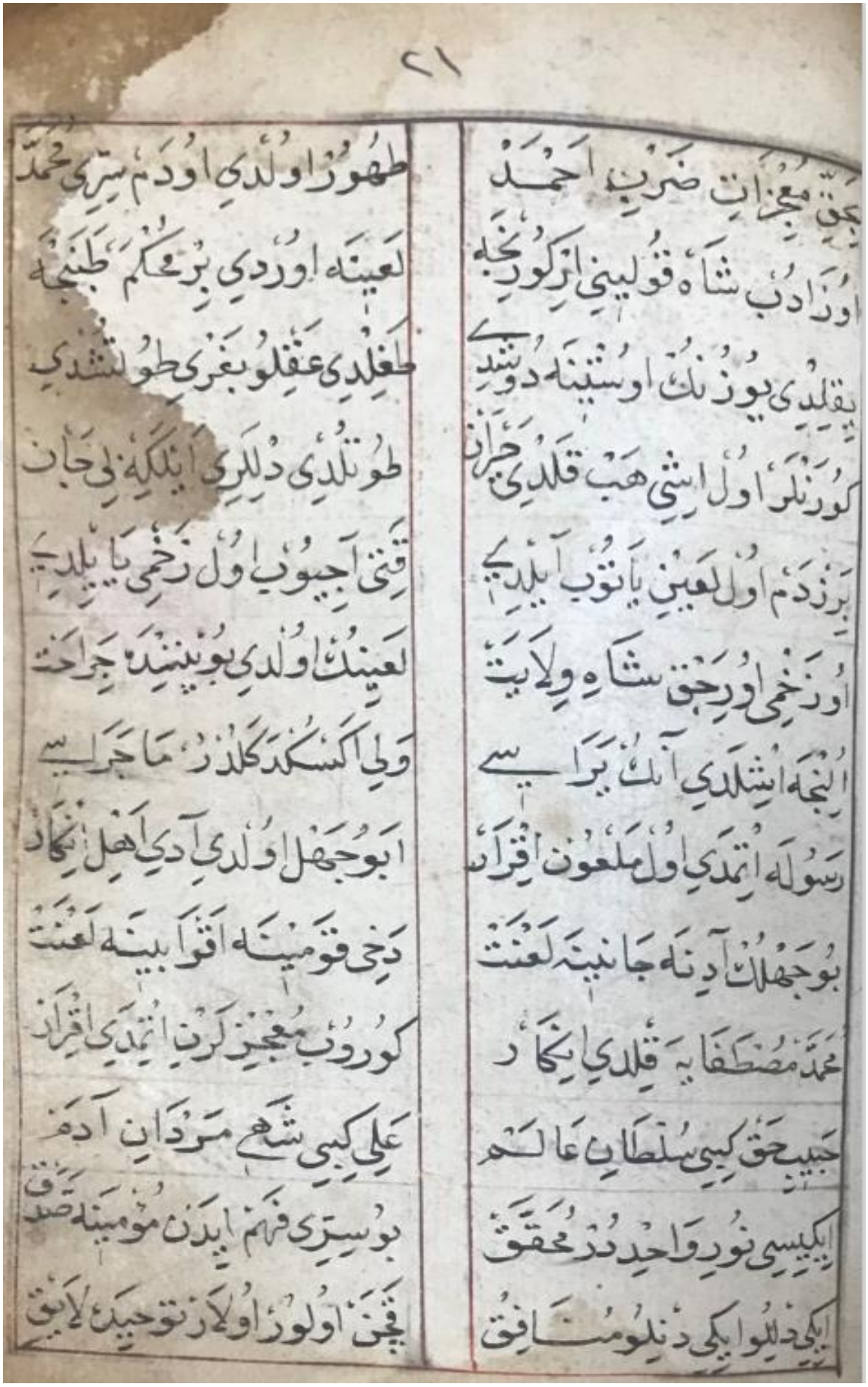
10b

11a

11b

12a

اَدبسُز کَرَاوقوُرَ اَیاتِ قُرآن
بِلوُرکَن کیمه نَازِلِ اَنتِدِی رَحمان

وَصِی سِینَه اَمِینِیه رَسوُلُك
یَقِینتِدَه یَقِینِیه رَسوُلُك

بِلوُب اِنکَار اِیدَن مَلعُونَه لَعنَت
کَروُب اِینَا نَمِین مَغبُونَه لَعنَت

اُودُر کَرچَك مُوَحِّدِ اَهلِ اِقرَار
اِیدَه مَدحِینِی شَاهُك دِلدَن تَکرَار

دَر مَدحِ نَبِی وَلِی

وَارِثِ عِلمِ مُحَمَّدَ مُصطَفَا دُر مُرتَضَا
هَم اَمِینِ صَادِقِ سِرِّی خُدَا دُر مُرتَضَا

هَم اِمَامِ اَوَّل وَآخِر اَمِینِ سِرِّ وَحی
حَامِدِی حَمدِی خُدَا صَاحِبِ لِوَا دُر مُرتَضَا

خَازِنِ عِلمِ فُتُوَّت مِیرِ فُرقَانِ رَسُول
نُورِ ذَاتِ کِبرِیَا دِر سَنگ رَوَا دُر مُرتَضَا

شَامِ ظُلمَت قَلبِ کَمرَاه اَولَن دَر مَندَنِیه
رُوشَنِی آیتدُر یَقِینِی شَمسِی ضُحَا دُر مُرتَضَا

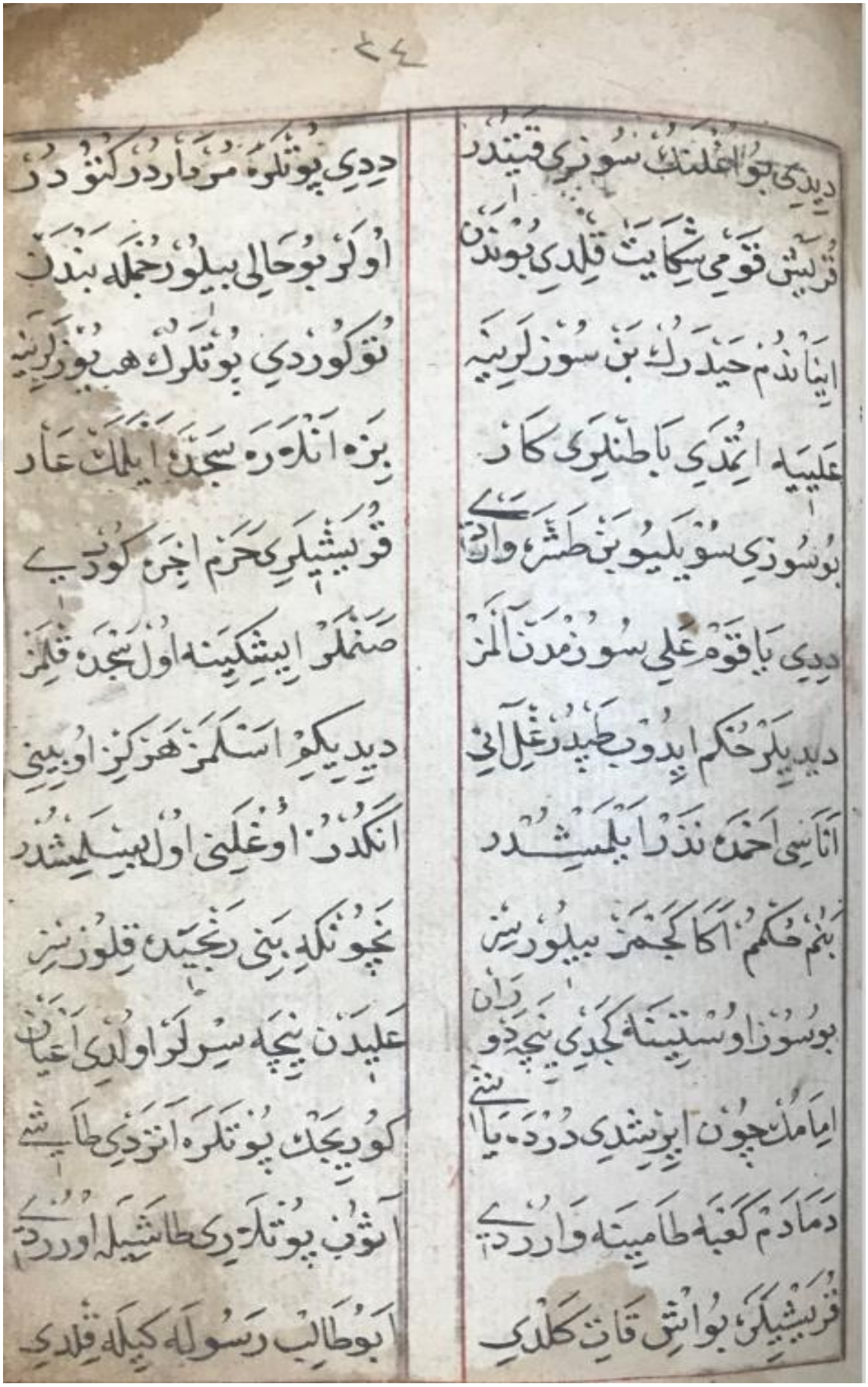
سَائِلِی بِیچَارَه کَردَن اَولدِی لُطفِ دِرِیغ
بَحرِ حِکمَت مَعدَنِ جُودِی سَخَا دُر مُرتَضَا

بِلکِه شَاهِ اَولِیَا سِرِّی مُحَمَّد دُر عَلِی
ظَاهِر وُ بَاطِنِ یَقِین مَحبُوبِ اَحمَد دُر عَلِی

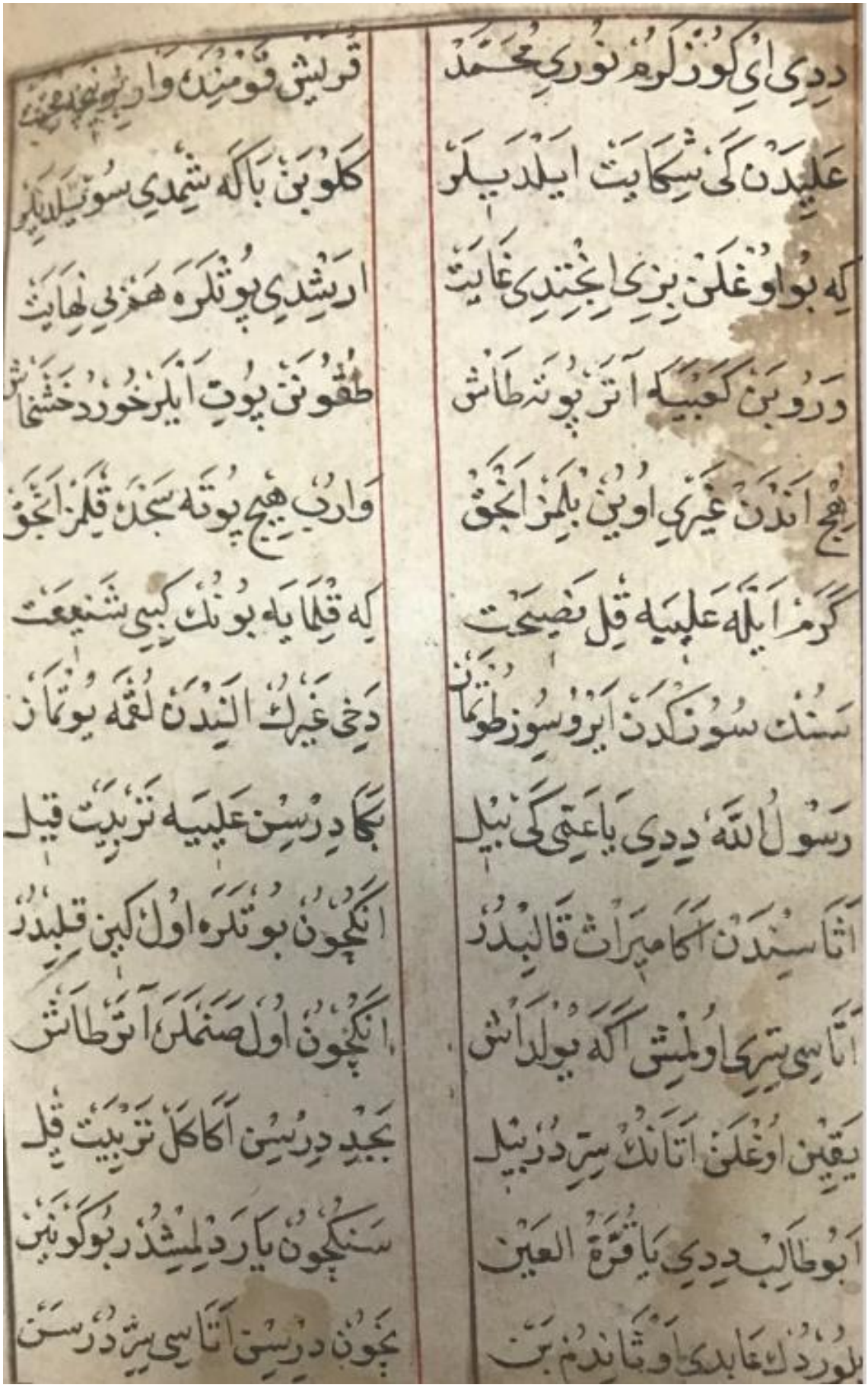
هَر کِه سَوَمَز جَانِ دِلدَن حَیدَرِی بُو مَاجَرَا
ظُلمَت آبَادِ دَنِی بُولمَشدُر اَبَد جَهلِی مَمَات

بِنجَه بَختِی وُ شَقِیدُر مُرتَضَایه طَوعَ کِین
زِی حَیَاسِز بِی اَدَب بُلغَایِدِ اَصنَامِ لَات

12b

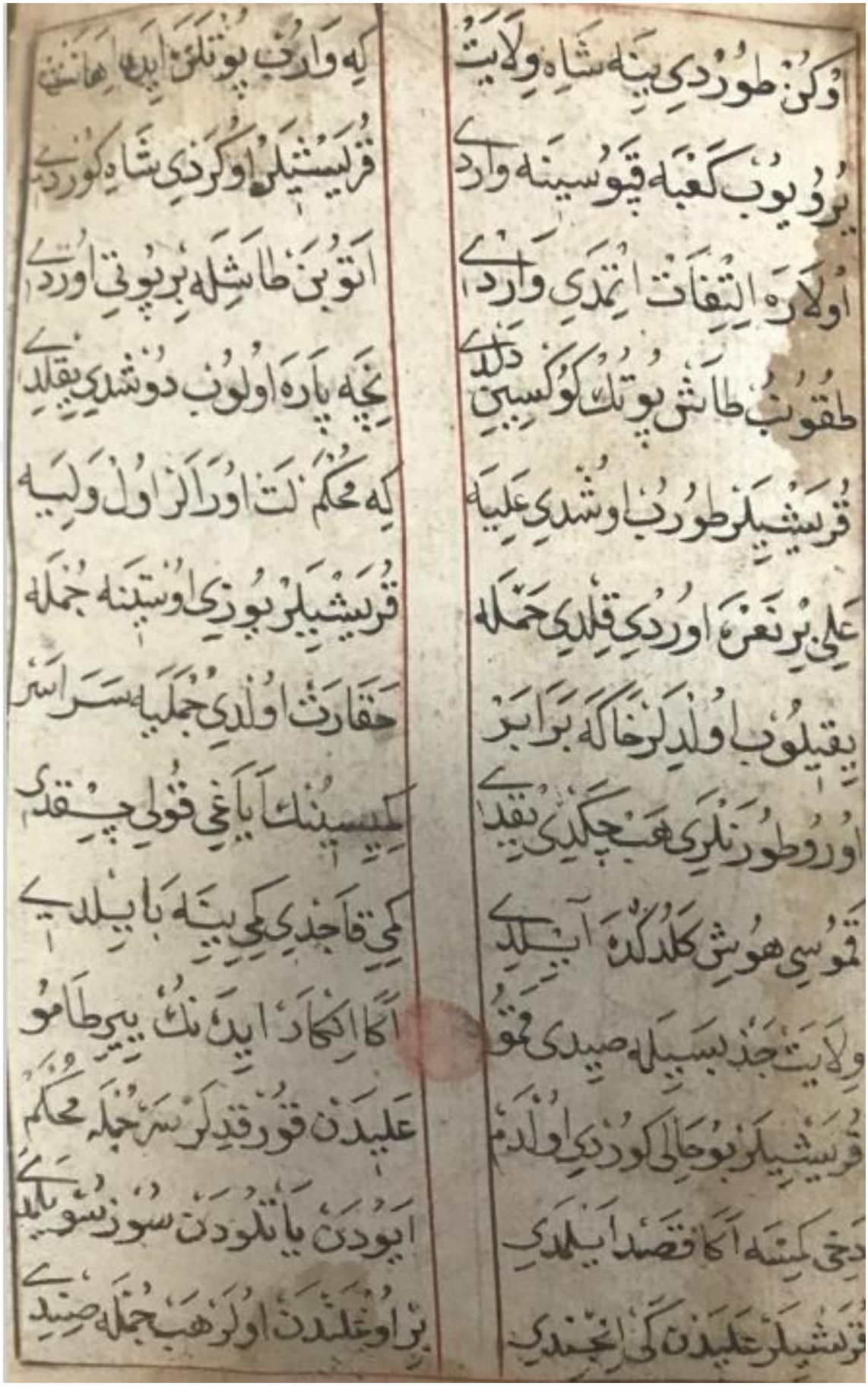
13a

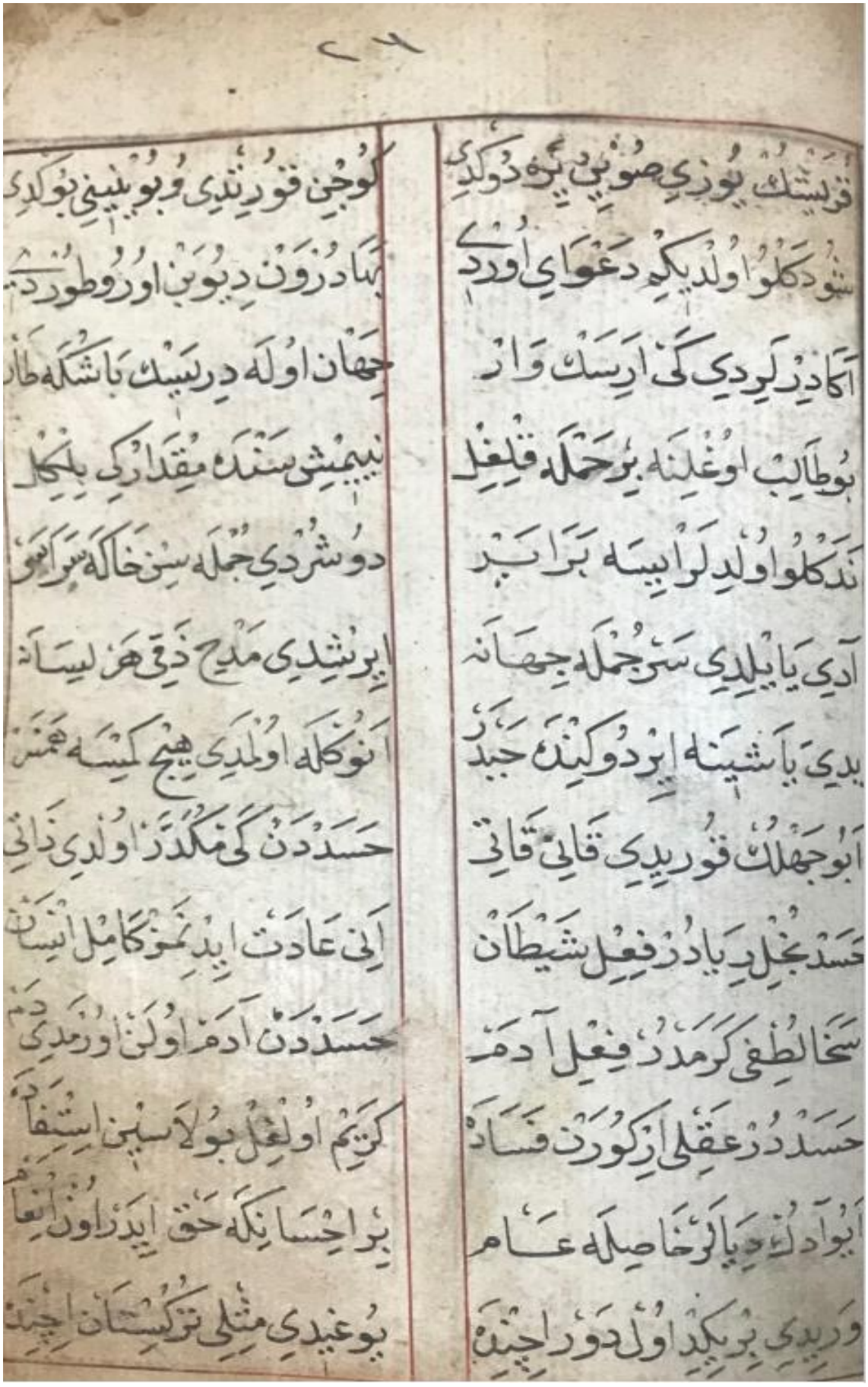
13b

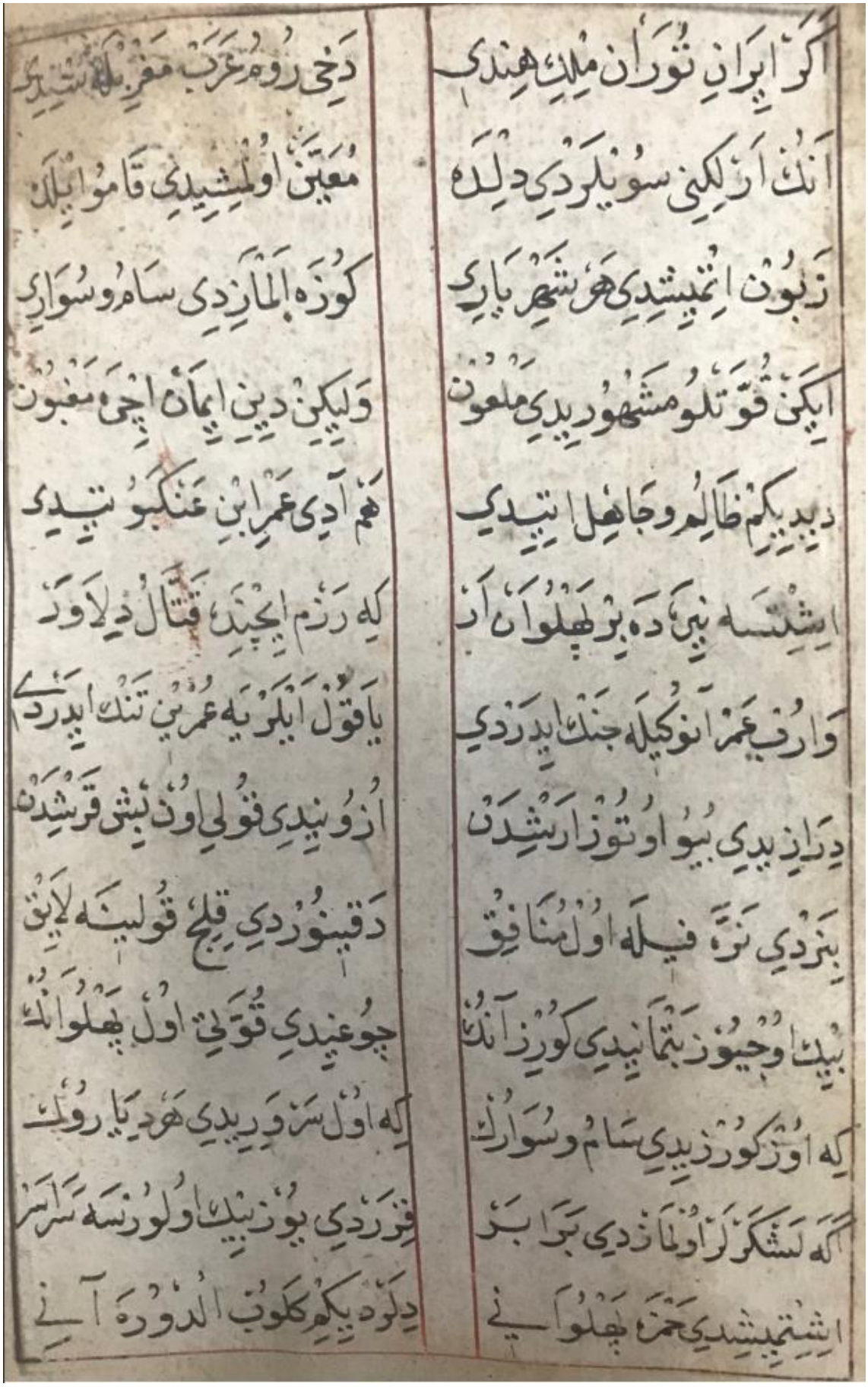
14a

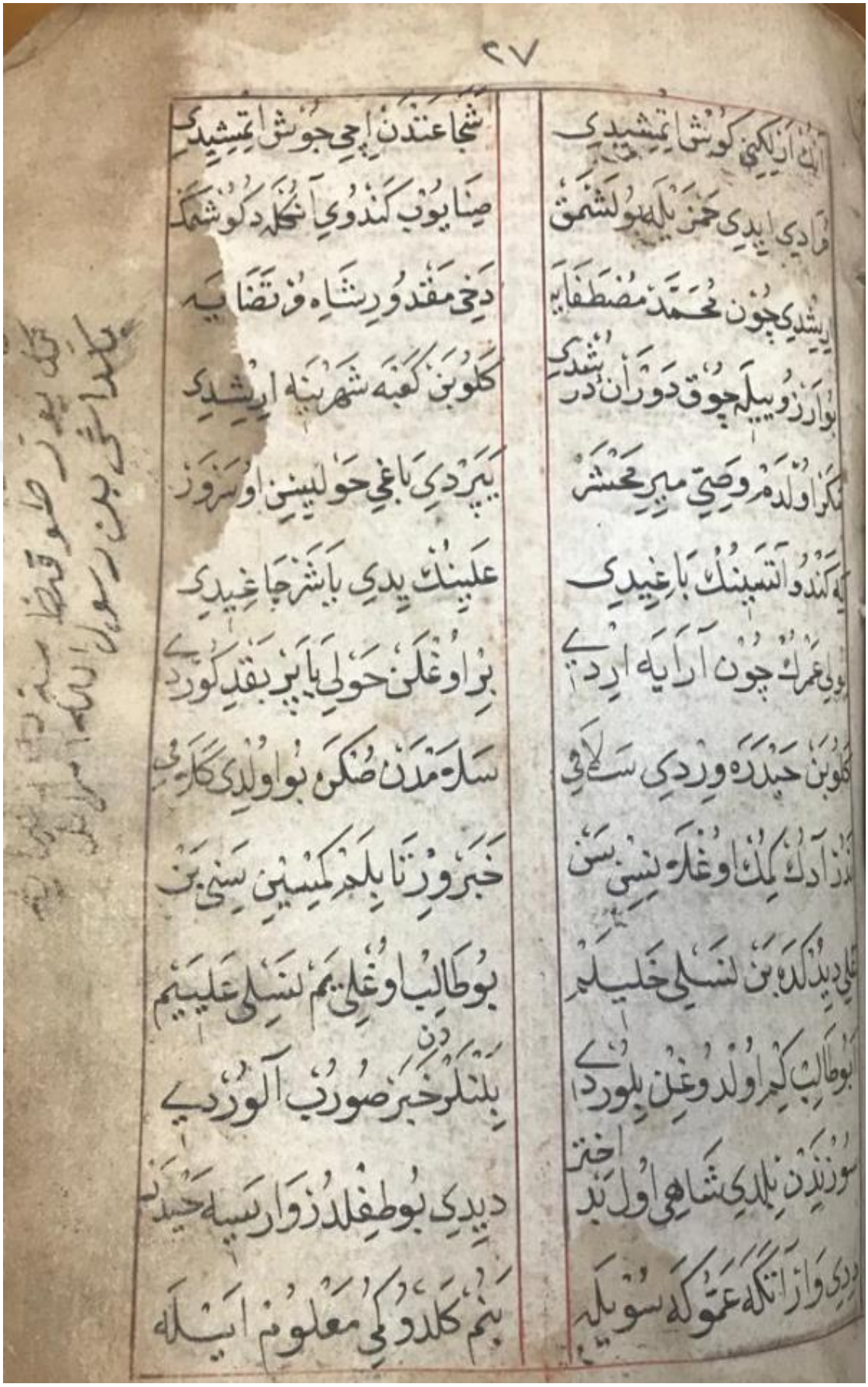
14b

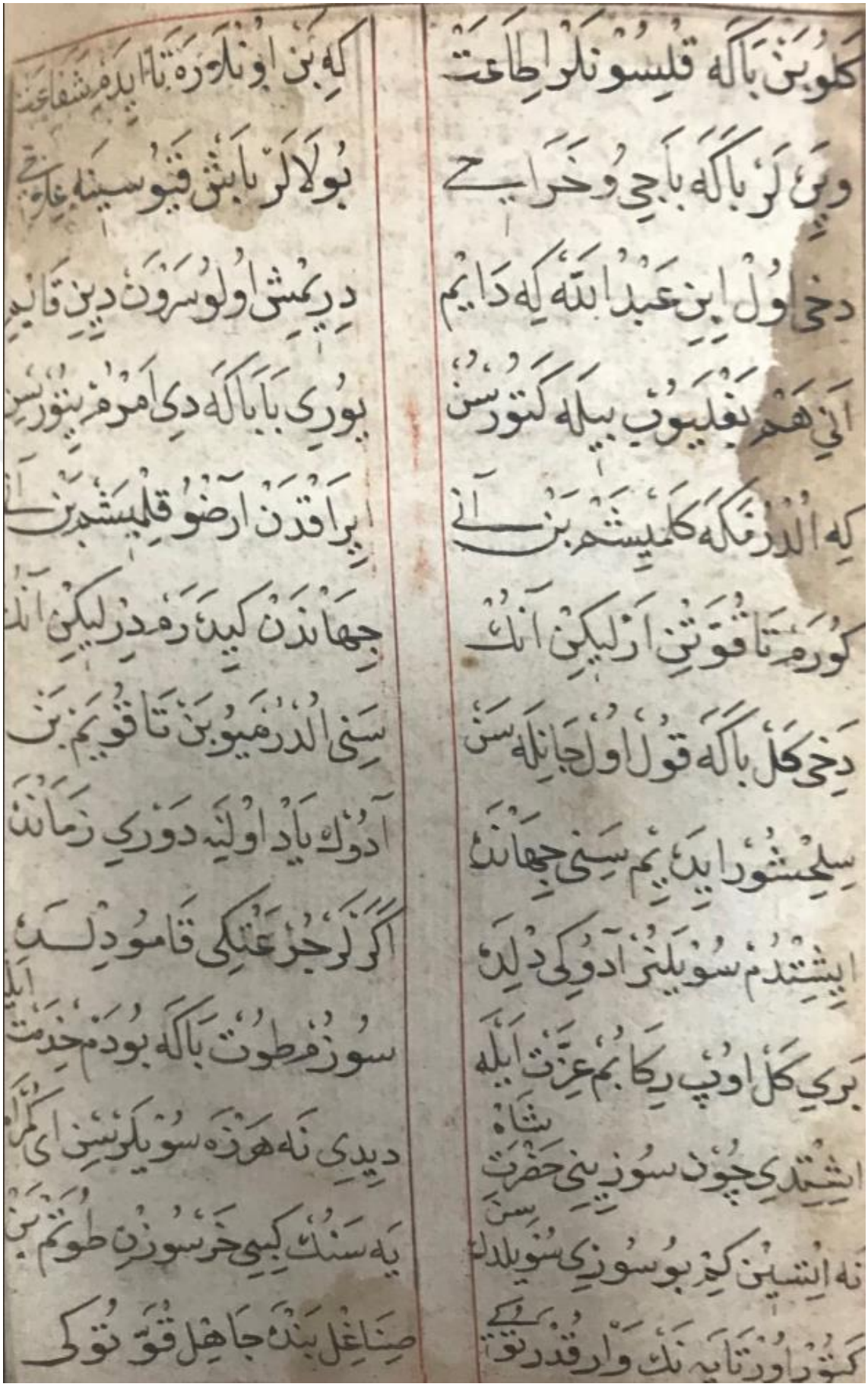
15a

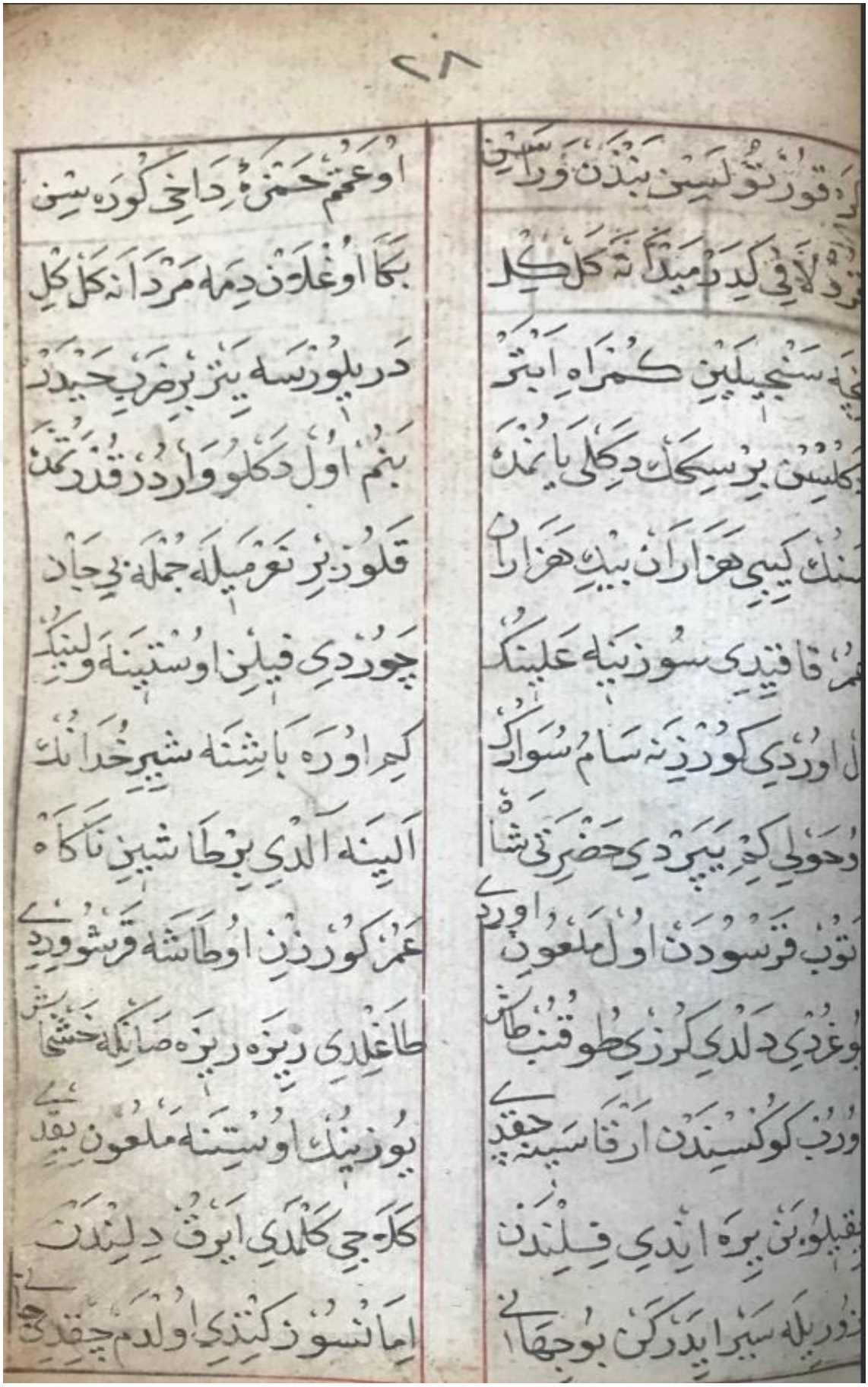
15b

16a

16b

17a

چو بر ضربیله جان ویردی اوکره پنه لبشاه دی کندو ایشنه نشا

در مدح — امام علی

جال

زهی قوت زهی قدرت زهی حکمت زهی شاه مردانه عطا قلمش کرمدن دوال

والی ملک ولایتدر وصی مصطفا مخزن علم الهی درکه ارمز مخ ملال

کلمدی میدان رزمه ایچنده الله همدم دو یمدی ضربینه یوز بیک کره یوز بیک

جمله لطفیو عطاسی شرح اولنمز حیدرک حوزه دلک یارزسه کریک کره بیک صاحبقا

میر قرآن شیر یزدان شاه سلطان ولی ساقی کوثر امام المتقین عین جمال

هیبتندن پر کجدی زهره برجمله دیو رحمتنه ارمک اولدی مؤمنه جمله امال

جاودانی عمره اردی جانبی ایدن فدا راه عشقینه علینک هوکم اولدی اتصال

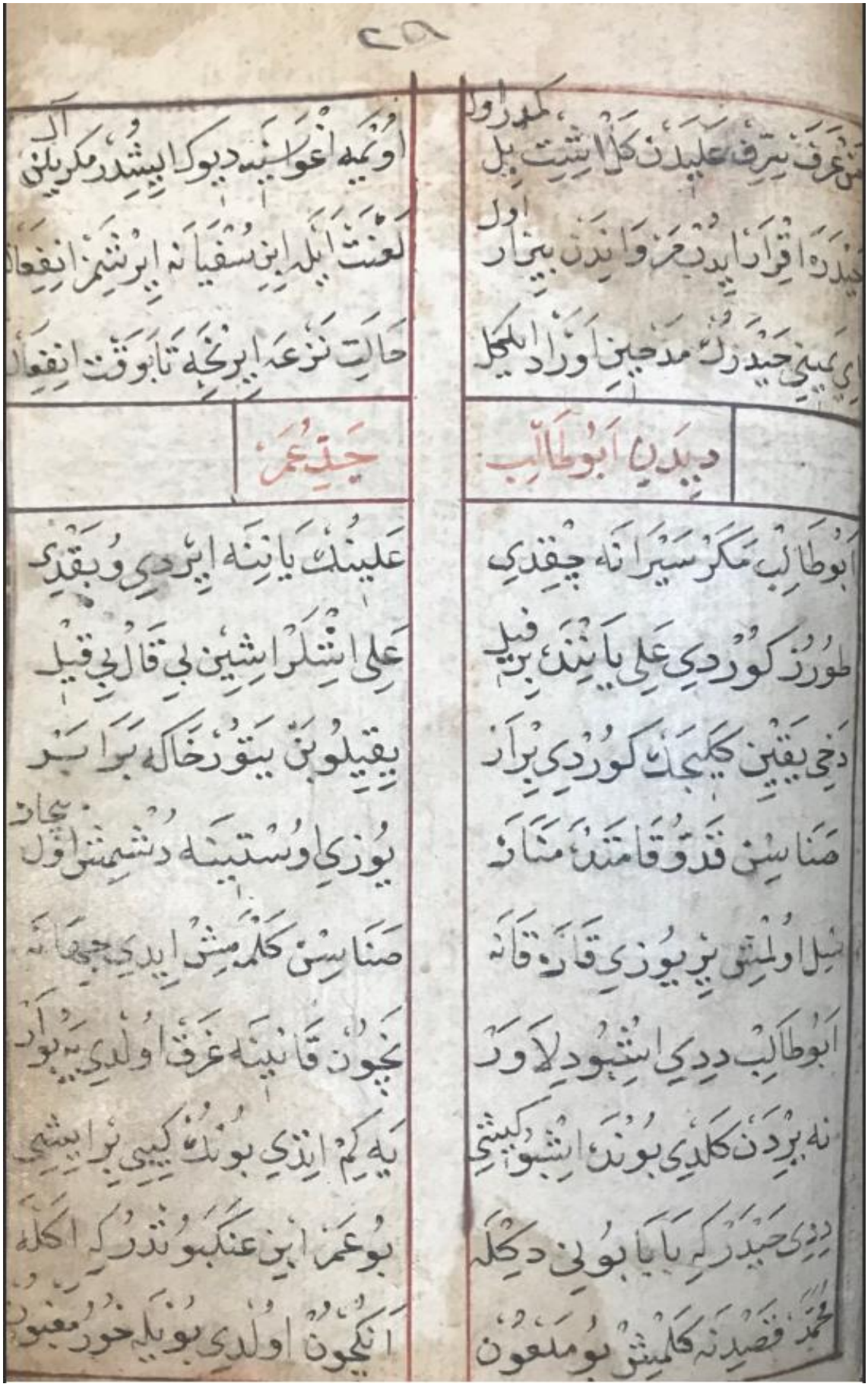
جان ودلدن سومایین ابتر شقیلر حیدرک شافعی روز جزادن اولدی انلرنا

ای موحد مؤمن ادم ای یقین اهل یمین کر شمال اهل کلسکامزه کوثر امشاد

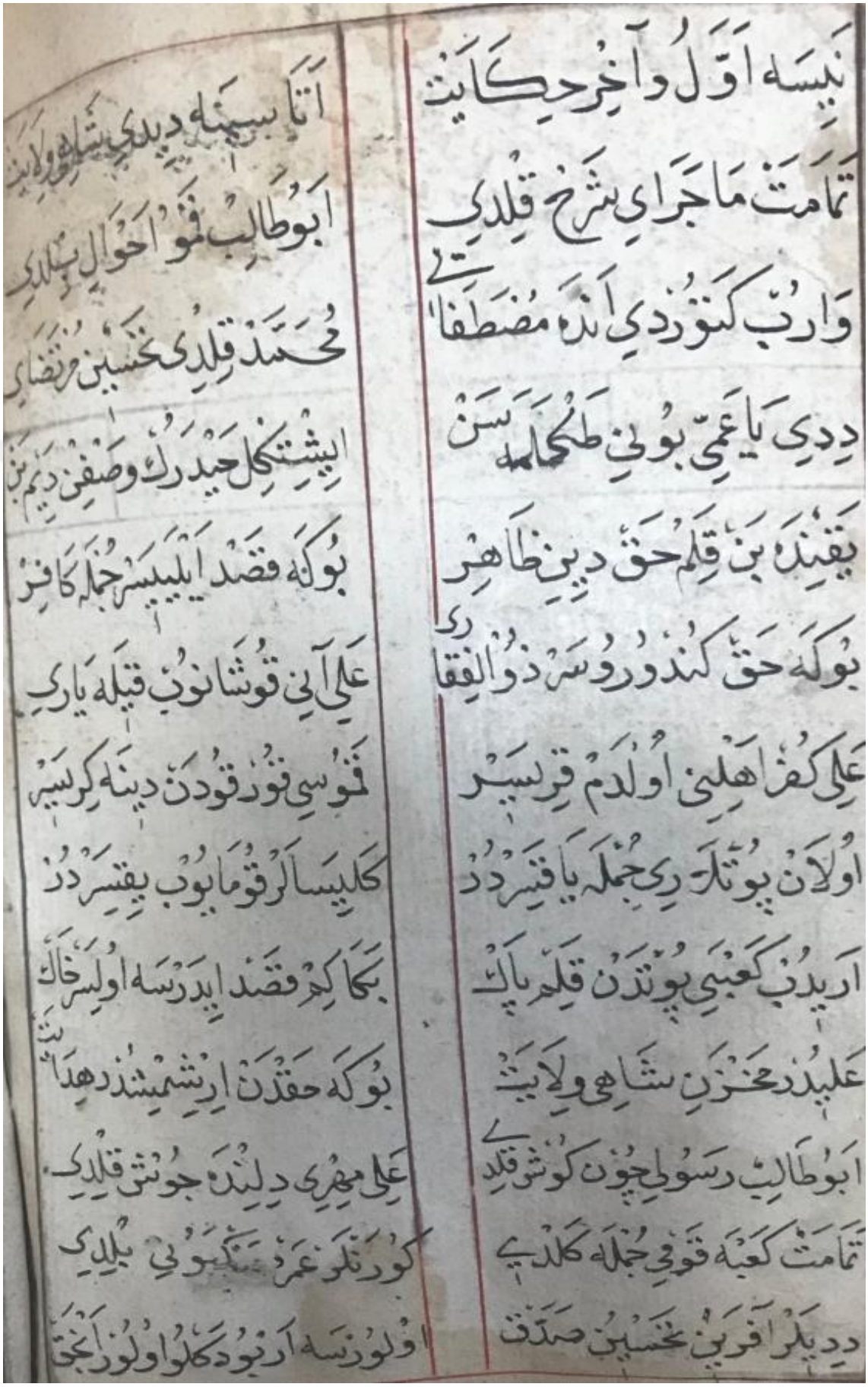
حیدری اول حیدری بل حیدر سوحبا کل موالی مشرب اول تاکم اولا سنی خبر

راه دینه ایچنده یولداش بویولی دار ظلمتده قلوب نفسوکه قلمغل وبال

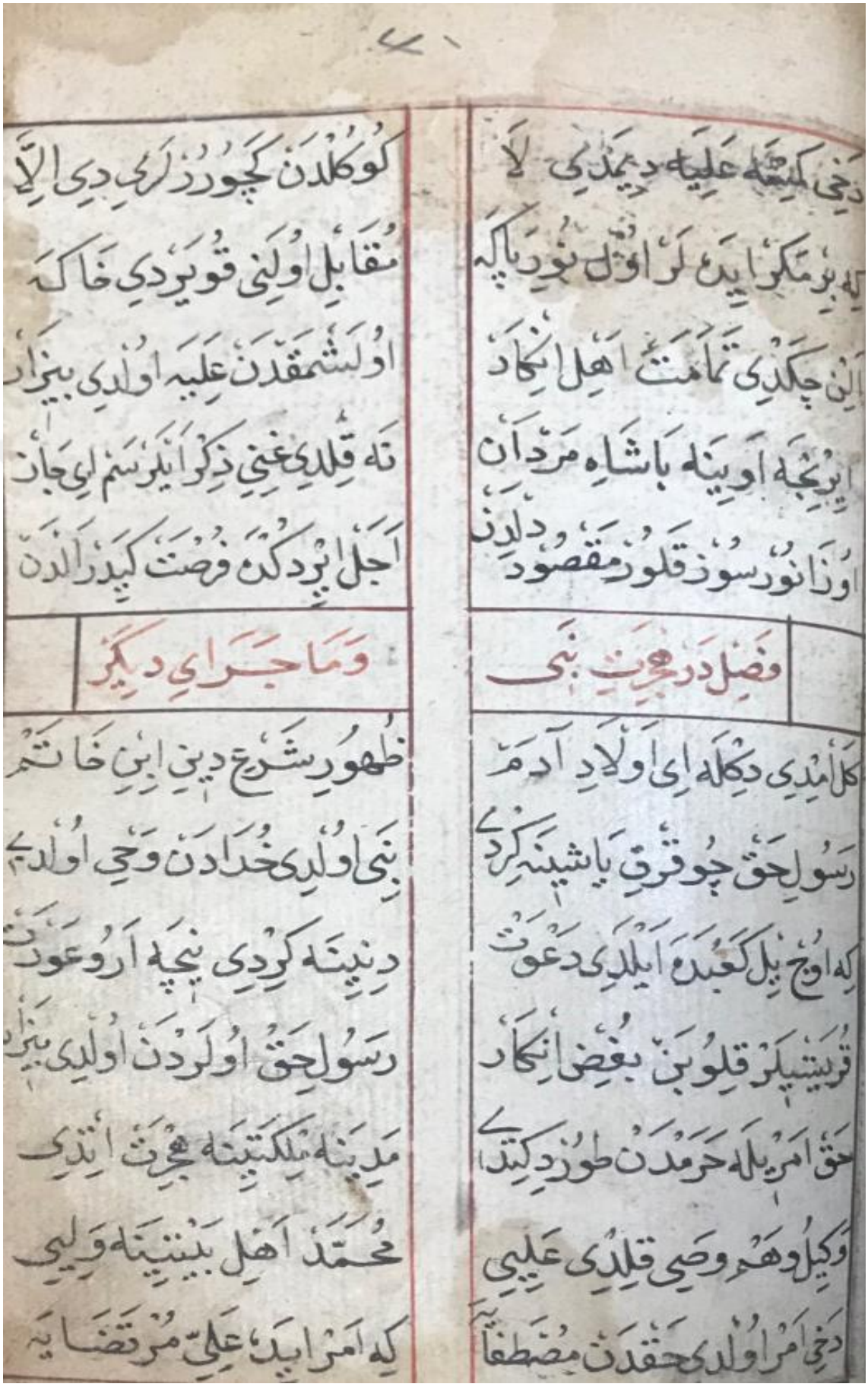
17b

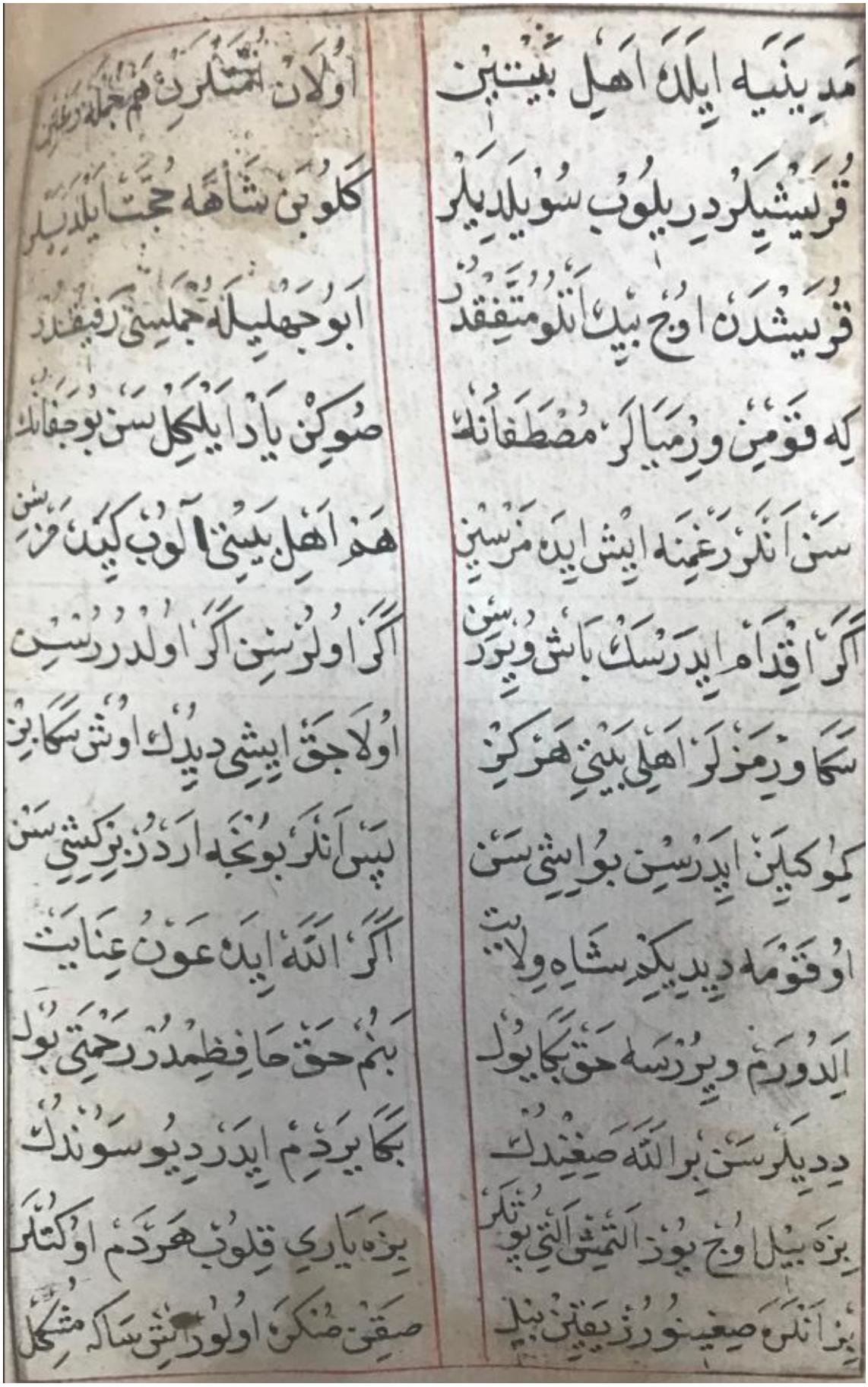
18a

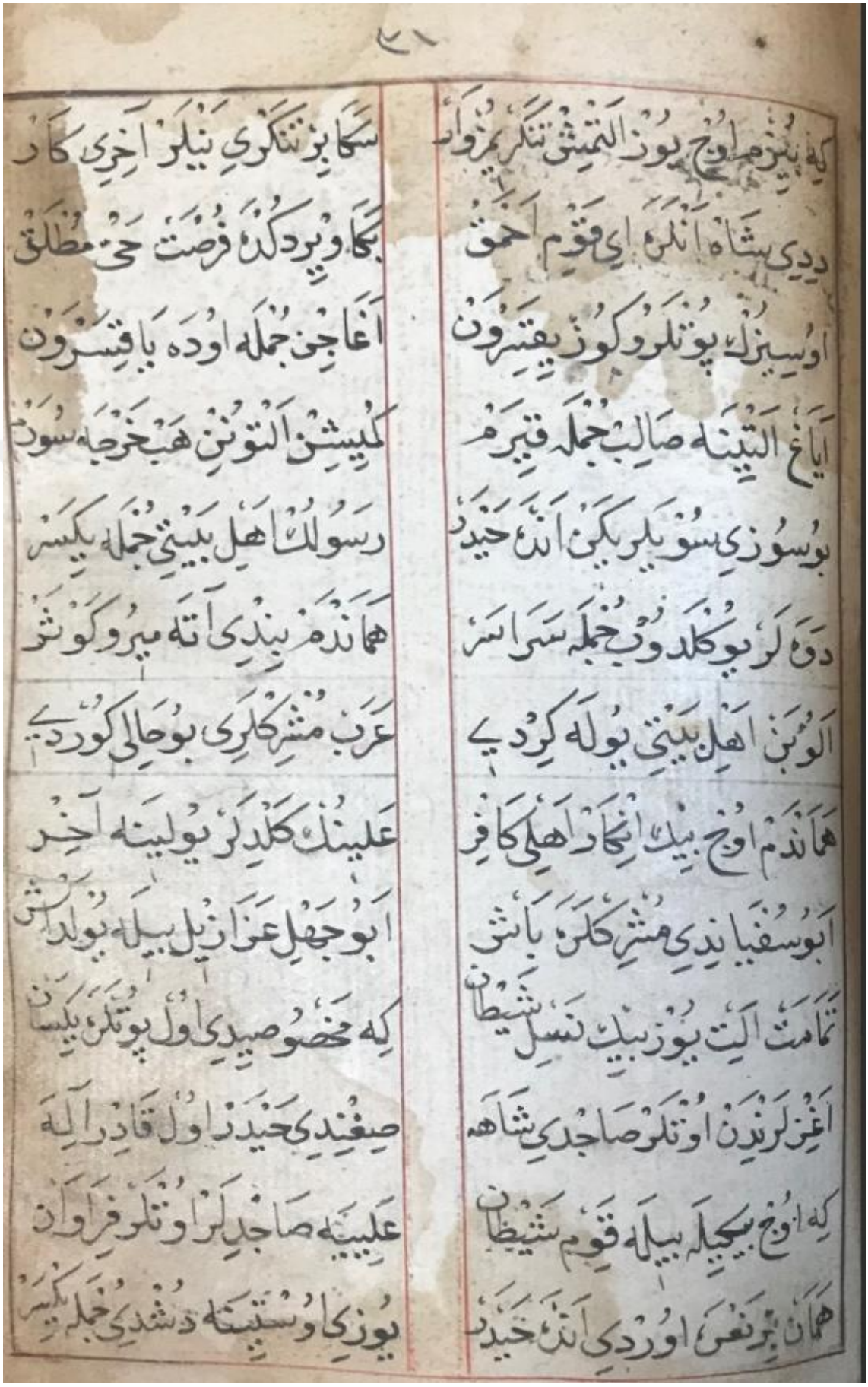
18b

19a

19b

20a

رحیم اولاد بیله بره کجدی
علیندن یغی سیندن جمله قاچدی

چوحید ذ یغی اوردی هیبت اتدی
قریشك چوغی دوشب عقل کتدی

بو ایشی چونکه اتدکده حضرت شاه
عزا امر تمشیدی داخی الله

کتوردی اهل بیتی چون نهایت
مدینه ایرشدردی بسکرمت

رسول اهلین کوردی اولدکی شاد
مبارك کوکلی غمدن اولدی آزاد

همین اون یاشه ارمیشیدی حیدر
که بو ارلیکی کوسترردی اوسرور

در مدح امام علی کرم الله وجهه

نبیلر سروری چونکم محمد مصطفا کلدی
ولایت رهبری سلطان علی المرتضا کلدی

امامین سعیدین شهیدین شهی اولاد
حسن خلق رضا یلن حسین کربلا کلدی

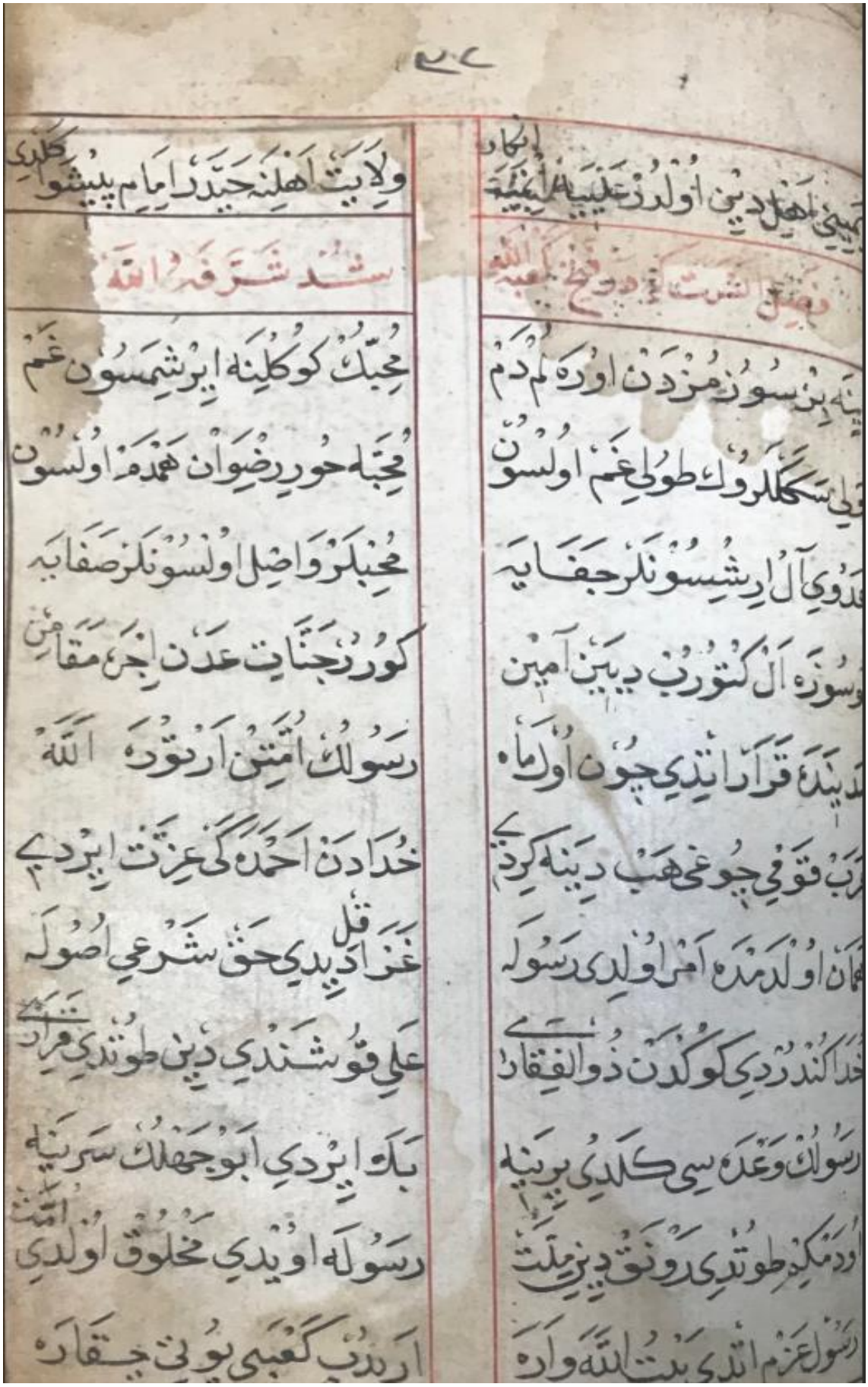
چوزین العابدین اولدر اناسی آل اولادك
محمد باقر جعفر قمو رهنما کلدی

شهید هفتمین اولدی یقین بل موسی کاظم
امام هشتمین بعد علی موسی رضا کلدی

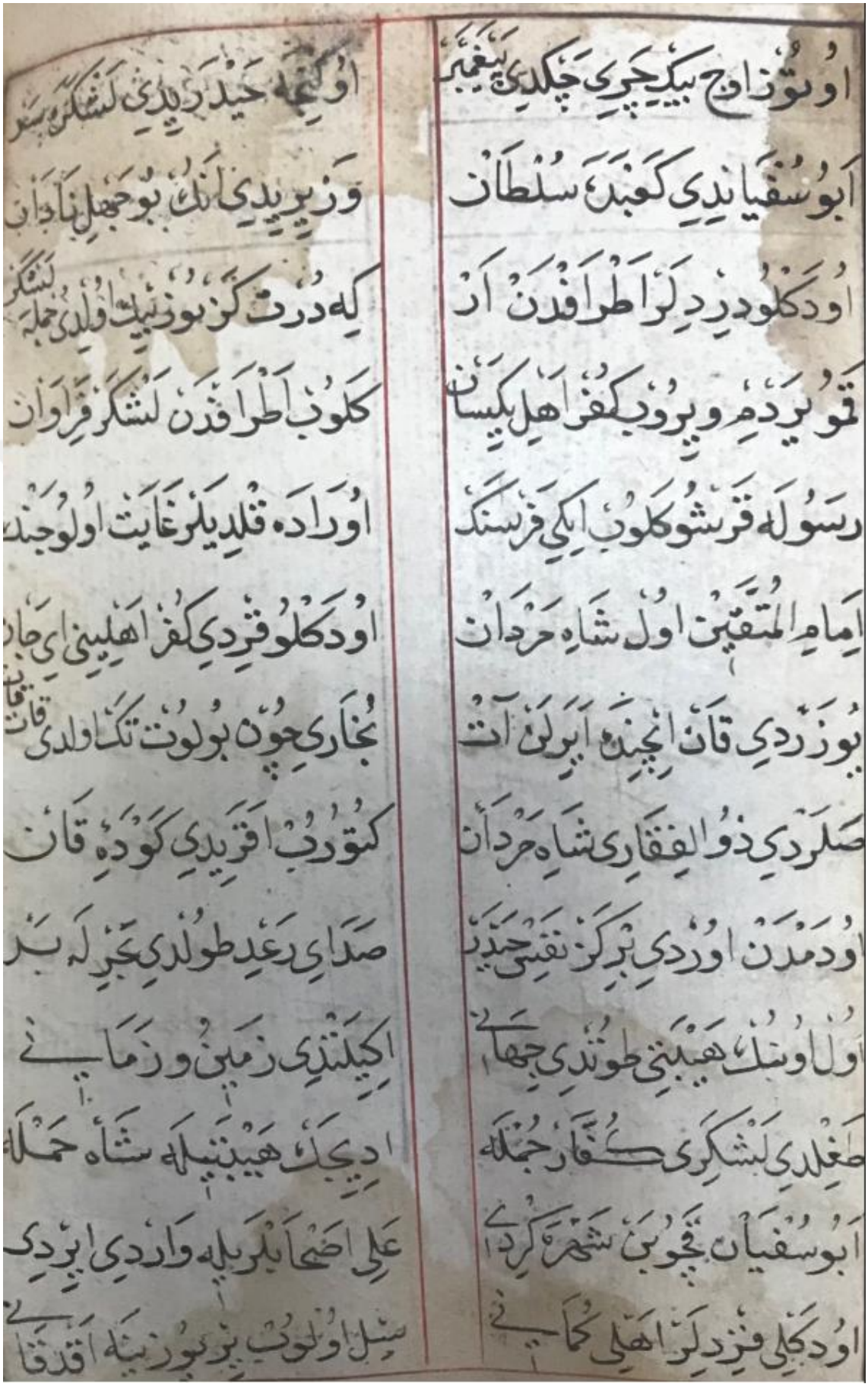
تقی تقوای دینك بل امام هم پناهمدن
نقی دوران عالمدا قمو دردده دوا کلدی

امامی عسکری اولدی پدر مهدی دورانه
خدا نك فضلی ایرشدی بشکر صاحب لوا کلدی

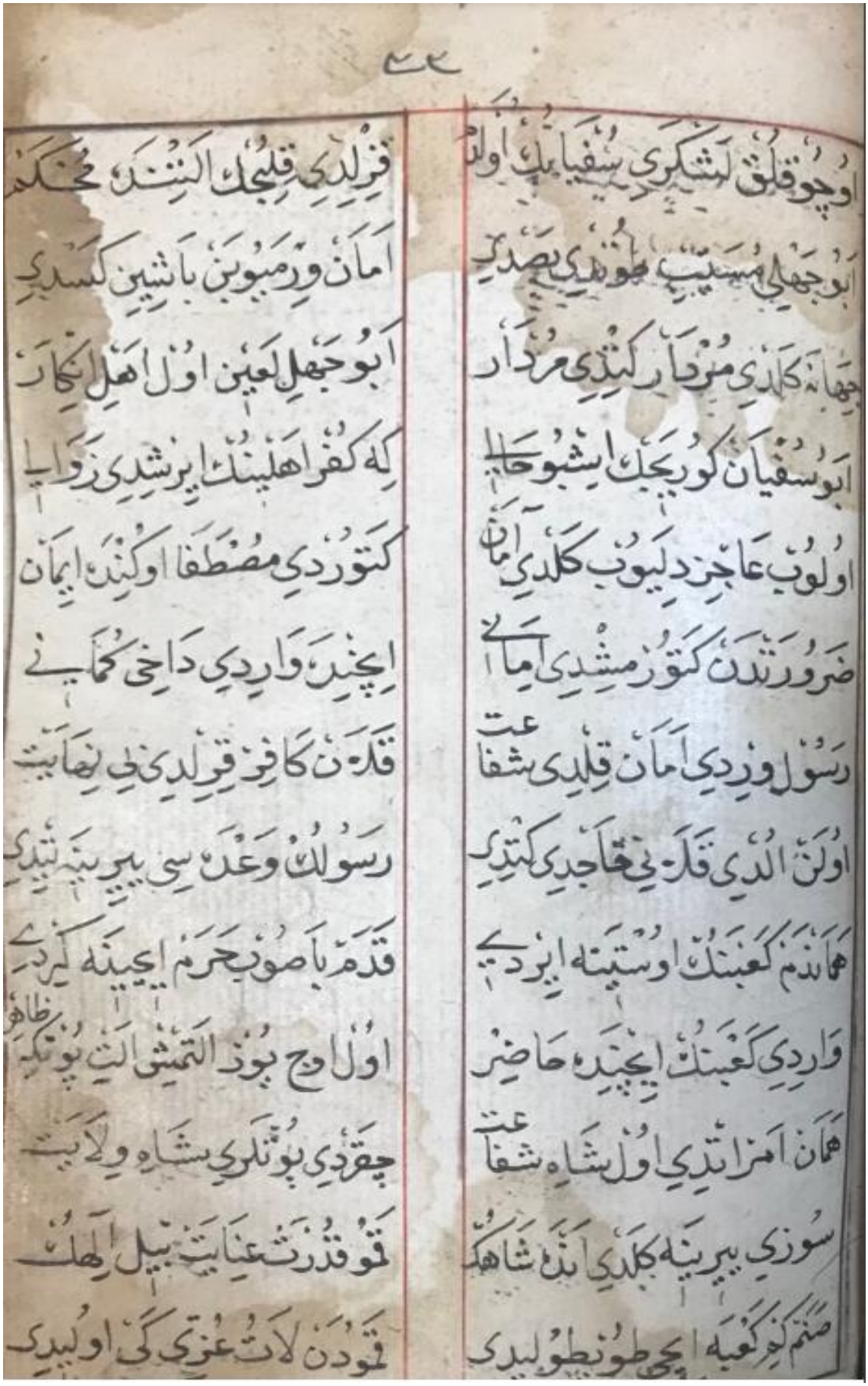
20b

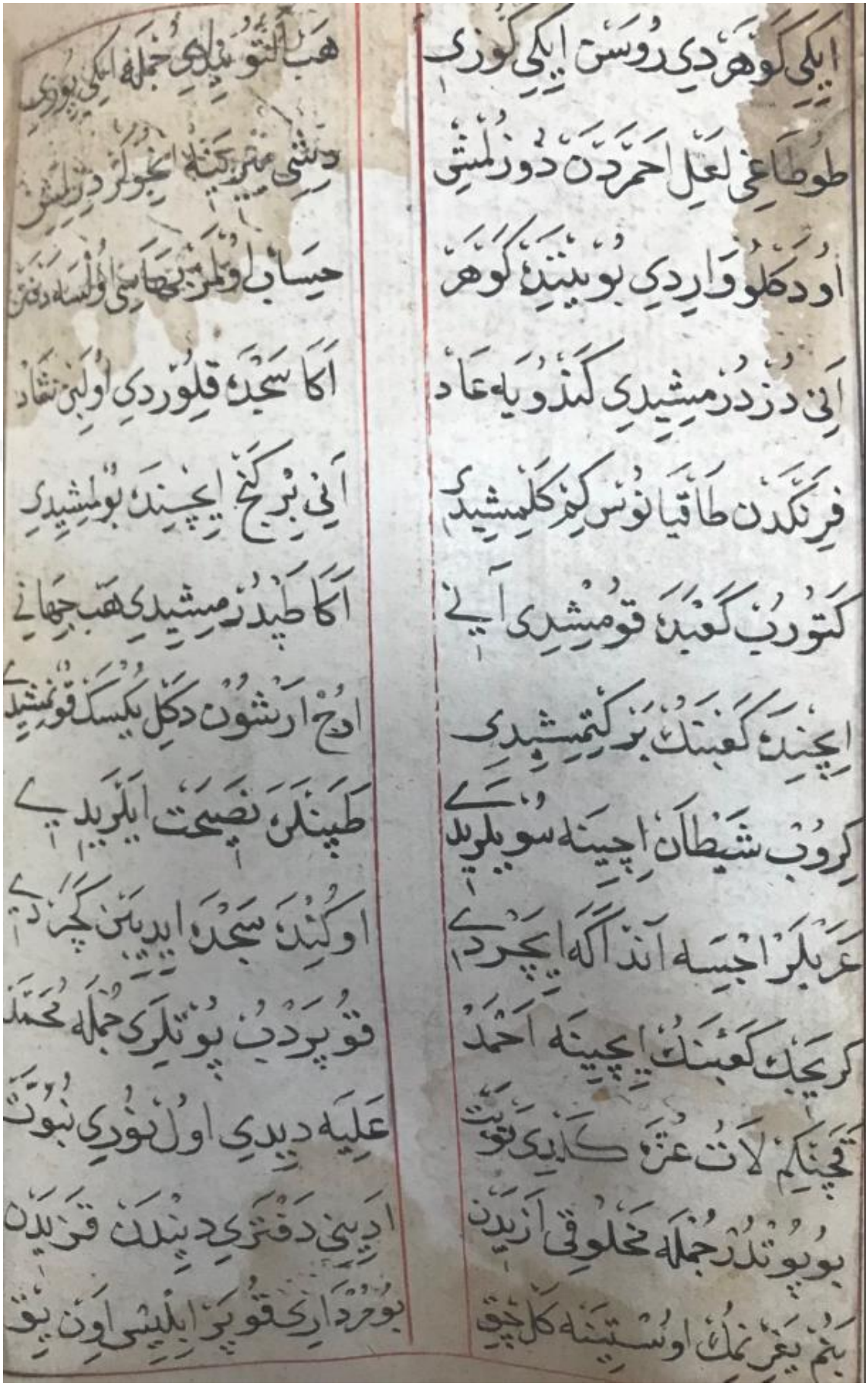
21a

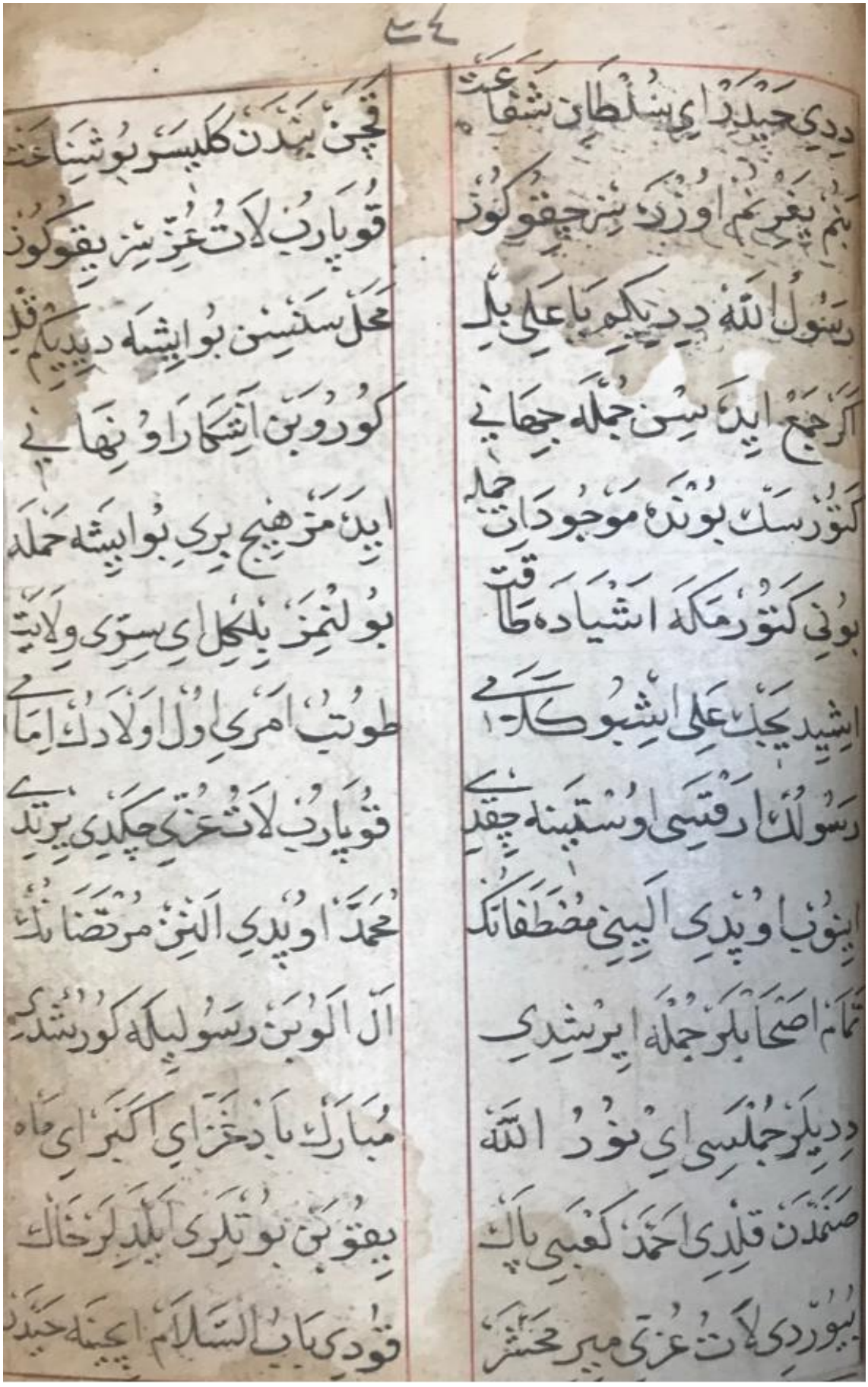
21b

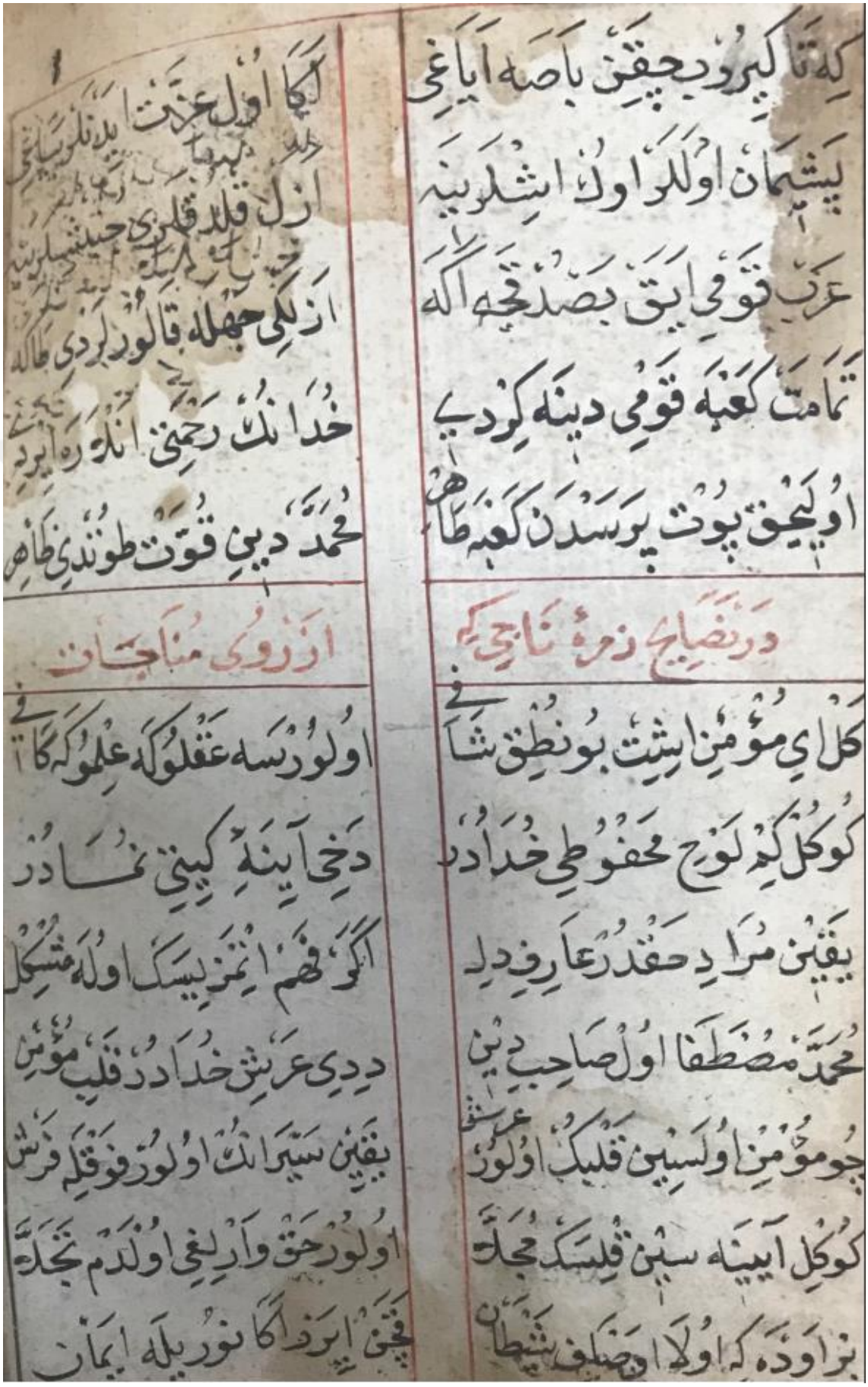
22a

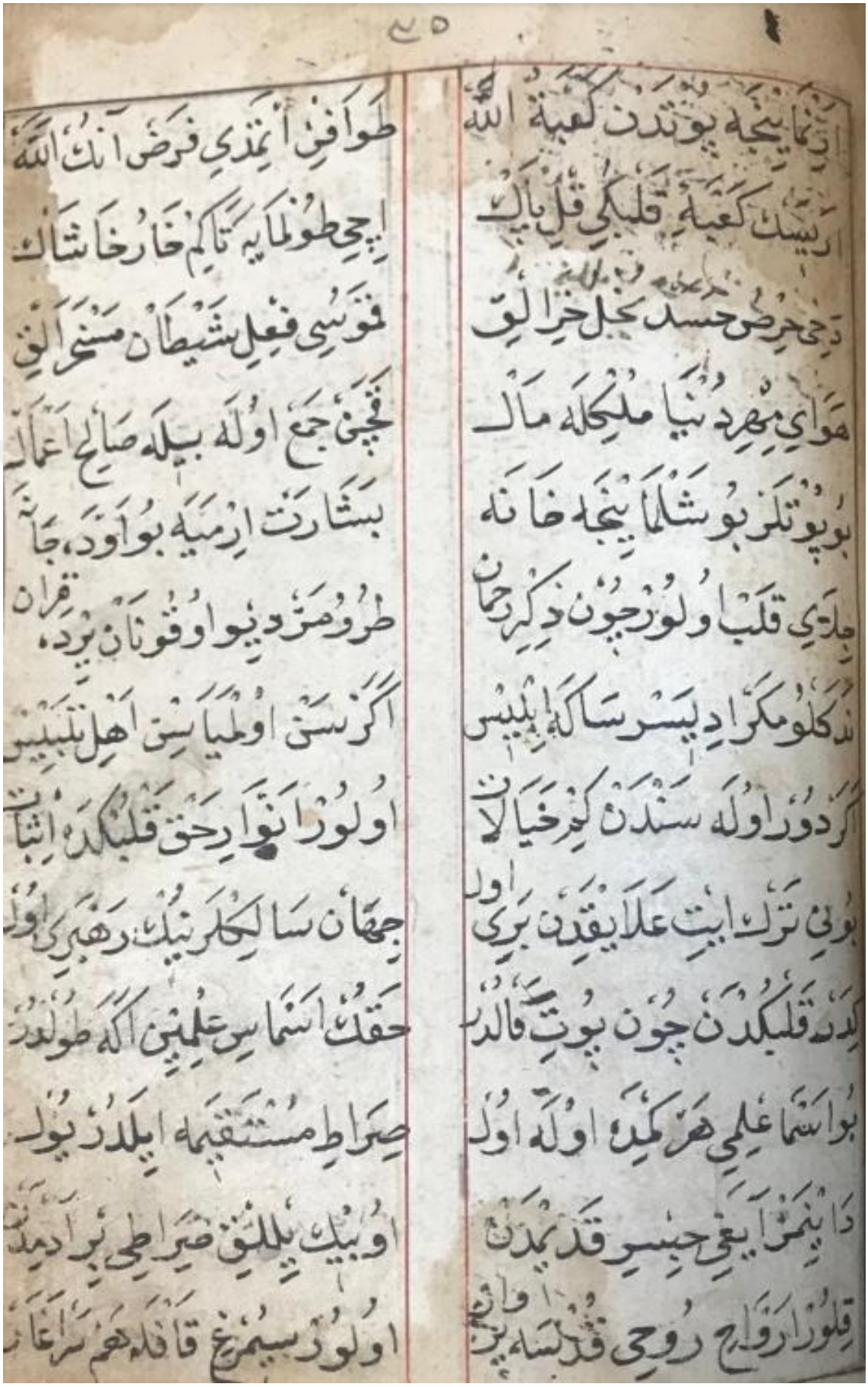
22b

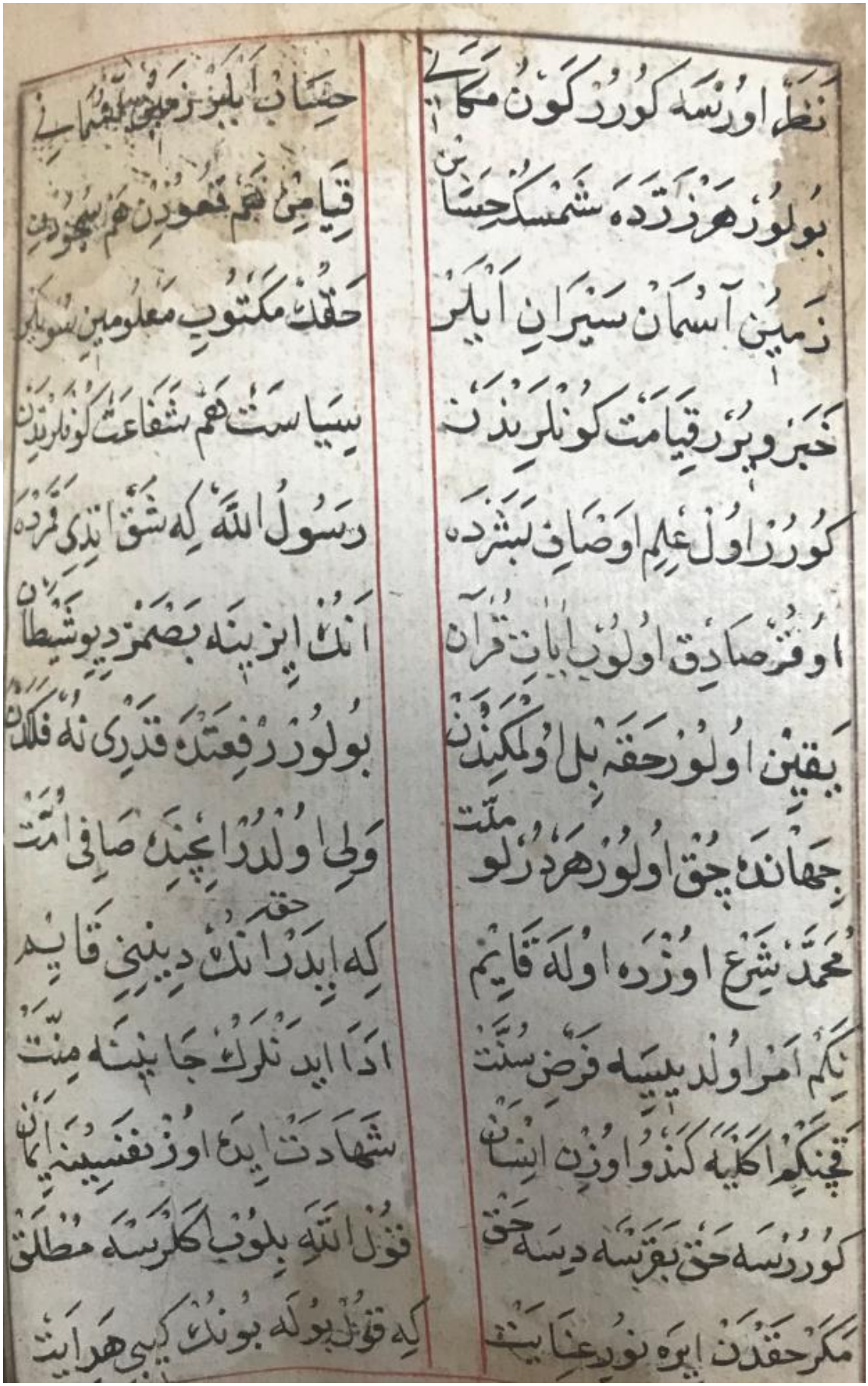
23a

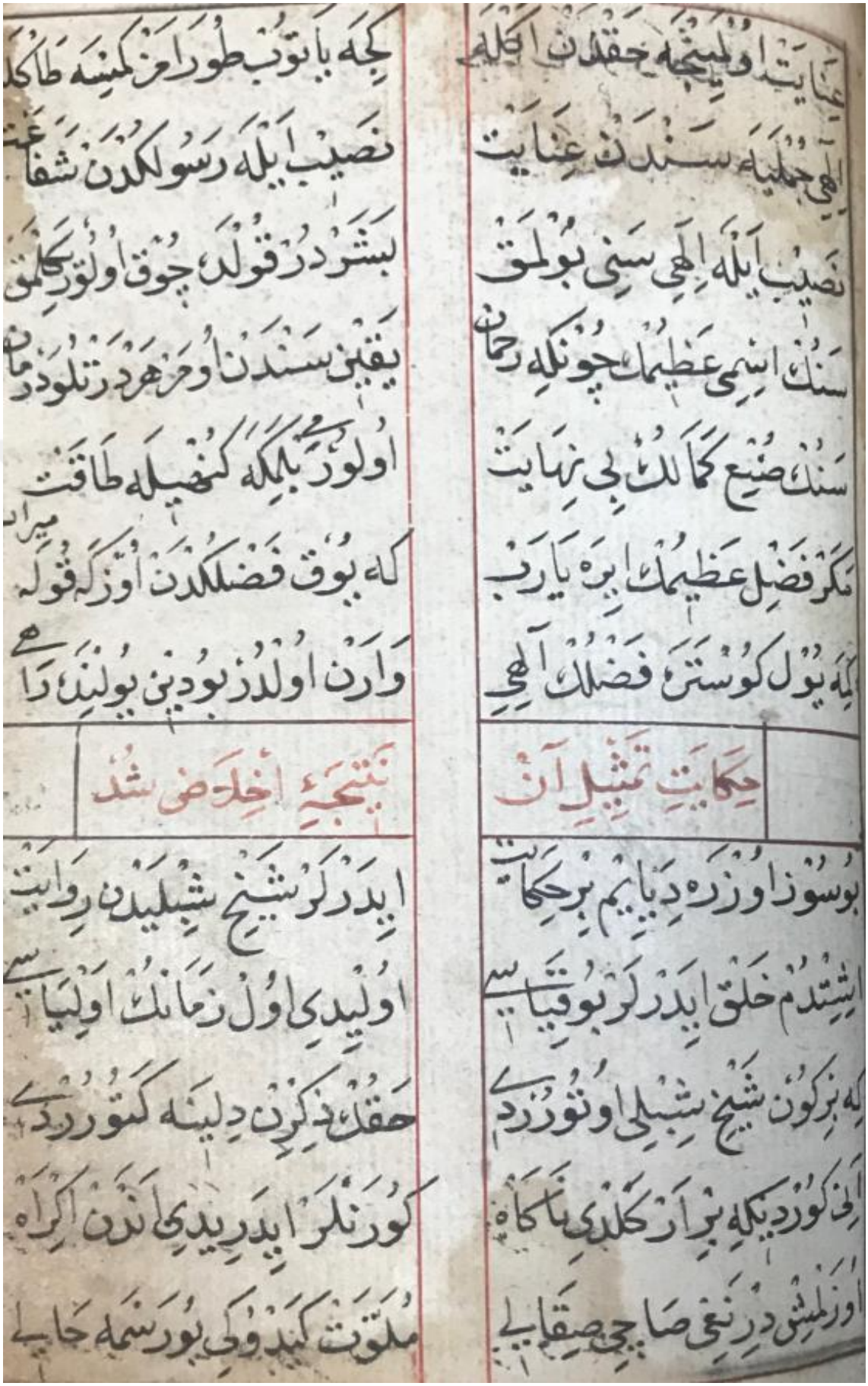
23b

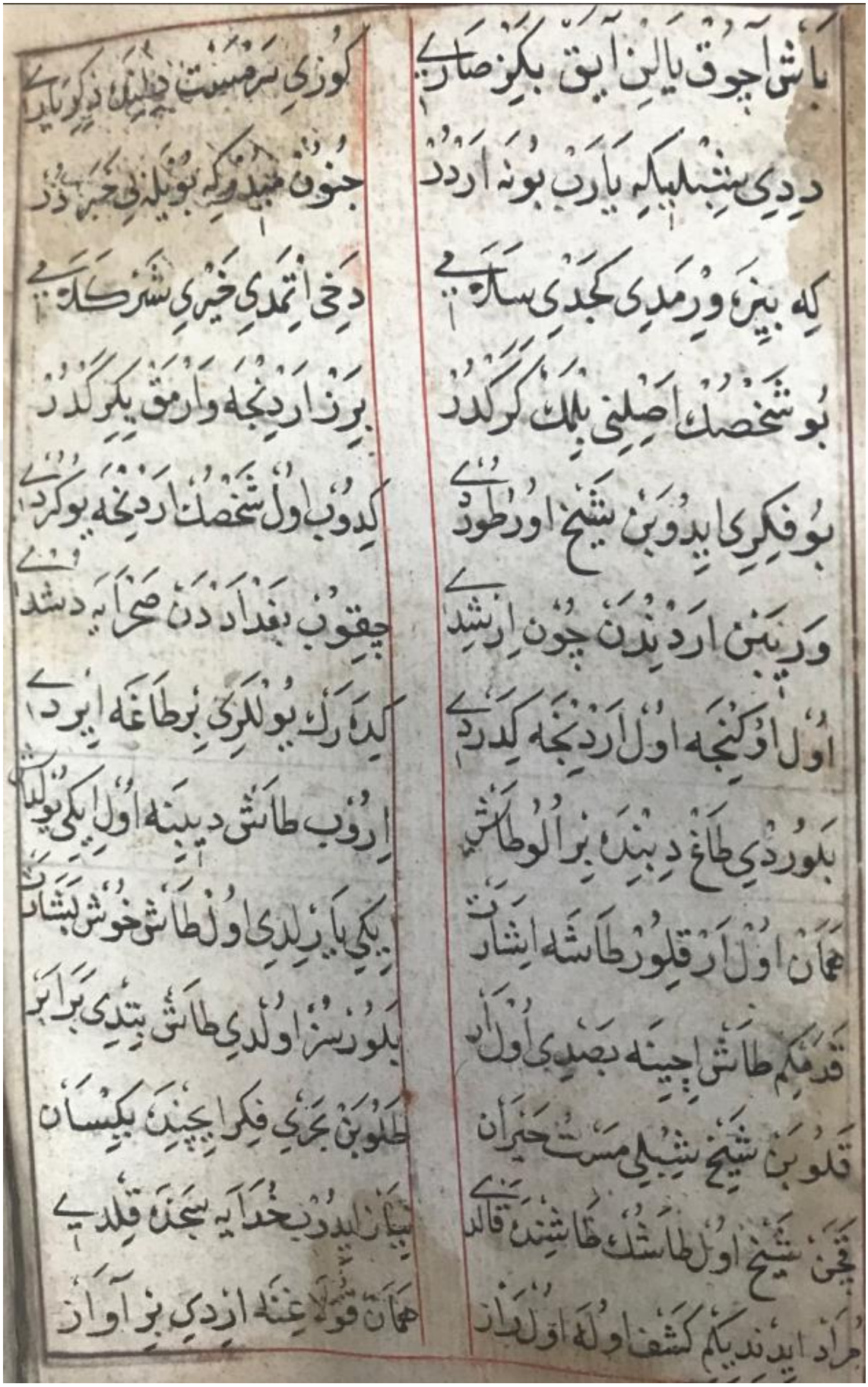
24a

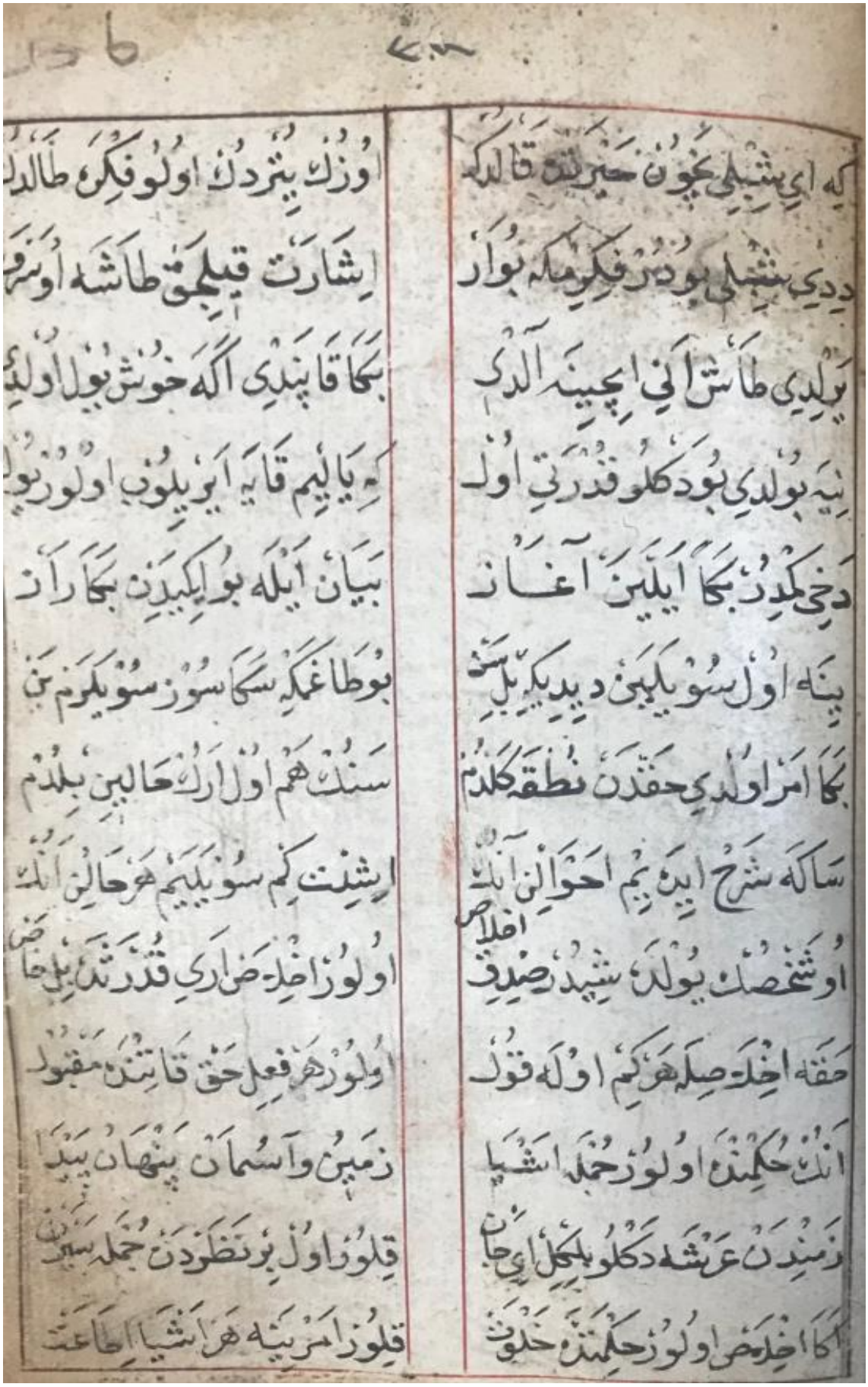
24b

25a

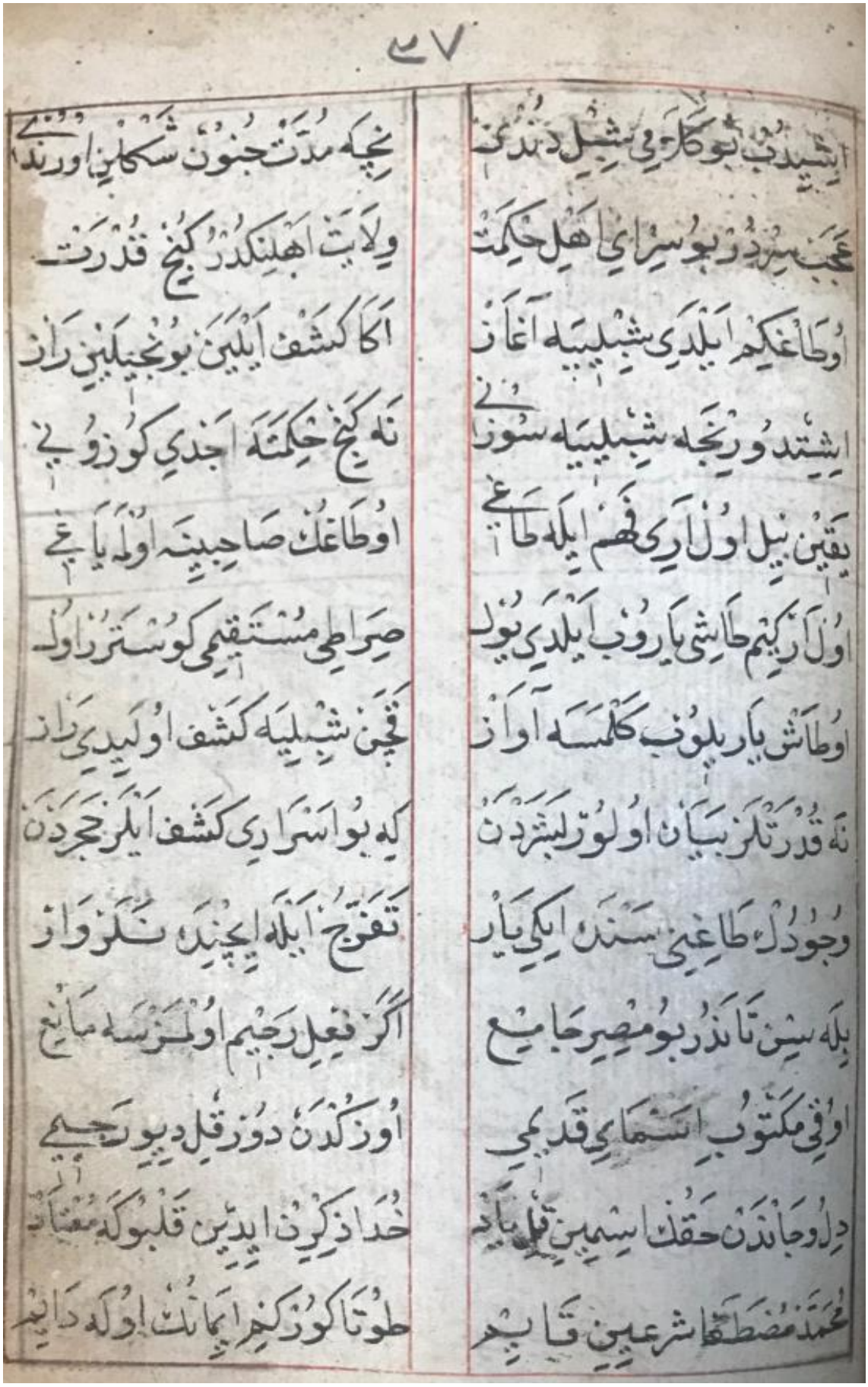
25b

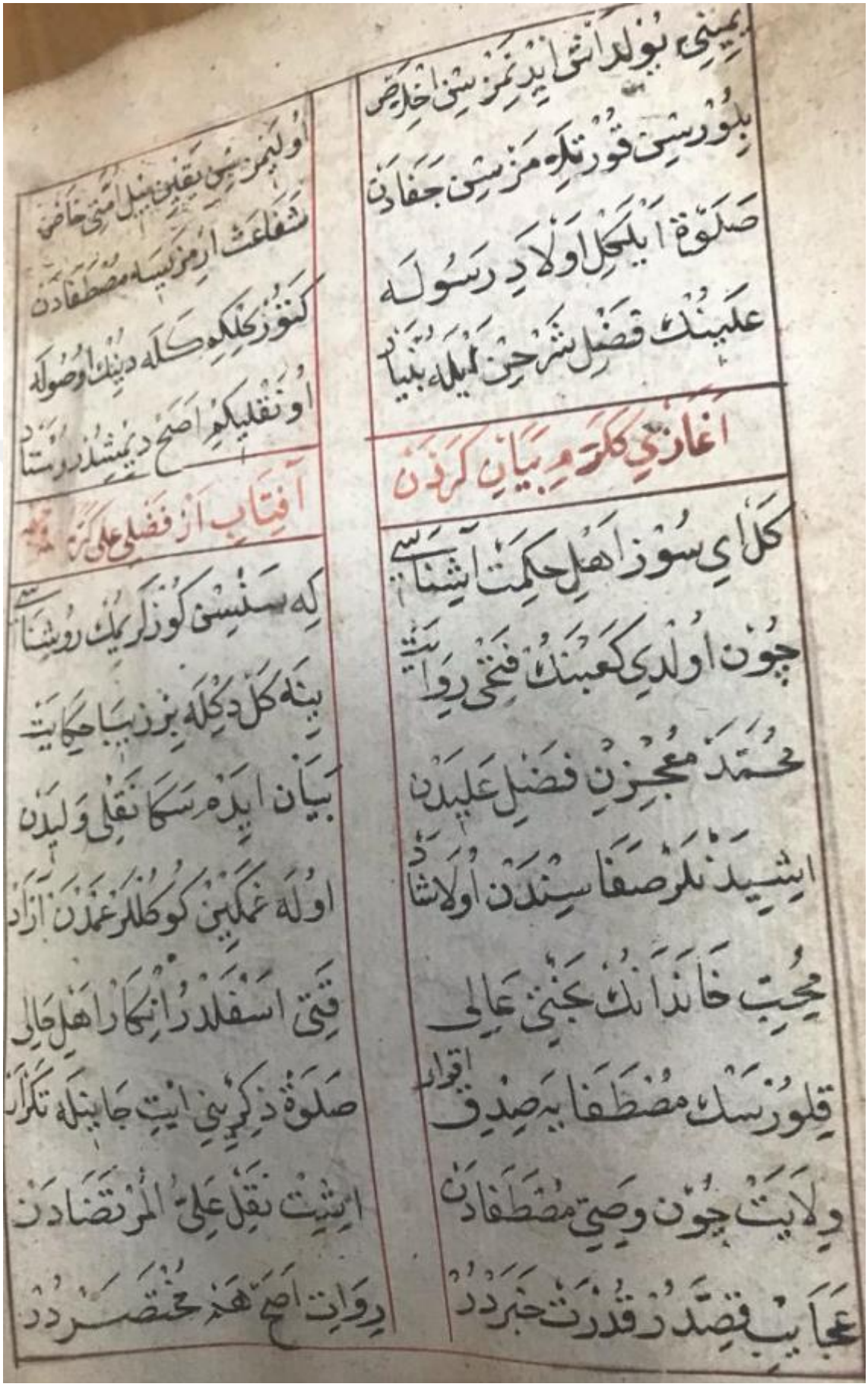
26a

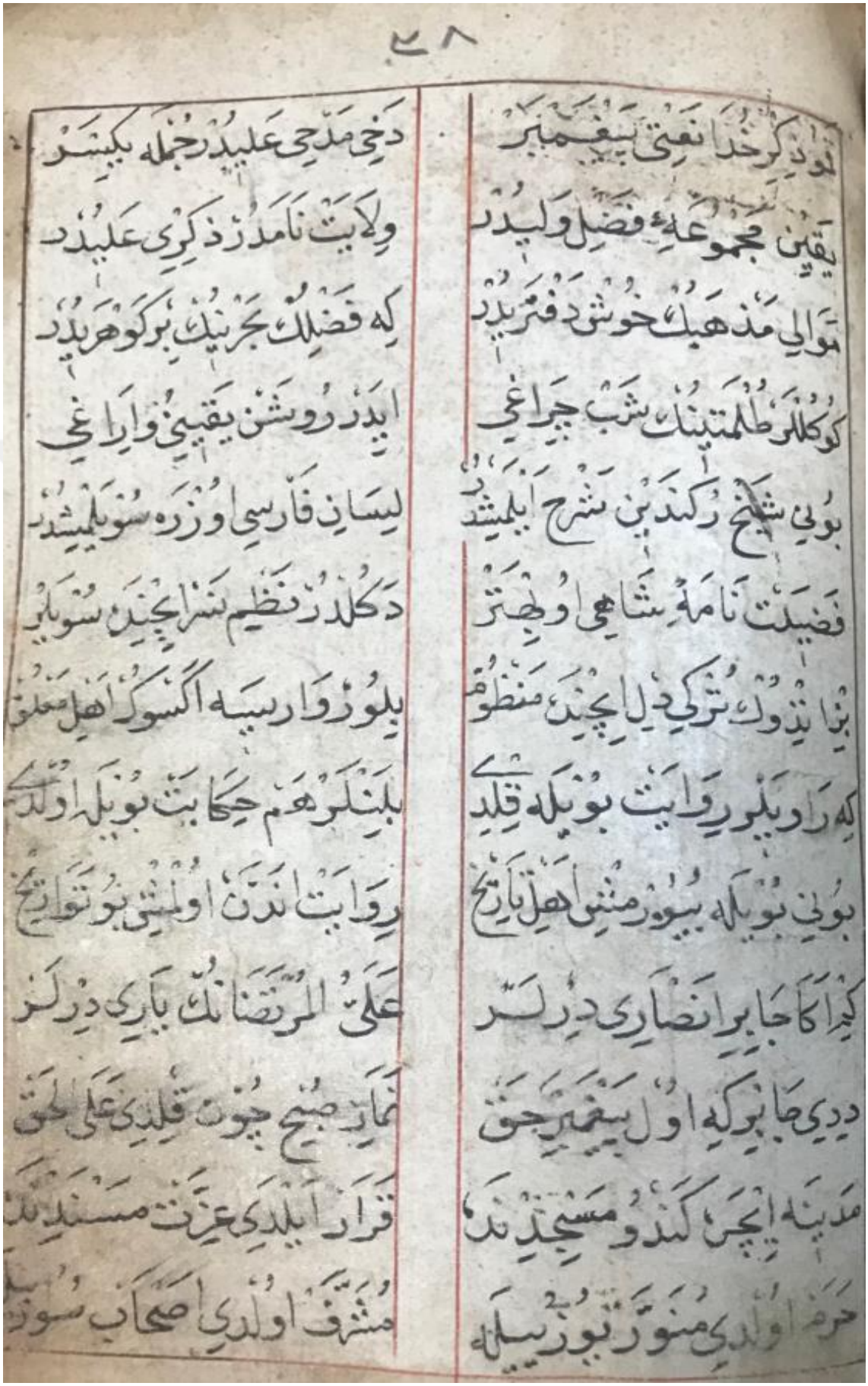
26b

27a

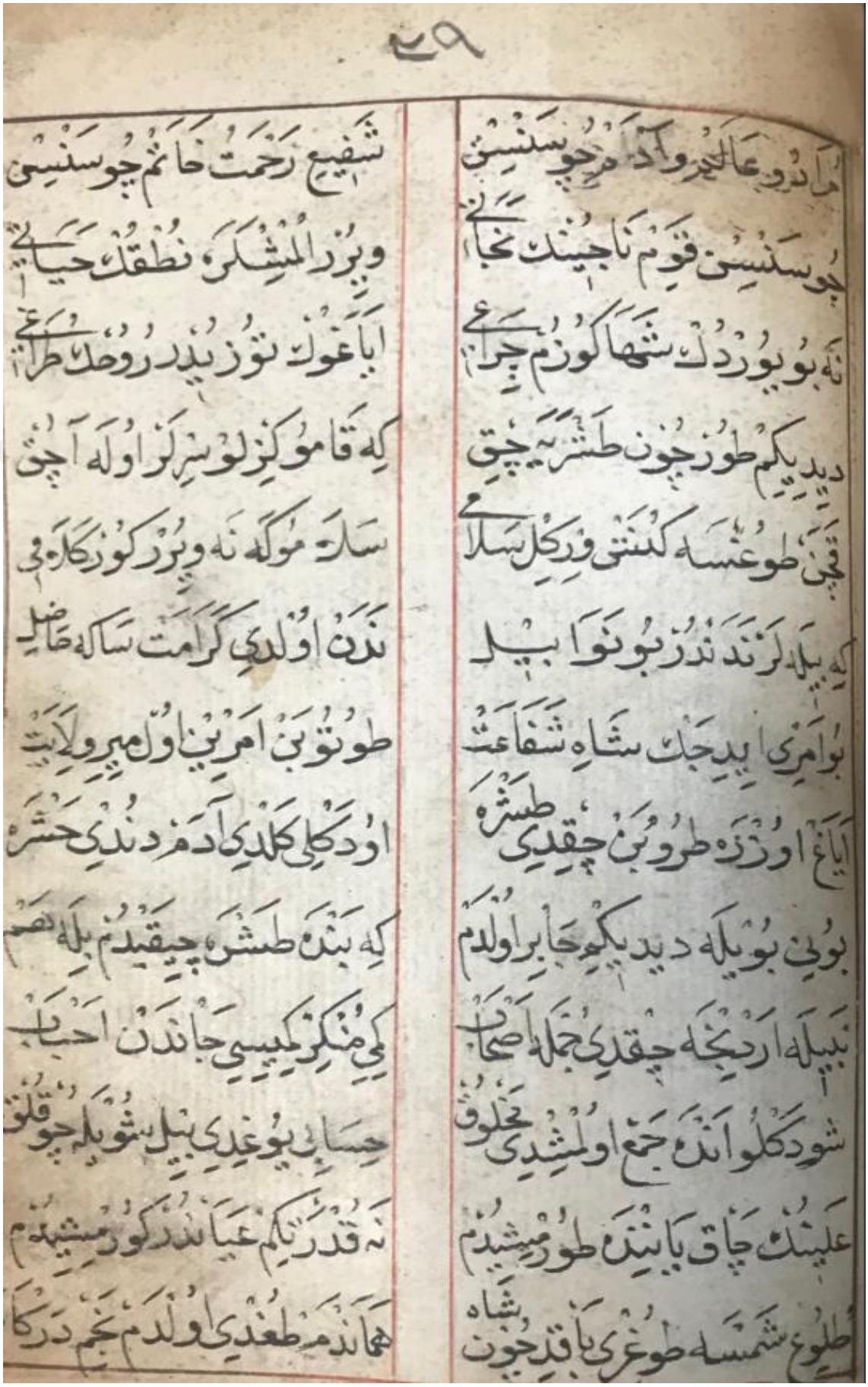
27b

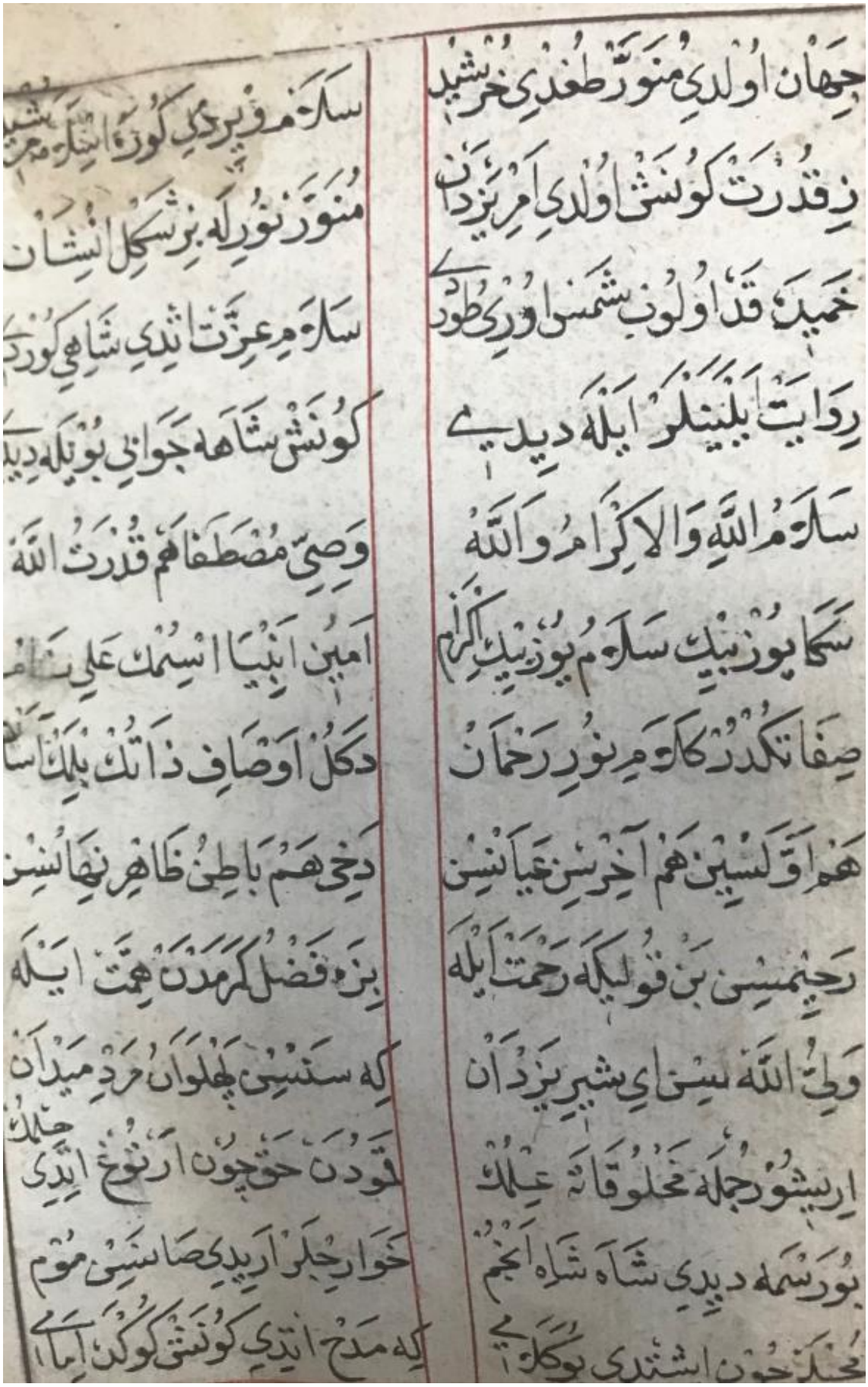
28a

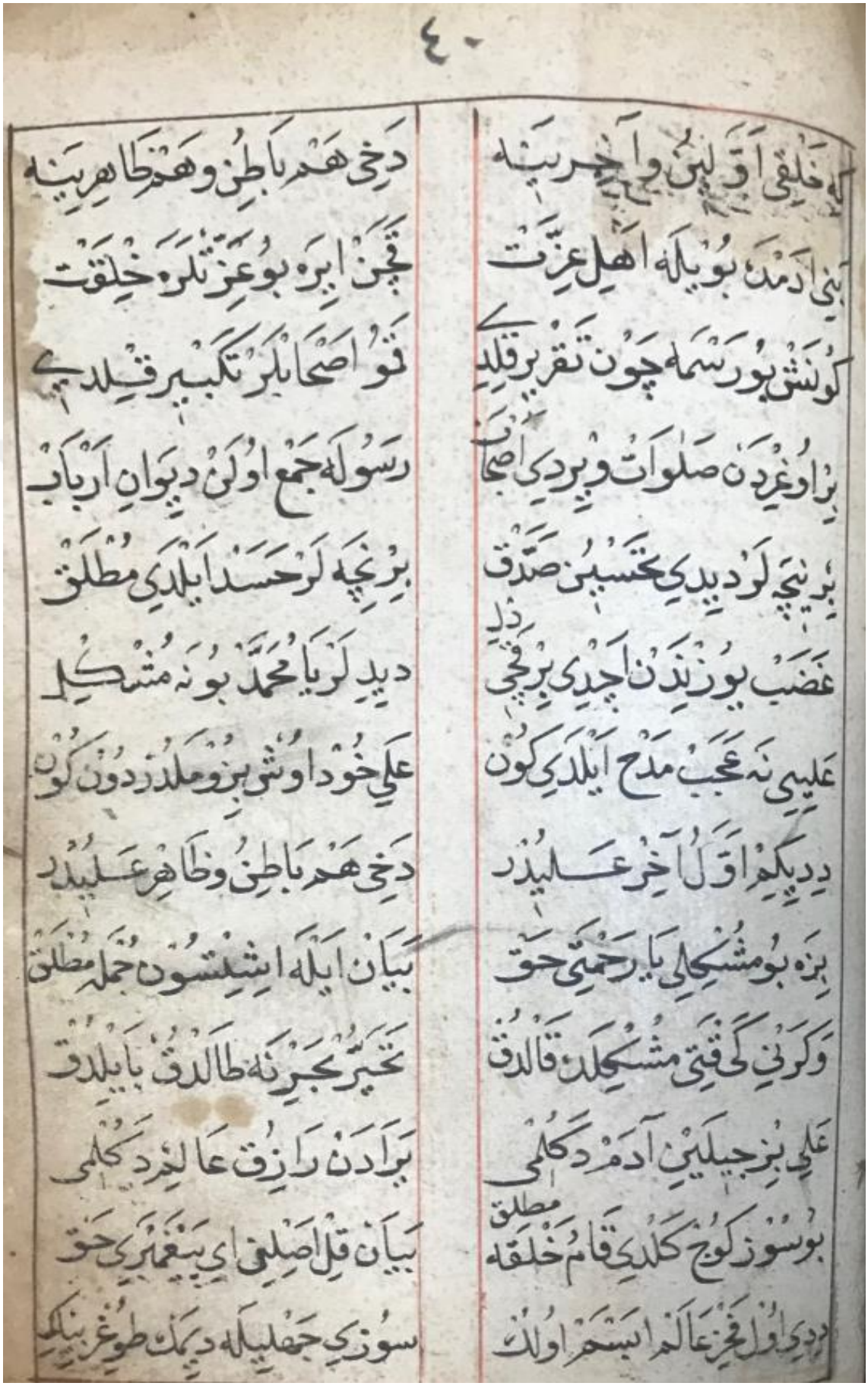
28b

29a

29b

٤٠

كه خلقي اوّلين و آخرينه — دخي هم باطن و هم ظاهرينه

بني آدمدن بويله اهل عزّت — قچن ايره بو عزّتلره خلقت

كونش يوز سمه چون تقرير قلدي — قو اصحابلر تكبير قلدي

براوغردن صلوات و بردي اصحاب — رسوله جمع اولن ديوان ارباب

برينچه لر ديدي تحسين صدق — برنچه لر حسد ايلدي مطلق

غضب يوزندن اجدي برنجي — ديدلر يا محمد بو نه مشكل

عليي نه عجب مدح ايلدي كون — علي خود اوشبو ملدز دون كون

ديديلر اوّل آخر عليدر — دخي هم باطن و ظاهر عليدر

بزه بو مشكلي يا رحمتي حق — بيان ايله اشتسون جمله مطلق

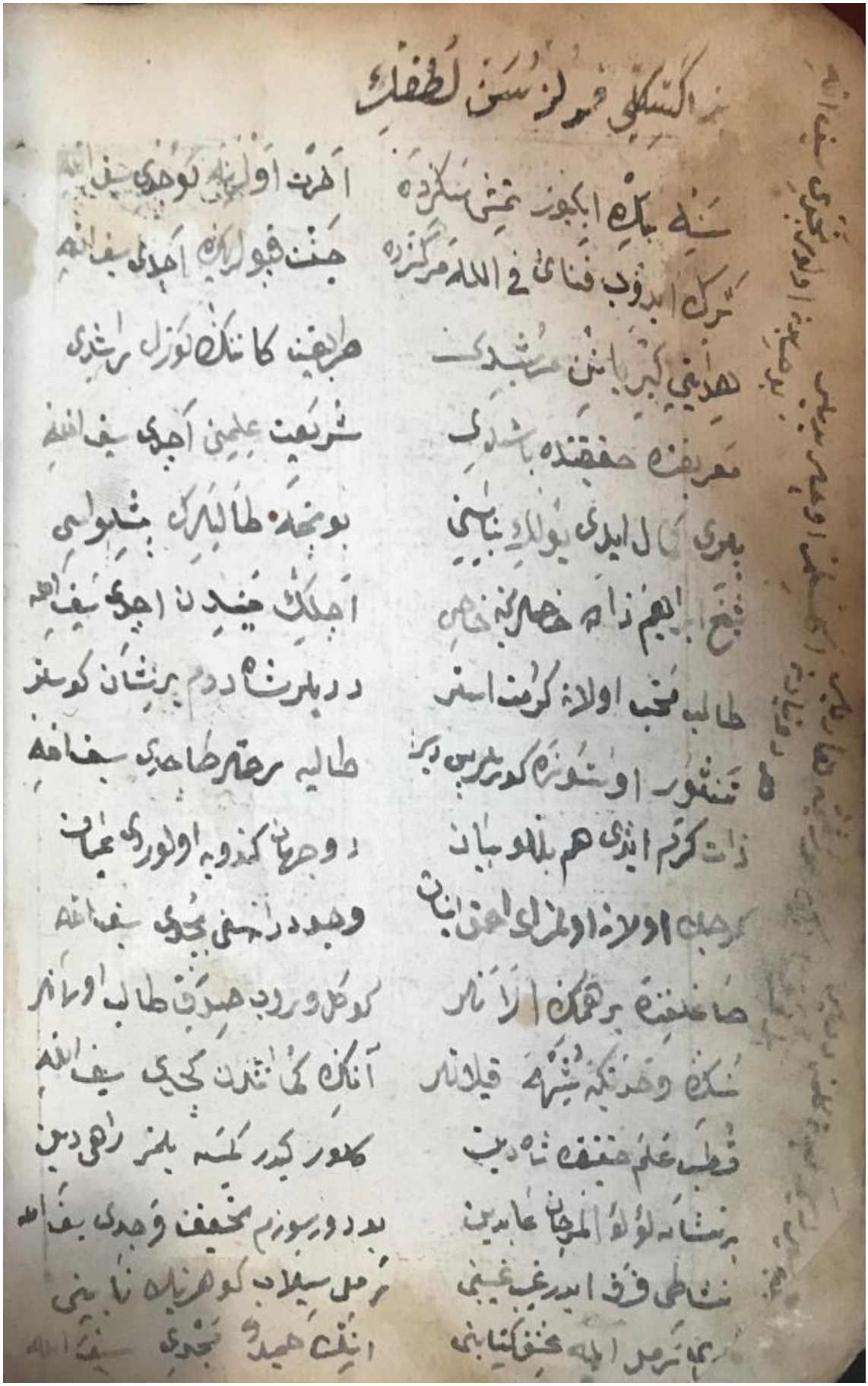
وكرني كي قتي مشكلدن قالدق — تحيّر بحرينه طالدق يايلدق

علي بزچيلين آدم دكلي — برادن رازق عالم دكلي

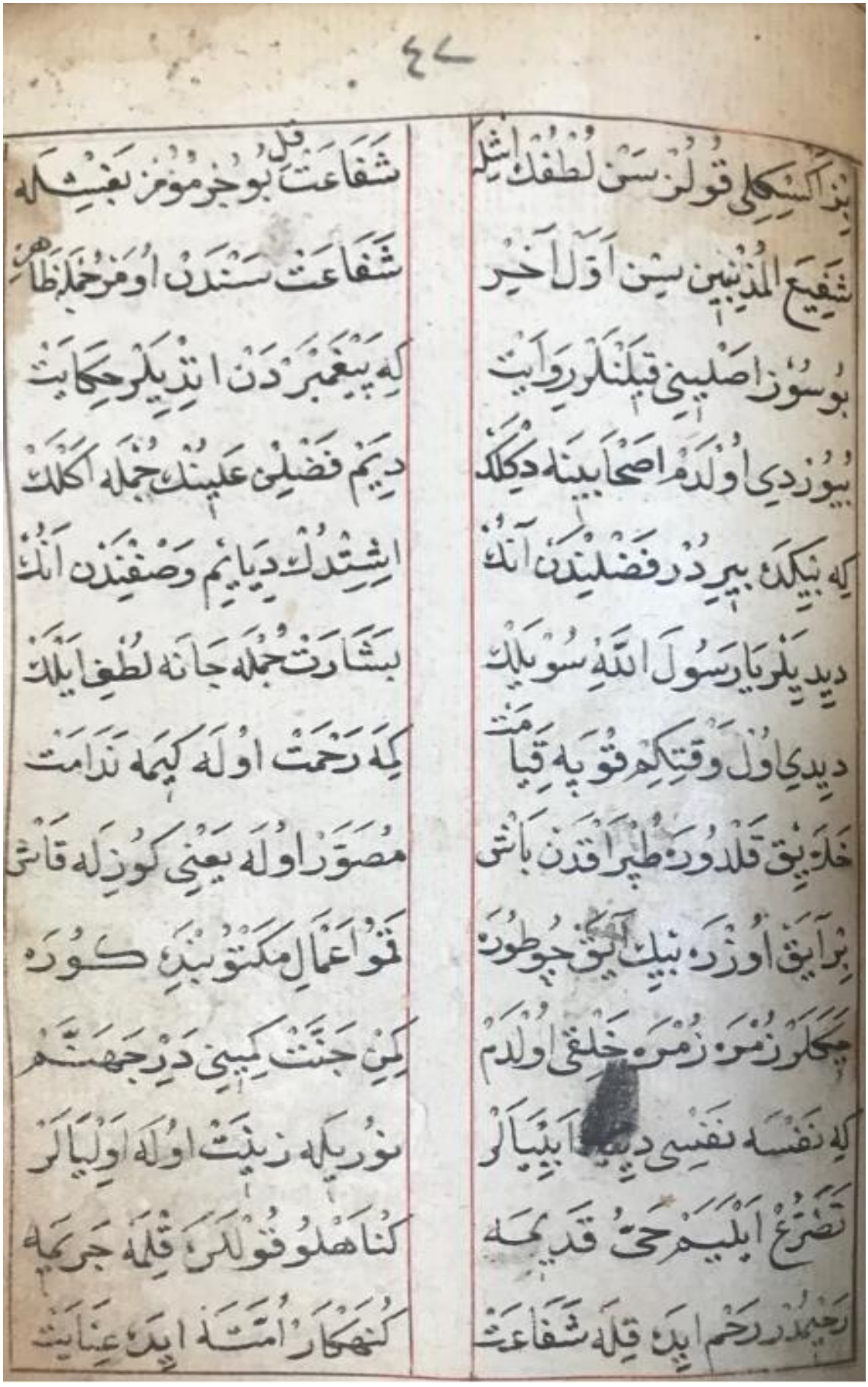
بوسوز كوچ كلدي قام خلقه مطلق — بيان قل اصلني اي پيغمبري حق

سوزي اول فخر عالم ايتمز اولك — سوزي جهليله ديمك طوغرينلك

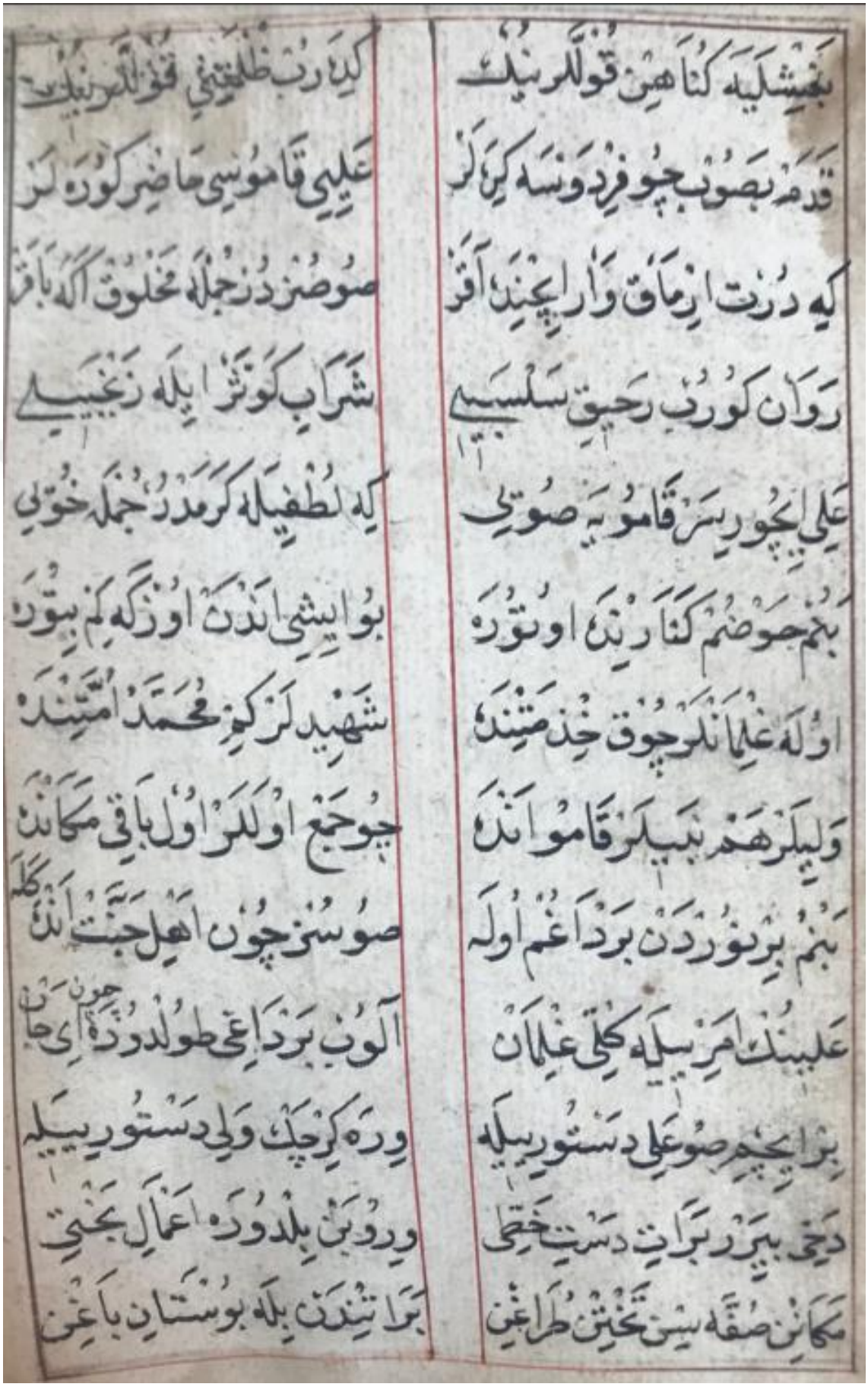
30a

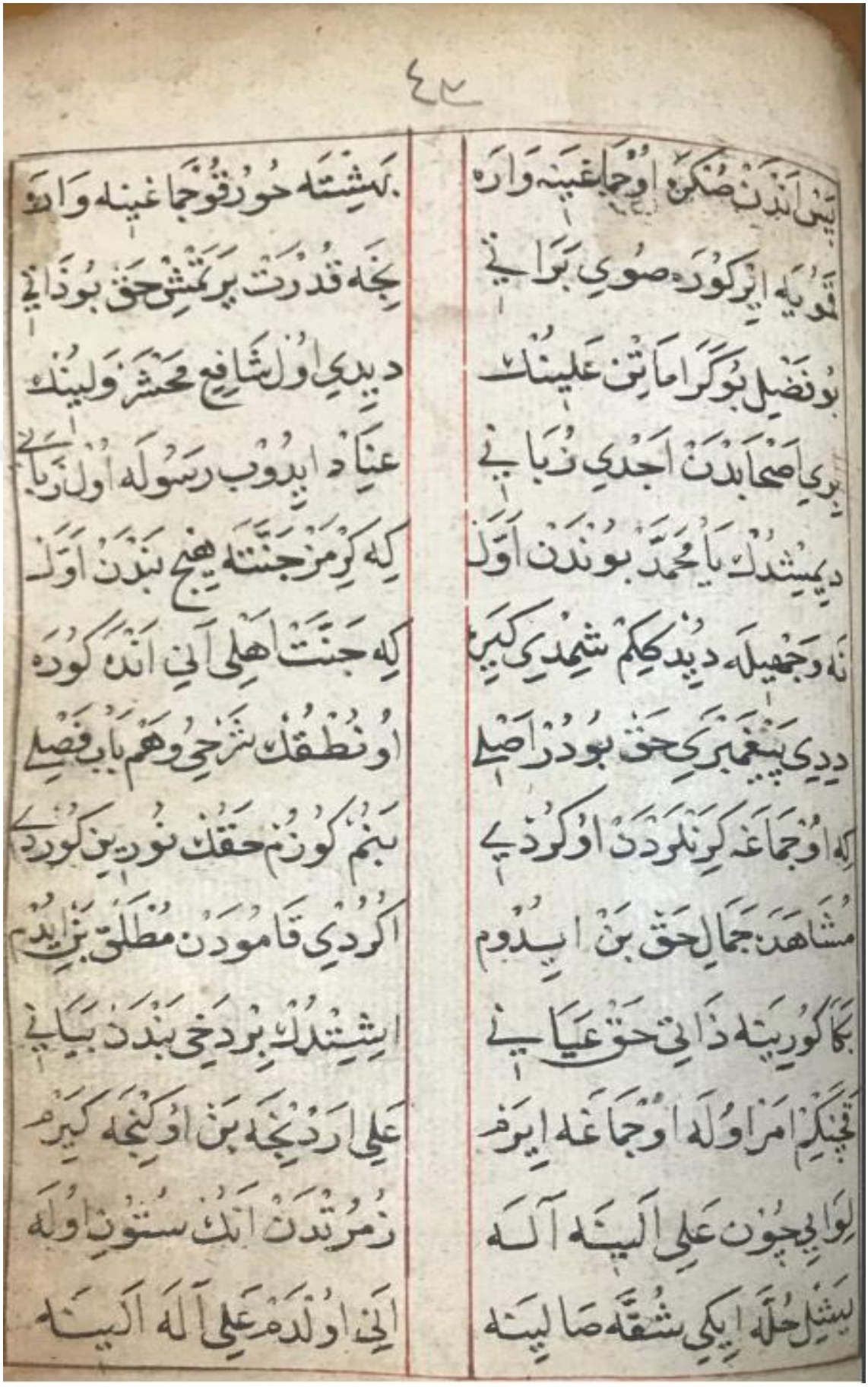
30b

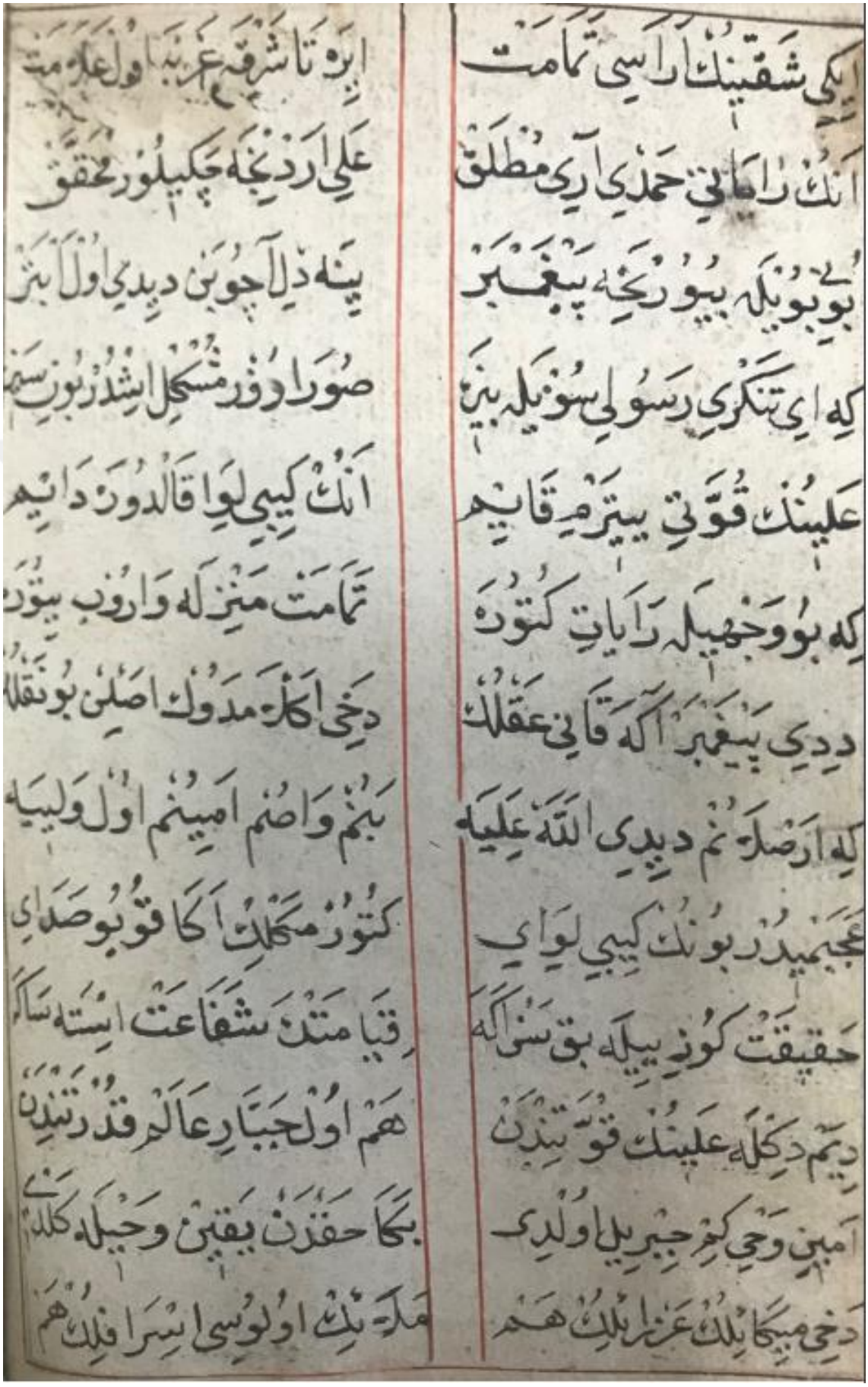
31a

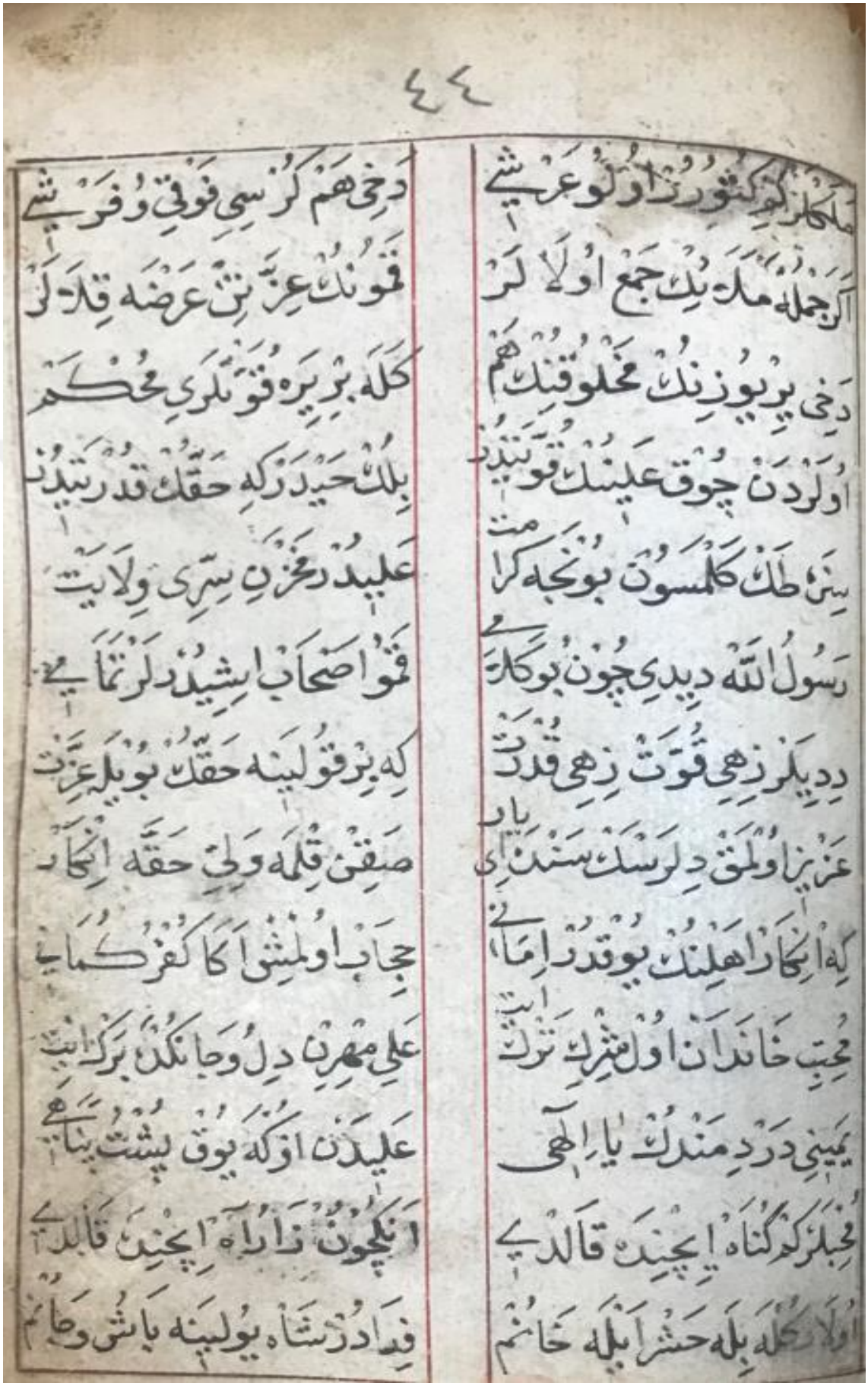
31b

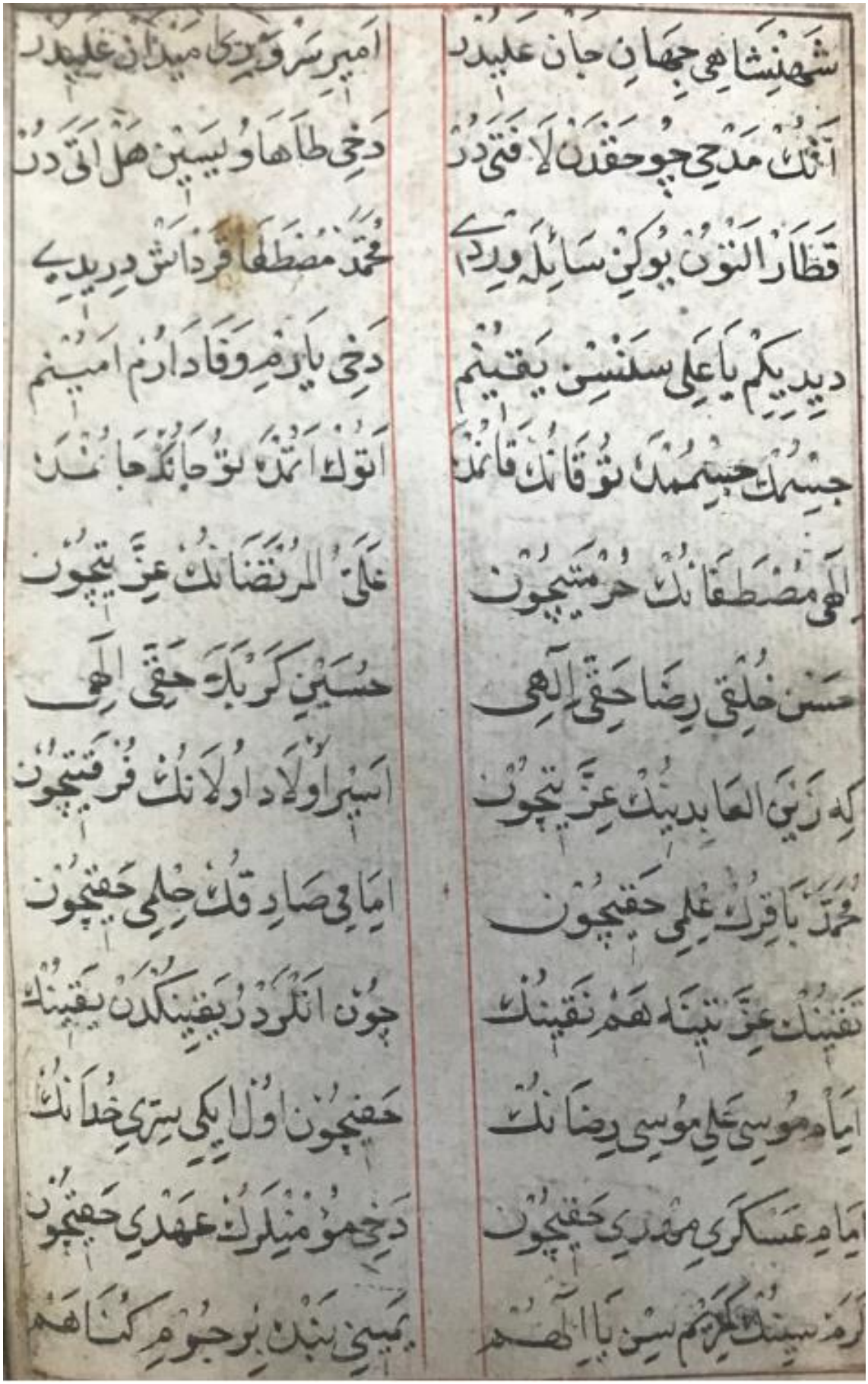
32a

32b

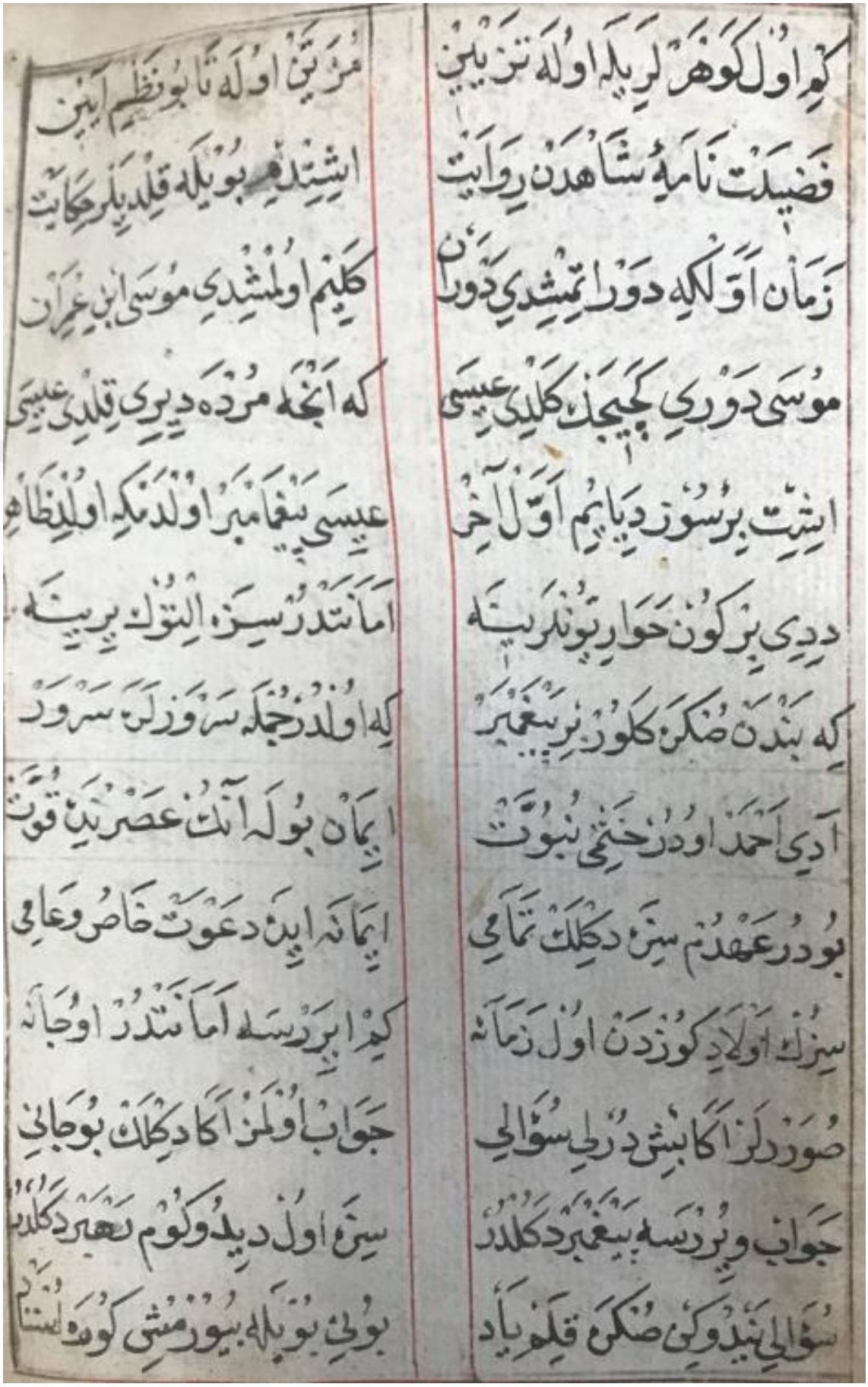
33a

33b

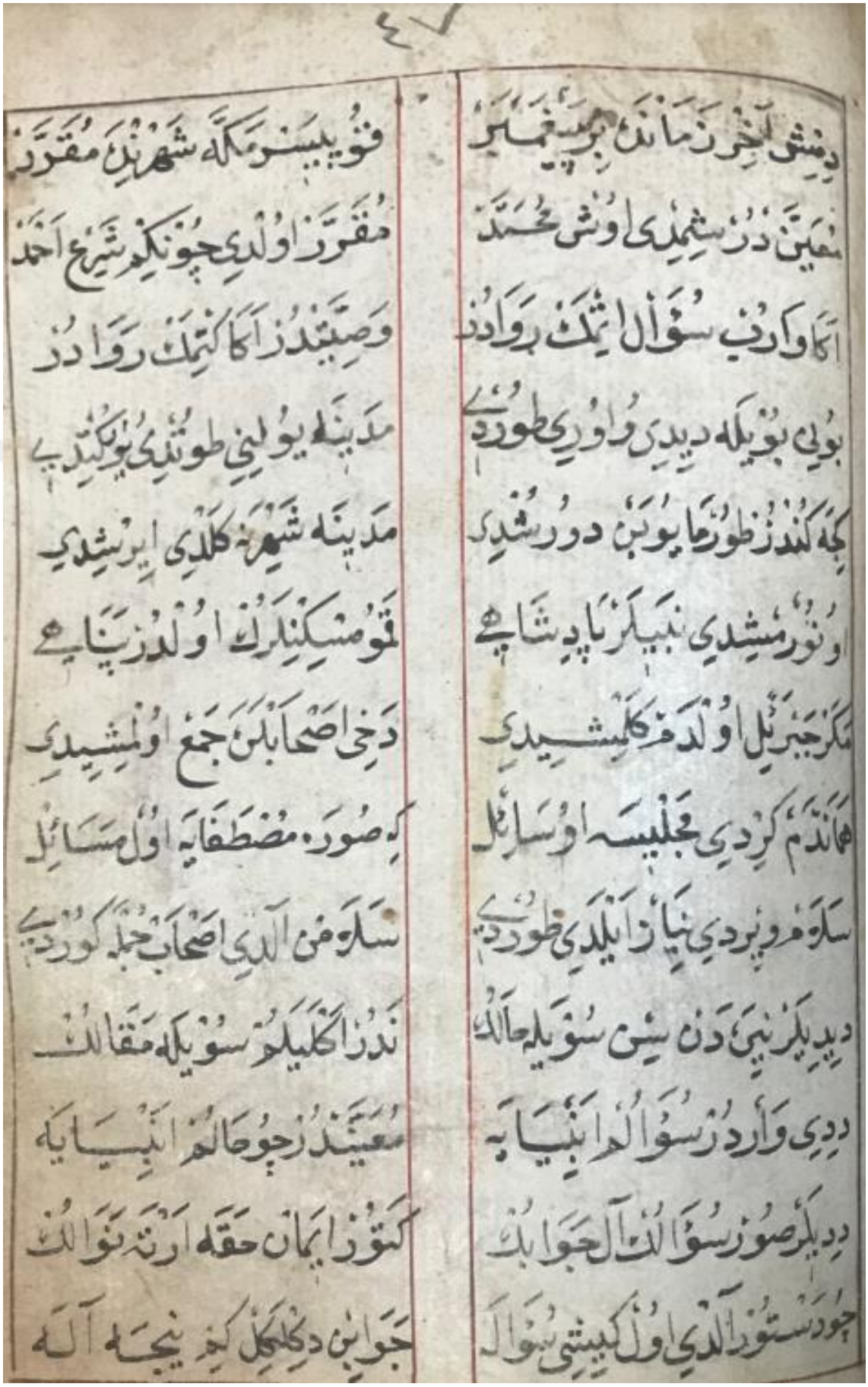
34a

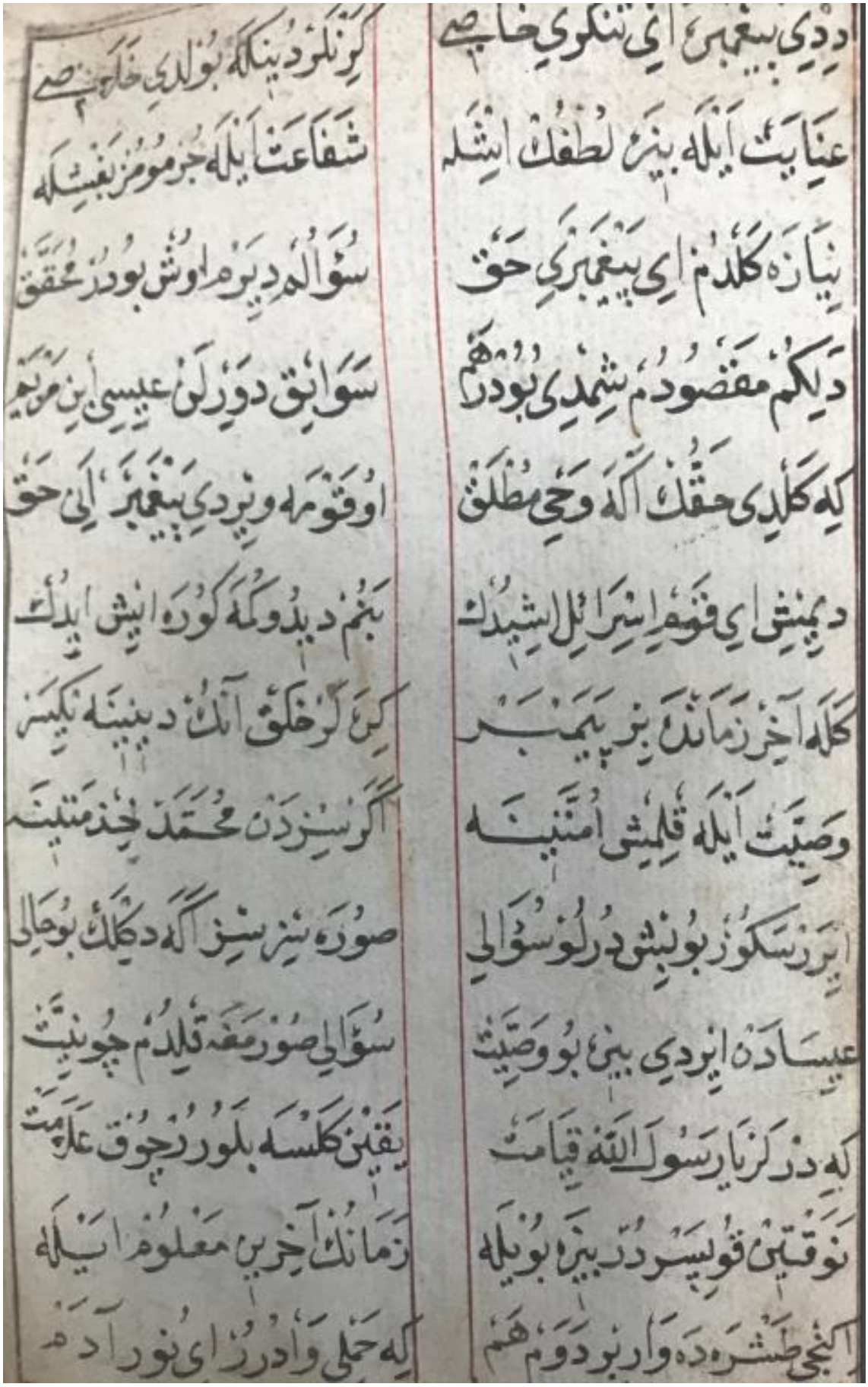

35a

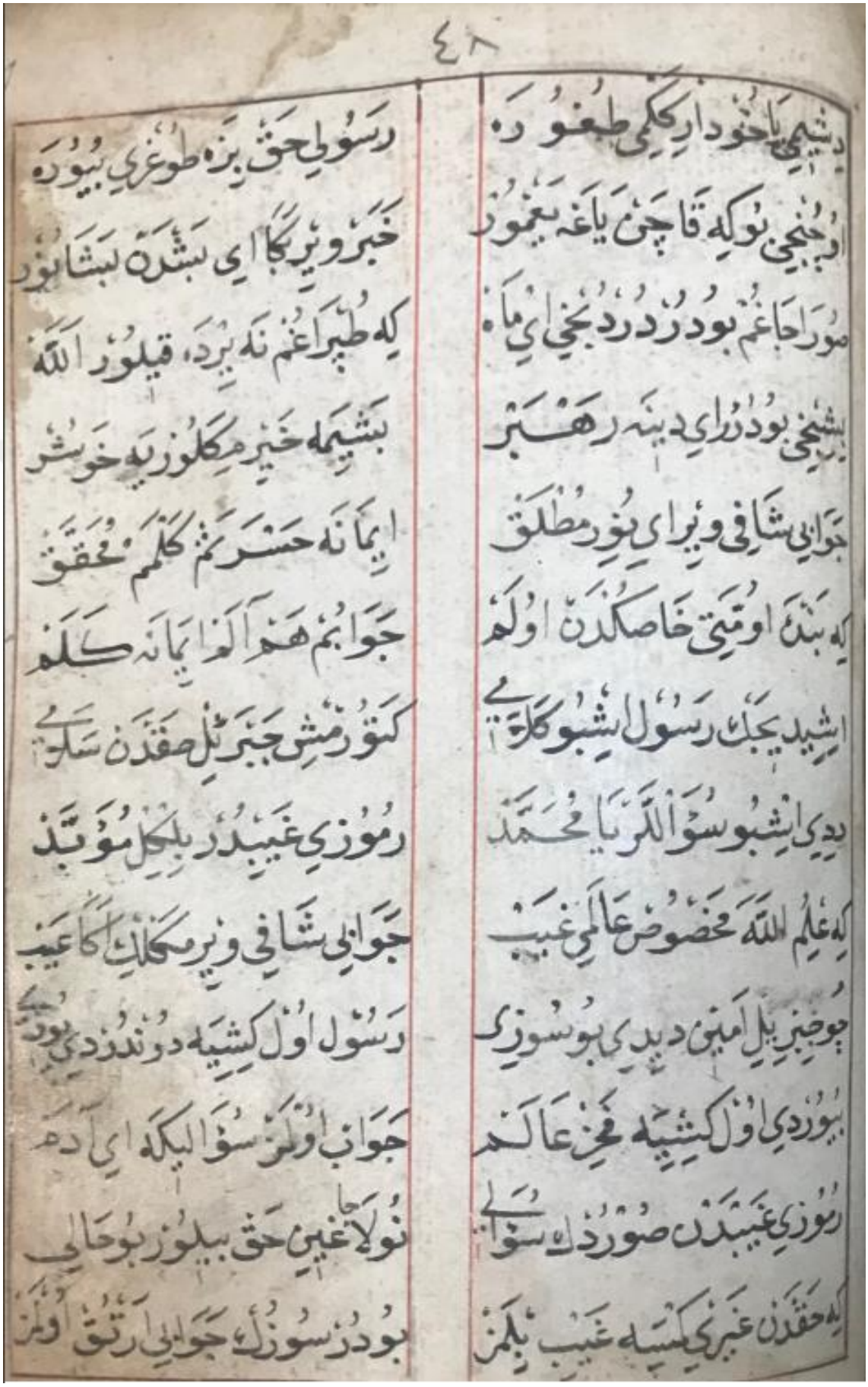

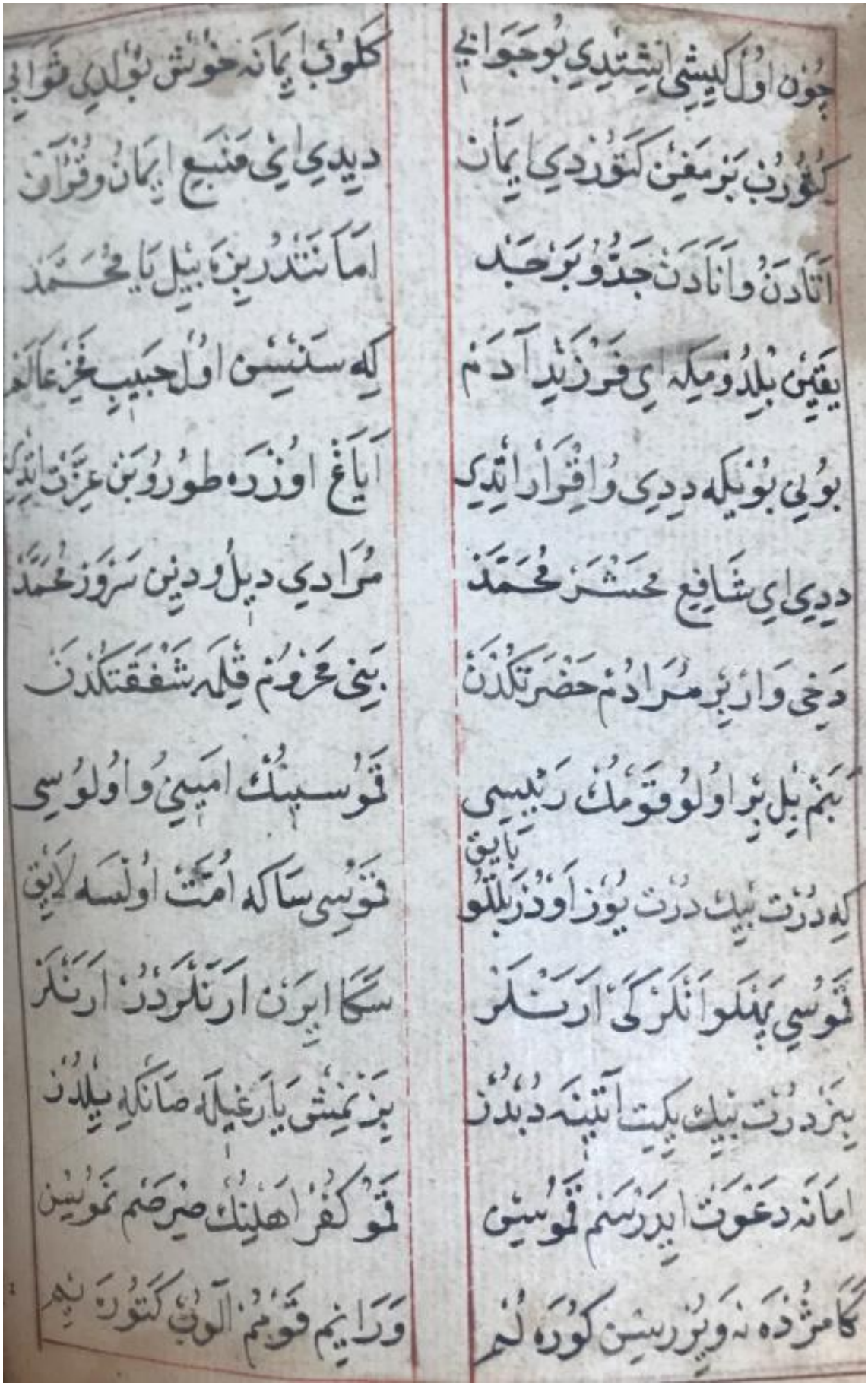
36a

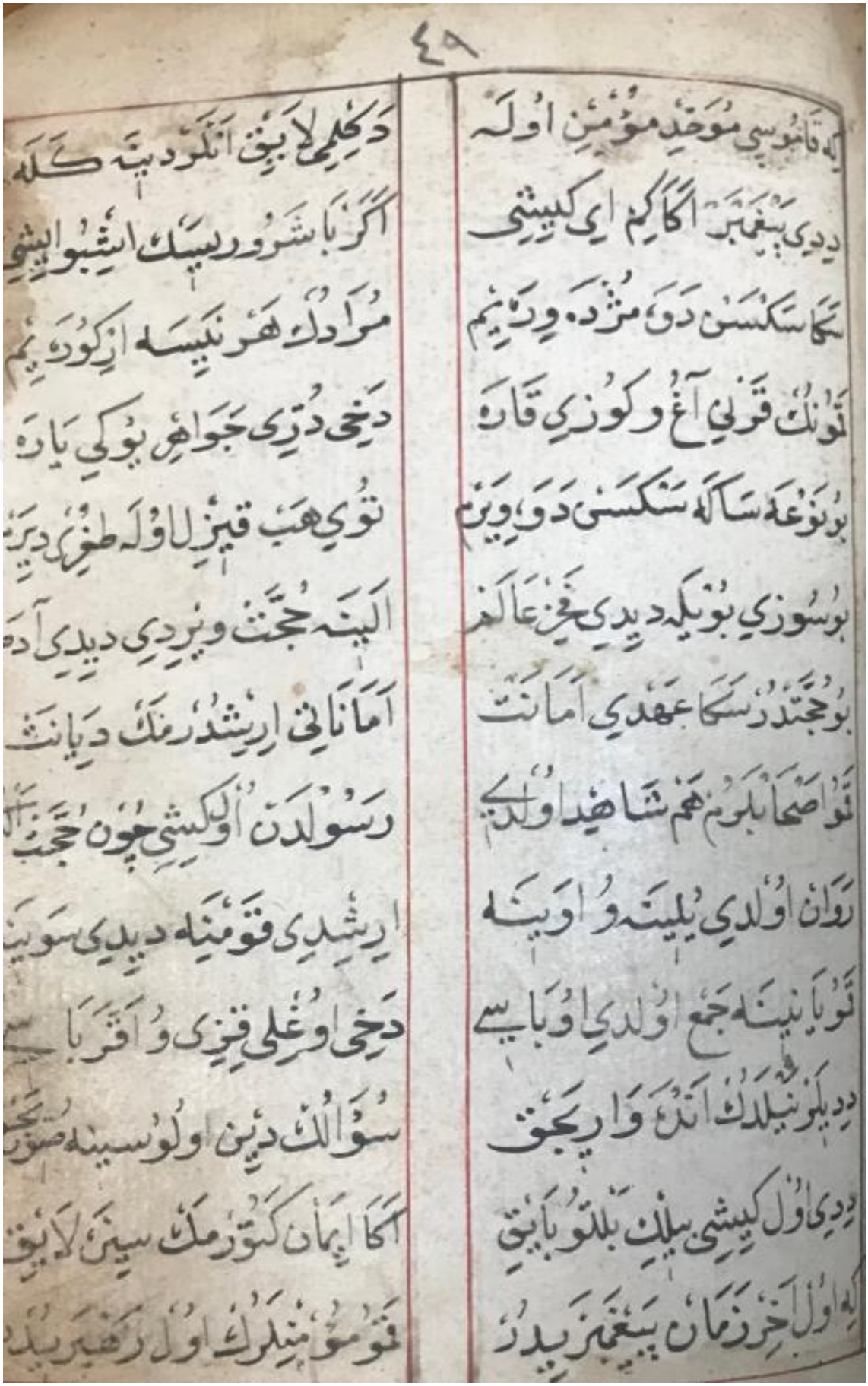
36b

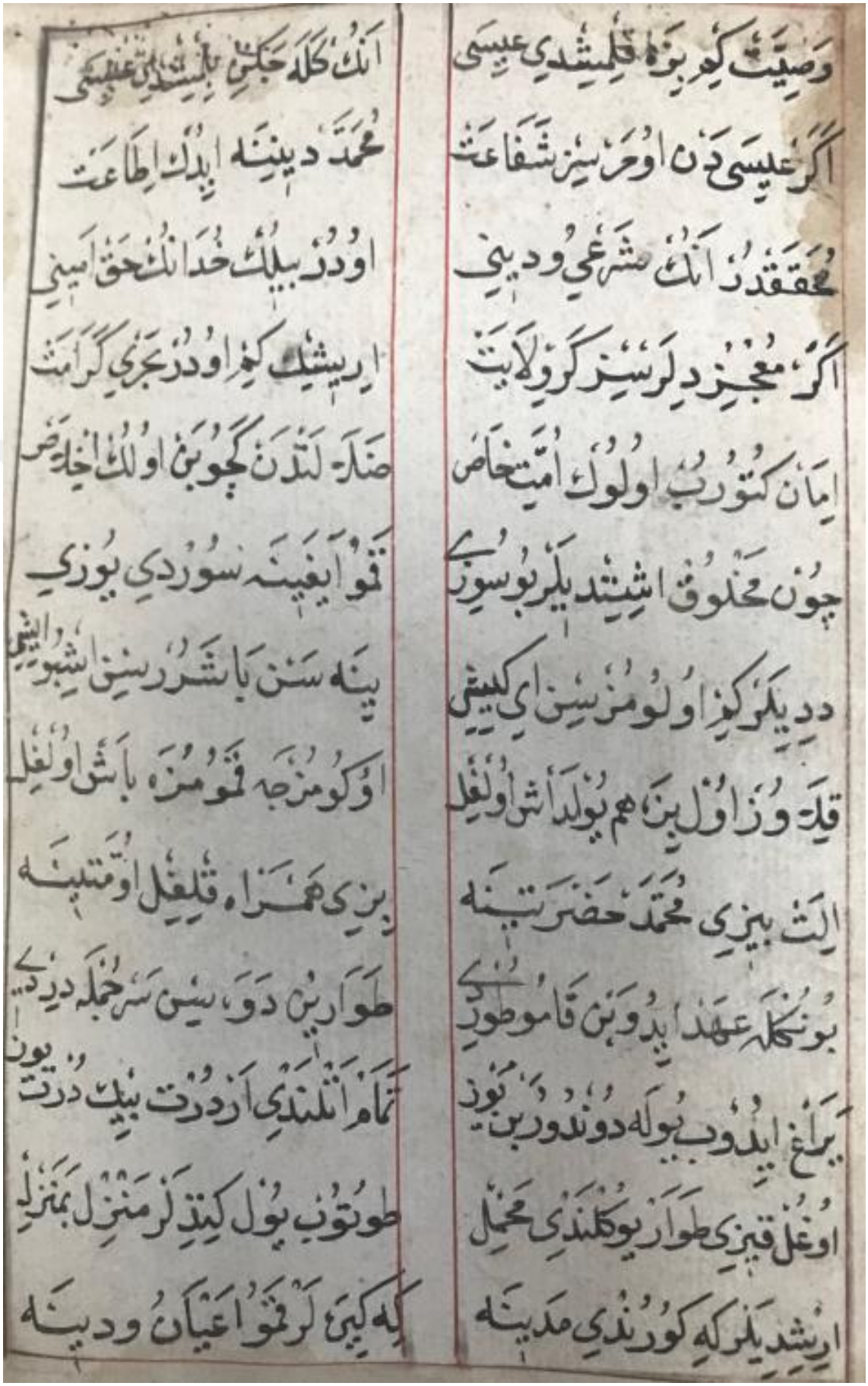
37a

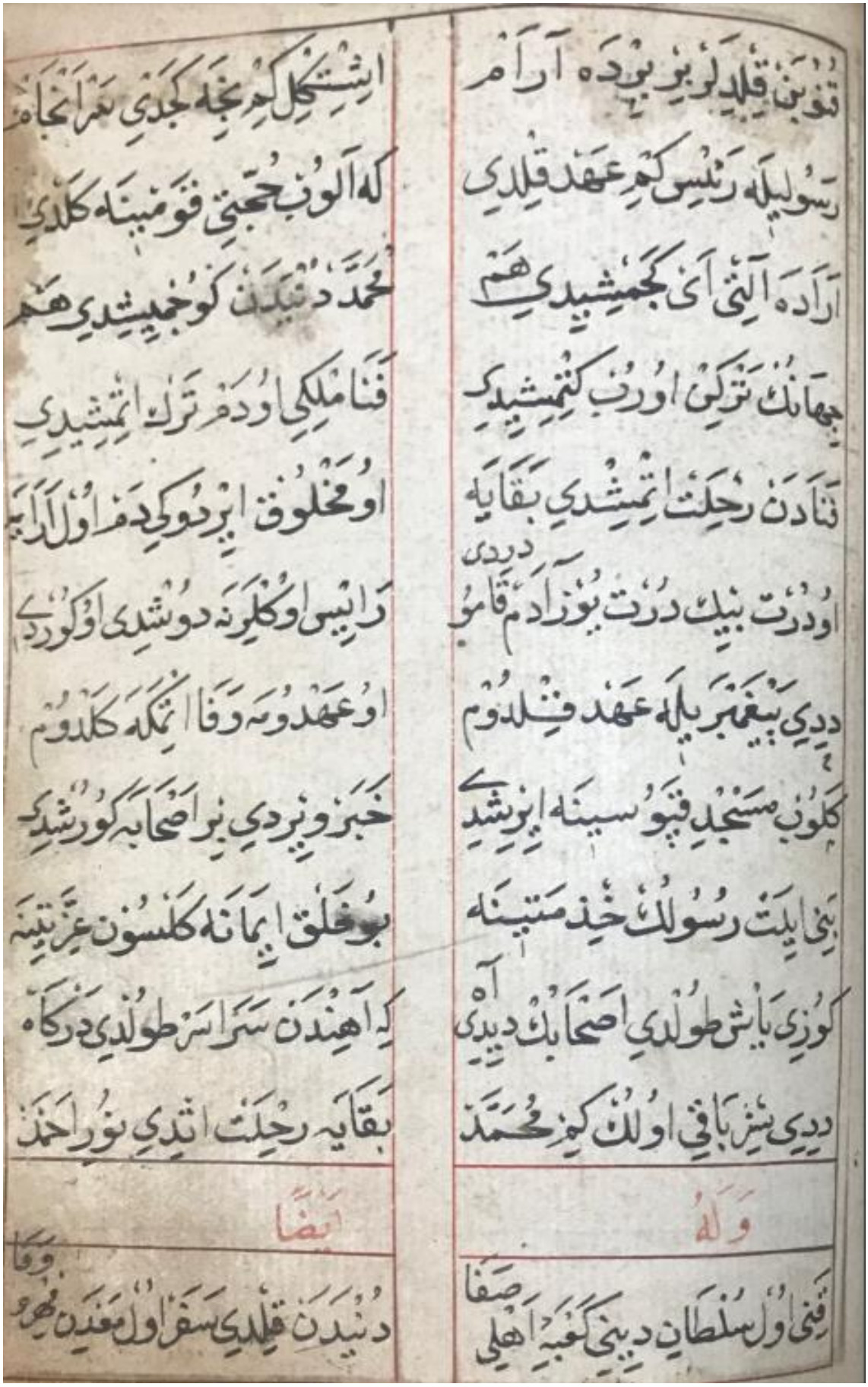
37b

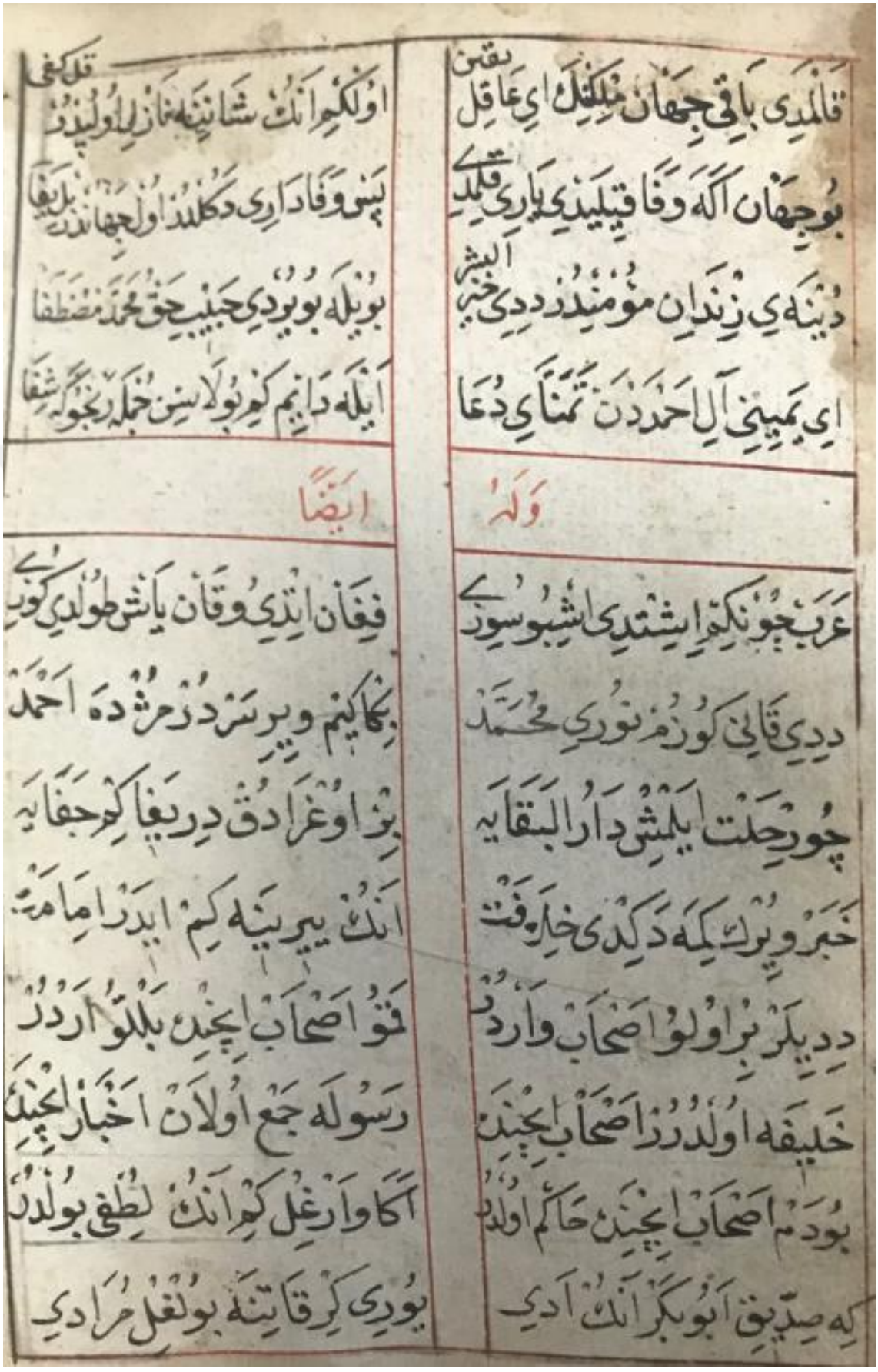
38a

38b

39a

قالمدی باقی جهان مثلکا ای عاقل
بو جهان اکه وفا قیلمدی باری قیلمدی

دینه ی زندان مومندردی خبر البشر
ای یمینی آل احمدن تمنای دعا

وله

عرب چونکم ایشتدی ایشبو سوزی
دیدی قانی کوزم نوری محمد

چو رحلت ایلمش دار البقایه
خبر ویرکیمه دکدی خلافت

دیدیلر بر اولو اصحاب وارد
خلیفه اولدرر اصحاب ایچند

بودم اصحاب ایچند حاکم اولدی
که صدیق ابوبکر انک ادی

قل کفی

اولکم انک شانینه نازل اولیدی
پس وفادار ی دکلدی اول جهاندن بیلیفا

بویله بویدی حبیب حق محمد مصطفا
ایله دایم کم بولاسن جمله رنجوره شفا

ایضًا

فغان ایتدی وقان یاش طولدی کوزی
بکا کیم ویرسردی مژده احمد

بزاوغرادق دریغا کم جفایه
انک پیرینه کم ایدر امامه

قتو اصحاب ایچند بللو اردی
رسوله جمع اولان اخبار ایچند

اکا وارغل کم انک لطفی بولدی
بویدی کر قاتینه بو نقل مرادی